

پاکستان
کتابیاتی اشاریہ

۱۹۷۹ء

مرتبہ
شفیع النساء

ادارہ تاریخ و تہذیب و تمدن اسلامی
الجامعۃ الاسلامیۃ، اسلام آباد

۵۱۳۰۲/۵۱۹۸۲

**Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.**

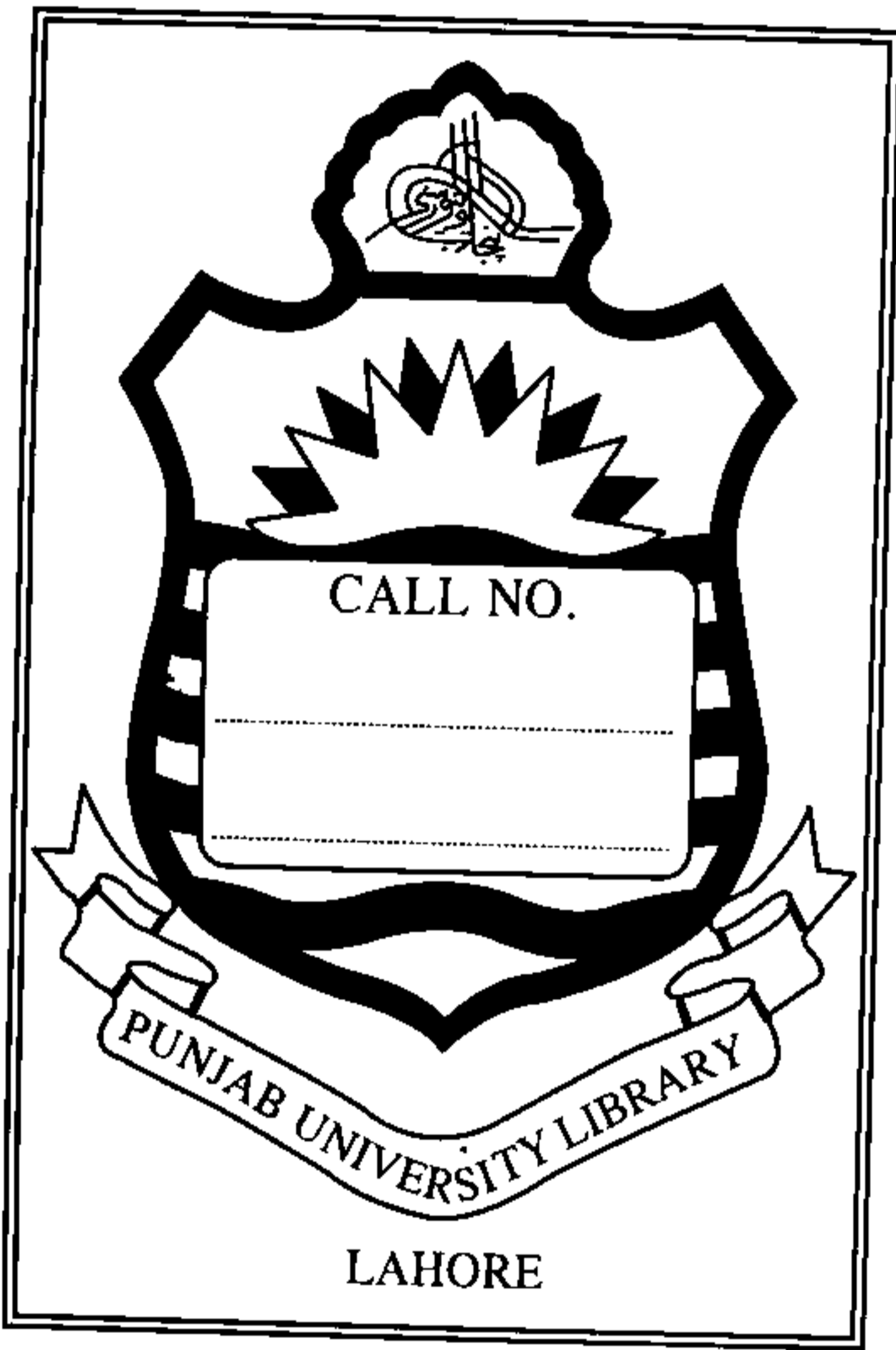
پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

ذخیرہ پروفیسر محمد اقبال مجددی

جو 2014ء میں پنجاب یونیورسٹی لائبریری کو

ہدیہ کیا گیا۔

9113

پاکستان

کتابیاتی اشاریہ

اردو اخبارات و رسائل

۱۹۷۹ء

مرتبہ
شفیع النساء

ادارہ تاریخ و تہذیب و تمدن اسلامی
الجامعۃ الاسلامیۃ، اسلام آباد

۵۱۳۰۲/۵۱۹۸۲

جملہ حقوق بحق ناشر محفوظ ہیں

۱۹۸۲ء

137966

طبع اول : ۱۹۸۲ء

قیمت : ۵۰ روپے

۷

ناشر : ادارہ تاریخ و تہذیب و تمدن اسلامی

پوسٹ بکس نمبر ۱۲۳۰ - اسلام آباد

طابع : ابراہیم سنز پرنٹرز، الدرون یکی گیٹ

لاہور

پیش لفظ

کتابیات اور اشاریے ، مطالعہ و تحقیق میں مصروف طلباء اور محققین کے لیے
بیادہ تقاضے کی حیثیت رکھتے ہیں۔ اس ضرورت کو پورا کرنے کے لیے
ادارہ تاریخ و تہذیب و تمدن اسلامی ، اسلام آباد نے پاکستان کے مختلف پہلوؤں
پر کتابیات اور اشاریے مرتب اور شائع کرنے کا ایک جامع منصوبہ تیار
کیا ہے۔ زیر نظر اشاریہ ، جسے ادارہ کی محنتی لائبریرین ، مس شفیع النساء نے
مرتب کیا ہے ، ۱۹۷۹ء کے دوران پاکستان کے متعلق اخبارات و رسائل میں
شائع ہونے والے اہم مضامین ، اداریوں ، بیانات اور خبروں پر مشتمل ہے۔
مید کی جاتی ہے کہ محقق حضرات اس کتاب کو اپنے کام کے لیے مفید
پائیں گے۔

نبی بخش بلوچ
ڈائریکٹر

اسلام آباد

۲۱ دسمبر ۱۹۸۲ء

دیباچہ

اشاریہ کی تیاری لامحدود اور مسلسل کام ہے۔ لامحدود اس لیے کہ تمام ذرائع و وسائل کا نظر سے گزرنا تقریباً محال ہے۔ اور مسلسل اس لیے کہ ہر نیا دن معلومات و مآخذ میں کچھ نہ کچھ اضافہ کرتا ہے۔ بہر حال محدود ذرائع و وسائل کے باوجود جو کچھ ممکن ہو سکتا تھا، وہ ”اشاریہ پاکستان“ کی صورت میں حاضر ہے۔

یہ اشاریہ محققین، مصنفین اور طلبہ کی ضرورت کو پیش نظر رکھ کر تیار کیا گیا ہے۔ اس کا تمام تر مواد اخبارات و رسائل (جو ادارہ کی لائبریری میں موصول ہوتے ہیں) سے حاصل کیا گیا ہے۔ ادارے کی کوشش یہ ہوگی کہ ہر سال اس طرز پر اشاریہ کی ایک جلد شائع کی جائے۔ اشاریہ کے اندراجات نو مختلف عنوانات میں مرتب کیے گئے ہیں۔ اسلام، اقتصادیات، تاریخ، تعلیم، ثقافت، خارجہ امور، سائنس اور فنی علوم، سیاست و حکومت اور سوانح۔ ہر اندراج کے ساتھ اخبار یا رسالہ کا نام، تاریخ، صفحہ اور کالم کا حوالہ دیا گیا ہے۔

اشاریہ کی ترتیب و تہذیب میں جہاں تک ممکن ہو سکا، احتیاط اور چھان بین سے کام لیا گیا ہے۔ پھر بھی کچھ نہ کچھ خامیوں اور کوتاہیوں کے رہ جانے کا امکان ہے۔ قارئین کرام سے امید ہے کہ وہ اپنے تاثرات سے آگاہ کریں گے تاکہ آئندہ اسے بہتر بنانے کی کوشش کی جا سکے۔

میں ڈاکٹر این۔ اے بلوچ صاحب، ڈائریکٹر ادارہ تاریخ و تہذیب و تمدن اسلامی کی سرہون منت ہوں کہ ان کی رہنمائی اور حوصلہ افزائی سے یہ کام پایہ تکمیل کو پہنچا۔ ڈاکٹر محمد رفیق افضل صاحب چیئرمین، شعبہ تاریخ،

(و)

قائد اعظم یونیورسٹی کی بھی ممنون ہوں کہ انہوں نے اپنا قیمتی وقت صرف کر کے مسودے کا بغور مطالعہ کیا اور اس کی ترتیب و تسوید کے بارے میں مفید مشورے دیے۔ نیز ڈاکٹر احمد نبی خان صاحب، پرنسپل ریسرچ فیلو، ادارہ تاسیخ و تہذیب و تمدن اسلامی کا شکریہ ادا کرنا بھی ضروری ہے جنہوں نے مسودہ کو اشاعت کے لیے مدون کرنے میں میری بے حد رہنمائی کی۔ مجھے یہ اعتراف کرنے ہوئے نہایت مسرت ہو رہی ہے کہ لائبریری اسٹنٹ غلام عباس صاحب نے کارڈز کی تیاری اور ترتیب میں مدد کی۔ باقی لائبریری سٹاف کی بھی تہ دل سے مشکور ہوں کہ انہوں نے اس کام کو اختتام تک پہنچانے میں میرے ساتھ پورا تعاون کیا۔ ان لوگوں کی توجہ اور محنت سے کام آسان ہو گیا اور بروقت تکمیل کے مراحل تک پہنچا۔

میرے بھائی محمد ارقم صدیقی صاحب اور ہمیشہ محترمہ فرزانہ صدیقی صاحبہ نے کتاب کے پروف پڑھنے میں میری کافی مدد کی۔ اسی طرح جناب شفقت امین صاحب، محمد عظیم بھٹی صاحب، خورشید احمد صاحب اور سید منیر حسین شاہ صاحب نے طباعت کے مراحل میں کارآمد تکنیکی مشورے دیے۔ اس تعاون کے لیے ان کی بھی ممنون ہوں۔

شفیع النساء

اسلام آباد

۱۵ ستمبر ۱۹۸۲ء

فہرست

باب اول

اسلام (متفرق)

- ۱- اسلام ۳
۲- اسلام اور اقتصادی نظام ۴
۳- قانون ۷
۴ (ا) زکوٰۃ و عشر ۱۴
۴- ہجری تقریبات ۱۶

باب دوم

اقتصادیات

- ۱- اقتصادیات (متفرق) ۲۰
۲- افرادی قوت ۲۳
۳- خارجہ امداد (متفرق) ۲۴
۴ (ا) فوجی امداد ۲۵
۴- بجٹ ۲۶
۵- بیروزگاری ۲۷
۶- ٹیکس ۲۷
۷- تجارت ۲۸
۸ (ا) برآمد و درآمد ۲۹
۸ (ب) نئی درآمدی پالیسی ۲۹
۸- زراعت ۲۹
۹- بیرون ملک پاکستانی ۳۰
۱۰- لیپر ۳۰
۱۱- منصوبہ بندی ۳۱

(ح)

باب سوم

تاریخ

- ۳۴ -۱- تاریخ (متفرق)
۴۰ -۲- صوبہ جات
۴۰ (ا) بلوچستان
۴۱ (ب) پنجاب
۴۱ (پ) سندھ
۴۲ (ت) شمال مغربی صوبہ سرحد
۴۳ (ث) قبائلی علاقہ جات
۴۴ -۳- کشمیر
۵۰ -۴- تحریک پاکستان
۶۲ -۵- نظریہ پاکستان
۶۳ -۶- جنگ ۱۹۶۵ء
۶۷ -۷- جنگ ۱۹۷۱ء

باب چہارم

تعلیم

- ۷۰ -۱- تعلیم (متفرق)
۷۳ -۲- امانتدہ
۷۳ -۳- اسکول
۷۵ -۴- طلباء
۷۵ -۵- منصوبہ بندی (پالیسی)
۷۶ -۶- نظام تعلیم
۷۸ -۷- قومی زبان
۷۹ -۸- یونیورسٹی

باب پنجم

تاریخ

۸۲	۱- ثقافت
۸۲	۲- آثار قدیمہ
۸۳	۳- ادب
۸۶	۴- اولیاء و مشائخ
۹۰	۵- سماجی زندگی
۹۰	۶- سیاحت
۹۰	۷- عوامی روایات

باب ششم

خارجہ امور

۹۴	۱- خارجہ امور (متفرق)
۹۵	۲- پالیسی
۹۶	۳- خارجہ تعلقات :
۹۶	(ا) افغانستان
۹۸	(ب) افغان مہاجرین
۱۰۱	(پ) امریکہ
۱۰۲	(ت) ایران
۱۰۳	(ث) بنگلہ دیش
۱۰۴	(ج) جرمنی
۱۰۴	(چ) جپوتی
۱۰۴	(ح) چین
۱۰۶	(خ) روس
۱۰۶	(د) رومانہ

(ی)

۱۰۶	(ڈ) سعودی عرب
۱۰۷	(ذ) عمان
۱۰۷	(ر) فرانس
۱۰۷	(ز) کینیڈا
۱۰۷	(س) مصر
۱۰۸	(ش) ملائیشیا
۱۰۸	(ص) ہندوستان
۱۰۸	۴- سفیروں کی کانفرنس
۱۰۹	۵- عالم اسلام
۱۱۰	۶- دولت مشترکہ
۱۱۰	۷- سینٹو
۱۱۱	۸- علاقائی تعاون برائے ترقی
۱۱۲	۹- غیر جانبدار تحریک

باب ہفتم

سائنس اور فنی علوم

۱۱۸	۱- سائنس اور فنی علوم (متفرق)
۱۱۹	۲- جوہری توانائی

باب ہشتم

سیاست و حکومت

۱۳۲	۱- سیاست و حکومت (متفرق)
۱۳۶	۲- آئین
	۳- انتخابات :

۱۳۷	(ا) عام انتخابات
۱۵۳	(ب) بلدیاتی انتخابات
۱۶۴	(پ) متناسب نمائندگی

(ک)

۱۶۸

۴- بیورو کریسی

۱۶۸

۵- صوبائی خود مختاری

۱۶۹

۶- مارشل لاء

۷- سیاسی جماعتیں :-

۱۷۱

(ا) سیاسی جماعتیں (متفرق)

۱۷۷

(ب) پیپلز پارٹی

۱۸۱

(پ) تحریک استقلال

۱۸۲

(ت) جماعت اسلامی

۱۸۳

(ث) جمعیت العلماء پاکستان

۱۸۳

(ج) قومی اتحاد

۱۸۷

(چ) مساوات پارٹی

۱۸۸

(ح) مسلم لیگ

۱۸۹

(خ) مسلم لیگ (پگارا گروپ)

۱۹۰

(د) مسلم لیگ (چٹھہ گروپ)

۱۹۱

(ذ) مسلم لیگ (قیوم گروپ)

۱۹۱

(ر) نیشنل پارٹی

۱۹۱

(ز) نیشنل ڈیمو کریٹک پارٹی

باب نہم

سوالح

۱۹۳

(۱) آزاد ، ابوالکلام (مولانا)

۱۹۳

(۲) آزاد ، محمد حسین

۱۹۳

(۳) احمد شہید ، مید

۱۹۳

(۴) اشرف علی تھانوی ، مولانا

۱۹۳

(۵) اصغر خان ، محمد

۱۹۵

(۶) افضل حق ، چودھری

(ک)

- ۱۹۵ (۷) اقبال ، علامہ محمد
- ۲۰۳ (۸) امیر علی ، سید
- ۲۰۴ (۹) ایوب خان ، محمد
- ۲۰۴ (۱۰) برکت علی ، ملک
- ۲۰۴ (۱۱) بلوچ ، آغا عبدالکریم
- ۲۰۴ (۱۲) بہادر یار جنگ ، نواب
- ۲۰۴ (۱۳) بہٹو ، ذوالفقار علی
- ۲۱۰ (۱۴) پیر پگارا
- ۲۱۰ (۱۵) جام صادق علی
- ۲۱۰ (۱۶) جناح ، محمد علی (قائد اعظم)
- ۲۲۵ (۱۷) جوہر ، مولانا محمد علی
- ۲۲۷ (۱۸) جہاں آرا شاہنواز (بیگم)
- ۲۲۷ (۱۹) حسرت موہانی ، مولانا
- ۲۲۷ (۲۰) خان ، سلطان دلاور
- ۲۲۷ (۲۱) خان عبدالغفار خان
- ۲۲۸ (۲۲) خلیق الزمان ، چودھری
- ۲۲۸ (۲۳) راجہ صاحب محمود آباد
- ۲۲۸ (۲۴) رحمت علی ، چودھری
- ۲۲۹ (۲۵) سر راس مسعود
- ۲۲۹ (۲۶) سر سید احمد خان
- ۲۲۹ (۲۷) سر عبداللہ ہارون
- ۲۳۰ (۲۸) سہروردی ، حسین شہید
- ۲۳۰ (۲۹) شوکت علی ، مولانا
- ۲۳۰ (۳۰) عبدالباری ندوی ، مولانا
- ۲۳۰ (۳۱) عبدالحامد بدایونی ، مولانا
- ۲۳۰ (۳۲) عبدالولی خان

(م)

- ۲۳۰ (۳۳) مری ، شیر محمد
۲۳۰ (۳۴) مینگل ، سردار عطاء اللہ خان
۲۳۰ (۳۵) ظفر علی خان ، مولانا
۲۳۱ (۳۶) عباسی ، مولانا جان محمد
۲۳۲ (۳۷) عبید اللہ مندی ، مولانا
۲۳۲ (۳۸) غلام عباس ، چودھری
۲۳۲ (۳۹) فاطمہ جناح ، محترمہ
۲۳۳ (۴۰) گورمانی ، مشتاق احمد
۲۳۴ (۴۱) لیاقت علی خان
۲۳۵ (۴۲) ماؤنٹ بیٹن ، لارڈ
۲۳۶ (۴۳) مشرقی ، علامہ عنایت اللہ
۲۳۶ (۴۴) مودودی ، مولانا ابوالاعلیٰ
۲۳۷ (۴۵) ناظم الدین ، خواجہ
۲۳۷ (۴۶) ندوی ، سید سلیمان
۲۳۷ (۴۷) نشتر ، سردار عبدالرب
۲۳۷ (۴۸) نورالامین
۲۳۸ (۴۹) نیازی ، امیر عبداللہ خان
۲۳۸ (۵۰) وقار الملک ، نواب
۲۳۸ (۵۱) یحییٰ خان

فہرست اخبارات و رسائل

جس کے مضامین/اداریے وغیرہ اس اشاریے میں شامل کیے گئے ہیں -

نام	مقام	دورانیہ
۱- اردو ڈائجسٹ	لاہور	ماہانہ
۲- اسلامی جمہوریہ	لاہور	ہفت روزہ
۳- افریشیا	لاہور	ہفت روزہ
۴- افکار	کراچی	ماہانہ
۵- الجمعیۃ	دہلی	روزنامہ
۶- الفتح	کراچی	ہفت روزہ
۷- امروز	لاہور	روزنامہ
۸- بادبان	لاہور	ہفت روزہ
۹- پاکستان فورم	کراچی	ماہانہ
۱۰- پرتاب	نئی دہلی	روزنامہ
۱۱- ترجمان القرآن	لاہور	ماہانہ
۱۲- جنگ	راولپنڈی	روزنامہ
۱۳- جنگ	کراچی	روزنامہ
۱۴- جہاد	پشاور	روزنامہ
۱۵- چٹان	لاہور	ہفت روزہ
۱۶- حکایت	لاہور	ماہانہ
۱۷- حریت	کراچی	روزنامہ
۱۸- دعوت	نئی دہلی	روزنامہ
۱۹- زمانہ	کوئٹہ	روزنامہ

دورانیہ	مقام	نام
ہفت روزہ	لاہور	۲۰- زندگی
ماہانہ	لاہور	۲۱- سیارہ ڈائجسٹ
ہفت روزہ	لاہور	۲۲- صحافت
ماہانہ	اسلام آباد	۲۳- فکر و نظر
ہفت روزہ	راولپنڈی	۲۴- کشیر
روزنامہ	لاہور	۲۵- مساوات
روزنامہ	پشاور	۲۶- مشرق
روزنامہ	لاہور	۲۷- مشرق
ہفت روزہ	کراچی	۲۸- معیار
روزنامہ	لاہور	۲۹- مغربی پاکستان
ہفت روزہ	اسلام آباد	۳۰- ملت
روزنامہ	راولپنڈی	۳۱- نوائے وقت

اول

اسلام

۱ - اسلام (متفرق)

۲ - اسلام اور اقتصادى نظام

۳ - قانون

(الف) زكوة و عشر

۴ - هجرى تقريبات

- اسلام (متفرق)

اسلامی تحقیقات کے مراکز - امروز
(لاہور) ، ۲ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۴

— مشرق (پشاور) ، ۲ اگست ،
ک ۲ ، ۱ - ۴

دشاہی مسجد لاہور - زمانہ (کوئٹہ) ،
ک ۳ ، ص ۳ - ۷

گر ، بی - اے: مادیت اور اسلام - چٹان
(لاہور) ، ۲۶ نومبر ، جلد ۳۲ ،
بارہ ۳۷ ، ص ۳۵ - ۳۷

بیمہ ، جسٹس محمد افضل : اسلامی نظریاتی
کونسل کے چیرمین ریٹائرڈ جسٹس افضل
بیمہ سے ناصر جہاں کا خصوصی انٹرویو -
پٹان (لاہور) ، ۱۵ جنوری ، جلد ۳۲ ،
بارہ ۳ ، ص ۲۷ - ۲۹ ، ۴۲

حسین ، سید ہدایت : اسلامی شریعت کی
رکتیں اور ہمارا معاشرہ - امروز (لاہور)
شاعت ملی ، ۲۱ نومبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۶

شریعت فیکٹی (اداریہ) - جنگ (کراچی) ،
۱ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

— جنگ (راولپنڈی) ، ۹ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

عابدی ، علی رضا : فقہ حنفیہ اور فقہ
جعفریہ : تنازعہ کیا ہے اور یہ کیسے
حل ہو سکتا ہے - ملت (اسلام آباد) ،
۱۶ ستمبر ، جلد ۲ ، شمارہ ۳۱ ،
ص ۱۳ - ۱۹

عارف ، سید ارشاد احمد : مسائل کا واحد
حل اسلام کا انقلابی تصور ہے - افیشیا
(لاہور) ، ۱ اگست ، جلد ۵ ، شمارہ ۶ ،
ص ۲۱ - ۲۷

عبدالستار ، قاضی : اسلام اور سوشلزم کا
تقابلی مطالعہ - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۳
اپریل ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

عبدالمجیب : اسلام میں پردے کی اہمیت -
سیارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، اپریل ، جلد ۳۰ ،
شمارہ ۳ ، ص ۵

کلید شریعت (اداریہ) ، حریت (کراچی) ،
۱ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

محمود فاروق : اسلام میں منافع کی بنیاد
سود نہیں - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ،
۲۶ اگست ، جلد ۱۰ ، شمارہ ۳۲ - ۳۳ ،
ص ۳۲

من الشمس ، محمد ازہر : اسلامی نظریاتی
کونسل کے لیے چند تجاویز - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۳ اپریل ، ص ۱ ،
ک ۶ - ۸

اشرفی، ریاض احمد: سودی رقم
مصرف: مسئلہ مناسخہ - اسلامی فقہ
جنگ (راولپنڈی)، ۲۰ جون، ص ۳
ک ۱ - ۵

افتخارالدین: معاشی ترقی اور اسلامی
اقتصادی نظام - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۱۷ ستمبر، ص ۵، ک ۱ - ۳

بشیرالدین، سید: اسلامی معیشت اور
مسئلہ عشر: قرآن و حدیث کی روشنی
میں - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۷
جنوری، ص ۳، ک ۳ - ۷

حسین، ملک امجد: پاکستان میں اسلامی
نظام معیشت نافذ کرنے کا مسئلہ - مغربی
پاکستان (لاہور)، ۲۴ جنوری، ص ۲
ک ۱ - ۷

حشر، عبدالخالق: نظام معیشت اور اسلام -
امروز (لاہور)، ۱۹ مارچ، ص ۴، ک ۱ - ۶

خالد صدیق: اسلامی نظام معیشت:
مسائل اور ان کا حل - امروز (لاہور)،
۱۹ مارچ، ص ۲، ک ۳ - ۷

خان، راجہ محمد افسر: اسلامی معاشرے
کا عظیم مالی نظام - امروز (لاہور)، ۱۷
جنوری، ص ۱، ک ۱ - ۸

نئی حج پالیسی (اداریہ) - حریت
(کراچی)، یکم مئی، ص ۲، ک ۲ - ۳
— جنگ (راولپنڈی)، یکم مئی،
ص ۳، ک ۱ - ۲

نیازی، غلام یسین خان: شریعت فیکٹی
کا قیام: توجہ طلب پہلو - نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۵ اپریل، ص ۵، ک ۶ - ۸

۲ - اسلام اور اقتصادی نظام

اسلام کا اقتصادی نظام (اداریہ) - امروز
(لاہور)، ۶ اپریل، ص ۳، ک ۱ - ۲
— زمانہ (کوئٹہ)، ۲۰ اکتوبر، ص ۳،
ک ۱ - ۵

اسلام کا عادلانہ معاشی نظام - زمانہ
(کوئٹہ)، ۲۸ ستمبر، ص ۳، ک ۲ - ۳
اسلام کا عادلانہ نظام سرمایہ داری اور
اشتراکیت دونوں کی خرابیوں سے پاک
ہے - زمانہ (کوئٹہ)، ۲۳ نومبر، ص ۳،
ک ۳ - ۸

— : — ۲۴ نومبر، ص ۳، ک ۳ - ۸
اسلامی تعلیمات کے مطابق بلاسود کاروبار -
زمانہ (کوئٹہ)، ۱۷ نومبر، ص ۳،
ک ۱ - ۲

اسلامی معیشت (اداریہ) - حریت
(کراچی)، ۱۱ اکتوبر، ص ۳، ک ۲ - ۳

—:— نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۷ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

—:— ۲۸ مئی ، ص ۷ ، ک ۱ - ۷

سود کا خاتمہ اقتصادی اور معاشی
استحکام کا موجب ہوگا۔ اسلامی جمہوریہ
(لاہور) ، ۲۲ اگست ، جلد ۱۰ ،
شمارہ ۳۲ - ۳۳ ، ص ص ۲۱ - ۲۲

شاہد ، خواجہ نسیم : اسلام کا اقتصادی
نظام اور معاشی ترقی - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

—:— ۳۱ اگست ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۶

شمس الوہاب : اسلام میں معیشت کا
نظام۔ جہاد (پشاور) ، ۶ اگست ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۶

غضنفر اللہ ، محمد : اسلامی نظام کا نفاذ
اور عام انتخابات - مشرق (لاہور) ، ۱۴
مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

قریشی ، دل محمد : غیر سودی نظام
معیشت (۱) بلا سود بینکاری جدید معاشی
تقاضوں کے عین مطابق ہے - امروز
(لاہور) ، ۱۱ جنوری ، ص ۲ ، ک ۲ - ۷

—:— (۲) سودی کاروبار معاشرہ کے

خان ، غلام اسحاق : اسلام کا معاشی
نظام۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۸ جون ، ص ۱ ،
ک ۳ - ۷

— حریت (کراچی) ، ۲۱ نومبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۸

—:— اسلامی اقتصادی نظام توازن
اور عدل کا نظام ہے ، وزیر مالیات کی
تقریر کا مکمل متن - حریت (کراچی) ،
۷ اپریل ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

—:— اسلامی نظام معیشت - مشرق
(لاہور) ، ۰۸ جون ، ص ۵ ، ک ۴ - ۷

—:— ۲۹ جون ، ص ۵ ، ک ۴ - ۷

—:— جنگ (راولپنڈی) ، ۲۸ جون ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۸

—:— اسلامی نظام معیشت - مقاصد اور
تقاضے - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷
جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸

—:— ۲۸ جون ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

رفیق احمد : دورِ جدید میں اسلامی
نظام معیشت کے بنیادی خدوخال - حریت
(کراچی) - میگزین ، ۲۸ اپریل ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۸

سکین گے۔ امروز (لاہور)، ۱۹ جنوری
ص ۳، ک ۳ - ۷

--- : --- (۹) اسلامی معاشرہ
فریب دہی معمول نہیں بن سکتی
امروز (لاہور)، ۲۱ جنوری، ص
ک ۳ - ۷

--- : --- (۱۰) مرکزی بینک کا مقصد
نفع اندوزی کے بجائے مفاد عامہ کا تحفظ
ہوگا۔ امروز (لاہور)، ۲۲ جنوری
ص ۲، ک ۳ - ۷

--- : --- (۱۱) اسلامی حکومت کے
عوام کے فاضل سرمایہ کا ایک حصہ
بلا سود قرض کے طور پر ملتا رہے گا
امروز (لاہور)، ۲۳ جنوری، ص ۳
ک ۳ - ۷

--- : --- (۱۲) قرض حسنہ سے استفادہ
کرنے والی صنعتیں نفع پر چلیں گی
امروز (لاہور)، ۲۴ جنوری، ص ۲
ک ۳ - ۷

--- : --- (۱۳) آخری قسط - اسلامی
معاشرہ میں شریعت کی پابندی ہر چیز پر
مقدم ہے۔ امروز (لاہور)، ۲۵ جنوری،
ص ۳، ک ۳ - ۷

اخلاق کو بھی متاثر کرتا ہے۔ امروز
(لاہور)، ۱۲ جنوری، ص ۳، ک ۳ - ۷

--- : --- (۳) سودی نظام معاشرتی
عدل کے منافی ہے۔ امروز (لاہور)،
۱۳ جنوری، ص ۳، ک ۳ - ۷

--- : --- (۴) اسلامی نظام حیات
میں دوسرے معاشی نظاموں کی پیروی
ممکن نہیں۔ امروز (لاہور)، ۱۴ جنوری،
ص ۲، ک ۳ - ۷

--- : --- (۵) بینک ایسے تمام کام
جاری رکھ سکتے ہیں جو وہ کمیشن
یا فیس کے عوض سرانجام دیتے ہیں۔
امروز (لاہور)، ۱۶ جنوری، ص ۳،
ک ۳ - ۷

--- : --- (۶) بینکوں کا سرمایہ
شرکت کے اصول پر تجارت میں لگایا
جائے گا۔ امروز (لاہور)، ۱۷ جنوری،
ص ۲، ک ۳ - ۷

--- : --- (۷) بینکوں کے نفع و نقصان
کی تقسیم اسلامی اصولوں کی روشنی میں۔
امروز (لاہور)، ۱۸ جنوری، ص ۲،
ک ۳ - ۷

--- : --- (۸) بینک عوام کی رقوم
بلا سود قرضہ کے طور پر بھی رکھ

اسلامی جمہوریت (اداریہ) ملت (اسلام
آباد) ، ۲۷ ستمبر - ۳ اکتوبر ، جلد ۲ ،
شمارہ ۳۳ ، ص ۳

اسلامی سیاسی نظام (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۱ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
اسلامی قوانین میں شہادت کا معیار -
اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۲۸ فروری ،
جلد ۱۰ ، شمارہ ۹ ، ص ۲۷

اسلامی قانون کمیشن - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

اسلامی قانون کی تعلیم (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۴ اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۲ - ۳
اسلامی قوانین کا اعلان (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱ فروری ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

اسلامی قوانین کا ڈھانچہ تیار کرنے کے
لیے مستقل بین الاقوامی کمیشن قائم کیا
جانے گا (صدر ضیاء الحق) - مشرق
(پشاور) ، ۱۰ اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

اسلامی قوانین کا مکمل نفاذ (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۱۶ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
— ۱۱ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

اسلامی قوانین : عمل درآمد کی انتہائی
مہمت رفاہ (اداریہ) - نوائے وقت

شرکانہ شاہد : سرمایہ داری ، اشتراکیت
اور اسلام - امروز (لاہور) ، ۲۴ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

- قانون

حمد ، ایم - بی : اسلام کا اساسی آئین
رق اور عدل و انصاف کی ضمانت دیتا
ہے - امروز (لاہور) ، ۱۲ جنوری ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۴

حمد توفیق : دین اور سیاست کا ارتباط -
مغربی پاکستان (لاہور) ، یکم اکتوبر ،
ص ۴ ، ک ۱ - ۶

حمد ، حافظ بشیر : نظام مصطفیٰ کیا
ہے ؟ جنگ (راولپنڈی) ، ۲ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۵

اسلام اور جمہوریت (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۳ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

اسلام کا سیاسی نظام (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۲۱ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

اسلام میں جمہوریت کا تصور - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۹ اگست ، ص ۲ ، ک ۶ - ۷
اسلامی تعزیرات کا نظام (اداریہ) -

مشرق (لاہور) ، ۹ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

— : — نوائے وقت (راولپنڈی)

۳ اپریل ، ص ، ۵ ، ک ، ۱ - ۷

اشرفی ، حافظ ریاض احمد : اسلامی فقہ

جنگ (راولپنڈی) ، ۱۵ اپریل ، ص ۵ ،

ک ۷ - ۸

اظہر اقبال سہارن : اسلام کا عدالتی نظام۔

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ مئی ، ص ۱ ،

ک ۲ - ۸

ایرج میاں ، محمد : اسلام کا سیاسی نظام

استحکام پاکستان کی حایت ہے - مشرق

(لاہور) ، ۱۳ مارچ ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۶

ایک صدی پرانے قانون میں خوش آئیند

ترمیم (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۴

دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

بانی پاکستان اسلامی نظام کو تمام

مسائل کا حل سمجھتے تھے - زم-الہ

(کوئٹہ) - ۲۵ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

برمنگھم کی نظام مصطفیٰ کانفرنس کے

دور رس نتائج - برآمد ہوں گے - برکات

احمد (جمعیت علمائے پاکستان کے قائم

مقام صدر) - ہریت (کراچی) ، ۱۵ جولائی ،

ص ۶ ، ک ۳ - ۴

پاکستان اور اسلامی راج (اداریہ) -

پرتاپ (نیو دہلی) ، ۱۱ مارچ ، ص ۲ ،

ک ۱ - ۳

(راولپنڈی) ، ۷ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

اسلامی نظام اور سیاسی جمہوری عمل

(اداریہ) - مشرق (پشاور) ، ۲ اکتوبر ،

ص ۲ ، ک ۱ - ۲

اسلامی نظام حکومت کیا ہے ؟ امروز

(لاہور) ، ۱۰ اکتوبر ، ص ۱ ،

ک ۱ - ۵

اسلامی نظام کا ایک بنیادی تقاضا (اداریہ) -

حریت (کراچی) ، ۶ دسمبر ، ص ۳ ،

ک ۲ - ۳

اسلامی نظام کا تدریجی نفاذ: (اداریہ) -

مشرق (لاہور) ، ۱۷ نومبر ، ص ۲ ،

ک ۱ - ۳

اسلامی نظام کے بارے میں صحیح حکمت

عملی (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۲

فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

اسلامی نظام کے بنیادی تقاضے (اداریہ) -

مشرق (لاہور) ، ۱۳ اگست ، ص ۳ ،

ک ۱ - ۳

اشرف ، شیخ محمد : پاکستان میں مکمل

اسلامی نظام کے نفاذ کی ضرورت ہے

(نقطہ نظر) - مغربی پاکستان (لاہور) ،

۱۳ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

پاکستان اور اسلامی نظام (اداریہ)۔

زمانہ (کوئٹہ) ، اکتوبر ، ص ۲

ک ۱ - ۲

پاکستان میں اسلامی قوانین کا نفاذ۔

الجمیعتہ (دہلی) ، ۴ مارچ ، ص ۲

ک ۱ - ۸

پاکستان میں اسلامی نظام - پہلا قدم ،

صدر پاکستان جنرل محمد ضیاء الحق

کی تقریر کا مکمل متن - کشمیر (راولپنڈی) ،

۱۳ فروری ، جلد ۱ ، شماره ۷ ، ص ۴

پاکستان میں اسلامی نظام کا نفاذ۔

دعوت (نئی دہلی) ، ۱۳ فروری ، ص ۱

ک ۱ - ۳

پاکستان میں شریعت اسلامیہ کا نفاذ۔

الجمیعتہ (دہلی) ، ۲۵ فروری ، ص ۲

ک ۱ - ۴

پاکستان میں شریعت کا نفاذ (اداریہ)۔

الجمیعتہ (دہلی) ، ۱۲ فروری ، ص ۲

ک ۱ - ۲

ہال ، (جسٹس) ذکی الدین : اسلامی

ریاست اور اس کا دستور - اسلام

آباد میں ۹ - ۱۱ اکتوبر نفاذ شریعت

کے موقع پر پڑھا گیا (مقالہ) - نوائے

وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ اکتوبر ، ص ۳

ک ۱ - ۸

—:— ۲۰ اکتوبر، ص ۳ ، ک ۶-۸

— : اسلامی ریاست کیا ہے ، کیا

نہیں ہے - ہادیان (لاہور) ، ۲۶ اکتوبر ،

جلد ۲ ، شماره ۲۸ ، ص ۲۷ - ۳۰

پیرزادہ ، شریف الدین : نفاذ شریعت اسلام۔

حریت (کراچی) ، ۲۱ نومبر ، ص ۲

ک ۱ - ۴

تقاضہ انصاف کی تکمیل (اداریہ)۔

امروز (لاہور) ۲۴ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱-۲

تنزیل الرحمان : اسلامی قانون ہمہ گیر

اور زندگی کے تمام شعبوں پر حاوی ہے -

جنگ (راولپنڈی) ، ۱۳ جولائی ، ص ۱

ک ۱ - ۴

ثاقب الدین : اسلامی نظام کچھ لینے

سے پہلے کچھ دینے کا آغاز کیجیے ، اسلام

میں سزا برائے سزا کا کوئی تصور نہیں -

الرشیدیا (لاہور) ، ۱۷ ستمبر ، جلد ۵ ،

شماره ۱۰ ، ص ۲۹

جزا و سزا کا اسلامی تصور (اداریہ)۔

مشرق (لاہور) ، ۲۷ اکتوبر ، ص ۲

ک ۱ - ۳

حافظ ذاکر (دہلوی) : اسلامی نظام

میں دیانت اور عدل کی اہمیت - جہاد

(پشاور) ، ۲ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

راشد چودھری : نظام مصطفیٰ کا نفاذ
اور قومی اتحاد - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۹ مارچ ، ص ۸ ، ک ۱ - ۸

زاہد الراشدی ، ابوعمار : اسلامی نظام
اور جدید تقاضے - نوائے وقت (راولپنڈی) -
اشاعت ملی ، ۱۳ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸
—: نظام مصطفیٰ اور بہاری ذمہ داریاں -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۴ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۶

سعید ، آئی - اے : پاکستان میں اسلامی
قانون کے نفاذ کی اہمیت - حریت
(کراچی) ، ۲۳ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸
—: —: مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴
اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

شاد ، بشیر احمد : اسلامی نظام اور
اس کے تقاضے - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۹ نومبر ، ص ۱۱ ، ک ۱ - ۴

شہاب ، رفیع اللہ : اسلامی قانون میں
مضاربت - امروز (لاہور) ، ۲۰ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۵

شیدائی ، یوسف : نفاذ شریعت اور اصلاح
معاشرہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم
اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

صدیقی ، منور الحسن : اسلامی نظام کا

حالیہ شرعی قوانین کا جائزہ - مساوات
(لاہور) ، یکم اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸
حسین ، سید ضرار : نفاذ شریعت توجہ
طلب مسئلہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

حسین ، قاضی مظہر : اسلامی دستور
کے بنیادی اصول اور اسلامی حکومت کے
فرائض - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۴
اپریل ، ص ۶ ، ک ۱ - ۶

حمود الرحمان ، چیف جسٹس (ریٹائرڈ) :
اسلامی نظام حکومت اور جمعیت اقوام
اسلامیہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱
اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

خان ، بشیر الدین : اسلامی نظام کا نفاذ -
عوام کو اعتماد میں لیجیے - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

خان ، صلاح الدین احمد : اسلام اور
پاکستان کا قانون - جنگ (راولپنڈی) ،
۲۳ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

خان ، محمد ایوب : اسلامی نظام سے
کیا مراد ہے؟ چٹان (لاہور) ، ۲۹ اکتوبر ،
جلد ۳۲ ، شماره ۴۳ ، ص ۵۱ - ۵۳

ڈار ، محمد اسلم : قانون اور پاکستانی
مسلمان - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۳
جنوری ، جلد ۱ ، شماره ۱ ، ص ۳۹ - ۴۰

عزیز مظہر: شرعی قوانین کا نفاذ اس دور
کا اہم ترین کارنامہ ہے۔ مشرق (لاہور)،
۲۱ اپریل، ص ۳، ک ۱-۸

عشرت رحمانی: اسلامی نظام کا نفاذ معاشرتی
اصلاح کی جانب قدم ہے۔ حریت
(کراچی)، ۳ اپریل، ص ۳، ک ۳-۶

علی، سید انکسار: اسلامی نظام نافذ کرنے
کے لیے نظام تعلیم کو اسلامی خطوط پر
استوار کرنا ہوگا۔ حریت (کراچی)، یکم
اپریل، ص ۳، ک ۳-۸

علی، ملک غلام: اسلامی قانون میں
جرم قذف اور اس کی سزا۔ امروز (لاہور)،
۵ اپریل، ص ۲، ک ۶-۸

عنایت کبریا: پاکستان میں اسلامی
قانون اور دستوری نظام سلطنت کا امتزاج
جنگ (راولپنڈی)، ۲۶ جولائی، ص ۲،
ک ۵-۸

غلام علی: اسلامی قانون میں "قذف" اور
"حد قذف"۔ مشرق (لاہور)، ۳ اپریل،
ص ۱۰، ک ۵-۸

غلام مصطفیٰ: اسلامی قوانین کا اطلاق
اور حکومت سرحد۔ جمہاد (پشاور)، ۱۹
اکتوبر، ص ۲، ک ۳-۶

نفاذ اور اس کے اثرات و برکات۔ مغربی
پاکستان (لاہور)، ۱۶ جون، ص ۲،
ک ۱-۵

صدر، محمد: اسلامی نظام کیسے قائم
ہوگا۔ مشرق (لاہور)، ۱۸ اپریل،
ص ۱، ک ۱-۶

ضابطہ اسلام اور نوکر شاہی (اداریہ)۔
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۶ فروری،
ص ۳، ک ۱-۳

ضیاء الحق، (صدر مملکت): اسلامی
قوانین اور شریعت بنچوں کی تشکیل
اور طریق کار پر روشنی ڈالتے ہیں۔
اسلامی جمہوریہ (لاہور)، ۷ فروری،
جلد ۱، شماره ۶، ص ۷-۸

عارف، عبدالسلام: اسلامی قوانین کا
نفاذ انتخابات سے زیادہ اہم ہے۔ امروز
(لاہور)، ۱۳ اکتوبر، ص ۳، ک ۱-۳

عبدالله، محمد: پاکستان میں نفاذ اسلام
کا آغاز۔ نوائے وقت (راولپنڈی)،
۹ اپریل، ص ۳، ک ۱-۵

عبدالہالک: پاکستان میں اسلامی نظام
کیوں کر رائج کیا جا سکتا ہے۔ مغربی
پاکستان (لاہور)، ۱۸ جون، ص ۳،
ک ۱-۳

حریت (کراچی) ، ۹ مارچ ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۵

— : اسلامی جمہوریہ کی بنیاد
کتاب و سنت پر ہوتی ہے کسی فقہ پر
نہیں - حریت (کراچی) - میگزین ، ۲
مارچ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

— : شریعت کا مقصد لوگوں کا بوجھ
ہلکا کرنا اور انہیں آزادی دلانا ہے -
حریت (کراچی) ، ۲ اپریل ، ص ۱ ،
ک ۸

لطیف ، محمد حافظ : لہجہ فکریہ - عوام
کس قسم کا اسلامی نظام چاہتے ہیں -
اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۱۴ مارچ ،
جلد ۱ ، شمار ۱۱ ، ص ۲۸ - ۳۱

محمود حامد : اسلامی نظام اور عوامی
مسائل کا حل - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۵
مارچ ، ص ۳ ، ک ۵ - ۷

مسٹریر وہی اور نظام مصطفیٰ (ادریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مظاہری ، عبدالعزیز : پاکستان اور اسلامی
نظام (پشتو) ، جہاد (پشاور) ، یکم اگست ،
ص ۲ ، ک ۵ - ۸

مظفر قادر : کیا اسلام قانون کے ذریعہ
نافذ ہو سکتا ہے؟ نامور قانون دان مظفر

فاروق ، برہان احمد : پاکستان میں اسلامی
نظام کیسے لایا جا سکتا ہے - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک
۷ - ۱

— : — ۱۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک
۵ - ۱

— : — مغربی پاکستان (لاہور) ،
۳ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

فقہ اسلامی اور ماہرین قانون (ادریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۳

فقہ یا قرآن و سنت (ادریہ) - حریت
(کراچی) ، ۷ مئی ، ص ۳ ، ک ۲ - ۲

قریشی ، انور اقبال : نظام مصطفیٰ کا
بنیادی تقاضا - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۱ جون ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

کریم ملک : اسلام کا اقتصادی نظام
اور جدید تقاضے - امروز (لاہور) ، ۲۵
ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

کمال ، محمد : نظام اسلام کیا ہے؟ جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۴ جنوری ، ص ۱۱ ،
ک ۱ - ۳

کمال ، عبدالحمید : اسلامی جمہوریہ سنت
ظاہرہ کی تہدید کے لیے وجود میں آئی -

— : شریعت اسلامی: بعض غلط فہمیان۔

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱-۸

— : اسلامی قوانین : اجتہاد کی

حقیقت ، نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۵
مارچ ، ص ۳ ، ک ۱-۵

— : اسلامی نظام کس طرح قائم

ہوتا ہے - مشرق (پشاور) ، ۸ اگست ،
ص ۸ ، ک ۱-۸

— : ملک میں اسلامی نظام کس

طرح قائم ہو سکتا ہے - جنگ (راولپنڈی) ،
۳ جون ، ص ۵ ، ک ۱-۸

نظام اسلامی کے عملی تقاضے (اداریہ) -

امروز (لاہور) ، ۱۱ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۱-۲

نفاذ شریعت اسلامی کے بنیادی تقاضے

(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱
اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۱-۳

نفاذ شریعت اور صدر ضیاء کا پیغام

(اداریہ) - جنگ (کراچی) ، ۱۱ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱-۳

نفاذ شریعت پر بین الاقوامی سمینار

(اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۱۱ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱-۲

قادر سے انٹرویو - صحافت (لاہور) ۸

جنوری ، جلد ۳ ، شماره ۱۱ ، ص ۱۵-۱۷

مودودی ، سید ابوالاعلیٰ : اسلامی ریاست

کے بنیادی اصول - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۵ فروری ، ص ۵ ، ک ۱-۸

— : — ۲۶ فروری ، ص ۵ ،

ک ۱-۸

— : — ۲۷ فروری ، ص ۳ ،

ک ۱-۶

— : — ۲۸ فروری ، ص ۷ ،

ک ۱-۸

— : اسلام کا شوری نظام - اسلامی

طرز حکومت پر ایک رہنما تحریر
سیارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، نومبر ، جلد ۳ ،

شمارہ ۱۱ ، ص ۱۵ - ۱۸

— : اسلامی قانون چند حقائق -

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۰ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۱-۷

— : اسلامی نظریہ زندگی - خدا

کی حکومت - نوائے وقت (راولپنڈی)
۱۱ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱-۵

— : شریعت کا مقصد اور اس کے

اصول - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۲ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱-۷

(۱) زکوٰۃ و عشر

ابراہیم سیدات: زکوٰۃ کا تصور اور بیسویں
صدی میں اس کا نفاذ - جنگ (راولپنڈی)،

۱۸ اپریل، ص ۳، ک ۵ - ۸

— : — ، ۱۹ اپریل، ص ۵،

ک ۳ - ۸

— : — ، ۲۰ اپریل، ص ۳،

ک ۳ - ۸

اسلام کا نظام زکوٰۃ معاشرے کے لیے
سراپا رحمت - زمانہ (کوئٹہ)، ۱۵ اکتوبر،

ص ۳، ک ۳ - ۵

— زمانہ (کوئٹہ)، ۱۱ نومبر،

ص ۳، ک ۲ - ۵

اشرف، شیخ محمد: اسلامی حدود اور

زکوٰۃ و عشر کا نفاذ - نوائے وقت

(راولپنڈی)، ۲ اپریل، ص ۵، ک ۱ - ۶

افسر، راجہ محمد: زکوٰۃ کے موثر نفاذ

کے بعد پاکستان ایک خوش حال ملک بن

جانے گا - امروز (لاہور)، ۱۱ مئی،

ص ۳، ک ۱ - ۳

انصاری، ضیاء الاسلام: زکوٰۃ اور عشر

کے نظام سے پاکستان میں اقتصادی اور

معاشرتی انقلاب برپا ہو سکتا ہے - مشرق

(لاہور)، ۲ مارچ، ص ۸، ک ۱ - ۸

نظام شریعت - صدر پاکستان کا تاریخی

اعلان - کشمیر (راولپنڈی)، ۶ فروری،

جلد ۱۴، شماره ۶، ص ۱، ک ۱ - ۴

نفاذ شریعت کے عملی تقاضے (اداریہ) -

مشرق (لاہور)، ۱۱ اکتوبر، ص ۵،

ک ۱ - ۳

نفاذ شریعت کے لیے اجتماعی کوششیں

(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی)، ص ۵،

ک ۱ - ۴

نقوی، علی رضا شاہ: پاکستان میں فقہ

جعفریہ کا نفاذ کیوں؟ جنگ (کراچی)،

۲ اگست، ص ۱۰، ک ۲ - ۴

ولی حسن ٹونکی، مفتی: پاکستان کے

عائلی قوانین شریعت کی روشنی میں -

جنگ (راولپنڈی)، ۱۳ اپریل، ص I،

ک ۳ - ۸

— : شریعت کی روشنی میں عائلی

قوانین - دفعہ طلاق - جنگ (راولپنڈی) -

اشاعت جمعہ، ۱۳ جولائی، ص ۲،

ک ۱ - ۸

قریشی، قیوم: پاکستان میں نفاذ شریعت

کانفرنس - الجمعیتہ (دہلی)، ۲۳ دسمبر،

ص ۲، ک ۳ - ۵

نہیں - مغربی پاکستان (لاہور)، ۷ جون،
ص ۳، ک ۳ - ۷

زکوٰۃ فنڈ کے لیے رضا کارانہ عطیات
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۹
مارچ، ص ۵، ک ۱ - ۳

زکوٰۃ وعشر - پورے ملک میں انتظام
کریں (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۲۱ مئی، ص ۳، ک ۱ - ۳

صدیقی، افسر حسن: نظام زکوٰۃ کی
موجودگی میں دوسرے ٹیکسوں کا جائزہ
لیا جانے - حریت (کراچی)، ۳۰ مارچ،
ص ۳، ک ۳ - ۸

صدیقی، شیخ فریدالدین: نظام زکوٰۃ اور
عشر کے بارے میں چند تجاویز - جنگ
(راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن، ۸ جون،
ص ۱، ک ۲ - ۳

عبدالواحد: زکوٰۃ اور عشر - امروز
(لاہور)، ۸ جون، ص ۳، ک ۱ - ۸
—: زکوٰۃ اور عشر کے قانون کے
بارے میں چند تجاویز - حریت (کراچی)،
۲۵ اپریل، ص ۳، ک ۳ - ۸

کمال، عبدالکمال: سوات میں زکوٰۃ
دینے کا طریقہ - جہاد (پشاور)، ۹ مارچ،
ص ۲، ک ۳ - ۶

بیت المال (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ)،
۲۶ ستمبر، ص ۳، ک ۱، ۲ - ۲

پہلے بیت المال کا قیام (اداریہ) - مشرق
(لاہور)، ۲۶ ستمبر، ص ۳، ک ۲ - ۳
تنزیل الرحمن: زکوٰۃ اور عشر کا مسودہ
قانون - جنگ (راولپنڈی)، ۹ اپریل،
ص ۳، ک ۳ - ۶

—: —، ۱۰ اپریل، ص ۳،
ک ۵ - ۸

ثریا رحمان (مسز): زکوٰۃ اور انکم ٹیکس
کے جدا جدا مصارف - نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۶ اپریل، ص ۵، ک ۱ - ۷
خان، گل محمد: اسلام کا نظام زکوٰۃ -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۷ دسمبر،
ص ۳، ک ۱ - ۳

—: نظام زکوٰۃ - معاشی بدحالی کا
علاج - یہ سلسلہ اسلام کا نظام زکوٰۃ -
نوائے وقت، ۲۸ دسمبر، ص ۵، ک ۵ - ۸
خان، محمد ایوب: زکوٰۃ اسلام کا نظام
ٹیکس ہے - الریاض (لاہور)، ۲۳ مارچ،
جلد ۳، شماره ۷۳، ص ۱۳ - ۱۴

ڈار، افتحارالدین: زکوٰۃ اور عشر کے
نفاذ کے بعد انکم ٹیکس کا کوئی جواز

مالک کا پہلا بیت المال (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی)، ۲۶ ستمبر، ص ۳،
ک ۱ - ۳

باشمی، سید محمد متین: نظام زکوٰۃ اور
عشر معاشی مسائل کا بہترین حل - امروز
(لاہور)، ۳ اپریل، ص ۱۰، ک ۱ - ۳

یوسف، (مولانا) محمد: زکوٰۃ و عشر
کے بارے میں تجاویز - جنگ (راولپنڈی)،
۲۳ اپریل، ص ۳، ک ۵ - ۸

—: —، ۲۴ اپریل، ص ۵،
ک ۵ - ۸

یوسف لدھیانوی، محمد: زکوٰۃ اور عشر
کے مسودہ قانون کے بارے میں چند
تجاویز - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۵
اپریل، ص ۳، ک ۱ - ۷

—: —، ۲۶ اپریل، ص ۲،
ک ۳ - ۷

۴ - ہجری تقریبات

پندرہویں صدی ہجری کا آغاز (اداریہ) -
جہاد (پشاور)، ۲۱ نومبر، ص ۲،
ک ۱ - ۲

— زمانہ (کوئٹہ)، ۱۹ نومبر،
ص ۲، ک ۳ - ۶

— مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۱
نومبر، ص ۲، ک ۱ - ۳

— امروز (لاہور)، ۲۱ نومبر،
ص ۲، ک ۱ - ۲

پندرہویں صدی ہجری کی تقریبات
(اداریہ)، امروز (لاہور)، ۱۹ نومبر،
ص ۳، ک ۱ - ۲

—: زمانہ (کوئٹہ)، ۷ نومبر،
ص ۲، ک ۱ - ۲

پندرہویں صدی ہجری - اسلام کی نشاۃ
ثانیہ (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۲۱ نومبر، ص ۵، ک ۱ - ۴

زیب صدیقی، مسز: پندرہویں صدی ہجری
کا استقبال - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۱
دسمبر، ص ۳، ک ۵ - ۸

سن ہجری کی تقریبات (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی)، ۲۱ نومبر، ص ۳،
ک ۱ - ۴

طفیل، محمد: پندرہویں صدی ہجری میں
نظام تعلیم سے متعلق بہارے ملی تقاضے
کیا ہوں گے - امروز (لاہور)، ۲۱ نومبر،
ص ۴، ک ۱ - ۵

ظفیر، محمد: پندرہویں صدی ہجری
مسلمانوں کے عروج کی صدی ہوگی - امروز

امروز (لاہور) ، ۲۰ نومبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۷

عمر عامر : پندرہویں صدی ہجری کا
آغاز - جہاد (پشاور) ، ۱۱ نومبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۴

نئی صدی ہجری کی تقریبات (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۱ نومبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

نئی صدی ہجری کے استقبال کی تیاریاں
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۶ نومبر ،
ص ۵ ، ک ۲

ہجرہ ایوارڈ جاری کرنے اور خواندگی
کمیشن قائم کرنے کا فیصلہ - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۱ نومبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳
ہجری تقریبات کا پروگرام - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۲ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ہجری صدی - پاکستان میں پندرہویں
صدی ہجری کی تقریبات - دعوت (دہلی) ،
۷ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

(لاہور) - اشاعت خاص ، ۲۱ نومبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۶

عارف اسحاق : ہجری تقریبات کا آغاز -
پاکستان میں منائی جانے والی ہجری
تقریبات کی تفصیل - جنگ (راولپنڈی) -
اشاعت خاص ، ۲۱ نومبر ، ص II ،
ک ۷ - ۸

عبدالغفور : پندرہویں ہجری صدی کا
استقبال - تقریبات کا اندازہ کیا ہو - چند
تجاویز - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۲
نومبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

عبدالله ، احمد : پندرہویں صدی ہجری
کا آغاز مسلمان تاریخ کے دور ہے پر -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۴ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۶

—:— ۲۹ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

عثمانی ، وحید : پندرہویں صدی ہجری
عالم اسلام کے لیے ایک بڑا چیلنج ہے -

دوئم

اقتصادیات

۱ - اقتصادیات (متفرق)

۲ - افرادی قوت

۳ - خارجہ امداد (متفرق)

(۱) فوجی امداد

۴ - بجٹ

۵ - بیروزگاری

۶ - ٹیکس

۷ - تجارت

(۱)۔ درآمد و برآمد

(ب) - نئی درآمدی پالیسی

۸ - زراعت

۹ - بیرون ملک پاکستانی

۱۰ - لیبر

۱۱ - منصوبہ بندی

۱- اقتصادیات (متفرق)

ابرهیم ، محمد : پاکستان میں معیشت کی بحالی کے چند بنیادی تقاضے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

--- : --- نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

ادیب ، اویس احمد : پاکستان کی معیشت کی بحالی کس طرح ہو سکتی ہے - جنگ (راولپنڈی) - اشاعت جمعہ ، ۳ جولائی ، ص VII ، ک ۱ - ۶

اسٹیٹ بینک کی سالانہ رپورٹ (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۷ دسمبر ، ص ۷ ، ک ۲ - ۳

اطمینان بخش اقتصادی صورت حال (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۹ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

اقتصادی اصلاح کے لیے تحریک کی ضرورت (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

اقتصادی بحران : چند غور طلب پہلو - زندگی (لاہور) ، ۳۰ نومبر ، جلد ۱۰ ، شماره ۳۹ ، ص ۵ - ۶

اقتصادی ترقی کی رفتار (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۲ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

اقتصادی صورت حال (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، یکم مارچ ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

اقتصادی ماہرین کا اجلاس (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۹ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

اقتصادی مسائل اور ان کا حل (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۳۰ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

اقتصادی مشکلات (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۹ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

اندھا دھند نیشنلائزیشن کے نتائج (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کو اپنی معیشت خود اعتمادی کی بنیاد پر استوار کرنی چاہیے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۰ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

پاکستان کی اقتصادی ترقی (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کی اقتصادی صورت حال (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۱۶ جنوری ، ص ۳ ، ک ۲۱ - ۳

- مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۶ ستمبر،
ص ۳، ک ۳۔
- پاکستان کی مالی مشکلات (اداریہ)۔ پرتاپ
(دہلی)، ۵ نومبر، ص ۲، ک ۱۔ ۳
- پاکستان کے اقتصادی تقاضے (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور)، ۱۲ اپریل،
ص ۲، ک ۱۔ ۳
- ترقی پذیر ممالک کی اقتصادی صورت حال۔
حریت (کراچی)، یکم اکتوبر، ص ۳،
ک ۲۔ ۳
- تیل کی تلاش۔ سرفہرست ترجیح دیں
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۷
دسمبر، ص ۳، ک ۱۔ ۲
- چاولہ، خان محمد: ہمارے بیشتر مسائل
مصنوعی معیار زندگی کے پیدا کردہ ہیں۔
امروز (لاہور)، ۸ جنوری، ص ۲،
ک ۳۔ ۷
- رچرڈ، نیشنز: پاکستانی معیشت پر کون
لوگ قابض ہیں۔ صحافت (لاہور)، ۴
اگست، جلد ۱، شماره ۲۶، ص ۱۱۔ ۱۴
- رضا، مید یوسف: ڈی ویلیوٹیشن — زر کی
تخفیف قدر کیا؟ کب۔ کیوں۔ کیسے؟
جنگ (راولپنڈی)، ۵ اکتوبر، ص ۶،
ک ۱۔ ۸
- : — ۱۲ اکتوبر، ص ۱۴،
ک ۱۔ ۸
- : — ۲۱ اکتوبر، ص ۱۱،
ک ۱۔ ۸
- : — ۲۶ اکتوبر، ص ۴،
ک ۱۔ ۸
- : — ۹ نومبر، ص ۱۵،
ک ۱۔ ۵
- : — ۱۶ نومبر، ص ۱۴،
ک ۱۔ ۸
- عالمی مالیاتی فنڈ اور پاکستان (اداریہ)۔
زمانہ (کوئٹہ)، ۷ اکتوبر، ص ۲،
ک ۱۔ ۲
- عبدالرشید، میاں: پاکستان کے معاشی
مسائل۔ حقیقت پسندی کی ضرورت۔
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۳ اکتوبر،
ص ۳، ک ۱۔ ۸
- : — ۴ اکتوبر، ص ۳، ک ۱۔ ۴
- عزیز مظہر: پاکستان میں سرمایہ کاری
کے مواقع۔ مشرق (لاہور)، ۲۳ اکتوبر،
ص ۵، ک ۴۔ ۷
- عصمت انور: سرکاری اخراجات میں
تخفیف کی تجاویز۔ جنگ (راولپنڈی)،
۲۱ جون، ص ۵، ک ۶۔ ۸

قمر اجنالوی : ہمارے مسائل ، سیاہ
کشیدگی، اقتصادی بحران، معاشی بد حالی
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۰ جولائی
ص ۱۰ ، ک ۱ - ۸

قوی اقتصاد کا حوصلہ افزا منظر
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۸ جون
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

قومی ضرورت کے مطابق اقتصادی حکمت
عملی : (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۸
نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

قومی معیشت کی صورت حال : (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۷ ستمبر ، ص ۲
ک ۱ - ۳

کریم ملک : پاکستان کی معاشی ترجیحات
کا جائزہ - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷ اپریل
ص ۵ ، ک ۳ - ۸

— : — مغربی پاکستان (لاہور)
۱۸ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۷

سرزا ، اشفاق سلیم : قومی معیشت
تارکین وطن سے ۱.۳ ملین کی آمدنی - ملت
(اسلام آباد) ، ۲۹ اپریل ، جلد ۲ ، شمارہ
۱۵ ، ص ۱۵ - ۱۶

معیشت اور سیاست (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۲
معیشت کی بحالی (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۲ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲

فروغ معیشت کے تقاضے : (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۱۷ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

قادری ، اشفاق : پاکستان کی معاشی
ترقی : ایک جائزہ - جنگ (راولپنڈی) ،
۳۱ جنوری ، ص ۳ ک ۳ - ۶

قدوائی ، سید انور : ملکی معیشت کے
استحکام کے لیے چند تجاویز - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۹ فروری ، ص ۱۳ ،
ک ۶ - ۸

قریشی ، انور اقبال : پاکستان کی اقتصادی
صورت حال - اسٹیٹ بینک کی سالانہ
رپورٹ کی روشنی میں جائزہ - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۲۲ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

— : تیل کا بحران اور پاکستان -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

تیل کے نعم البدل کی تلاش - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۸ دسمبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۵

قریشی ، انور اقبال : ملکی اقتصادیات -
چند حقائق چند نقائص - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۰ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸
۲۱ جون ص ۳ ، ک ۶ - ۸

137966

واصف علی : اقتصادی مسائل : چند
تجاویز — جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ دسمبر ،
ص ۱۹ ، ک ۱ - ۵

وقار انبالوی : پاکستان کا معاشی
ڈھانچہ — نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۳
نومبر ، ص ۱۲ ، ک ۱ - ۸

ہمارے معاشی نظام کی از سر نو تشکیل
کی جانی چاہیے — مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

۲ - افرادی قوت

افرادی قوت کی برآمد (اداریہ) — حریت
(کراچی) ، ۶ جنوری ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳
افرادی قوت کے متعلق پالیسی (اداریہ)
— امروز (لاہور) ، ۱۸ اپریل ، ص ۲ ، ک
۲ - ۱

افرادی قوت کے لیے مبسوط لائحہ عمل
(اداریہ) — حریت (کراچی) ، ۱۷ دسمبر ،
ص ۵ ، ک ۲ - ۳

افرادی قوت کی ناقص منصوبہ بندی اور
ضیاع — زمانہ (کوئٹہ) ، ۸ ستمبر ، ص
۳ ، ک ۲ - ۳

پاکستان کی افرادی طاقت اور متوقع
زر مبادلہ کی کہانی — زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۸ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

عیشیت کی حالت زار (اداریہ) — مساوات
(لاہور) ، ۳۰ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

عیشیت کی منصوبہ بندی : انتظامیہ کو
تر بناتے ہوئے — زمانہ (کوئٹہ) ، ۳
ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

ملک ، ایم - ڈی : پاکستان میں بچت کی
حریت — حریت (کراچی) — اشاعت
خاص ، ۱۱ مئی ، ص ۸ ، ک ۳ - ۶

ملکی معیشیت کی حالت (اداریہ) —
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مودودی ، سید ابوالاعلیٰ : معاشی مسائل
اور آن کا حل — مشرق (لاہور) ، ۱۸
اپریل ، ص ۱ ، ک ۷ - ۸

نئے اقتصادی نظام کی ضرورت (اداریہ)
— حریت (کراچی) ، ۵ مئی ، ص ۳ ، ک
۲ - ۳

— ۱۲ مئی ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

نئے عالمی اقتصادی نظام کی ضرورت
(اداریہ) — مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۲ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

نئے معاشی حقائق (اداریہ) — حریت
(کراچی) ، ۲۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

— : — : ۱۸ جولائی ، ص ۲ ، ک
۸ - ۳

— : — : ۲۱ اگست ، ص ۲ ، ک
۸ - ۳

۳ - خارجہ امداد (مترق)

اشرف ، چودھری محمد : غیر ملکی امداد
اور بہاری صنعتی ترقی - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۶ دسمبر ، ص ۳ ، ک
۷ - ۱

بیرونی امداد اور قومی وقار (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲ اپریل ، ص
۵ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کب تک غیر ملکی امداد کا
محتاج رہے گا - مشرق (لاہور) ، ۱۰
جون ، ص ۵ ، ک ۳ - ۶

حقانی ، حسین : بیرونی امداد کے سیاسی
مضمرات - جنگ (راولپنڈی) ، ۶ مئی ،
ص ۵ ، ک ۵ - ۸

خان ، اشفاق علی : امریکی امداد : مفید
نہیں : نقصان دہ ہے - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۳ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

خان ، امیر ظہیر : غیر ملکی ترقیاتی امداد
اور اس کے اثرات - امروز (لاہور) -
خصوصی اشاعت ، ۱۶ جولائی ، ص ۲ ، ک
۷ - ۳

پاکستان میں افرادی قوت کی منصوبہ
بندی - زمانہ (کوئٹہ) ، ۵ اگست ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۵

— ۱۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

دیہی افرادی قوت اور قومی منصوبہ بندی -
حریت (کراچی) ، ۹ اپریل ، ص ۳ ، ک
۸ - ۳

عراق میں پاکستان کی افرادی قوت کی
مانگ - پاکستانیوں کی عراق میں روزگار
کے لیے رسائی کیوں کر ممکن ہوئی -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ جنوری ،
ص ۶ ، ک ۵ - ۸

گوندل ، اشفاق احمد : پاکستان میں
افرادی قوت کی منصوبہ بندی - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲۲ جون ، ص ۲ ، ک
۷ - ۱

مشرق (لاہور) ، ۲۶ جون ، ص ۵ ، ک
۷ - ۳

محکمہ ڈاک کے ملازمین کی ہڑتال (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۳
جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

محمود مرزا : افرادی قوت : ترقیاتی
اسٹیریٹیجی کے تقاضے - جہاد (پشاور) ،
۱ جولائی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

کنسورشیم کی امداد (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۱۰ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

کنسورشیم کے فیصلے پر اظہار مایوسی -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۸ جون ، ص
۳ ، ک ۱ - ۳

کنسورشیم نے پاکستان کو اس سال بھی
بہت کم امداد دی - اسلامی جمہوریہ
(لاہور) ، ۹ جون ، جلد ۱۰ ، شماره ۲۲ ،
ص ۲۷ - ۲۸

محمود علی : اقتصادی امداد ایک چیلنج -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۷ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

مشروط ترقیاتی امداد (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۱۶ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳
معاشی امداد یا سیاسی دباؤ (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک
۲ - ۳

مقبول احمد : پاکستان کو ملنے والی
بیرونی امداد - امروز (لاہور) ، ۲۵ مئی
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

(۱) فوجی امداد

پاکستان کے لیے امریکن ہتھیار (اداریہ)
ہرتاپ (دہلی) ، ۱۲ جنوری ، ص ۲ ، ک
۲ - ۱

— : — ۱۶ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— : — ۱۷ جولائی ، ص ۳ ، ک
۳ - ۷

— : — ۱۸ جولائی ، ص ۲ ، ک
۳ - ۷

— : — ۱۹ جولائی ، ص ۱ ، ک
۳ - ۷

— : — ۲۰ جولائی ، ص ۲ ، ک
۳ - ۷

میمنی ، غلام غوث : ۷۸ - ۱۹۷۷ میں
پاکستان کے لیے اسلامی ممالک کی امداد -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۲ مئی ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

صدیقی ، افسر حسن : امریکی امداد کے
خاتمے پر ہراساں ہونے کی ضرورت نہیں -
مالدار مسلم ممالک پر لازم ہے وہ پاکستان
کا ساتھ دیں - حریت (کراچی) ، ۱۳
اپریل ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

عذیر : پاکستان اور غیر ملکی امداد -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۹ مئی ، ص ۳ ، ک
۱ - ۳

کنسورشیم کا فیصلہ (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۰ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳
کنسورشیم کا مایوس کن فیصلہ (اداریہ)
امروز (لاہور) ، ۸ جون ، ص ۲ ، ک
۱ - ۲

۲ - ۱

۴ - بجٹ

پنجاب کا نیا بجٹ (اداریہ) - نوائے وقت

(راولپنڈی) ، ۲۳ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

ٹیکس تجاویز برائے بجٹ ۸۰ - ۱۹۷۹ -

جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷ جون ، ص ۶ ، ک ۱ - ۸

خان ، غلام اسحاق : وفاقی وزیر خزانہ

غلام اسحاق کا انٹرویو - ملت (اسلام آباد) ،

۳۱ جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۲۵ ، ص ۲۵ - ۲۷

سالانہ معاشی جائزہ (اداریہ) - حریت

(کراچی) ، ۲۸ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

صوبہ سرحد کا بجٹ (اداریہ) - امروز

(لاہور) ، ۲۷ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

صوبہ سندھ کا بجٹ (اداریہ) - حریت

(کراچی) ، ۲۹ جون ، ص ۷ ، ک ۲ - ۳

قریشی ، انور اقبال : آئندہ مرکزی

بجٹ : چند معروضات - نوائے وقت

(راولپنڈی) ، ۲۷ جون ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

قومی بجٹ (اداریہ) - مغربی پاکستان

(لاہور) ، ۳۰ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

قومی بجٹ : مستحکم معیشت کی اساس -

مشرق (لاہور) ، ۳ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پنجاب کا ترقیاتی بجٹ : (اداریہ) - مشرق

(لاہور) ، ۲۳ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پنجاب کا ریکارڈ ترقیاتی بجٹ (اداریہ) -

امروز (لاہور) ، ۲۳ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

آخری بجٹ (اداریہ) - بادبان (لاہور) ،

۵ جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۱۱ ، ص ۳

ابن مرتضیٰ : نیا قومی بجٹ : ۵ ارب

دس کروڑ کے نئے ٹیکس - اسلامی جمہوریہ

(لاہور) ، ۸ جولائی ، جلد ۱۰ ، شماره ۲۶ ،

ص ۹ - ۱۰

اجمل چودھری : قومی بجٹ ۸۰ - ۱۹۷۹

کا تنقیدی جائزہ - اسلامی جمہوریہ

(لاہور) ، ۱۵ جولائی ، جلد ۱۰ ، شماره ۲۷ ،

ص ۱۳ - ۱۶

اعوان ، ظہور احمد : بجٹ اور سرکاری

ملازمین - مشرق (لاہور) ، ۱۳ جون ،

ص ۵ ، ک ۳ - ۷

اکرم رانا : بجٹ کا اخلاقی جائزہ - میارہ

ڈائجسٹ (لاہور) ، اگست ، جلد ۳۰ ،

شمارہ ۸ ، ص ۳۶ - ۳۸

۸۰ - ۱۹۷۹ کا بجٹ (اداریہ) - پہلا

جرات مندانہ قدم - امروز (لاہور) ، ۳۰

جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پنجاب کا ترقیاتی بجٹ : (اداریہ) - مشرق

(لاہور) ، ۲۳ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پنجاب کا ریکارڈ ترقیاتی بجٹ (اداریہ) -

امروز (لاہور) ، ۲۳ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

۲ - ۱

— : — ۱۰ مئی، ص ۵، ک ۵ - ۶
یہ کیسا بچٹ ہے (اداریہ) - افریشیا
(لاہور)، ۶ جون، جلد ۳، شماره
۵۲، ص ۳

۵ - بے روزگاری

پاکستان میں روزگار کی فراہمی کا مسئلہ۔
زمانہ (کوئٹہ)، ۲۲ اکتوبر، ص ۳، ک
۱ - ۳

صدیقی، افسر حسن : بے روزگاری کا
مسئلہ اور معاشی منصوبہ بندی - معاشی
ترقی کے لیے افرادی قوت کا بھرپور
استعمال ضروری ہے - حریت (کراچی)،
۱۰ مئی، ص ۳، ک ۳ - ۶

۶ - ٹیکس

احمد، معراج الدین : تنخواہ دار لوگ
اور انکم ٹیکس - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۱۸ جون، ص ۵، ک ۶ - ۸

اظہر، ظہور احمد : زکاۃ کی وصولی اور
آمدنی ٹیکس - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۳ مئی، ص ۱، ک ۶ - ۸

امیر بخش : انکم ٹیکس اور زکاۃ کی درست
وصولی، چند تجاویز - نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۱۹ اپریل، ص ۳، ک
۵ - ۸

محمود مرزا : بچٹ : خرابی نے جنم دیا -
خرابی کو جنم دے گا - بادبان (لاہور)،
۷ اگست، جلد ۲، شماره، ۱۲، ص
۱۰ - ۶

مصائب کا بچٹ - حریت (کراچی)، ۳۰
جون، ص ۳، ک ۲ - ۳

موجودہ بچٹ تضادات اور غلط مفروضات
کا پلندہ ہے - سابق وفاقی وزیر پروفیسر
خورشید احمد سے انٹرویو - زندگی (لاہور)
۲۰ - ۲۶ جولائی، جلد ۱۵، شماره ۳۰
ص ۶ - ۱۰

نیا بچٹ اور ملکی ضروریات (اداریہ)،
مشرق (لاہور)، ۱۱ جون، ص ۳، ک
۱ - ۳

نیا قومی بچٹ (اداریہ) - نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۳۰ جون، ص ۳، ک ۱ - ۳
نئے بچٹ - نئی سوچ کی ضرورت (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۶ جون،
ص ۳، ک ۱ - ۳

وفاقی بچٹ : ایک گھناؤنی سازش (اداریہ) -
زندگی (لاہور)، ۶ جولائی، جلد ۱۵،
شمارہ ۲۸، ص ۳ - ۵

ہاشمی، محمود - اے : ۸۰ - ۹۷۹ کا
بچٹ - جنگ (راولپنڈی)، ۹ مئی، ص
۳، ک ۵ - ۸

فاروقی ، محمد طیب : انکم ٹیکس کے نظام میں ضروری اصلاحات - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ مارچ ، ص ۳ ، ک ۵-۸

۷- تجارت

پاک افغان تجارت (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۱۶ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۲-۳

پاک چین تجارتی معاہدہ (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۶ اپریل ، ص ۳ ، ک ۳-۳

پاکستان اور افغانستان میں تجارتی راہداری کے مذاکرات شروع ہو گئے (زاہد سرفراز وفاقی وزیر تجارت) - امروز (لاہور) ، ۱۷ اپریل ، ص ۶ ، ک ۲-۳

پاکستان اور انڈونیشیا کے اقتصادی اور تجارتی تعلقات - زمانہ (کوئٹہ) ، ۳۰ اگست ، ص ۲ ، ک ۳-۷

روس اور پاکستان کے تجارتی تعلقات (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۷ اگست ، ص ۲ ، ک ۱-۲

ضیاء ، جی - ڈی : متحدہ عرب امارات اور پاکستان - سیاسی ، تجارتی و اقتصادی میدان میں بھرپور تعاون کر رہے ہیں - جہاد (پشاور) ، ۲۰ ستمبر ، ص (ر) کے

۶-۱

انکم ٹیکس اور نظام زکوٰۃ : ایک جائزہ - چند تجاویز - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۶ جون ، ص ۵ ، ک ۱-۳

انکم ٹیکس ، زکوٰۃ اور عشر : (نقطہ نظر) خواجہ برادری کی طرف سے چند تجاویز - امروز (لاہور) ، ۲۱ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱-۳

انکم ٹیکس کا نیا قانون و طریقہ کار - وفاقی وزیر خزانہ کا اعلان - کشمیر (راولپنڈی) ، ۷ جولائی ، جلد ۳ ، ۱ ، شماره ۲۵ ، ص ۸ ، ک ۳-۳

خواجہ ، ایس - ایم : انکم ٹیکس کے خاتمے کے لیے متبادل تجاویز - جنگ (راولپنڈی) ، یکم مئی ، ص ۱ ، ک ۵-۸

صدیقی ، اقبال احمد : انکم ٹیکس آرڈی نینس ۱۹۷۹ء سیاسی نقطہ نظر سے - جنگ (کراچی) ، ۲۷ اگست ، ص ۵ ، ک ۳-۵

محمد ، لطیف : ٹیکس کے نظام میں اصلاحات کی ضرورت اور اہمیت - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۱-۷

— : ٹیکس میں اصلاحات - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ مئی ، ص ۵ ، ک ۵-۸
غلام محمد : ٹیکسوں کا موجودہ نظام اور اسلامی محصولات - مشرق (لاہور) ، ۱۷ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۳-۶

— حریت (کراچی) ، ۲ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

— مشرق (پشاور) ، ۳ جولائی ، ص
۲ ، ک ۱ - ۳

— مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲ جولائی
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

۸ - زراعت

ابراہیم ، محمد : زرعی شعبہ کی زبوں حالی -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ دسمبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۶

افتخار احمد : پاکستان میں زرعی ترقی
کی حقیقی بنیاد - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۹ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۷

— : — مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳۰
مئی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

پاکستان کی زرعی معیشت — دعوت
(دہلی) ، یکم جولائی ، ص ۱ ، ک ۶ - ۸

جامع زرعی پالیسی کی ضرورت (اداریہ) —
امروز (لاہور) ، ۸ اگست ، ص ۳ ،
ک ۲

حسن ، سید میدی : صوبہ سرحد کی زرعی
ترقی میں ایک اہم سنگ میل - حریت
(کراچی) ، ۱۳ اگست ، ص ۳ ، ک
۶ - ۴

فاروقی ، بدر عالم : پاک ہند تجارت کے
لیے ڈالر کے بجائے روپے کو تبادلہ کی
بنیاد بنایا جائے - حریت (کراچی) ، ۲۸
دسمبر ، ص ۷ ، ک ۴ - ۸

مستنصر ، ایس : پاکستان اور سوویت
یونین کے تجارتی تعلقات - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۳ اپریل ، ص ۸ ، ک ۱ - ۶

(۹) برآمد و درآمد

ادیب ، اویس احمد : پاکستان کے
اقتصادی مسائل اور حالیہ درآمدی
پالیسی - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ جولائی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۴

برآمدات میں اضافہ (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، یکم فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
عصمت صابر : امپورٹ پالیسی میں تبدیلی -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ دسمبر ، ص ۱۹ ،
ک ۶ - ۸

معیشت : غیر ملکی تقاضے - زیادہ درآمد -
کم برآمد - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۵
جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

(ب) نئی درآمدی پالیسی

— (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲
جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

بیرون ملک مقیم پاکستانی (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۷ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

حسین ، اقبال سید : پاکستانی تارکین
وطن کے مسائل و مطالبات - مشرق
(لاہور) ، ۲۱ مارچ ، ص ۲ ، ک ۴ - ۷
خان ، شفیق احمد : سمندر پار پاکستانی
ہنرمند کروڑوں روپے کا زرببادلہ کہا
رہے ہیں - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۳۱ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

سلطان صابری : کسٹمز قوانین اور بیرون
ملک پاکستانی - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۷ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

سمندر پار کے پاکستانی (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۸ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
— جنگ (راولپنڈی) ، ۵ جون ، ص
۵ ، ک ۱ - ۴

۱۰ - لیبر

آجر - مزدور تعلقات (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۹ جون ، ص ۲ ، ک ۲ - ۳
جاوید حسن : لیبر اصلاحات اور سرکاری
شعبہ - مشرق (لاہور) ، ۱۸ اگست ، ص
۲ ، ک ۴ - ۷

— : — مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۲ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۷

خان ، سہیل احمد : پاکستان میں
کاشتکاروں کے تحفظ اور بہبود کے لیے عملاً
کچھ نہیں کیا گیا - حریت (کراچی) ،
۲۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

خورشید الحق ، پیرزادہ : زرعی قرضوں
کے حصول میں چھوٹے کاشتکاروں کی
مشکلات - امروز (لاہور) ، ۱۹ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

رضا ، سید یوسف : زرعی شعبہ کی کارکردگی
بہتر رہی - اسٹیٹ بینک کی سالانہ رپورٹ
کا تجزیہ - قومی معاشی مسائل کا حل -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ دسمبر ، ص ۱۹ ،
ک ۱ - ۸

زرعی اصلاحات (اداریہ) حریت (کراچی) ،
۱۲ اگست ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

زرعی تحقیق (اداریہ) - امروز (لاہور) ،
۹ فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

زرعی شہاریات (اداریہ) - امروز (لاہور) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱

غضنفر اللہ ، محمد : پاکستانی زراعت -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۶ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۷

۹ - بیرون ملک پاکستانی

باہر جانے والے پاکستانیوں کا مستقبل
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱
جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

نئی لیبر پالیسی کی تشکیل (اداریہ) ، —
مشرق (پشاور) ، ۱۶ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

یعقوب ، ایس۔ ایم : پاکستان میں
مزدوروں کے لیے سماجی تحفظ کی اسکیم -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷ مئی ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۸

۱۱ - منصوبہ بندی

اعوان ، بابر : معاشی منصوبہ بندی اور
پاکستان - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۳
اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

افتخار الرحمان : اقتصادی منصوبہ بندی -
تدبیر کا فقدان - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۸ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۷

اقتصادی منصوبہ بندی (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۳۰ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

حکومت کی اقتصادی پالیسیوں سے
سرمایہ کاری میں یقین اور اعتماد کی فضا
پیدا ہوئی ہے۔ - مشرق (لاہور) ، ۲۳ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

نئی صنعتی پالیسی (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۳ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
— - حریت (کراچی) ، ۲۲ مئی ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

خان ، حامد علی : موجودہ لیبر قوانین
انتہائی ناقص اور ناقابل عمل ہیں - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۶ مئی ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۷

— : ناقص لیبر قوانین کی نشان دہی
اور تجاویز - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۳ مئی ،
ص ۵ ، ک ۶ - ۸

— : — ۱۵ مئی ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸
شفیع ملک : وفاقی لیبر کمیشن کی کارکردگی
اور مزدوروں کے مسائل - مغربی پاکستان
(لاہور) ، یکم جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

— : — ۳ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۲ - ۶

لیبر کمیشن (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،
۷ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

بمناز ، ایم - جی سعد اللہ : لیبر پالیسی
میں آجر اور مزدور کے حقوق کا تحفظ
ضروری ہے - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱
ستمبر ، ص ۶ ، ک ۱ - ۶

نقوی ، سید حیات عزیز : مزدور تنظیموں
کی کمزوری کا اصل سبب اتحاد اور قیادت
کا فقدان ہے - حریت (کراچی) ، یکم
مئی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

سوم

تاریخ

۱- تاریخ (متفرق)

۲- صوبہ جات

(ا) بلوچستان (ب) پنجاب (پ) سندھ

(ت) شمال مغربی صوبہ سرحد (ث) قبائلی علاقہ جات

۳- کشمیر

۴- تحریک پاکستان

۵- نظریہ پاکستان

۶- جنگ ۱۹۶۵ء

۷- جنگ ۱۹۷۱ء

۱- تاریخ (متفرق) :

احسن ، صادق محمد : چار قومیتیں اور
چار زبانیں - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۸
اپریل ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

احمد ، جمیل الدین : مسلم قوم کی سیاسی
بیداری اور شعور کا بے نظیر مظاہرہ -
حریت (کراچی) ، ۸ فروری ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۸

احمد ، میان ظفر : پاکستان عالم اسلام
کی احیاء کی علامت - جنگ (راولپنڈی) ،
۲۸ مارچ ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

اسلم ، محمد : پاکستان کا استحکام -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۴ اگست ،
ص ۱۱ ، ک ۱۰ - ۸

اشتیاق اظہر : پاکستان کے استحکام و
یکجہتی کے سلسلے میں چند تجاویز - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۳ مارچ ، ص ۵ ،
ک ۵ - ۸

— : پاکستان میں علیحدگی کی تحریکیں -
جنگ (کراچی) ، ۱۳ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

— : پاکستان میں علیحدگی کی تحریکیں -
آن کی پشت پناہی کون کر رہا ہے -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۵ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۶

اشرف چٹھہ : سقوط مشرقی پاکستان
سازش - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۸
دسمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

اقندا حسن : اہل مغرب کا پاکستان سے
عناد کیوں؟ - نوائے وقت (راولپنڈی)
۱۶ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : بیرونی بحالک میں پاکستان کا
تشخص اجاگر کرنے کی ضرورت -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۷ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

انصاری ، جلال : پاکستان مستحکم ملک
کیسے بن سکتا ہے - مشرق (لاہور) ،
۱۱ اپریل ، ص ۸ ، ک ۶ - ۸

انصاری ، ظفر اسحاق : پاکستان کی
اہمیت - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۶
جولائی ، ص ۱۲ ، ک ۵ - ۸

انصاری ، ناز : پاکستان ری وزیٹڈ -
الجمیعتہ (دہلی) ، ۳ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۶ - ۸

— : — ، ۸ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

پاکستان اور علاقہ کے نئے حقائق
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳
جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کے حالات - دعوت (نئی دہلی)،
۱۹ جنوری، ص ۱، ک ۱ - ۳

پاکستان کے خلاف ایک بین الاقوامی
سازش پر محب وطن پاکستانی کے لیے
لہجہ فکریہ - کشمیر (راولپنڈی)، ۲۳
جنوری، جلد ۱۴، شماره ۴، ص ۵،
ک ۳ - ۵

پاکستان کے مسائل، قوم کا اندازِ فکر و
عمل - زمانہ (کوئٹہ)، ۶ اگست، ص
۳، ک ۵ - ۸

--- : --- ۶ نومبر، ص ۳، ک ۱ - ۵
پاکستان کے نظارے (اداریہ) - پرتاپ
(نیو دہلی)، ۳۰ جنوری، ص ۲،
ک ۱ - ۳

--- : --- ۱۹ اکتوبر، ص ۲، ک ۲
--- : --- ۳ نومبر، ص ۲، ک ۱ - ۳
پاکستان کے وقار کا مسئلہ (اداریہ) -
امروز (لاہور)، ۱۵ مارچ، ص ۳،
ک ۱ - ۳

پاکستان مسلمہ تاریخی شعور کا نتیجہ
ہے - ہماری قومیت کی بنیاد کلمہ توحید
ہے - زمانہ (کوئٹہ)، ۸ نومبر، ص ۲،
ک ۴ - ۶

پاکستان اسلام کی سر بلندی و بقا کی
عالم گیر تحریک کا نتیجہ ہے - زمانہ
(کوئٹہ)، ۲۹ ستمبر، ص ۲، ک ۲ - ۳
پاکستان کا المیہ - احساس زیاں سے عاری
بیادت (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۱۱ اگست، ص ۳، ک ۱ - ۴

پاکستان کو اسلامی معاشرت کا گہوارہ
بنانے کی جدوجہد - زمانہ (کوئٹہ)،
۸ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۵

--- : --- ۲۷ اکتوبر، ص ۲، ک
۲ - ۳

پاکستان کی تاریخ کا اہم ترین سوال (۱)
(اداریہ) - مساوات (لاہور)، ۲۰ فروری،
ص ۲، ک ۱ - ۲

--- (۲) - ۲۱ فروری، ص ۲،
ک ۱ - ۲

--- (۳) - ۲۲ فروری، ص ۲،
ک ۱ - ۲

--- (۴) - ۲۳ فروری، ص ۲،
ک ۱ - ۲

پاکستان کی وہ تصویر جو میری نظر میں
ہے - صدر ضیاء الحق کا انٹرویو - دعوت
(نئی دہلی)، ۱۹ مارچ، ص ۲،
ک ۱۱ - ۶

خان ، آغا یمن : پاکستان اور نئی نسل
کی ذمہ داریاں - امروز (لاہور) ، ۱۴
اگست ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

خان ، (ریٹائرڈ میجر جنرل) امیر افضل :
دفاع پاکستان اور بہارا فکر و عمل -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ اپریل ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۴

— : — ، ۲۷ اپریل ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۴

خان ، امیر ظہیر : ملکی تعمیر نو کے
تقاضے - امروز (لاہور) ، ۲۷ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

خان ، حافظ حبیب اللہ : پاکستان کی
سیاسی تاریخ کا ایک جائزہ - زمانہ (کوئٹہ)
۲۵ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

خان ، راجہ عبدالمنان : آزادی اور قیام
پاکستان کے لیے دفاعی افواج کا کردار -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ مئی ، ص ۱۲ ،
ک ۱ - ۵

خان ، سراج دین : پاکستانی قوم کی
اساس - جہاد (پشاور) ، ۲۳ مارچ ،
ص ۴ ، ک ۱ - ۸

د پاکستان پہ قیام کنجے د قبائلو برخہ
(پشتو) - جہاد (پشاور) ، ۲۳ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۵

پاکستان میں صوبائی عصیت کا خاتمہ
صحیح اسلامی معاشرے کے لیے ضروری
ہے - جہاد (پشاور) ، ۱۷ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

تب و تاب آزادی ، خصوصی فیچر -
اردو ڈائجسٹ (لاہور) ، اگست ، جلد ۱۹ ،
شمارہ ۸ ، ص ۳۳ - ۴۸

جاوید اقبال : پاکستان میں چند دن -
دعوت (نئی دہلی) ، یکم ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۵

— : — ، ۴ ستمبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۵

چٹھہ ، محمد اشرف : تعزیرات پاکستان
سے ہمارے مسائل حل نہیں ہو سکتے -
مشرق (لاہور) ، ۱۱ اپریل ، ص ۸ ،
ک ۱ - ۶

چودھری ، ایچ - ایم - ایس : پاکستان
کا تحفظ سب سے بنیادی مسئلہ ہے -
ہریت (کراچی) - میگزین ، ۳ اگست ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

حبیب ، رفیقی ایم : پاکستان کے قومی
وسائل - جنگ (کراچی) - ضمیمہ
خصوصی ، ۲۳ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۴ - ۸

حسن عباس : پاکستان کے اہم مسائل -
جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۸

شائستہ اکرام اللہ : مسلمان عجیب قوم ہے۔ ایسے ایک سیٹ زیادہ نہ دو تو یہ ملک لے لیتی ہے۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۱۲ اگست ، ص ۱ ، ک ۳ - ۷

ضیاء ، سید ضیا اللہ : پاکستان قائداعظم کی نظر میں۔ نوائے وقت (راولپنڈی)۔ روزانہ اشاعت خصوصی۔ فیچر ، ۱۰ فروری ، ص ۸ ، ک ۱ - ۶

ضیاء شاہد (مرتب) : تاریخ آپ سے مخاطب ہے۔ سقوط مشرقی پاکستان کے آخری چند روز کی داستان۔ صحافت (لاہور) ، ۲۳ فروری ، جلد ۳ ، شماره ۱۶ ، ص ۱۹ - ۲۵

عاطر ، م۔ طیب : پٹنہ سے پنڈی تک۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

— : پٹنہ سے پنڈی تک۔ شہادتوں اور قربانیوں کی داستان۔ قسط ۱ - چٹان (لاہور) ، یکم جنوری ، جلد ۳۲ ، شماره ۱ ، ص ۱۵ - ۱۶ - ۳۱

— : قسط ۲ - چٹان (لاہور) ، ۸ جنوری ، جلد ۳۲ ، شماره ۲ ، ص ۳۱

عباسی ، فدا احمد : پاکستان جمہوریت کے ذریعہ صحیح معنوں میں ترقی کر سکتا ہے۔ حریت (کراچی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۸ ، ک ۳ - ۸

داؤدی ، سلطان احمد : پاکستان کو رہنا مملکت بنانے کا عہد کیجیے۔ امروز (لاہور) ، ۳ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷ ذوالفقار ، غلام حسین : پاکستان کے خلاف بین الاقوامی سازش۔ جہاد (پشاور) ۸ مئی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۴

— : ۱ جون ، ص ۲ ، ک ۵ - ۶
— : صحیح آزادی کی داستان خونچکان۔ چٹان (لاہور) ، ۱۳ اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۳ ، ص ۱۹ - ۲۱ ، ۳۰

رامے ، محمد حنیف : پاکستان کی بقا اور جمہوریت کی بحالی۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۵ جولائی ، ص ۲ ، ک ۷ - ۸

رضوی ، سید طاہر علی : پاکستان کا حصول کسی معجزے سے کم نہیں۔ مشرق (پشاور)۔ اشاعت خاص ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۴

زبیر حسین ، مترجم : مشرقی پاکستان کیسے ٹوٹا۔ کسنجر کی یادداشتیں۔ امروز (لاہور) ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

سلیری ، زیڈ اے : پاکستان تنہا نہیں ہے۔ امروز (لاہور) ، ۱۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

— : پاکستان کو قیادت کی تلاش ہے۔ امروز (لاہور) ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

علاقائی قومیت کا پرچار (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۹ جولائی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳
غفاری ، ابوذر : پاکستان - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ اپریل ، ص ۱۲ ، ک ۸ - ۱

فاروقی ، اعجاز : پاکستان - سیاسی و جغرافیائی حیثیت - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۸ اپریل ، ص ۵ ، ک ۱ - ۶

فرہاد زیدی : پاکستان نے ہمیں کیا دیا ہے - ملت (اسلام آباد) ، ۱۷ اگست ، جلد ۲ ، شماره ۲۶-۲۷ ، ص ۲۵

قاضی ، شمس الحق : میں نے مشرق پاکستان میں کیا دیکھا - بادبان (لاہور) ، ۲ مارچ ، جلد ۱ ، شماره ۴۶ ، ص ۳۱ - ۳۵

— : — جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۸ - ۴

— : — ۱۸ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۸ - ۴

قدوائی ، رشید احمد : ہم نے پاکستان کس مقصد کے لیے حاصل کیا تھا - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۳ فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۷

قریشی ، اشتیاق حسین سے یوسف علی کا انٹرویو - پاکستان کو کئی صوبوں میں تقسیم کرنے کی تجویز - جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۸ - ۷

کشور ، افتخار بیگم : قومی یکجہتی - چند ضروری سفارشات ، اسلامی نظریہ پاکستان اور جمہورت کو پیش نظر رکھتے ہوئے ایک اعلیٰ ترین ادارہ قائم کیا جائے - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۲ جون ، ص ۱ ، ک ۸ - ۱

کیکاؤس ، بدیع الزمان : پاکستان میں چار قومیت کا پرچار - جنگ (راولپنڈی) ، ۳۱ مئی ، ص ۵ ، ک ۸ - ۴

— : — ۱ جون ، ص ۳ ، ک ۸ - ۵

— : — پاکستان میں چار قوموں کے نعرے کا پرچار کیوں؟ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳ جون ، ص ۳ ، ک ۷ - ۷

محمد الحسنی ندوی : پاکستان ، امیدیں اور اندیشے - جنگ (راولپنڈی) ، ۵ مئی ، ص ۵ ، ک ۷ - ۷

مرزا ، سرفراز حسین : قومی تاریخ کے تحقیقاتی ادارے (جاری) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۸ نومبر ، ص ۵ ، ک ۸ - ۶

— : قومی تاریخ کی تحقیق - خصوصی منصوبہ بندی کی ضرورت - نوائے وقت ۱۹ نومبر ، ص ۵ ، ک ۸ - ۱

وارثی ، مسعر : ۱۴ اگست ۱۹۴۷ء سے
 ۱۴ اگست ۱۹۷۹ء - مساوات (لاہور) ،
 ۱۹ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

وصفی ، اوصاف سعید : پاکستان نئے
 مرحلہ میں - دھوت (نئی دہلی) ، ۷
 فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

— : — ۱۰ فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۵

ہمدانی ، مسعود جاوید : پاکستان کا قیام
 اسلام کے سچے اور حقیقی نصب العین کا
 اعجاز تھا - مغربی پاکستان (لاہور) ،
 ۱۰ دسمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۶

یحییٰ خان : مشرقی پاکستان کے بنگلہ دیش
 بننے کی روداد - یحییٰ خان سے منیر احمد
 منیر کا انٹرویو - صحافت (لاہور) ، یکم
 جنوری ، جلد ۳ ، شماره ۱۰ ، ص ۱۱ - ۲۲

یوسف جبریل : اللہ تعالیٰ پاکستان کو
 سلامت رکھے - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
 ۱۱ اپریل ، ص ۷ ، ک ۱ - ۸

یوم آزادی (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ،
 ۱۶ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

— الفرشیا (لاہور) ، ۱۰ اگست ،
 جلد ۷ ، شماره ۴ ، ص ۴

یوم پاکستان (اداریہ) - مغربی پاکستان
 (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مسعود ، ایم - اے : آزادی نمبر - کیا
 ہمیں آزاد ہوئے واقعی ۳۲ برس ہو چکے
 ہیں - ملت (اسلام آباد) ، ۱۲ - ۱۷ اگست ،
 جلد ۲ ، شماره ۲۶-۲۷ ، ص ۲۲ - ۲۴

مغربی ممالک کے لیے پاکستان کو نظر انداز
 کرنے کے نتائج اچھے نہیں ہوں گے -
 امروز (لاہور) ، ۱۹ اپریل ، ص ۳ ، ک

۸ - ۶

مقبول جہانگیر : بنگلہ دیش بنانے کا
 ذمہ دار کون تھا؟ جنرل یحییٰ ، ذوالفقار
 علی بھٹو، مجیب الرحمان - امروز (لاہور) -
 گرد و پیش ، ۵ جولائی ، ص ۳ ، ک

۸ - ۱

— : ہمارا نصب العین کامل انصاف ہے
 پاکستان کی بنیاد دو قومی نظریے پر
 رکھی گئی ہے - امروز (لاہور) ، ۱۶
 نومبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

منظور احمد : پاکستان میں قومیتوں کا
 مسئلہ - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۵ مارچ ،
 ص ۳ ، ک ۳ - ۶

وارثی ، چودھری شمشاد علی : حصول
 پاکستان کے لیے دی گئی قربانیاں فراموش
 نہیں کی جا سکتیں - مشرق (پشاور) ،
 ۲۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۷

بھٹی، عزیز : بلوچستان عالمی طاقتوں کی
غیر معمولی دلچسپی کا مرکز - نوائے
وقت (راولپنڈی) - اشاعت جمعہ ، ۵
جنوری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

— : بلوچستان کے بارے میں یہودی
پریس کا گمراہ کن پروپیگنڈا - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۱ فروری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۵

جب کوئٹہ کا خوبصورت شہر ۲۵ سیکنڈ
میں ملیے گا ڈھیر بن گیا - مشرق (لاہور) ،
یکم جون ، ص ۱ ، ک ۱ - ۶

حصول پاکستان میں بلوچستان کے عوام
کی سیاسی جدوجہد - زمانہ (کوئٹہ) ،
۲۷ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

خایق احمد خلیق : بلوچستان میں علیحدگی
کی کوئی تحریک نہیں - مسلم لیگی رہنما پیر
لبی بخش زہری سے ایک ملاقات - امروز
(لاہور) ، ۲۱ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

رضوی ، ناصر : بلوچستان میں بجلی اور
پانی کے ترقیاتی منصوبوں کا جائزہ -
مغربی پاکستان (لاہور) ، یکم جون ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۷

مرکار احمد : اگر پنجاب نے بلوچستان پر
زیادتی کی ہے تو مینگل صاحب نے اپنے
صوبہ پر کون سی مہربانی کی ہے -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ جون ، ص ۱ ،
ک ۳ - ۸

یوم پاکستان اور بھاری ذمہ داریاں :
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳ مارچ
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

یوم پاکستان - ایک عہد نامہ (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۲۳ مارچ ، ص ۱۱ ،
ک ۲ - ۳

۲- صوبہ بلوچستان

(۱) بلوچستان (ب) پنجاب

(پ) سندھ (ت) شمال مغربی

صوبہ سرحد -

(۱) بلوچستان

انور ساجدی : کیا بلوچستان میں بڑی
طاقتوں کے مفادات بڑھتے جا رہے ہیں -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۶ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

بلوچستان کی ترقی (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۷ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲

بلوچستان کے ترقیاتی مسائل (اداریہ)
حریت (کراچی) ، ۱۹ مئی ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

بلوچستان کے خصوصی مسائل - مشرق
(لاہور) ، ۱۸ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳
بلوچستان میں تعلیم (دیکھیے تعلیم) -

باقر، ڈاکٹر: ملتان - تاریخ و آثار -
چٹان (لاہور)، ۲۶ مارچ، جلد ۲۲، شماره
۱۳، ص ۲۱ - ۳۲

سرور: پوٹھوہار - حملہ آوروں کی گزرگاہ -
ملت (اسلام آباد)، ۱۵ اپریل، جلد ۲،
شماره ۲۲، ص ۲

(پ) سندھ

احمد، میاں ظفر: کراچی کا سب سے
بڑا سیاسی المیہ - جنگ (کراچی)، ۹
ستمبر، ص ۱، ک ۱ - ۸

بدر جالینوی: سندھ کی سیاست پر وڈیروں
کا تسلط - امروز (لاہور)، ۱۴ اکتوبر،
ص ۳، ک ۱ - ۳

بدر ندوی: صوبہ سندھ اور تحریک
اسلامی - جنگ (راولپنڈی)، ۸ جولائی،
ص ۱۲، ک ۱ - ۷

بھٹو، اسد اللہ: سندھ جو ۱۰ رمضان
المبارک کو باب الاسلام بن گیا - جنگ
(کراچی)، ۳ اگست، ص ۸، ک ۳ - ۶

تصویر حمیدی: وادی سندھ کے قدیم
باشندے - تہذیب و تاریخ پر نئی تحقیق،
جنگ (راولپنڈی)، ۲ جنوری، ص ۱۱،
ک ۱ - ۳

شہر محمد مری: "عظیم بلوچستان" یا
"سندھو دیش" نام کی کسی تحریک کا
وجود نہیں - جنگ (راولپنڈی)، ۴ فروری
ص ۱۲، ک ۶ - ۸

مسعود محمد: بلوچستان اور صوبہ سرحد -
امروز (لاہور) - گرد و پیش، ۵ جولائی
ص ۳، ک ۲ - ۳

وہ تاریخ ساز لمحے جب بلوچستان نے
اپنا عظیم کردار ادا کیا - زمانہ (کوئٹہ)،
۱۴ اگست، ص ۶، ک ۳ - ۸

(ب) پنجاب

انصاری، ناز: داتا کی نگری میں تین
دن - الجمیعة (دہلی)، ۶ جنوری، ص ۳،
ک ۶ - ۸

—: — ۷ جنوری، ص ۳،
ک ۶ - ۸

—: — ۱۴ جنوری، ص ۲،
ک ۵ - ۸

—: — ۳۰ جنوری، ص ۲،
ک ۶ - ۸

—: — ۳۱ جنوری، ص ۲،
ک ۶ - ۸

ایثار راعی: آزادی کی نعمتوں سے ملتان
کو وافر حصہ ملا ہے - شرق (لاہور) -
ملتان سپلیمنٹ، ۱۶ اگست، ص ۱،
ک ۱ - ۵

سندھ کی مربوط ترقی (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۲۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۲ - ۲

علی ، سید مصطفیٰ : سندھ کے منتخب
رہنماؤں نے سب سے پہلے مطالبہ پاکستان
کی حمایت کی تھی - حریت (کراچی) ،
۲۷ جون ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

(ت) شمال مغربی صوبہ سرحد

انوارالحق ، محمد : ملاکنڈ ڈویژن کی
سیاسی صورت حال اور حل طلب مسائل -
نوانے وقت (راولپنڈی) ، ۸ جنوری ،
ص ۱۲ ، ک ۳ - ۸

پشاور کے مسائل اور ارباب اختیار
(اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۶ فروری ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

خان ، میر عبدالصمد : صوبہ سرحد
شاہ راہ ترقی پر - حریت (کراچی) ،
۲۹ جون ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

— : صوبہ سرحد شاہ راہ ترقی پر -
جہاد (پشاور) ، ۵ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

— : صوبہ شمال مغربی سرحد ترقی کے
نئے دور میں - جہاد (پشاور) ، ۱۶
فروری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

ڈیرہ اسماعیل خان - (اداریہ) - جہاد
(پشاور) ، ۱۵ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

ثناء اللہ : کراچی - منظر و پس منظر -
— : — ۱ - سابقہ حکومتوں نے

کراچی کے ساتھ مخالفانہ رویہ رکھا -
حریت (کراچی) ، ۳ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

— : — ۲ - اس خوش حال شہر کے
صرف ۴ فی صد مکانات میں پانی کا

کنکشن ہے - ۳ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

— : — ۳ - کے ایم سی اور کے ڈی اے
کے قرضے جو معاف کر دینے کے باوجود

باقی ہیں - ۵ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

— : — ۴ - کراچی کو سالانہ ترقیاتی
پروگرام میں کم از کم ۱۰ فیصد حصہ

ملنا چاہیے - ۶ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

— : — ۵ - صوبہ سندھ کو اپنے وسائل
میں سے اپنا جائز حصہ نہیں ملتا - ص

۳ ، ک ۳ - ۸

— : — ۶ - اتنے بڑے شہر میں موجودہ
انتظامی ڈھانچہ مؤثر نہیں - ۸ مئی ،

ص ۳ ، ک ۳ - ۸

خان ، لطیف : حیدر آباد تاریخ کے آئینے
میں - صحافت (لاہور) ، ۲۲ جنوری ،

جلد ۳ ، شماره ۱۲ ، ص ۳۵ - ۳۶

خان ، یوسف علی : سندھ کی سیاسی ڈائری -
جنگ (کراچی) ، ۲ اگست ، ص ۱۰ ،

ک ۱ - ۲

صوبہ سرحد۔ غذائی خود کفالت : جہاد
(پشاور) ، ۳۰ دسمبر، ص ۲، ک ۳ - ۶
علوی ، رحمت علی : صوبہ سرحد کا
ریفرنڈم۔ اصل واقعہ۔ نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۹ اکتوبر، ص ۳، ک ۶-۸
نثار ، تنویر احمد : پشاور۔ تاریخ کے پس
منظر میں۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۸ اپریل ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸

(ت) قبائلی علاقہ

آفریدی ، شاکر اللہ : قبائلی علاقوں کے
مسائل۔ حکومت سے گزارش۔ نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۴ مئی، ص ۳، ک ۱ - ۶
— : — (آخری قسط) ۲۵ مئی ،
ص ۵، ک ۶ - ۸
اجمل ملک : قبائلی علاقوں میں ترقیاتی
سرگرمیاں۔ جہاد (پشاور) ، ۲۴ دسمبر،
ص ۲، ک ۳ - ۸

بھٹی ، عزیز : مکران کا ذکری فرقہ۔
عجیب و غریب عقائد کے حامل ان
لوگوں میں تبلیغ اسلام کی اشد ضرورت ہے۔
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۸ جولائی ،
ص ۲، ک ۱ - ۸

جنوبی وزیرستان (اداریہ)۔ پاکستان کا
بے جگر بازوئے شمشیر زن۔ جہاد
(پشاور)۔ اشاعت خاص جنوبی وزیرستان،
۲ جولائی ، ص ۴، ک ۱ - ۲

ذیرہ اسماعیل خان : جہاد (پشاور) ۱۶
جنوری، ص ۲، ک ۱ - ۲
— : جہاد (پشاور) ، ۱۷ جنوری ،
ص ۲، ک ۱ - ۲
ڈیورینڈ لائن۔ جہاد (پشاور) ، ۱۵ نومبر
ص ۲، ک ۳ - ۷
ریاض الحسن : پختونستان کا نام نہاد مسئلہ
اور ہمارے قومی فرائض (نقطہ نظر)۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۷ اپریل ،
ص ۳، ک ۱ - ۷

سرور : پشاور ایک تاریخی شہر۔ ملت
(اسلام آباد) ، ۲۲ - ۲۸ اپریل ، جلد ۲ ،
شمارہ ۱۴ ، ص ۲۹ - ۳۰

صابر ، محمد شفیع : صوبہ سرحد کے لیے
آئینی مراعات کی جدوجہد۔ حریت
(کراچی)۔ استقلال اڈیشن ، ۱۴ اگست،
ص ۶، ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم پاکستان اور صوبہ
سرحد کا کردار۔ جہاد (پشاور) ، اشاعت
خصوصی، ۱۴ اگست، ص ۱، ک ۱ - ۸
صدیقی ، شفیق۔ یہ بنوں ہے۔ جہاد
(پشاور) ، ۹ ستمبر، ص ۴، ک ۷ - ۸
صوبہ سرحد اور بلوچستان چیمر کے
فیصلے (اداریہ)۔ جہاد (پشاور) ، ۵
فروری، ص ۲، ک ۱ - ۲

آزاد کشمیر - معنازہ معاملات طے ہو گئے
 مئی ۱۹۷۹ء میں عام انتخابات ہوں گے
 کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۰ فروری ، جلد
 ۱۳ ، شماره ۸ ، ص ۱۲ ، ک ۳ - ۵

آزاد کشمیر میں انتخابات ؟ کشمیر
 (راولپنڈی) ، ۱۰ اپریل ، جلد ۱۳ ،
 شماره ۱۳ ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

آزاد کشمیر میں بھی اسلامی نظام نافذ
 کر دیا گیا - پہلے سے نافذ بعض قوانین
 کو اسلامی نظریاتی کونسل کے مرتب
 کردہ قوانین سے ہم آہنگ کر دیا -
 کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۰ فروری ، جلد
 ۱۳ ، شماره ۸ ، ص ۱۲ ، ک ۱ - ۳

آزادی کشمیر کا دار و مدار قائد کشمیر
 چوہدری غلام عباس مرحوم - کشمیر
 (راولپنڈی) ، ۲۰ مارچ ، جلد ۱۳ ، شماره
 ۱۱ ، ص ۱۲ ، ک ۲ - ۳

اب مسئلہ کشمیر کا حل ضروری ہے -
 مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ فروری ،
 ص ۲ ، ک ۱ - ۳

ارشاد کاشانی درخشان جبین : جبہ
 خاتون کشمیر کی ایک شہرہ آفاق شاعرہ
 ملکہ - کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۷ فروری ،
 جلد ۱۳ ، شماره ۹ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

خان ، محمد : سوات حسین نظاروں اور
 تاریخی داستانوں کی سرزمین - جنگ
 (راولپنڈی) ، ۲۲ اکتوبر ، ص ۱ ،
 ک ۱ - ۸

سرور : سوہنی دھرتی سوات - ملت
 (اسلام آباد) ، یکم جون ، جلد ۲ ، شماره
 ۱۹ ، ص ۳۹ - ۴۱

عبدالمنان : پاکستان کے شمالی علاقہ میں
 لاوا پک رہا ہے - کشمیر (راولپنڈی) ،
 ۲۲ مئی ، جلد ۱۳ ، شماره ۱۹ ، ص ۳ ،
 ک ۱ - ۵

کیرو، اولف : وزیرستان - جہاد (پشاور) -
 خصوصی ایڈیشن جنوبی وزیرستان ، ۲
 جولائی ، ص ۳ - ۵ ، ک ۱ - ۸

وادی سوات - افریشیا (لاہور) ، ۱۰
 اگست ، جلد ۷ ، شماره ۳ ، ص ۲۹ - ۳۰

۳ - کشمیر

آزاد کشمیر کا قیام - قائدین و مبصرین کی
 نظر میں - کشمیر (راولپنڈی) ، ۱۶ اکتوبر ،
 جلد ۱۳ ، شماره ۷ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
 آزاد کشمیر : مجوزہ قرطاس ایض -
 کشمیر (راولپنڈی) ، ۱۳ فروری ، جلد
 ۱۳ ، شماره ۷ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

- : — (۲۰) - ۳ اپریل، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۱۳ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۱) - ۱۰ اپریل ،
جلد ۱۴ ، شمارہ ۱۴ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۲) - ۱۷ اپریل ،
جلد ۱۴ ، شمارہ ۱۵ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۳) - ۲۸ اپریل، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۱۶ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۴) - ۸ مئی ، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۱۷ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۵) - ۱۵ مئی ، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۱۸ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۶) - ۲۴ مئی ، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۱۹ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۷) - ۲۹ مئی، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۲۰ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۸) - ۵ جون ، جلد
۱۴ ، شمارہ ۲۱ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۲۹) - ۱۲ جون، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۲۲ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۳۰) - ۱۹ جون، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۲۳ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۳۱) - ۲۶ جون ، جلد
۱۴ ، شمارہ ۲۴ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

امریکہ کی خواہش تھی کہ آزاد کشمیر کو
پاکستان کا صوبہ تصور کیا جائے۔
فرورز (لاہور) ، ۹ دسمبر ، ص ۴ ،
ک ۱ - ۶

بزاز ، پنڈت پریم ناتھ : ریاست جموں و
کشمیر کے ممتاز سیاست دان اور مایہ ناز
صحافی پنڈت پریم ناتھ بزاز نے ۱۹۵۲ء
میں کتاب ”کشمیر سے غداری“ قلمبند کی
تھی۔ پنڈت جی نے اپنی اس کتاب کا مسودہ
اپنے قریبی دوست اور رفیق کار خواجہ
عبدالسلام باتو کو بھیج دیا تھا جو ان
دلوں پاکستان میں جلاوطنی کی زندگی
گزار رہے تھے۔ اس کتاب کا کچھ حصہ
”کشمیر سے غداری“ کے عنوان سے
”کشیر“ ۸ مارچ ۱۹۷۵ء سے ۶ ستمبر
۱۹۷۵ء تک ۱۶ اقساط میں شائع ہوا
ہے۔ اس کتاب کا باقی حصہ ہم ۳ اکتوبر
۱۹۷۹ء سے پھر سے سلسلہ وار شروع
کر رہے ہیں :

- : — کشمیر سے غداری ، قسط
(۱۷) - کشیر (راولپنڈی) ، ۶ مارچ ،
جلد ۱۴ ، شمارہ ۱۰ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵
- : — (۱۸) - ۲۰ مارچ، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۱۱ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- : — (۱۹) - ۲۷ مارچ ، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۱۲ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۳۲) - ۲۶ جون ، جلد

۱۴ ، شماره ۲۳ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۳۳) - ۱۶ اکتوبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۲۵ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۳۴) - ۱۷ جولائی ، جلد

۱۴ ، شماره ۲۶ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۳۵) - ۲۳ جولائی ، جلد

۱۴ ، شماره ۲۷ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۳۶) - ۳۱ جولائی ، جلد

۱۴ ، شماره ۲۸ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۳۷) - ۱۲ اگست ، جلد

۱۴ ، شماره ۲۹ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۳۸) - ۲۸ اگست ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۱ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

— : — (۳۹) - ۳ ستمبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۲ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۴۰) - ۱۱ ستمبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۳ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۴۱) - ۱۸ ستمبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۴ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۴۲) - ۲۵ ستمبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۵ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۴۳) - ۲ اکتوبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۶ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۴۴) - ۹ اکتوبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۷ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۴۵) - ۱۶ اکتوبر ، جلد

۱۴ ، شماره ۳۸ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — (۴۶) - ۳۰ جنوری ، جلد

۱۴ ، شماره ۵ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

تنازعہ کشمیر کا تصفیہ ناگزیر ہے -

(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۳ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

جموں مسلم کانفرنس اور حکومت آزاد کشمیر (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

چودھری ، احسان - اے : مسئلہ کشمیر کے حل کے بغیر برصغیر میں پائدار امن کا قیام ممکن نہیں ہے - حریت (کراچی) ، ۲۳ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

حکومت اور مسلم کانفرنس - مکمل سمجھوتہ ہو گیا - کشمیر (راولپنڈی) ، جلد ۱۴ ، شماره ۷ ، ص ۱ ، ک ۳

خان ، امیر افضل : جنگ کشمیر چند واقعات چند سبق - لوائے ولت (راولپنڈی) ، ۲۹ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

— : — (۴۷) - ۳۰ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۷

زاہد صادق : شاہراہ قراقرم کی سیر -
کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۰ فروری ، جلد
۱۴ ، شماره ۸ ، ص ۶ ، ک ۱ - ۴

ساقی ، موقی لال : کشمیر کے باشندے -
کشمیر (راولپنڈی) ، ۷ جولائی ، جلد ۱۴
شماره ۲۵ ، ص ۴ ، ک ۱ - ۵

صدر پاکستان کی طرف سے پھر کشمیر
کا مسئلہ اٹھایا گیا - الجمعیتہ (دہلی) ،
۲۱ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

عبدالصمد ، خواجہ : کشمیر ، آزاد
کشمیر ، مقبوضہ کشمیر ، ایک حقیقت
پسندانہ جائزہ - کشمیر (راولپنڈی) ،
جلد ۴ ، شماره ۳۱ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵

غفاری ، ابوذر : مسئلہ کشمیر -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۴ جنوری ،
ص ۱۲ ، ک ۱ - ۴

قرار داد آزاد کشمیر - کشمیر
(راولپنڈی) ، ۱۶ اکتوبر ، جلد ۱۴ ،
شماره ۳۸ ، ص ۱۶ ، ک ۱ - ۳

کشمیر - بھارت اور پاکستان -
پرتاپ (نیو دہلی) ، ۲۰ اکتوبر ،
ص ۵ ، ک ۶

کشمیر - پاکستان کا ایک حصہ ہے ،
تاریخی اعلان - کشمیر (راولپنڈی) ،
۱۶ اکتوبر ، جلد ۱۴ ، شماره ۳۸ ،
ص ۱۶ ، ک ۵

خان ، سردار عبدالقیوم : جب تک ایک
بہی کشمیری زندہ ہے کشمیر کے مسئلے
کو ختم نہیں کیا جا سکتا - کشمیر
(راولپنڈی) ، جلد ۱۴ ، شماره ۴ ، ص ۸ ،
ک ۳ - ۵

خان ، محمد ایوب : پونچھ شہر کا محاصرہ
کشمیر (راولپنڈی) ، یکم جنوری ، جلد
۴ ، شماره ۱ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵

— : ۱۹۷۸ء میں آزاد کشمیر ان
شخصیتوں سے محروم ہوا - کشمیر
(راولپنڈی) ، جلد ۱۴ ، شماره ۴ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

— : جنگ آزادی کشمیر - باغ
فورسز کا کردار - کشمیر (راولپنڈی) ،
۳ جنوری ، جلد ۱۴ ، شماره ۵ ، ص ۴ ،
ک ۱ - ۵

ریاست و جموں کشمیر کا تنازعہ (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ریاست جموں و کشمیر کا مسئلہ (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۱ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

رعنا نظامی : ہمارا انداز فکر و عمل کیا
ہونا چاہیے - پاکستان اور آزاد کشمیر
کے عوام کے لیے ایک لمحہ فکریہ -
کشمیر (راولپنڈی) ، ۸ مئی ، جلد ۱۴ ،
شماره ۱۷ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۷

کشمیر پر کیا گزری - ایک جائزہ -
جہاد (پشاور) ، ۲۸ فروری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۶

کشمیر پورے عالم اسلام کا مسئلہ ہے
(اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۱۳ مئی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

کشمیری عوام کا حق خود ارادی
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۷ نومبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

کشمیر کے حقوق تسلیم کیے بغیر جنوبی
ایشیا میں امن قائم نہیں ہو سکتا - ایئر
مارشل اصغر خاں - کشمیر (راولپنڈی) ،
جلد ۱۴ ، شماره ۹ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

کشمیری عوام تاشقند اور شملہ معاہدوں
کے پابند نہیں ہیں - واجپائی کا بیان
خطرناک مضمرات کا حامل ہے - (کے -
ایچ - خورشید) جموں و کشمیر لیبرلیگ
کے صدر - کشمیر (راولپنڈی) ، یکم
جنوری ، جلد ۱۴ ، شماره ۱ ، ص ۸ ،
ک ۱ - ۲

کشمیری مسلمانو! جدوجہد کے لیے تیار
ہو جاؤ - قائد کشمیر غلام عباس خان
کی ایک تاریخی تقریر - کشمیر (راولپنڈی) -
۱۶ اکتوبر ، جلد ۱۴ ، شماره ۳۸ ،
ص ۶ ، ک ۱ - ۵

کلیم اختر : تحریک آزادی کے گمنام مجاہد
سید خادم حسین شاہ، جنگ آزادی کشمیر

کا پہلا مجاہد شہید - چٹان (لاہور)
۷ مئی ، جلد ۳۲ ، شماره ۹ ،
ص ۲۶ - ۲۷

— : — تحریک آزادی کے
مجاہد غازی چراغ احمد - چٹان (لاہور)
۲ اپریل ، جلد ۳۲ ، شماره ۱۳ ،
ص ۲۶ - ۲۷

— : — شیخ الہی بخش شہید
چٹان (لاہور) ، ۱۹ اپریل ، جلد ۳۲ ،
شماره ۱۵ ، ص ۳۰ - ۳۱

— : — لفٹیننٹ رابرٹ تھروپ
کشمیر میں پہلا غیر ملکی شہید - چٹان
(لاہور) ، ۳۰ اپریل ، جلد ۳۲ ، شماره
۱۸ ، ص ۲۸ - ۲۹

کیانی ، ایم - زڈ : جہاد کشمیر کا ایک
باب - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۵ جولائی
ص ۵ ، ک ۱ - ۶

مبارک شاہ : تحریک جموں کی حقیقت -
کشمیر (راولپنڈی) ، ۶ مارچ ، جلد ۱۴ ،
شماره ۱۰ ، ص ۷ ، ک ۲ - ۵

مسلم کانفرنس اور قومی اتحاد کا تعلق ،
حکومت اور قومی اتحاد کے مذاکرات
کی روشنی میں ہوگا - حکومت اور مسلم
کانفرنس کی محاذ آرائی کسی کے مفاد میں
نہیں - مسلم کانفرنس کی مجلس عاملہ کا
فیصلہ - کشمیر (راولپنڈی) ، ۳۰ جنوری ،
جلد ۱۴ ، شماره ۵ ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،

۱۷ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مسئلہ کشمیر حل ہونے بغیر برصغیر میں

پائیدار امن کا قیام ممکن نہیں - زمانہ

(کوئٹہ) ، ۲۸ دسمبر ، ص ۲ ،

ک ۳ - ۸

مسئلہ کشمیر کا تصفیہ ضروری ہے -

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹ جنوری ،

ص ۳ ، ک ۲ - ۳

مسئلہ کشمیر کا تصفیہ ناگ-زیر ہے

(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۱۷ نومبر ،

ص ۲ ، ک ۱ - ۳

ملک عبدالسلام: تحریک حریت کشمیر میں

مسلمانوں کا حصہ - کشمیر (راولپنڈی) ،

۲۷ فروری ، جلد ۴ ، شماره ۹ ، ص ۴ ،

ک ۱ - ۵

ممتاز کشمیری رہنما : قائد مسلم کانفرنس

سردار محمد عبدالقیوم خان کا ایک خصوصی

انٹرویو - کشمیر (راولپنڈی) ، ۱۵ مئی ،

جلد ۴ ، شماره ۱۸ ، ص ۴ ، ک ۱ - ۵

ناز ، ایم سلیم : کشمیر اور پاکستان

ایک فطری وحدت - کشمیر (راولپنڈی) ،

۷ جولائی ، جلد ۴ ، شماره ۲۵ ، ص ۷ ،

ک ۳ - ۴

ناز ، غلام محمد : تاریخ کشمیر اور ۱۳

جولائی - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۳ جولائی ،

ص ۳ ، ک ۷ - ۸

کانفرنس تخریب کاری یا منفی

نات کو ہرگز برداشت نہیں کرے

آزاد کشمیر میں بلا تاخیر انتخابات

کر عوامی حکومت قائم کی جائے -

عبدالقیوم - کشمیر (راولپنڈی) ،

فروری ، جلد ۴ ، شماره ۹ ، ص ۸ ،

۳ -

لیگ کشمیری مسلمانوں کی پشت

پہ - حضرت قائداعظم کا کشمیری

انوں کے نام پیغام - کشمیر (راولپنڈی)

اکتوبر ، جلد ۴ ، شماره ۳۸ ،

ک ۱ - ۵

کشمیر - (اداریہ) - حریت

(اجی) ، ۱۷ نومبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

کشمیر اور اسلامی ملکوں کی

اداریہ - مغربی پاکستان (لاہور) ،

ص ۳ ، ک ۱ - ۳

کشمیر اور معاہدہ شملہ - زمانہ

(کوئٹہ) ، ۵ اکتوبر ، ص ۲ ،

۲ - ۱

کشمیر : چین پاکستان کی حمایت

کا رہے گا - کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۹

، جلد ۴ ، شماره ۲۵ ، ص ۸ ،

۳ - ۳

کشمیر - حقائق کی روشنی میں

احمد، آر: قیام پاکستان کا مقصد
غیر جانبدار طرز عمل اختیار کرنا تھا
حریت (کراچی)، ۱۷ ستمبر، ص ۳
ک ۳ - ۸

احمد، جمیل الدین: تحریک پاکستان
ایک اہم اور لازوال باب - مغربی پاکستان
(لاہور)، ۱۹ فروری، ص ۳، ک ۳ - ۷

احمد، میاں ظفر: تحریک کارکنان
پاکستان کی تاریخ - جنگ (راولپنڈی)
۱۱ مارچ، ص ۱، ک ۱ - ۶

احمد، میاں نذیر: لیاقت ڈیسائی پیکٹ
ایک نام نہاد معاہدہ جس کا کوئی تحریری
وجود نہ تھا - سیارہ ڈائجسٹ (لاہور)
جلد ۳، شماره ۵، ص ۳۹ - ۵۳

ارمان، ایم انور: وحدت پاکستان ماقبل
تاریخ کے آئینے میں - حریت (کراچی)
۲ جولائی، ص ۳، ک ۳ - ۸

اصغر بخاری، سید: بلدیاتی انتخاب
تحریک خلافت اور عدم تعاون، ہندوستانی
مسلمان، سول نافرمانی اور گول میں
کانفرنس - جنگ (راولپنڈی)، ۲۲ مئی
ص ۳، ک ۵ - ۸

اصغر بخاری، سید: مسلمانوں اور بلدیاتی
انتخاب کے خلاف کانگریس کی سازش -
جنگ (راولپنڈی)، ۲۶ مئی، ص ۵
ک ۵ - ۸

نظریہ پاکستان - ایک تاریخی شعور کا
نتیجہ - زمانہ (کوئٹہ)، ۱۴ نومبر،
ص ۲، ک ۳ - ۵

نگینہ، ظفر اقبال: کشمیر کا مسئلہ
کیسے حل ہو گا؟ اسلامی جمہوریہ
(لاہور)، ۸ جولائی، جلد ۱۰، شماره
۲۶، ص ۲۷ - ۳۳

—: کنٹرول لائن یا کشمیر کی تقسیم کی
منحوس لکیر - افریشیا (لاہور)، جلد
۴، شماره ۵۱، ص ۱۶ - ۱۷

ہاشمی، ارشاد: سب کچھ آزاد کشمیر
کی سیاست اور سیاست دانوں کے بارے
میں - ملت (اسلام آباد)، ۱۸ ستمبر،
جلد ۲، شماره ۳۲، ص ۳۳ - ۳۷

۲- تحریک پاکستان:

آغا اشرف: قرارداد پاکستان ۱۹۴۷ء
اور اس کے سیاسی مضمرات - جنگ
(راولپنڈی)، ۴ فروری، ص ۱۲، ک
۸ - ۴

—: قرارداد پاکستان ۱۹۴۷ء اور
اس کے سیاسی مضمرات - جنگ (راولپنڈی)،
۱۰ فروری، ص ۱، ک ۷ - ۸

۱۹۵۷ء کی جنگ آزادی کا پس منظر -
حریت (کراچی)، ۱۱ مئی، ص ۴، ک
۸ - ۵

انصاری ، مقبول احمد : قیام پاکستان
کی کہانی ، تاریخ کی زبانی - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۸ مارچ ، ص ۲ ، ک
۸ - ۵

—:— کشیر (راولپنڈی) ، ۲۰ مارچ ،
جلد ۱۳ ، شماره ۱۱ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵
انگریز اور ہندو کی سازش سے مسلم
اکثریت کے علاقے بھی ہندوستان میں
چلے گئے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۳ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

انور ، ابو سعید : تحریک پاکستان کا
پس منظر چند جھلکیاں - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۲ فروری ، ص ۳ ، ک
۷ - ۵

—:— جب پاکستان معرض وجود
میں آیا ! نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۳ مئی ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

— : ۱ - تحریک پاکستان کا مستقبل -
مسلمانوں کے خلاف ہندو قیادت کا تعصب -
سندھی تحریک اور مسلمانوں کا جواب -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ مارچ ، ص
۵ ، ک ۱ - ۷

— : تحریک پاکستان کا پس منظر -
— : ۲ - کانگریسی وزارتوں کی مسلم
دشمنی - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۷
مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

اکرم ادیب : تصور پاکستان کس نے
پیش کیا - جنگ (راولپنڈی) ، ۳ جون ،
ص ۱۲ ، ک ۱ - ۶

آل نقی بخاری ، سید : مطالبہ پاکستان
(۱۹۴۰ - ۱۹۴۷ء) اور برطانوی منافقت -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ اپریل ، ص ۱ ،
ک ۲ - ۸

—:— مطالبہ پاکستان اور برطانوی
منافقت - ویول نے کہا جناح کو - - -
رہنے دیا جائے (قسط ۲) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۳ مئی ، ص ۱ ، ک ۳ - ۸
— : قسط آخری - جنگ (راولپنڈی) ،
۲۰ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

اعوان ، ظہور احمد : پاکستان مسلمانان
ہند کے جداگانہ تشخص کا خوب صورت
مظہر ہے - مشرق (پشاور) ، ۸ اگست ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۸

اقبال ، محمد : ہندوؤں اور مسلمانوں کی
متحدہ قومیت کا وجود ناقابل قبول ہے -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۲ ، ک
۷ - ۳

انصاری ، محمد بشیر : قیام پاکستان کا
حقیقی تصور - مشرق (لاہور) ، ۶ اکتوبر
ص ۲ ، ک ۲ - ۴

—: مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۸
اگست ، ص ۴ ، ک ۱ - ۴

—: مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹
اگست ، ص ۴ ، ک ۱ - ۵

—: مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳۰
ستمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۷

بھٹی ، محمد عظمت اللہ : ۱۹ مارچ
۱۹۴۰ء - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۹ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

پاکستان ایک تاریخی شعور کا نتیجہ ہے -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۲ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

پاکستان سے بہاری وابستگی جس مقصدیت
کی بنا پر ہے اسے برقرار رکھنا چاہیے -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲ ستمبر ، ص ۳ ، ک
۴ - ۶

پاکستان کا قیام اور قومیت کی تشکیل
کا عمل - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۵

پاکستان مسلمہ تاریخی شعور کا نتیجہ
ہے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۲ دسمبر ، ص
۳ ، ک ۴ - ۶

تجمل حسین : تحریک پاکستان کی تاریخ
بہاری ایک اہم ترین قومی ضرورت ہے -
چٹان (لاہور) ، ۲۶ مارچ ، جلد ۳۲ ،
شمارہ ۱۳ ، ص ۱۱-۱۲ ، ۴۲

—: ۳ - جب ہندو قیادت مسلم لیگ
کو نمائندہ جماعت تسلیم کرنے پر مجبور
ہوگئی - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۶
مارچ ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

—: ۴ - ہندوستان چھوڑ تحریک اور
قائداعظم کا جواب - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۸ مارچ ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

—: ۵ - ۱۹۴۶ء کے انتخابات میں
مسلم لیگ کی خیرہ کن کامیابی - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۳ اپریل ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸
—: ۶ - بہار میں مسلمانوں کا قتل عام -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۲ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

انور ، ابو سعید : ۱۴ اگست ۱۹۴۷ء
سے ۱۴ اگست ۱۹۷۹ء - نوائے وقت
(راولپنڈی) - یوم استقلال ایڈیشن ، ۱۴
اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

ایک تاریخ ساز دن (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

برسٹو ، آر - سی - بی : آزادی پاک و ہند
اور پنجاب میں فرقہ وارانہ فسادات -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۹ اگست ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۵

—: مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۵
اگست ، ص ۴ ، ک ۱ - ۶

تحریک پاکستان کی یاد کی مشعل - مشرق
(لاہور) ، ۳ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
تحریک پاکستان میں علماء اور مشائخ کا
حصہ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۹ ستمبر ، ص
۳ ، ک ۱ - ۳

— : — ۱۹ اکتوبر ، ص ۳ ، ک
۱ - ۳

تحریک خلافت سے تحریک پاکستان تک -
جہاد (پشاور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۸ ، ک
۱ - ۸

— : — ص ۱۱ ، ک ۱ - ۳

تقسیم برصغیر کیوں؟ کشمیر (راولپنڈی) ،
۲ مارچ ، جلد ۱۳ ، شماره ۱۱ ، ص ۲۵ ،
ک ۲ - ۵

ٹوانہ ، محمد سعید : ہند و پاکستان ،
ہمارے تضادات - نوائے وقت (راولپنڈی) -
اشاعت خصوصی ، ۱۶ اگست ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۶

جالب ، سید صفدر : نئی نسل کو قائد اعظم
اور تحریک پاکستان سے روشناس کرانے
کی ضرورت - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۴ فروری ، ص ۱۲ ، ک ۱ - ۸

جب حی - ایم سید نے قرارداد پاکستان
پیش کی - صحافت (لاہور) ، ۲۳ ستمبر ،
جلد ۱ ، شماره ۳۸ ، ص ۲۷ - ۲۹

— : ۱۴ اگست کو پاکستان معرض
وجود میں آیا تھا - چٹان (لاہور) ، ۱۳
اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۳ ، ص ۷
۳۳ ، ۹

تحریک آزادی میں طلبہ کا کردار - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۵ نومبر ، ص ۲ ک ۳ - ۷
تحریک آزادی میں علماء اسلام کا سیاسی
کردار - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ دسمبر ، ص
۲ ، ک ۳ - ۴

تحریک پاکستان اور اس کا پس منظر -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک
۳ - ۷

تحریک پاکستان اور ایک عام آدمی -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۹ جون ، ص
۷ ، ک ۱ - ۴

تحریک پاکستان کا ایک اہم مرکز -
علی گڑھ یونیورسٹی - کشمیر (راولپنڈی) ،
۸ مئی ، جلد ۱۳ ، شماره ۱۷ ، ص ۴ ،
ک ۱ - ۵

تحریک پاکستان کا تاریخی پس منظر -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۵

تحریک پاکستان کی تاریخی اور اہم
نشانیوں - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۴ - ۶

جو گیزٹی ، نواب جہانگیر شاہ : پاکستان
کی نئی نسل کے لیے قومی زندگی کے چند
پہلو - انگریز اور ہندوؤں کی بالادستی
اب ہاری راہیں روک رہی ہے - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۶ جولائی ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۵

چشتی ، تاج محمود : تحریک پاکستان
اور مسلم طلبہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۶ اپریل ، ص ۱۲ ، ک ۱ - ۳

حسین ، ملک امجد : تحریک پاکستان کے
اسباب و محرکات - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۷ جون ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

خان ، محمد اسلم : قرارداد لاہور ایک
تاریخی جائزہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۳ مارچ ، ص ۱۵ ، ک ۱ - ۸

خان ، محمد اعظم : تحریک پاکستان اور
مقاصد پاکستان - مغربی پاکستان (لاہور)
۲۳ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵

خان ، محمد نصر اللہ : ۲۳ مارچ چند اہم
تقاضے - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱
مارچ ، ص ۲ ، ک ۵ - ۸

خان ، محمد یامین : قیام پاکستان ، پس منظر
اور پیش منظر - جنگ (کراچی) ، ۹
ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

خان ، منشی عبدالرحمان : پاکستان
ہندو قیادت کے مخالفانہ عزائم - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۲۲ مارچ ، ص ۵
ک ۱ - ۵

خان ، میر عبدالصمد : ۲۳ مارچ تاریخ
کے آئینے میں - ملت (اسلام آباد) ، ۲۵
مارچ ، جلد ۲ ، شماره ۱۰ ، ص ص ۷ - ۱۰
خواجہ افتخار : تحریک پاکستان - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۱۶ اگست ، ص ۱۰ ،
ک ۱ - ۸

دانش ، احسان اللہ خان : قیام پاکستان
اور آس وقت کے عالمی حالات - جنگ
(راولپنڈی) - اشاعت خاص ، ۲۳ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۶

داؤدی ، سلطان احمد : جب ایک علیحدہ
خطے میں اسلامی ضابطہ حیات نافذ کرنے
کا عہد کیا گیا - مشرق (لاہور) ، ۲۳
مارچ ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

دوقومی نظریہ (اداریہ) - جہاد (پشاور) -
اشاعت خصوصی ، ۱۳ اگست ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۸

ذوالفقار ، غلام حسین : تخلیق پاکستان
کا تاریخی پس منظر - چٹان (لاہور) ،
۲۶ مارچ ، جلد ۳۲ ، شماره ۱۳ ، ص ص
۲۳ - ۲۴ ، ۲۲

ریاض ، سید حسن : قرار داد پاکستان
کا منظر اور پس منظر - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۳ مارچ ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۸

زیدی ، سید فرزند علی : پاکستان کا
مطلب مسلم آئیڈیالوجی ہے - مشرق
(پشاور) - اشاعت خاص ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۶

سعیدی ، محمد اعظم : دو قومی نظریہ
اور اعلیٰ حضرت فاضل بریلوی -
تحریک پاکستان کے سلسلے میں آپ کی
خدمات - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ جنوری ،
ص ۴ ، ک ۷ - ۸

ملیری ، زیڈ - اے : ترقی کی جانب
متحدہ قدم اٹھائیے - امروز (لاہور) ،
۲۳ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

میال ، شمیم حیات : خواتین اور تحریک
پاکستان - امروز (لاہور) ، ۱۴ اگست
ص ۱۵ ، ک ۱ - ۴

شاگر ، سعید احمد : حصول پاکستان
ہماری منزل میں راہ منزل تھی - جہاد
(پشاور) اشاعت خاص ، ۱۹ فروری ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۴

شجاعت عمر : ۱۹ مارچ ۱۹۴۰ء
خاکساروں کی جان بازی کا عظیم دن -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ مارچ ،
ص ۵ ، ک ۶ - ۸

سید اشرف ندوی : عظیم الشان ایثار -
پہاڑی قربانی - قرار داد پاکستان کی
سیابی کے حقیقی اسباب - مشرق (لاہور)
۲۳ مارچ ، ص ۷ ، ک ۱ - ۶

تبوی ، سید طاہر علی : پاکستان اور
بھارت کے مشترکہ گورنر جنرل کی
بویز - داستان آزادی کا ایک ورق -
مشرق (پشاور) ، ۲۹ اگست ، ص ۲ ،
ک ۲ - ۵

بوشن ، محمد کمال خان : قیام پاکستان
کے محرکات - حریت (کراچی) - استقلال
ڈیشن ، ۱۴ اگست ، ص ۷ ، ک ۱ - ۸

رؤف ظفر : تحریک آزادی کے سرگرم
کارکن سید تسنیم الحسن سے انٹرویو -
نائداعظم کو خون سے بنا ہوا پاکستان
کا نقشہ پیش کرنے والے نوجوان کون
تھے - مشرق (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۸ ،
ک ۱ - ۷

رئیس امر وہی : پاکستان ۱۹۴۷ء میں -
جنگ (راولپنڈی) ، ۶ جنوری ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۶

ریاض احمد : لکھنؤ پیکٹ ۱۹۱۶ء -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۷ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

ریض حسین : قیام پاکستان کے اسباب
اور محرکات - مشرق (لاہور) ، ۱۱
جنوری ، ص ۲ ، ک ۴ - ۷

— : ۱۹ مارچ ۱۹۳۰ء جدوجہد آزادی کا ایک ناقابل فراموش دن (امروز (لاہور) ، ۱۹ مارچ ، ص ۱ - ۸

صدیقی، اجمل: اقبال اور تحریک پاکستان نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ اگست ص ۶ ، ک ۱ - ۵

صدیقی ، مرغوب : قیام پاکستان ایک ہزار سالہ جدوجہد کا عملی نتیجہ ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۱۶ ، ک ۱ - ۸

ضیاء منصور : تاریخ - تحریک پاکستان کا اولین شہید - بادبان (لاہور) ، ۲۳ مارچ جلد ۱ ، شماره ۳۹ ، ص ۱۷

طائر پیامی : جنگ آزادی ۱۸۵۷ء تحریک پاکستان کا نقطہ آغاز - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ مئی ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸
طوسی ، ایم شریف : تحریک پاکستان کا پس منظر - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۰ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

عابد ، عبدالکریم : ۲۳ مارچ ۱۹۳۰ء کچھ یادیں کچھ باتیں مسلم لیگی رہنما میاں امیرالدین کا انٹرویو - مشرق (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۱۸ ، ک ۱ - ۵

— : ۱۹ مارچ ۱۹۳۰ء خاکسار تحریک نے غلبہ اسلام کے لیے تاریخی قربانی پیش کی - حریت (کراچی) ، ۱۹ مارچ ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

شریف فاروق : ۲۳ مارچ - جہاد (پشاور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۶

شفیق بریلوی : اسلامیان ہند کی سیاسی تاریخ کا ایک روشن باب - انتخابات سنگ میل ثابت ہوئے - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۸ جولائی ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

شمیم احمد : پاکستان - انگریز اور ہندو سامراج کے خلاف عہد آفرین تحریک - جہاد (پشاور) ، ۲۸ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

— : جہاد (پشاور) ۲۲ فروری ص ۲ ، ک ۳ - ۷

شورش کشمیری : ۱۳ اگست - نئی نسل اس دن کے پس منظر سے ناواقف ہے - چٹان (لاہور) ، ۱۳ اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۳ ، ص ۶

صہادق المجیب، ایم : ۱۹ مارچ ۱۹۳۰ء برطانوی دور حکومت کا ایک تاریخی دن - مشرق (لاہور) ، ۱۹ مارچ ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

عبدالرحمان ، منشی : پاکستان کے خلاف
ہندوؤں کی ذہنیت اور اس کا پس منظر -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۶ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

عبدالرحمان : تحریک پاکستان کے بے
لوٹ کارکن - مشرق (لاہور) ، ۲۳ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۵

عبدالعزیز : تحریک پاکستان کا ایک اہم
باب - پاکستان برصغیر میں کس طرح
مقبول ہوا - حریت (کراچی) ، ۲۳ مارچ ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۵

عبدالمجید ، مہمن : تحریک پاکستان اور
سرزمین ہند - جنگ (کراچی) - یوم استقلال
ایڈیشن ، ۱۴ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶
عطش ، درانی : آزادی کا سفر - مبارہ
ڈائجسٹ (لاہور) ، ستمبر ، جلد ۳ ، شمارہ
۹ ، ص ۸۵ - ۹۳

علی ، سید الطاف : قرار داد پاکستان کا
تعلیمی و ثقافتی پس منظر - جنگ
(راولپنڈی) ، ۴ نومبر ، ص ۱۱ ، ک
۸ - ۱

علی ، سید قنبر : تحریک پاکستان کا
بنیادی مقصد نظریاتی مملکت کا حصول
تھا - حریت (کراچی) ، ۳ ستمبر ، ص
۳ ، ک ۴ - ۸

عابد ، عبدالکریم : ۱۴ اگست پر ماضی
کی یادیں - ہادیان (لاہور) ، ۱۴ اگست
جلد ۲ ، شمارہ ۱۷ ، ص ۲۱ - ۲۲

عاطر ، ایم طیب : تاریخ پاکستان کا ایک
اہم دن - حریت (کراچی) - یوم پاکستان
ایڈیشن ، ۲۳ مارچ ، ص ۲ ، ک ۴ - ۸

عالم علی سید : سیاسی دنیا کی اہم ترین
دستاویز - قرار داد پاکستان کے پس
منظر میں مسلمانان ہند کی جدوجہد آزادی
کی پوری داستان رقم ہے - مشرق (لاہور)
۲۳ مارچ ، ص ۸ ، ک ۶ - ۸

عباسی ، فدا احمد : اپریل ۱۹۴۶ء کے
وسط میں ہونے والے کنونشن نے مسلمانوں
میں ایک نیا جوش اور ولولہ پیدا کر
دیا تھا (۱۹۴۶ء کا دہلی کنونشن) -
حریت (کراچی) ، ۱۳ اپریل ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۴

— : ۲۳ مارچ ۱۹۴۰ء سے حصول
پاکستان تک - حریت (کراچی) - یوم
پاکستان ایڈیشن ، ۲۳ مارچ ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

عباسی ، محمد یوسف : (لفٹیننٹ کرنل)
سبز ہرچم لہراتا ہے - نوائے وقت (لاہور) -
یوم استقلال ایڈیشن ، ۱۴ اگست ، ص ۲ ،
ک ۴ - ۸

فاروقی ، عبد اللہ جان : قرار داد پاکستان اور خاکسار تحریک - جہاد (پشاور) ، ۱۹ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

فاروقی ، سعید : مینار پاکستان پر کندہ قرار داد لاہور کو اصل کے مطابق تحریر کیا جائے - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۲ جون ، ص ۱ ، ک ۳ - ۸

فاروقی ، شفیق الرحمان : ۲۳ مارچ عظیم الشان قربانیوں کی علامت - افریشیا (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، جلد ۴ ، شماره ۳۰/۳۰ ، ص ۱۸ - ۲۰

فرخ ، شبیر حسین : تحریک پاکستان تاریخ کے آئینے میں - مغربی پاکستان (لاہور) - یوم استقلال ایڈیشن ، ۱۴ اگست ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۶

فرخ ، شبیر حسین : قرار داد پاکستان - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

قیام پاکستان - اسباب و محرکات - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۴ اگست ، ص ۶ ، ک ۱ - ۸

قدوائی ، رشید احمد : قیام پاکستان کا مقصد کیپیٹلزم اور سوشلزم میں منقسم دلیا کو عملاً اسلامی نظام پر مبنی ایک ریاست پیش کرنا ہے - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ فروری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

علی ، سید محمد : مولانا غلام مرشد - تحریک پاکستان کا ایک بے باک مجاہد - نوائے وقت (راولپنڈی) - اشاعت ملی ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۶

علی (بریلوی) ، سید مصطفیٰ : تحریک پاکستان - قائد اعظم کی قیادت میں نوجوانوں کا تاریخی کردار - حریت (کراچی) ، ۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

— : جنگ آزادی میں خواتین ہند کا کردار - حریت (کراچی) ، ۱۱ مئی ، ص ۴ ، ک ۳ - ۸

— : مسلمانوں نے ہندوستان میں کیا چھوڑا - حریت (کراچی) - میگزین ، ۶ جولائی ، ص ۴ ، ک ۱ - ۵

— : مغربی بنگال کے مسلمانوں نے تحریک پاکستان میں اہم کردار ادا کیا - حریت (کراچی) ، ۱۶ نومبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

علی ، شیخ محمد : تحریک خلافت اور مولانا محمد علی جوہر - جنگ (راولپنڈی) ، ۹ مارچ ، ص ۱۲ ، ک ۴ - ۶

غفاری ، ابوذر : تقسیم ہند V ایک باب - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳۰ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸

- : تحریک پاکستان میں طلباء کا انقلاب آفرین کردار - جنگ (راولپنڈی)، ۱۵ جولائی، ص ۱، ک ۳ - ۸
- : تحریک پاکستان میں مسلم نوجوانوں کا انقلابی کردار - امروز (لاہور) - اشاعت خاص، ۱۴ اگست، ص ۲، ک ۳ - ۸
- : طلباء نے تحریک پاکستان میں عہد آفرین کردار ادا کیا تھا - حریت (کراچی)، یکم ستمبر، ص ۳، ک ۵ - ۸
- : طلباء نے قریہ قریہ نظریہ پاکستان کا پرچار کیا - مشرق (لاہور)، ۲۳ مارچ، ص ۳ - ۶
- قریشی، محمد عارف: ۲۳ مارچ - منزل کے تعین کا دن - زندگی (لاہور)، ۲۳ مارچ، جلد ۱۵، شماره ۱۳، ص ۶ - ۸
- قیام پاکستان کا پس منظر اور قائداعظم - زمانہ (کوئٹہ)، ۱۵ اکتوبر، ص ۲، ک ۴ - ۸
- قیصر سہارنپوری: قیام پاکستان - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۸ فروری، ص ۶، ک ۵ - ۸
- کردار، فدا احمد: ۱۴ اگست کی یادگار رات - امروز (لاہور)، ۱۴ اگست، ص ۳، ک ۴ - ۸
- قرارداد پاکستان - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۳ مارچ، ص ۱۵ ک ۵ - ۷
- قرارداد پاکستان اور مینار پاکستان - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۳ مارچ، ص ۱۶، ک ۱ - ۸
- قرارداد پاکستان کا پس منظر - صحافت (لاہور)، ۲۵ مارچ، جلد ۳، شماره ۲۰، ص ۱۵ - ۱۷
- قرارداد لاہور کا متن - جہاد (پشاور)، ۲۳ مارچ، ص ۱ ک ۵ - ۸
- قریشی، آفتاب احمد: تحریک پاکستان کی جہلیکیاں - جنگ (راولپنڈی)، ۱۰ جون، ص ۱ ک ۷ - ۸
- : تحریک پاکستان میں دیہی عوام کا کردار - مغربی پاکستان (لاہور)، ۱۸ مئی، ص ۸ ک ۵ - ۷
- : تحریک پاکستان میں طلباء کا عہد آفرین کردار - مسلمان طلباء کی جدوجہد سے پاکستان کی منزل قریب آگئی - مشرق (لاہور) یوم پاکستان نمبر، ۱۴ اگست، ص ۲ ک ۳ - ۸
- : تحریک پاکستان میں طلباء کا عہد آفرین کردار - زمانہ (کوئٹہ)، ۱۴ اگست، ص ۳، ک ۳ - ۸

ممتاز عارف : ۲۳ مارچ ۱۹۴۰ء - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۲ ،
ک ۸ - ۴

منصور قیصر : قیام پاکستان میں ہٹلر کا
ہاتھ - امروز (لاہور) ، ۱۲ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۸ - ۶

منظور احمد : ۲۳ مارچ ۱۹۴۰ء ، تقسیم
ہند کی تجویز اور مولانا عبدالقدیر
بدایونی - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱ مارچ ،
ص ۳ - ۸

منور ، محمد : برطانوی لیبر گورنمنٹ
ہندو کانگریس کی آلہ کار - نوائے وقت
(راولپنڈی) - اشاعت جمعہ ، ۲۱ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۸ - ۱

میاں ، محمد ایرج : جنگ آزادی ۱۸۵۷ء -
مشرق (لاہور) - اشاعت ملی ، ۹ مئی ،
ص ۱ ، ک ۶ - ۱

ناز ، ایم - ایس : تحریک پاکستان -
سہارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، اپریل ، جلد ۳ ،
شمارہ ۴ ، ص ۳۳ - ۴۹

— : تحریک پاکستان - محمد بن قاسم
سے محمد علی جناح تک - سہارہ ڈائجسٹ
(لاہور) ، مارچ ، جلد ۳ ، شمارہ ۳ ،
ص ۴۱ - ۵۸

کامل ، قاضی مصطفیٰ : ۱۴ اگست
۱۹۴۷ء ایک مسلسل تحریک کی منطقی
منزل - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۴
اگست ، ص ۱۵ ، ک ۸ - ۵

کرم حیدری : تحریک پاکستان آزادی کی
مابقیہ تحریکوں کی ارتقائی صورت تھی
قائد اعظم کا اسلامی کردار - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۲ جولائی ، ص ۱ ،
ک ۸ - ۳

کمال ، احمد حسین : بٹ گیا ہندوستان ،
بن گیا پاکستان - تقسیم ہند کی کہانی -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ جولائی ، ص ۱۲ ،
ک ۸ - ۱

— : ۳ جون ۱۹۴۷ء جب ہندوستان
کی تقسیم اور آزادی کے سبب ہوتے کا
اعلان ہوا - جنگ (کراچی) ، ۹ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۸ - ۱

مجاہد سلطانی : ۲۳ مارچ یوم پاکستان -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۳ مارچ ،
ص ۵ ، ک ۸ - ۶

محمود الرحمان : ۲۳ مارچ کا تاریخی عزم -
جنگ (راولپنڈی) - اشاعت خاص ، ۲۳
مارچ ، ص ۲ ، ک ۸ - ۷

مرزا ، قمر علی : آزادی کے لیے مسلمانوں
نے طویل جنگ لڑی - مشرق (لاہور) ،
۱۴ اگست ، ص ۴ ، ک ۸ - ۱

—: پنجاب کا میدان - سیاست پاکستان کے قیام سے پہلے - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۶ فروری، ص ۱۲، ک ۱ - ۸

—: تحریک پاکستان کے خدوخال - کشمیر (راولپنڈی)، ۹ جنوری، جلد ۱۳، شماره ۲، ص ۳، ک ۱ - ۳

—: تقسیم ملک اور آل انڈیا مسلم لیگ کی تقسیم - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۳ فروری، ص ۱۲، ک ۱ - ۴

ہماری سیاسی جدوجہد کا ایک ورق - جنگ عظیم دوم سے لے کر جہاد آزادی کی آخری منزل تک - جہاد (پشاور)، ۳ مئی، ص ۲، ک ۳ - ۷

—: —: ۳ مئی، ص ۲، ک ۳ - ۶

یاسر، خالد اقبال: ۱۸۵۷ء سے ۱۹۴۰ء تک مسلمانوں کی جدوجہد اور تحریک پاکستان - ملت (اسلام آباد)، یکم اپریل، جلد ۲، شماره ۱۱، ص ۸ - ۱۲

یوسف مسیح: ۲۳ مارچ ۱۹۴۰ء - جہاد (پشاور)، ۲۳ مارچ، ص ۳، ک ۳ - ۴

—: قرار داد پاکستان - جہاد (پشاور) ۱۳ اپریل، ص ۲، ک ۳ - ۵

ناصری، سید انصار: پاکستان زندہ باد۔ لجنہ برصغیر کے دس کروڑ مسلمانوں نے پہلی بار قیام پاکستان کے فیصلے کا اعلان سنا - امروز (لاہور)، ۳ جون، ص ۴، ک ۱ - ۸

نصرت وزیر: تحریک پاکستان کا پس منظر - حریت (کراچی) - استقلال ایڈیشن، ۱۳ اگست، ص ۲، ک ۱ - ۴

نصیر، محمد: تحریک پاکستان کا تاریخی پس منظر فراموش نہیں کیا جا سکتا - حریت (کراچی)، ۸ اپریل، ص ۳، ک ۴ - ۸

نقوی، سید افضل حسین: تحریک آزادی میں اردو زبان کی بے پناہ خدمات ہیں - حریت (کراچی)، ۲۶ اپریل، ص ۳، ک ۴ - ۸

وارثی، چودھری شمشاد علی: حصول پاکستان کا یوم عزم - جنگ (راولپنڈی) - اشاعت خاص، ۲۳ مارچ، ص ۳، ک ۵ - ۸

وقار انبالوی: ۲۱ ستمبر، تحریک پاکستان کی تاریخ میں ناقابل فراموش دن - نوائے وقت (راولپنڈی) - اشاعت جمعہ، ۲۱ ستمبر، ص ۱، ک ۱ - ۸

شاہدہ منظور : نظریہ پاکستان - مساوات
(لاہور) ، ۱۲ فروری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸
عبدالرحمان راجہ ، : نظریاتی مملکت کی
تعمیر - اہم تقاضے - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۲ جون ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

علی توقیر : یوم پاکستان کا فلسفہ دو
قومی نظریہ ہے - حریت (کراچی) ،
۲۶ مارچ ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

قاضی جاوید : نظریہ پاکستان کی فلسفیانہ
اساس - حریت (کراچی) ، میگزین - ۱۲
جنوری ، ص ۱ ، ک ۴ - ۸

شیرگریوال ، شیر محمد : نظریہ پاکستان -
تحفظ اور استحکام کے تقاضے - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۸ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷
— : نظریہ پاکستان - توضیح و تعریف -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ اپریل ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۸

— : نظریہ پاکستان کی اصل توضیح
و تعریف (نقطہ نظر) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲۴ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷
محمود مرزا : آئیڈیالوجی - ایک ترقیاتی
عامل کے طور پر پاکستان کے لیے اسلامی
آئیڈیالوجی ایک طے شدہ حقیقت ہے -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

یوسف نسیم : ۲۳ مارچ - تاریخ ساز دن -
اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۲۱ مارچ ،
جلد ۱۰ ، شماره ۱۲ ، ص ۴

۵ - نظریہ پاکستان

پاکستان ایک خطہ زمین میں ایک نظریہ
بھی ہے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ اگست ،
ص ۴ ، ک ۱ - ۳

تفاخر محمود : نظریہ پاکستان اور اسلامی
نظریہ حیات - ایک تصویر کے دو رخ -
مشرق (لاہور) ، ۱۴ مارچ ، ص ۵ ،
ک ۵ - ۸

خان رشید : دو قومی نظریہ اور اس
کا بانی - کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۰ مارچ ،
جلد ۱۴ ، شماره ۱۱ ، ص ۶ ، ک ۱ - ۵
رفعت بلخی : نظریہ پاکستان کی آفاقیت -
جنگ (راولپنڈی) ، ۸ جولائی ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۴

سلہری ، زیڈ - اے : نظریہ پاکستان
کیا ہے - امروز (لاہور) ، ۲۳ ستمبر ،
ص ۲ ک ۳ - ۷

سہروردی ، سید فصیح الدین : نظریہ
پاکستان کو اسلام کی روشنی میں پیش
کرنے کی ضرورت ہے - جنگ (کراچی) ،
۱۰ ستمبر ، ص ۱۱ ، ک ۷ - ۸

ہاشمی ، زیڈ - اے : نظریہ پاکستان
سے متصادم تحریکیں اور ہمارا فرض -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۴ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۵

— : پاکستانی ثقافت اور اس کا تشخص -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۶

۶ - جنگ ۱۹۶۵ء

اصغر خان : پاک و ہند جنگ ۱۹۶۵ء -
جنگ (راولپنڈی) ، ۳ جون ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۸

— : — ۴ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۸

— : — ۵ جون ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸

— : — ۶ جون ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

— : — ۷ جون ، ص ۵ ، ک ۲ - ۸

— : — ۸ جون ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

— : — ۹ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

— : — ۱۰ جون ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸

— : — ۱۱ جون ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

— : — ۱۲ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

— : — ۱۳ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

— : — ۱۴ جون ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

— : — ۱۶ جون ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸

— : — ۱۷ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

— : — ۱۸ جون ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

ملک ، اعجاز محمود : نظریہ پاکستان کی
تاریخی اہمیت - مشرق (پشاور) ، ۲۸
فروری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

ملک کی نظریاتی سرحدیں اور نظریہ
پاکستان - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۴ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۵

منظور احمد : نظریہ پاکستان پر گفتگو
ضروری ہے - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷
فروری ، ص ۵ ، ک ۳ - ۶

منظور حسین ، (میجر رٹائرڈ) : نظریہ
پاکستان کا صحیح مفہوم - مساوات
(لاہور) ، ۵ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۸

نظریہ پاکستان کی اہمیت - زمانہ (کوئٹہ) ،
۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۶

نظریاتی سرحدیں (اداریہ) - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

نظریہ پاکستان (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۸ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

نظریہ پاکستان اور مسلم قومیت کا تصور -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۰ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۵

نظریہ پاکستان کی وضاحت - مغربی
پاکستان - (لاہور) ، ۱۱ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۲ - ۳

جنگ کے اسباب پر پاکستان میں فوجی تبدیلیاں کر دی گئیں۔ الجمعیتہ (دہلی)، ۷ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۵

— : — ۸ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۵

جب ایوب خان کے ذہن نے پسپائی قبول کر لی تھی۔ الجمعیتہ (دہلی)، ۱۱ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۸

بھٹو، ذوالفقار علی: ۲۲ ستمبر ۱۹۶۵ء - سلامتی کونسل میں ذوالفقار علی بھٹو کی تقریر - اسلامی جمہوریہ (لاہور)، ۸ ستمبر، جلد ۱۰، شماره ۳۴، ص ۲۳ - ۲۶

پاکستان اور بھارت کی جنگ ۱۹۶۵ء - ایک بھارتی صحافی کی نظر میں۔ بھارت کے ممتاز صحافی کا دیپ نیر کی کتاب ۱۹۶۵ء میں پاک بھارت جنگ کے بارے میں کتاب کے اہم اقتباسات - کشیر (راولپنڈی)، ۳ ستمبر، جلد ۱۴، شماره ۳۲، ص ۵، ک ۱ - ۵

پاکستان اور بھارت - فرسٹ راؤنڈ - ۱۹۶۵ء کی جنگ (ایک تاریخی دستاویز) ایرمارشل (ریٹائرڈ) محمد اصغر خان کی انگریزی کتاب - کشیر (راولپنڈی)، ۷ جولائی، جلد ۱۴، شماره ۲۵، ص ۵، ک ۱ - ۵

آپریشن جبرالٹر: الطاف گوہر کی بے صبری ایرمارشل محمد اصغر خان کی پاک بھارت جنگ ۱۹۶۵ء کے بارے میں برطانیہ سے شائع شدہ کتاب - کشیر (راولپنڈی)، ۵ جون، جلد ۱۴، شماره ۲۱، ص ۱، ک ۳ - ۵

— : — پاکستان کے عوام کی تباہی کا راستہ تھا - اعلان تاشقند کا مسودہ عزیز احمد نے تیار کیا تھا - الطاف گوہر - ۱۹۶۵ء کی جنگ ایک سازش کا نتیجہ تھی - حریت (کراچی)، ۲۱ جولائی، ص ۳، ک ۳ - ۸

المعروف عارف: ۶ ستمبر، جوان جذبوں نے سنگ و آہن کو روند ڈالا - الفریشیا (لاہور)، ۱۳ ستمبر، جلد ۵، شماره ۹، ص ۱۸ - ۱۹

ایوب خان کو ۱۹۶۵ء میں کیوں شکست ہوئی - ایرمارشل اصغر خان کی کتاب میں انکشاف - الجمعیتہ (دہلی)، ۲۸ اگست، ص ۲، ک ۳ - ۵

ایوب خان کا ۱۹۶۵ء میں جنگ بندی کا اعلان - الجمعیتہ (دہلی)، ۵ ستمبر، ص ۲، ک ۶ - ۸

ایوب خان کی ناعاقبت اندیشی اور جنرل سومنی کی چاپلوسی - الجمعیتہ (دہلی)، ۶ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۸

- : — ۲۰ جولائی، ص ۳، ک ۳-۸
- چھ ستمبر ایک یادگار دن (اداریہ) -
مشرق (پشاور)، ۶ ستمبر، ص ۳،
ک ۱-۲
- چھ ستمبر عرفانِ نفس کا دن - امروز
(لاہور) ۶ ستمبر، ص ۲، ک ۱-۲
- حمزہ، محمد: جنگ ستمبر کی زندہ اور
روشن یادیں - بادبان (لاہور)، ۷ ستمبر،
جلد ۲، شماره ۲۱، ص ۷-۱۰
- خان، محمد ایوب: ۶ ستمبر ۱۹۶۵ء -
صدر محمد ایوب خان کا قوم کے نام پیغام
خصوصی - اسلامی جمہوریہ (لاہور)،
۸ ستمبر، جلد ۱۰، شماره ۳۳، ص ۵
- : — صدر محمد ایوب خان کا ۲۲ ستمبر
۱۹۶۵ء قوم سے خطاب - اسلامی جمہوریہ
(لاہور)، ۸ ستمبر، جلد ۱۰، شماره ۳۳
ص ۶-۳۳
- خان، امیر افضل: جنگ ستمبر ۱۹۶۵ء -
چند سبق - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۶
جون، ص ۳، ک ۱-۶
- : — ۷ جون، ص ۳، ک ۱-۱
- : — ۱۶ جون، ص ۳، ک ۵-۸
- خان، محمد شفیع: جنگ ستمبر ۱۹۶۵ء -
چند نکات چند حقائق - نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۲۹ ستمبر، ص ۳،
ک ۱-۶
- : — ۱۷ جولائی، جلد ۱۳،
شماره ۲۶، ص ۳، ک ۱-۵
- : — ۲۳ جولائی، جلد ۱۳،
شماره ۲۷، ص ۶، ک ۲-۵
- : — ۳۱ جولائی، جلد ۱۳،
شماره ۲۸، ص ۶، ک ۱-۵
- : — ۱۳ اگست، جلد ۱۳،
شماره ۲۹، ص ۱۳، ک ۱-۵
- : — ۲۱ اگست، جلد ۱۳،
شماره ۳۰، ص ۳، ک ۱-۵
- : — ۲۸ اگست، جلد ۱۳،
شماره ۳۱، ص ۳، ک ۱-۵
- : — ۳۱ ستمبر، جلد ۱۳، شماره
۳۲، ص ۵، ک ۱-۵
- : — ۱۱ ستمبر، جلد ۱۳، شماره
۳۳، ص ۳، ک ۱-۵
- : — ۱۸ ستمبر، جلد ۱۳، شماره
۳۴، ص ۳، ک ۱-۵
- جنگ ۱۹۶۵ء! ایوب خان ڈر گئے تھے -
اصغر خان کا انکشاف - پرتاپ (نئی دہلی)،
یکم ستمبر، ص ۲، ک ۳-۶
- چودھری، اے - اے - کے: ستمبر
۱۹۶۵ء حقائق و فسانہ - جنگ
(راولپنڈی)، ۱۹ جولائی، ص ۵،
ک ۳-۸

— : جنگ ستمبر ۱۹۶۵ء کا مقصد -
 بہ سلسلہٴ چند نکات چند حقائق - نوائے
 وقت (راولپنڈی) ، ۳ ستمبر ، ص ۳ ،
 ک ۵ - ۸

شکیل الرحمان ، میر : صدر ایوب - اصغر
 خاں - چو این لائی اور جنرل موسیٰ -
 ۱۹۶۵ء کی جنگ کی حقیقت کیا ہے -
 جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲ جون ، ص ۵ ،
 ک ۱ - ۳

شہیدوں کا قرض (اداریہ) - حریت
 (کراچی) ، ۶ ستمبر ، ص ۱۱ ، ک ۲ - ۳
 صدیقی ، باقر : جنگ ۱۹۶۵ء کی کہانی
 خود دشمن کی زبانی - تاشقند میں کیا
 ہوا - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲ اگست ،
 ص ۵ ، ک ۱ - ۸

— : — ۵ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸
 — : — ۱۰ اگست ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸
 صدیقی ، باقر : ۱۹۶۵ء کی جنگ سے
 متعلق بھارتی نقطہٴ نظر - جنگ (کراچی) ،
 ۲ اگست ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸
 — : — ۳ اگست ، ص ۳ ، ک ۲

ظفر ، ایس - ایم : ۱۸ ستمبر ۱۹۶۵ء
 کو سلامتی کونسل میں ایس - ایم ظفر
 کی تقریر - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ،
 ۸ ستمبر ، جلد ۱۰ ، شماره ۳۳ ،
 ص ۹ - ۱۰

— : کیا ۶ ستمبر ۱۹۶۵ء
 پاک فوج سرحدوں پر سوری تھی
 سابق وزیر قانون سے ایڈیٹر مشرق
 ضیاء الاسلام نے انٹرویو لیا - مشرق
 (پشاور) - میگزین ، ۳ اگست ، ص ۱ ،
 ک ۱ - ۸

عزیز احمد : فرسٹ راؤنڈ ۱۹۶۵ء کی
 جنگ - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳ جون ،
 ص ۵ ، ک ۷ - ۸

قومی دفاع کے تقاضے (اداریہ) ، جنگ
 (راولپنڈی) ، ۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
 کامل ، قاضی مصطفیٰ : جنگ ستمبر
 ۱۹۶۵ء جس نے قوم کو جگا دیا -
 نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۶ ستمبر ،
 ص ۳ ، ک ۵ - ۸

مہدی ، سید غفار : ۱۹۶۵ء اور ۱۹۷۱ء
 کی جنگیں (نقطہٴ نظر) ، نوائے وقت
 (راولپنڈی) ، ۳ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

— : پاکستان اور بڑی طاقتوں کا
 کردار - ایک جائزہ - ۱۹۶۵ء اور ۱۹۷۱ء
 کی جنگوں کے آئینے میں - نوائے وقت
 (راولپنڈی) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵
 میں جنگ کے دوران پاکستان میں تھا -
 ایک غیر ملکی اخبار نویس آر تھر کک
 کی یادداشتیں - بادبان (لاہور) ، ۱۳
 ستمبر ، جلد ۲ ، شماره ۲۱ ، ص ۱۳ - ۱۷

۱۹۷۱ء کے مجرم کون ہیں - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۱ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

ماگر ، طارق اسماعیل : جب مشرق
پاکستان بنگلہ دیش بن رہا تھا - امروز
(لاہور) - ہفت روزہ اشاعت ، ۳ مارچ ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

غلزی ، نصر اللہ : ۱۹۷۱ء کی جنگ
امریکی مآزہ کا نتیجہ تھی - چٹان (لاہور) ،
۳ ستمبر ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۶ ،
ص ۱۵ - ۱۶

منظور احمد : پاکستان سے بنگلہ دیش
تک - بدنیتی کا سفر - جنگ (راولپنڈی) ،
۸ مارچ ، ص ۵ ، ک ۳ - ۶

یوم دفاع پاکستان (اداریہ) ، مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۶ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

۷ - جنگ ۱۹۷۱ء

آرزو ، محمد شفیق : بھارت کی جیالوں میں
پاکستانیوں کے ساتھ سلوک - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۲ اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۸

اختر امان : المیہ مشرق پاکستان -
صدیقی سالک کی تحریروں کے آئینے میں -
۱۷ جون ، مشرق (لاہور) ، ص ۲ ، ک ۲ - ۶

— : — ۱۸ جون ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۷

چهارم

تعلیم

۵ - منصوبہ (پالیسی)

۶ - نظام تعلیم

۷ - قومی زبان

۸ - یونیورسٹی

۱ - تعلیم (متفرق)

۲ - اساتذہ

۳ - سکول

۴ - طلباء

۱- تعلیم (متفرق)

آزاد ، چودھری محمد حسین : تعلیمی
انحطاط کا ذمہ دار کون ہے ؟ مشرق
(لاہور) ، ۱۸ اگست ، ص ۱ ، ک ۲ - ۳

آردو ذریعہ تعلیم : (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
اظہر ، ظہور احمد : پاکستان میں عربی
زبان کی تدریس و ترویج کی اہمیت -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳۱ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۶

اعظم ، اعزاز احمد : ٹیکنیکل ایجوکیشن
کے خلاف سازش - اسلامی جمہوریہ
(لاہور) ، ۲۸ فروری ، جلد ۱۰ ، شماره ۹ ،
ص ۲۰

اعلیٰ تعلیم کی اصلاح (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۱ جولائی ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

اعلیٰ تعلیم کے تقاضے کیا ہیں - موجودہ
نظام تعلیم طالب علموں کی شخصیت
اجاگر نہیں کرتا - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۹
دسمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۳

انیس ناگی : ترجمے آردو ادب کو جمود
سے بچانے کی کوشش ہیں - مشرق (لاہور)
۱۷ جولائی ، ص ۱ ، ک ۲ - ۳

بلوچستان میں تعلیم کا فروغ - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۸

---: ۱۱ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۶ -
بیگ ، محمد اسلم : تعلیمی انحطاط کا
مسئلہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۲
جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

پاشا ، ہارون رشید : میکالے کا نظام تعلیم
وطن اور دین سے محبت میں سب سے بڑی
رکاوٹ ہے - تعلیمی ماہرین آج تک
تعلیمی مقاصد کا تعین نہیں کر سکے -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ دسمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۳

پاکستان میں ذریعہ تعلیم آردو ہوگا -
الجمیعت (دہلی) ، ۱۶ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۳

پاکستان میں تعلیمی انحطاط اور اس کا
حال - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ اگست ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۵

---: ۱۷ نومبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵
تعلیم کا المیہ - زندگی (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ،
جلد ۱۵ ، شماره ۳۹ ، ص ۳۸-۳۹

تعلیم کو مزید اصلاحات سے بچائیے -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ جولائی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

تعلیم کو نظریہ پاکستان سے ہم آہنگ
کرنے کی ضرورت ہے - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۹ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

تعلیمی انحطاط کا ایک اہم عامل : نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۶ جون ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۸

تعلیمی ماحول - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۰
دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

تعلیمی ماحول مکدر نہ کیجئے - (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۴ مئی ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

تعلیمی میدان میں مایوسی اور بے چینی
کے خاتمے کے لیے تعلیمی ضروریات پوری
کی جائیں : سکریٹری تعلیم بریگیڈیئر
محمد اکرم - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۳۰ مئی (اداریہ) ص ۴ ، ک ۱ - ۵

تعلیمی نظام میں اصلاح (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۲۱ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

خان ، عبدالہاشم : صوبہ سرحد اور
ملحقہ قبائلی علاقوں نے تعلیمی میدان میں
بمیرالعقول ترقی کی ہے - مشیر تعلیم
صوبہ سرحد سے گفتگو : ناصر علی سید -
جہاد (پشاور) - اشاعت خصوصی ،
۱۴ اگست ، ص ۱۴ ، ک ۵ - ۸

خان ، غلام سرور : تعلیمی بحران کو
کیسے دور کیا جائے - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲۶ نومبر ، ص ۱ ، ک ۶ - ۸

تعلیمی اداروں کا ماحول - زمانہ (کوئٹہ)
۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— : نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۵

تعلیمی اداروں کو سیاست سے پاک کرنے
کا عزم - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵
جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

تعلیمی اداروں کی اصلاح - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۹ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

تعلیمی اداروں میں بددینی - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۴ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

تعلیمی اداروں میں بے چینی کی نئی لہر -
(اداریہ) ، نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۶ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

تعلیمی اداروں میں نظم و ضبط کا فقدان -
(اداریہ) - یکم جون ، مشرق (لاہور) ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : مشرق (لاہور) ، ۴ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

تعلیمی ادارے اور نظریہ پاکستان : جنگ
(راولپنڈی) ، ۳۰ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۴

تعلیمی انحطاط : سب سے بڑا قومی المیہ
ہے - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳۱ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

شاہ ، محمد حسین : پاکستان میں عرب
زبان کی تعلیم و ترقی - جنگ (راولپنڈی)
۲۲ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۵ - ۷

شعبہ تعلیم میں لادینی عنصر - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۹ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

صدیقی ، نادر : تعلیمی اداروں میں اسلامیات
ایک لمحہ فکریہ - جنگ (راولپنڈی)
۱۵ فروری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

طفیل محمد : قومی تعلیمی مسائل کا ایک
جائزہ - نوائے وقت (راولپنڈی)
۲۳ نومبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۶

عبداللہ ، سید محمد (ڈاکٹر) : پاکستان
میں اسلامی تعلیمی انقلاب کے تقاضے
چٹان (لاہور) ، ۱۱ جون ، جلد ۳۲
شمارہ ۲۳ ، ص ۲۷ - ۲۸ - ۳۲

— : تعلیم میں شفقت کا مسئلہ
چٹان (لاہور) ، ۶ اگست ، جلد ۳۲
شمارہ ۳۲ ، ص ۲۳ - ۲۴

— : خواندگی اور تعلیم میں فرق
چاہیے - چٹان (لاہور) ، ۲۰ اگست
جلد ۳۲ ، شمارہ ۳۳ ، ص ۲۶ - ۲۷

عبدالمجید : تعلیم کو نظریہ پاکستان
ہم آہنگ کرنے کی ضرورت - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۴

دریا سے آٹھی لیکن : (اداریہ) - چٹان
(لاہور) ، ۲۳ جولائی ، جلد ۳۲ ، شمارہ ۳۰ ،
ص ۴ ، (وائس چانسلروں کی کانفرنس) -

روینہ سعید شیخ : تعلیم کا معیار کیوں
پست ہے - مشرق (لاہور) ، ۲۲ دسمبر ،
ص ۸ ، ک ۵ - ۶

رؤف طاہر : تعلیمی کانفرنس - زندگی
(لاہور) ، ۵ جنوری ، جلد ۱۵ ، شمارہ ۲ ،
ص ۶ - ۸

زمان ڈاکٹر ایس - ام ، وائس چانسلر :
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ جون ،
ص ۵ ، ک ۶ - ۸

سلمیٰ کثوم : جامعہ خواتین کی اہمیت
اور ضرورت - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۳۰ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۵ - ۱

سعید ، محمد : نظریہ حیات ملی سے بعید
نصاب تعلیم نے پاکستان میں اخلاقی اور
سیاسی اقدار کی بنیاد کو متزلزل کر کے
رکھ دیا ہے - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۳ جنوری ، ص ۱ ، ک ۵ - ۱

سلیم ، محمد : مقصد تعلیم کو ختم کر کے
علم کو نوکری کا ذریعہ بنا دیا گیا -
جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایسٹیشن ،
۱۱ مئی ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

مشیر تعلیم کا مستحسن اقدام : (اداریہ) -
جہاد (پشاور) ، ۵ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

معیار تعلیم (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،
۲۰ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۳ - ۳

معیار تعلیم کے دو رخ مشرق (پشاور) ،
۶ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مقصدی تعلیم کی ترویج : (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۱ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ناصر ، شیرازی : قائد اعظم کا تعلیمی
نقطہ نظر - جنگ (کراچی) ، ۱۰ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۶

نثار ، تنویر احمد : شالی مغربی سرحدی
صوبہ کی تعلیم میں اسلامیہ کالج کا تاریخی
کردار - حریت (کراچی) ، ۷ نومبر ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۸

نجی شعبوں میں تعلیمی اداروں کا قیام
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

نذر ، جالندھری : تعلیمی پس ماندگی کے
اسباب (نقطہ نظر) - امروز (لاہور) ،
۵ مئی ، ص ۵ ، ک ۲ - ۸

نظام تعلیم عملی زندگی سے ہم آہنگ نہیں
ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳۰ ستمبر
ص ۱ ، ک ۵ - ۸

علوی ، عبدالوحید : تعلیمی انحطاط کے
اسباب - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۲ دسمبر
ص ۱ ، ک ۳ - ۵

فاروق ، محمد عامر : بہاری تعلیمی ضرورت
اور اس کا حل - کیا سالانہ امتحانات کا
طریقہ کار ختم کر دینا چاہیے - جنگ
(راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۳ اگست ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۸

فرزانہ ممتاز : نصاب تعلیم میں تحریک
پاکستان کی نامور خواتین کے کارناموں
کو آجاگر کیا جائے - امروز (لاہور) ،
۲۷ اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۵ - ۱

قریشی ، حسین احمد : تعلیمی مقاصد کا
تعیین کیوں ضروری ہے - نوائے وقت
(راولپنڈی) - خصوصی ایڈیشن ، ۲۶ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۶

قریشی ، عبدالرزاق : انگریزی ذریعہ
تعلیم کے اسکول ، ایک المیہ - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۲۰ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۸

گوہر ، مطیع اللہ : تعلیم اور قومی ترقی -
امروز (لاہور) ، ۲۳ فروری ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۷

مرزا ، محمد طفیل : نظام تعلیم میں موثر
اصلاحات کی ضرورت - مشرق (لاہور) ،
۵ جون ، ص ۵ ، ک ۲ - ۵

ٹیچرز فاؤنڈیشن کا قیام - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۴ جولائی ، ص ۷ ، ک ۱ - ۴

منندہ میں کالج اساتذہ کا تذکرہ (اداریہ) -

جنگ (کراچی) ، ۲۹ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۴

شاہ ، غلام شبیر : اساتذہ معاشرے کی
عدالت میں - نوائے وقت (راولپنڈی) ،

۱۹ جون ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸

قریشی ، مطیع الرحمان : عربی اور فارسی
کے اساتذہ کے لیے تربیتی مراکز اور

ریفرشر کورس کا کوئی انتظام نہیں -

مشرق (لاہور) ، ۱۵ جولائی ، ص ۱۰ ،
ک ۳ - ۸

نوجوان طلبہ اور اساتذہ کی ذمہ داریاں -

امروز (لاہور) ، ۲۹ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

۳ - اسکول

آزاد ، محمد حسین : اسکول اساتذہ -

افریشیا (لاہور) ، ۳ اگست ، جلد ۵ ،
شمارہ ۴ ، ص ۲۱ - ۲۲

پرائمری تعلیم کا پائلٹ منصوبہ (اداریہ) -

حریت (کراچی) ، ۲۴ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

درسگاہوں کی عازات (اداریہ) - جنگ

(راولپنڈی) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۳ - ۴

نظام تعلیم قومی تقاضوں کے مطابق ہونا

چاہیے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ اگست ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۵

نظریہ تعلیم : (دیکھیے نظریہ پاکستان)

منیر ، سید معراج : ہمارا مسئلہ تعلیم -

امروز (لاہور) ، ۶ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۵

ہمارے شعبہ تعلیم میں پاکستان دشمنی

جڑیں - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۶ اکتوبر

ص ۳ ، ک ۱ - ۸

۲ - اساتذہ

اساتذہ کا کردار : (اداریہ) - امروز (لاہور)

۱۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

اساتذہ کے لیے تجدیدی کورس - آرمی

ایجوکیشن ڈائریکٹ نے اپنے ثانوی تعلیم

کے اداروں کے انگریزی پڑھانے والے

اساتذہ کے لیے ایک جامع تجدیدی کورس

کا اہتمام کیا ہے - یہ کورس ۱۴ جولائی

سے ۲۴ جولائی تک ہوگا - ڈائریکٹر آرمی

ایجوکیشن بریگیڈیر ایس نورالدین

۱۴ جولائی کو اس کورس کا افتتاح

کریں گے - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۶ جولائی ،

ص ۴ ، ک ۳

زیدی ، سید اختر حسین : اساتذہ کی فلاح

و بہبود کے لیے ٹیچرز ویلفیئر فنڈ اور

تعلیمی ترقی کے منصوبے (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۳

خان ، احسان اللہ : پاکستان میں تعلیمی
تحقیق کے متعلق پالیسی - مشرق (لاہور) ،
۱۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۲ - ۷

— — — : ۱۳ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

ریاض ، قاضی : تعلیمی پالیسی مذہبی
تقاضوں پر پوری آترنی چاہیے - امروز
(لاہور) ، ۲۵ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

عبدالغفور ، چودھری : نئی تعلیمی پالیسی
نئے امکانات کا جائزہ - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۰ فروری ، ص ۴ ،
ک ۲ - ۵

۲۷ فروری ، ص ۴ ، ک ۳ - ۴

— : نئی تعلیمی پالیسی کی ناکامی کا
امکان - کیوں اور کیسے - نوائے وقت
(لاہور) ، ۶ مارچ ، ص ۵ ، ک ۴ - ۸

عبداللہ ، سید محمد : نئی تعلیمی پالیسی -
اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۳۱ جنوری ،
جلد ۱۰ ، شماره ۵ ، ص ۱۳ - ۱۵

— : نئی تعلیمی ترمیم میں انگریزی
ذریعہ تعالیم کو مزید تحفظ دیا گیا ہے -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ جنوری ،
ص ۴ ، ک ۱ - ۳

(دینی مدارس (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۹ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

دینی مدارس اور جدید درسگاہیں - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۱ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

سکولوں میں فنی تربیت کی سکیم
(اداریہ) - مشرق (پشاور) ، ۲ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

۲ - طلباء

پنجاب یونیورسٹی میں تعلیمی کانفرانس -
بادبان (لاہور) ، ۴ جنوری ، جلد ۱ ،
شمارہ ۳۸ ، ص ۱۰ - ۱۱

خورشید ، عبدالسلام : تمام یونیورسٹیوں
کے لیے ایک ہی آرڈیننس - مشرق (پشاور) -
میگزین ، ۲۸ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

طلبہ اور تعلیم (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۰ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

طلباء کے مسائل اور بیرونی عناصر -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۵ جون ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

۵ - منصوبہ (پالیسی) -

آفتاب حسین : قومی تعلیمی پالیسی میں
اردو کا مقام - چٹان (لاہور) ، یکم جنوری ،
جلد ۳۲ ، شماره ۱ ، ص ۱۱ - ۱۲ ، ۳۱

نیا یونیورسٹی آرڈی نرس ماہ رواں کے
آخر تک نافذ کر دیا جائے گا۔ ڈین کا
تقرر کیا جائے گا۔ حریت (کراچی)،
۲۰ دسمبر، ص ۱، ک ۵ - ۶

۶ - نظام تعلیم

ابوالحسن علی ندوی، سید: نظام تعلیم
ایک قدیم مسئلہ اور پرانی شکل - نوائے
وقت (راولپنڈی) - اشاعت ملی، ۲۱ فروری،
ص ۱، ک ۱ - ۶

انور، ملک بدرالدین: دینی تعلیم کو
جدید تعلیم میں کس طرح شامل کیا
جائے - اسلامی جمہوریہ (لاہور)،
۸ جولائی، جلد ۱۰، شماره ۲۶،
ص ۲۰ - ۲۱

بھٹی، محمد سلیم: پاکستانی تشخص کی
بنیاد کا مسئلہ - قیام پاکستان کے فوراً
بعد سے یہ مسئلہ بنیادی اہمیت کا حامل
رہا ہے کہ یہاں ایسے تعلیمی نظام کو
ترویج دیا جائے جو یہاں کی قومی ضرورت
اور عوام کی امنگوں اور آرزوؤں کا حقیقی
ترجمان ہو - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۳ جولائی، ص ۵، ک ۱ - ۸

ہراچہ، عبدالرشید: نظام تعلیم اور
دعویٰ اسلام - نوائے وقت (راولپنڈی) -
طلباہ و طالبات، ۱۹ ستمبر، ص ۱،
ک ۳ - ۶

علامہ اقبال اوپن یونیورسٹی - ایک
تعارف - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۹
جون، ص ۵، ک ۱ - ۵

علامہ اقبال اوپن یونیورسٹی کے متنوع
مقاصد - مشرق (لاہور)، ۱۵ جون،
ص ۳، ک ۳ - ۷

قریشی، مسلم: نئی تعلیمی پالیسی توقعات
پر پوری نہیں آتری - زندگی (لاہور)،
۱۲ جنوری، جلد ۱۵، شماره ۳،
ص ۳۶ - ۳۷

کثیر المقاصد تعلیمی منصوبہ - (اداریہ) -
مشرق (لاہور)، ۲۰ جولائی، ص ۵،
ک ۱ - ۳

کومل وقار: نئی تعلیمی پالیسی کا ایک
جائزہ - امروز (لاہور)، ۲ اگست،
ص ۳، ک ۱ - ۵

نئی تعلیمی پالیسی (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی)، ۹ اپریل، ص ۳، ک ۱ - ۳
—: مغربی پاکستان (لاہور)،
۲۸ جون، ص ۳، ک ۱ - ۲

نئی قومی تعلیمی پالیسی (اداریہ) -
حریت (کراچی)، ۹ اپریل، ص ۳،
ک ۲ - ۳

— امروز (لاہور)، ۹ اپریل، ص ۲،
ک ۱ - ۲

عبدالسلام خورشید : اعلیٰ تعلیم کی
تعمیل و تدریس کے سلسلے کی چند اہم
تجاویز - مشرق (لاہور) - میگزین ،
۲۷ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

عبداللہ ، سید : تعلیم میں تربیت نفوس کے
معنی - چٹان (لاہور) ، ۳ ستمبر ،
جلد ۳۲ ، شماره ۳۶ ، ص ۲۲ - ۲۳

مغربی نظام تعلیم ہمارے قومی تقاضوں کو
پورا نہیں کرتا - مشرق (لاہور) ،
۲۴ نومبر ، ص ۸ ، ک ۲ - ۵

نظام تعلیم اور ملی تقاضے - جہاد (پشاور) ،
۲۳ نومبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۷

نیازی ، غلام یسین خاں : یونیورسٹی سطح
پر اسلامیات کی لازمی تعلیم - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶
: — : نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

: — : محکمہ تعلیم پنجاب کی تنظیم نو -
ایک مستحسن فیصلہ - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۷ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

ہاشمی ، انوارالحق : نصاب تعلیم میں
انقلابی تبدیلیاں کی جائیں - مشرق
(لاہور) ، ۲۲ دسمبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

تعلیمی نظام میں اصلاح (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۲۲ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
خالد ، اے - آر : میسٹرسٹم - ایک
جائزہ - مشرق (لاہور) ، ۲۶ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۷

ذوالفقار ، غلام حسین : نظام تعلیم ،
میسٹرسٹم - چٹان (لاہور) ، ۲۹ جنوری ،
جلد ۳۲ ، شماره ۵ ، ص ۲۵ - ۲۷

رفعت فریدی : نظام تعلیم اور ذرائع ابلاغ -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۸ فروری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

شاہد ، محمد حمید : موجودہ نظام تعلیم -
نوائے وقت (راولپنڈی) - طلباء و طالبات
کے لیے ، ۱۹ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

شہلا نرگس : ہمارا نظام تعلیم - کیا
لڑکیوں کے لیے نصاب علیحدہ ہونا چاہیے -
اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۳ جنوری ،
جلد ۱۰ ، شماره ۱ ، ص ۲۴ - ۲۵

طفیل محمد : پاکستان میں نظام تعلیم اور
ملی تقاضے - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۱ نومبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

: — : زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۱ نومبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

عبدالرؤف : تعلیمی ڈھانچہ نظریاتی اساس
پر استوار ہونا چاہیے - مشرق (لاہور) ،
۲۸ مارچ ، ص ۷ ، ک ۱ - ۵

اعجاز ، سید ذاکر : مقتدرہ قومی زبان -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۸

زبان اور قومی ضرورت : (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۲ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

صدیقی ، آفاق : اردو ادب میں معاشرتی
اقدار - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۵ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

صدیقی ، محمود : کیا اردو بہاری قومی
زبان ہے - جہاد (پشاور) ، ۵ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۶

عبدالله ، سید : آج تک اردو کو کیوں
نہیں اپنا سکے - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۵ جنوری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

علی ، محمد یعقوب : قومی زبان کو ہر
شعبہ زندگی میں زبردست فروغ دینے کی
ضرورت ہے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۳ نومبر ،
ص ۳ - ۶

قومی زبان (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۴

— : حریت (کراچی) ، ۱۱ جون ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

ہاشمی ، خالد محمود : پنجاب میں امتحان
کا نیا نظام رائج کیا جائے گا - چٹان
(لاہور) ، ۲۰ اگست ، جلد ۳۲ ،

شمارہ ۳۴ ، ص ۲۹ - ۳۰

یونیورسٹی اور کالج اساتذہ کو سات
مختلف مضامین میں خصوصی تربیت دی
جائے گی - نوائے وقت (راولپنڈی) ،

۳۱ دسمبر ، ص ۸ ، ک ۲ - ۳

۷ - قومی زبان

اردو قومی زبان بنانے کے تہاضے (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۲ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

اردو کو قومی زبان کب بنایا جائے گا
(اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۲۰ اگست
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

اردو کے فروغ کے لیے قومی زبان کی
اتھارٹی کا قیام - جنگ (راولپنڈی) ،
۵ اکتوبر ، ص ۸ ، ک ۶

اردو قومی اتحاد کی علامت (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۱۱ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

اردو ، موثر اقدام کئے جائیں - (اداریہ)
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۲ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

اردو کا نفاذ ، بہارا ایک اہم مسئلہ :
(اداریہ) - جنگ (کراچی) ، ۲۵ اگست ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

منظر امکانی : بابائے اردو مولوی عبدالحق
نے قومی زبان کی گراں قدر خدمت کی -
حریت (کراچی) ، ۱۶ اگست ، ص ۳ ،
ک ۸ - ۳

نرگس صادق : بابائے اردو مولوی
عبدالحق - جنگ (کراچی) ، ۱۶ اگست ،
ص ۱۷ ، ک ۱ - ۵

نظر ، محمد انصار اللہ : بابائے اردو بحیثیت
محقق - جنگ (کراچی) ، ۱۶ اگست ،
ص ۱۷ ، ک ۳ - ۶

۸- یونیورسٹی

یونیورسٹی اساتذہ کو تربیت دینے کے لیے
اسلام آباد میں قومی اکیڈمی قائم کر دی
گئی ہے جس کے علاقائی دفاتر کراچی
پشاور اور لاہور میں کھولے جائیں گے -
مشرق (پشاور) ، ۲۰ جولائی ، ص ۱ ،
ک ۲ - ۳

یونیورسٹی اور کالج اساتذہ کو سات
مختلف مضامین میں خصوصی تربیت دی
جائے گی - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳۱ دسمبر ، ص ۸ ، ک ۲ - ۳

قومی زبان سے بے اعتنائی (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۱۹ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

قومی زبان کا ادارہ (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۰ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
— : زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۰ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

قومی زبان کے ادارہ کا قیام : (اداریہ) -
مشرق (پشاور) ، ۲۳ اگست ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

قومی زبان کے فروغ کے لیے خود مختار
ادارہ قائم کیا جائے گا - حریت (کراچی)
۱۹ اگست ، ص ۱ ، ک ۶ - ۷

قومی زبان کی ترقی کے لیے حکومتی سطح
پر کوششیں ضروری ہیں - اردو صرف زبان
نہیں بلکہ قومی اتحاد کی علامت ہے -
حریت (کراچی) ، ۲۰ اگست ، ص ۳ ،
ک ۸ - ۳

قومی زبان کی تہذیبی اہمیت - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۳۰ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶
قومی زبان کے ادارے کا قیام (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) - ۶ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

پنجم

ثقافت

- ۱ - ثقافت (متفرق)
- ۲ - آثارِ قدیمہ
- ۳ - ادب
- ۴ - اولیاء و مشائخ
- ۵ - سماجی زندگی
- ۶ - سیاحت
- ۷ - عوامی روایات

۱ - ثقافت

”اسلامی کلچر کی نمایاں خصوصیت : علامہ اقبال کی ایک نایاب تحریر“ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۲ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

اعوان ، ضیاء احمد : ”ہند کو زبان کا تاریخی جائزہ“ - جنگ (راولپنڈی) - اشاعت خصوصی ، ۱ اگست ، ص ۴ ، ک ۶ - ۸

”پاک ملائیشیا ثقافتی معاہدہ“ لاہور ، (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۸ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

”پاکستان میں تحریک اصلاح معاشرہ“ - دعوت (نئی دہلی) ، یکم جنوری ، ص ۱ ، ک ۶

حسین ، سید امتیاز : ”پاکستان میں جرائم اور ان کی وجوہات“ - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۳ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

شہاز بخت ، ”تہذیب و ثقافت : اپنی تاریخی روایات کو نظر انداز کر کے ہم ثقافتی انقلاب برپا نہیں کر سکتے“ - چٹان (لاہور) ، ۱۵ جنوری ، جلد ۳۲ ، شماره ۳ ، ص ۱۹ - ۲۰

عالم علی ، سید : ”پاکستان اور روس میں ٹیلی ویژن پروگرام کا تبادلہ ہوگا“ - مشرق (لاہور) ، ۳ اپریل ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۵

فاروق ، ایم - اے : ”پاکستانی معاشرہ کے چند دلچسپ توہیات“ - مشرق (لاہور) یکم جنوری ، ص ۳ ، ک ۲ - ۴

ممتاز مفتی : ”کلچر میاں مقاصد حاصل کرنے کا ہتھیار ہے“ - جنگ (راولپنڈی) ثقافت ، آرٹ ، ۳ ستمبر ص ۱ ، ک نصیرالدین : ”محققین کو پٹھانوں اور پشتو کی اصل کا کھوج لگانا چاہیے“ مشرق (پشاور) ، ۲۴ جولائی ، ص ۷ ، ک ۶ - ۷

وائی - این - ”رقص اور موسیقی : انسان کا پہلا ذریعہ اظہار“ - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۱۵ جولائی ، جلد ۱۰ ، شماره ۲ ، ص ۲۷

وزیر آغا : ”عبدالرحمان چغتائی“ - امروز (لاہور) ، ۲ فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - یوسفی ، اللہ بخش : پختوں - پٹھان مورث اعلیٰ : ایک علمی تجزیہ - جمہوریہ (پشاور) - اشاعت خاص جنوبی وزیرستان ۲ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

۲ - آثار قدیمہ

بٹ ، ایازالحسن : ”قلعوں کا شہر - لاہور“ - امروز (لاہور) ، ۲۹ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

اشفاق حسین : ”حالی — عظیم انسان ،
عظیم شاعر“۔ امروز (لاہور) ، ۵ جنوری ،
ص ۳ ، ک ، ۱ - ۳

اظہر جاوید : ”شاعری کے ناطے ، تصوف
کا بیان — دو صدیاں گزرنے پر بھی
وارث شاہ کی عظمت قائم دائم ہے“۔
امروز (لاہور) ، ۲۲ جولائی ، ص ۲ ،
ک ۵ - ۸

”اکبر الہ آبادی ، جگر مراد آبادی
(پس منظر)“۔ امروز (لاہور) ، ۸ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ، ۶ - ۷

”اکبر الہ آبادی کی شاعری انقلاب میں
رد عمل کی علامت ہے“۔ زمانہ (کوئٹہ)
۱۸ نومبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

”امیر خسرو — شاعری اور تصوف“۔
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ اگست ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۶

انصاری ، ناز : ”چند پاکستانی ہم قلم -
۱۔“ الجمیعتہ (دہلی) ، ۷ فروری ، ص ۲ ،
ک ۶ - ۸

— : — ۲ - ۲ فروری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

— : — ۳ - ۵ مارچ ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

بھٹی ، عزیز : ”پنوں کا قلعہ — محکمہ
آثار قدیمہ کے لیے لمحہ فکریہ“۔ اوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۷ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۵

”شالا مار باغ (پس منظر)“۔ امروز
(لاہور) ، ۳۱ مارچ ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷
عین الحق فریدکوٹی : ”ٹیکسلا — پاکستان
کی قدیم درس گاہ“۔ امروز (لاہور)۔
ہفت روزہ اشاعت ، ۱۹ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۵

مقبول احمد : ”موہنجو ڈارو ، سیم اور
تھور کے خطرے سے دوچار ہے“۔ مشرق
(لاہور) ، ۴ اگست ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

۳ - ادب

آغا یمن : ”وارث شاہ ، درس نظامیہ نے
اسلامی نظامِ تعلیم“۔ امروز (لاہور) ،
۲۲ جولائی ، ص ۴ ، ک ۱ - ۷

”اردو کا عظیم شاعر غالب“۔ زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷
”اردو کا عظیم شاعر غالب : ان سے ادب
میں ایک نئی روایت کا آغاز ہوتا ہے“۔
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۶ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۷

اسلم رانا : ”ہلھے شاہ — اک آفاق شاعر
(پنجابی ادب)“۔ امروز (لاہور) ، ۱۶ ستمبر
ص ۴ ، ک ۱ - ۶

حفیظ جالندھری : ” ۸۰ سال کا حفیظ جالندھری — انٹرویو — مظہر الاسلام“ جنگ (راولپنڈی) - اشاعتِ خاص ۲۲ جنوری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

”حیاتِ علی شاعر اور ان کی شاعری“ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۴ مارچ ، ص ۵ ، ک ۴ - ۵

خان ، جلیل احمد : ”جوش ملیح آبادی“ جنگ (راولپنڈی) ، ۱۹ فروری ، ص ۳ ، ک ۳ - ۵

”خواجہ غلام فرید کی اردو شاعری“ زمانہ (کوئٹہ) ، ۳۱ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

خورشید افروز : ”ظاہر کلاچوی — بلوچستان کے دانشور ، پشتو زبان کا صفِ اول کا شاعر“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۴ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

خورشید ، عبدالسلام : ”خوشحال خان خٹک کی تیسری صد سالہ برسی“ - مشرق (لاہور) ، میگزین ، ۱۶ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

”خوشحال خان خٹک (پس منظر)“ امروز (لاہور) ، ۲۵ فروری ، ص ۲ ، ک ۵ - ۶

ایوب صابر : ”شرر نعلانی“ - امروز (لاہور) - ہفت روزہ اشاعت ، ۲۳ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

”بابا بلھے شاہ (پس منظر)“ - امروز (لاہور) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

برق ، غلام جیلانی : ”زہریلا انٹرویو - جوش ملیح صاحب کی دریدہ دہنی“ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۲ جنوری ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۸

بھٹی ، محمد اسحاق : ”پروفیسر مولانا علم الدین سالک مرحوم وہ بہترین مورخ ، شگفتہ بیان خطیب اور پاکیزہ اخلاق کا اعلیٰ نمونہ ہے“ - امروز (لاہور) ، ۲۷ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

”جوش کا انٹرویو (اداریہ)“ - جہاد (پشاور) ، ۱۲ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

”جوش ملیح آبادی کا ریڈیو انٹرویو - اسلام ، پاکستان ، قائد اعظم اور اقبال کے خلاف“ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، روزانہ اشاعتِ خصوصی - فیچر - ۱۱ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

”جوش ملیح آبادی کا زہریلا انٹرویو : اسلام ، پاکستان ، قائد اعظم اور اقبال کے خلاف“ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۵ جنوری ، ص ۶ ، ک ۱ - ۵

ظفرالحسن ، مرزا : ”فیض احمد فیض کے دو انٹرویو“ - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۵ جنوری ، ص ۱۰ ، ک ۳ - ۶

عبدالرحمان ، بجنوری : ”مرزا اسد اللہ خان غالب“ - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳ مارچ ، ص ۵ ک ۱ - ۶

عذرا اصغر : ”بلھے شاہ کی شاعری باطل کے خلاف جہاد ہے“ - امروز (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

عطا ، شاہ حسن : ”جوش ملیح آبادی کا ریڈیو انٹرویو“ - امروز (لاہور) ، ۸ جنوری ، ص ۴ ، ک ۱ - ۸

”علامہ شبلی نعمانی کی علمی خدمات پر ایک نظر“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۱ نومبر ، ص ۲ ، ک ۴ - ۶

علی ، سید شاہ : ”مولوی عبدالحق کی شخصیت نگاری“ - جنگ (کراچی) ، ۲۷ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۴

علی عباس جلالپوری : ”حضرت وارث شاہ“ - پنجابی ادب کا عظیم شاعر - مشرق (پشاور) ، یکم اگست ص ۸ ک ۵ - ۷

— : ”وارث شاہ“ - جہاد (پشاور) ، ۲۷ جولائی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

— : ”وارث شاہ ایک عظیم انسان دوست شاعر“ - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۴ جولائی ، ص ۳ ، ک ۴ - ۶

دانش ، احسان اللہ خان : ”خوشحال خان خٹک“ - جہاد (پشاور) ، ۲۷ فروری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

راجہ رسالو - ”تحریک پاکستان میں پنجاب کے شاعروں کا حصہ“ - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

روی ، اسیراء : ”غالب کا ہے اندازِ بیاں اور“ - الجمیعتہ (دہلی) ، ۴ فروری ، ص ۱ ، ک ۴ - ۶

سلیری ، زیڈ - اے : ”جوش ملیح آبادی کا انٹرویو“ - امروز (لاہور) ، ۷ جنوری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

شہباز ملک : ”وارث دا رانجھا - پنجابی ادب“ - امروز (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۴

صدیقی ، ساغر : ”نیشنل سنٹر میں یوم وارث شاہ منایا گیا“ - مشرق (لاہور) ، ۲۴ جولائی ، ص ۱ ، ک ۴ - ۷

ضیاء ، غلام الدین : ”سید وارث شاہ کی شخصیت اور فن - آن کی کتاب سے پنجاب کا ہر پہلو نمایاں ہو جاتا ہے“ - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۶ جولائی ، ص ۷ ، ک ۱ - ۶

۴ - اولیاء و مشائخ

ابرار بخاری ، سید : حضرت شاہ عبداللطیف
بری امام" - جہاد (پشاور) ، ۸ مئی ،
ص ۲ ک ۷ - ۸

—: جہاد (پشاور) ، یکم جون ،
ص ۲ ک ۳ - ۶

احسان رانا : "حضرت داتا گنج بخش کا
عرس" - مساوات (لاہور) ، ۱۸ جنوری ،
ص ۶ ک ۷ - ۸

ارشاد احمد دیو بندی ، حافظ : "سید
عطا اللہ شاہ بخاری - جرأت و شجاعت کی
منہ بولتی تصویر" - چٹان (لاہور) ،
۲ اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۴ ،
ص ۲۱ - ۲۳

اسلم جدون : "حضرت بری امام کا ذکر
لوگ گیتوں میں" - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۰ مئی ، ص ۱۲ ک ۱ - ۵

"امیر شریعت سید عطا اللہ شاہ بخاری" -
مشرق (پشاور) ، ۲۱ اگست ، ص ۷ ،
ک ۱ - ۶

انصاری ، مظہر : "شاہ ولی اللہ" - جہاد
(پشاور) ، ۱۹ اکتوبر ، ص ۲ ک ۳ - ۶
—: — ۲۱ اکتوبر ، ص ۲

ک ۳ - ۶

فرحت شاہجہان پوری: "مولانا عبدالمجید
سالک" - مشرق (لاہور) ، ۲۰ ستمبر ،
ص ۲ ک ۳ - ۷

"مرزا اسد اللہ خان غالب (پس منظر)" -
امروز (لاہور) ، ۱۵ فروری ، ص ۲ ،
ک ۶ - ۷

منظر امکانی: "اردو کا عظیم شاعر غالب"
حریت (کراچی) ، ۱۶ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۸

—: "جگر مراد آبادی اردو غزل کی
عمر بھر خدمت کرتے رہے" - حریت
(کراچی) ، ۸ ستمبر ، ص ۳ ک ۳ - ۸

مرزا ، شفقت تنویر : "پنجاب کے عظیم
صوفی شاعر شاہ حسین" - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲۹ مارچ ، ص ۳ ک ۳ - ۷

—: "وارث شاہ : روایت سے بغاوت
کا شاعر - قصہ پیر رانجھا کے خالق سید
وارث شاہ کا آج جنڈیالہ شیر خاں میں
عرس منایا جا رہا ہے" - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲۳ جولائی ، ص ۳ ک ۳ - ۷

"مولانا عبدالمجید سالک" - جہاد (پشاور) ،
۲ اکتوبر ، ص ۲ ک ۳ - ۶

—: — ۳ اکتوبر ، ص ۲ ک ۳ - ۸

- ”حضرت بہاء الدین ذکریا ملتانی“ -
 مساوات (لاہور) ، ۱۵ جنوری ، ص ۳ ،
 ک ۳ - ۸
- ”حضرت داتا گنج بخش“ - نوائے وقت
 (راولپنڈی) - اشاعت جمعہ ، ۱۹ جنوری ،
 ص ۱ ، ک ۱ - ۸
- ”حضرت داتا گنج بخش کی تعلیمات اور
 لطائف و حقائق کا مخزن ، کشف المحجوب“
 نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ جنوری ،
 ص ۱ ، ک ۱ - ۵
- ”حضرت شاہ ولی اللہ“ - جہاد (پشاور) ،
 ۶ مئی ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸
- : — ۵ جون ، ص ۲ ، ک ۷ - ۸
- ”حضرت شیخ بہاء الدین ذکریا ملتانی“ -
 افریشیا (لاہور) ، ۱۲ جنوری ، جلد ۳ ،
 شمارہ ۲۷ ، ص ۱۱ - ۳۰
- ”حضرت غوث بہاء الدین ذکریا ملتانی“ -
 حریت (کراچی) - میگزین ، ۵ جنوری ،
 ص ۱ ، ک ۴ - ۸
- ”حضرت لال شہباز قلندر“ - زمانہ (کوئٹہ) ،
 ۱۸ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸
- ”حضرت مجدد الف ثانی“ - زمانہ (کوئٹہ) ،
 ۱۷ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵
- ”حکیم الامت حضرت مولانا اشرف علی
 تھانوی“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۸ اکتوبر ،
 ص ۳ ، ک ۲ - ۶
- : — ۲۲ اکتوبر ، ص ۲ ،
 ۶ - ۳
- : — ۲۳ اکتوبر ، ص ۲ ،
 ۶ - ۳
- : — ۲۶ اکتوبر ، ص ۲ ،
 ۶ - ۳
- : — ۳۰ اکتوبر ، ص ۲ ،
 ۷ - ۳
- یاز ، شیخ مبارک علی : ”شاہ بھٹائی کا
 تصوف اور فلسفہ“ - جنگ (کراچی) ،
 ۷ اگست ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸
- : — ۸ اگست ، ص ۲ ،
 ک ۵ - ۸
- بلوچ ، غلام کریم : ”صوفی شاعر - شاہ
 عبداللطیف بھٹائی“ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
 ۲۹ جنوری ، ص ۱۱ ، ک ۱ - ۴
- بھٹو ، اسد اللہ : ”شاہ بھٹائی کا تصوف
 اور فلسفہ“ - اور شیخ ایاز - جنگ
 (راولپنڈی) ، ۴ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۴ - ۸
- ”جیلانی ، محی الدین شیخ عبدالقادر -
 اسلامی شخصیت“ - اردو ڈائجسٹ (لاہور) ،
 مارچ ، جلد ۱۹ ، شمارہ ۳ ، ص ۵۷ - ۶۶
- حسین ، مولانا محمد : ”سید عطا اللہ شاہ
 بخاری“ - مغربی پاکستان (لاہور) ،
 ۱۷ اگست ، ص ۴ ، ک ۱ - ۴

سرور انبالوی : ”حضرت مجدد الف ثانی“
جہاد (پشاور) ، ۱۲ مارچ ، ص ۵
ک ۱ - ۲

— : — ۱۵ مئی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

— : — ۱۸ جون ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

سکندر ، ایم - بی : ”شاہ ولی اللہ محدث
دہلوی“ - مشرق (پشاور) - ملی ایڈیشن ،
۳ جنوری ، ص ۱ ، ک ۷ - ۸

”سلطان العارفین حضرت باہو“ - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۵ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

— : — ۱۵ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

”سید عطا اللہ شاہ بخاری“ - امروز (لاہور) ،
۲۱ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶

”شاہ لطیف بھٹائی اور آن کے ہم عصر
آردو شعراء“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۸ اگست ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۵

”شاہ لطیف کا فلسفیانہ کلام - انہوں نے
سندھی معاشرہ کی عکاسی کی“ - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۸ مئی ، ص ۸ ،
ک ۱ - ۵

”شاہ ولی اللہ - مسلم برصغیر کے نشاۃ
الثانیہ کے رہنما“ - زمانہ (کوئٹہ) ،
۶ نومبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۴

خادم ، عبداللہ : ”حضرت خواجہ بہا الدین
ذکریا“ - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۴ دسمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۵

خان ، سلطان الطاف علی : ”حضرت
سلطان باہو“ - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۳ دسمبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۸

راجہ رسالو : ”حضرت سلطان باہو“ -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۳ دسمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

رشید ، محمد نقشبندی : ”حضرت مجدد
الف ثانی“ - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۴ جنوری ، ص ۴ ، ک ۱ - ۳

زاہد صادق : ”بری امام“ - امروز (لاہور) ،
۴ مئی ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

— : ”حضرت سید عبداللطیف بری امام“
مشرق (لاہور) ، ۹ مئی ، ص ۱۰ ،
ک ۶ - ۸

زیدی ، نظر - ”شاہ رکن عالم : ایک
عظیم درویش صفت بزرگ کی سیرت“ -
اردو ڈائجسٹ (لاہور) ، اپریل ، جلد ۱۹
شمارہ ۴ ، ص ۲۳ - ۳۲

”سچل سرمست کے کلام میں وحدت انسانی
کا تصور“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۴ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۶

عشرت رحمانی : ” حضرت شاہ ولی اللہ دہلوی کی دینی و ملی خدمات“ - زمانہ (کوئٹہ) ، یکم اکتوبر، ص ۳، ک ۱-۵

کمال ، احمد خان : ”شاہ عبداللطیف بھٹائی جن کا روحانی فیض آج بھی جاری ہے“ - حریت (کراچی) ، ۱۴ جنوری ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

”مجدد الف ثانی ، شیخ احمد سرہندی“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

مرزا، شفقت تنویر : ”مادھو لال حسین - پنجابی کے پہلے سربراہ اور شاعر اور غیر روایتی صوفی“ - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۱۶ مئی ، جلد ۱۰ ، شماره ۸ ، ص ۳۷ - ۳۸

مغل ، جاوید عنایت اللہ : ” شاعر ہفت زبان - حضرت سچل سرمست - آپ کی وجہ سے مندر میں روحانی بیداری پیدا ہوئی“ - حریت (کراچی) ، ۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۴ - ۶

ملک ، محمد رمضان : شاہ عبداللطیف بھٹائی ایک سچے عاشقِ رسول“ - چٹان (لاہور) ، ۱۹ مارچ ، جلد ۳۲ ، شماره ۱۲ ، ص ۳۸

اشفیع الرحمان : ”امیر شریعت سید عطا اللہ شاہ بخاری“ - جنگ (کراچی) ، ۲۱ اگست ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸

شورش کشمیری : ” سید عطا اللہ شاہ بخاری - برصغیر کی ایک تہائی صدی ان کی آوازوں سے معمور ہے“ - چٹان (لاہور) ، ۲ اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۴ ، ص ۶

شیخ اہاز : ”شاہ عبداللطیف شعور کی روشنی میں“ - امروز (لاہور) - ہفت روزہ اشاعت ۵ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۵

صدیقی ، سحر : ”حضرت بہاء الدین ذکریا ملتانی“ - مشرق (لاہور) ، ۲۷ جنوری ، ص ۳ ، ک ۸

طفیل ، ایم : ”حضرت داتا گنج بخش“ - مساوات (لاہور) ، اشاعتِ خاص ، ۱۸ جنوری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

عارف ، سید ارشاد احمد : ”پیر کامل - داتا گنج بخش“ - اردو ڈائجسٹ (لاہور) ، جنوری ، جلد ۱۹ ، شماره ۱ ، ص ۱۵-۲۲

عباسی ، فدا احمد : ” حضرت مجدد الف ثانی نے اسلامی نشاۃ الثانیہ میں اہم کردار ادا کیا“ - حریت (کراچی) ، ۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

فریدہ حفیظ : ”کاغان سے ناران تک کا مختصر سفر جان ہتھیلی پر رکھ کر کرنا پڑتا ہے“ - مشرق (پشاور) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۵

۷ - عوامی روایات

ابوذر : ”پنجابی ادب تے نویں دور دی منگ“ - امروز (لاہور) ، ۱۲ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

انوار نیروز : ”لوک ورثے کا قومی ادارہ“ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۷ جون ، ص ۲ ، ک ۵ - ۸

بشارت علی ، سید : ”لوک ورثے کا تحفظ“ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، آرٹس - ہفتہ وار خصوصی اشاعت ، ۱۶ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

”بلوچستان میں علاقائی زبان و ادب کی ترقی“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۸ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

حیات ، ایس - ایم : ”لوک ورثے کا قومی ادارہ“ - جہاد (پشاور) ، ۱۳ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

عین الحق فرید کوٹی : ”رانجھا تخت ہزاریوں چلیا جے“ - امروز (لاہور) - پنجابی ادب ، ۲ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

— : — ۹ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

وارثی ، چوہدری شہ شاد علی : ”سچل سرمست - سندھ کا عظیم صوفی شاعر ، اتحاد ملی کا نشان“ - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۵ اپریل ، ص ۱۲ ، ک ۶ - ۸

واصف ناگی : ”حضرت داتا گنج بخش نے لاکھوں انسانوں کو نیکوکار بنایا“ - حریت (کراچی) ، ۱۸ جنوری ، ص ۳ ، ک ۳ - ۶

۵ - سماجی زندگی

بقائی ، صبیح الدین : ”پاکستان میں خواتین کا منصب اور کار منصب“ - جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۲۱ ستمبر ، ص ۶ ، ک ۳ - ۸

— : — مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۱ - ۵

”خواتین اور سماجی خدمات : (اداریہ) ، جنگ (راولپنڈی) ، ۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

صالحہ حسین : ”جرائم کے انسداد میں خواتین کا موثر کردار“ - نوائے وقت (راولپنڈی) - خواتین ایڈیشن ، یکم اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

۶ - سیاحت

”سیاحت - پاکستان کا زر مبادلہ کہانے کا عظیم منصوبہ“ - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۲ - ۶

خان ، امیر ظہیر : ”کسے نے میری گل نہ سنی ۔ عالم لوہار“ ۔ امروز (لاہور) ، اشاعت خصوصی ، ۱۸ جولائی ، ص ۱ ، ک ۷ - ۸

عاشق چودھری : ”آہ ! عالم لوہار ، ایک عہد کی ثقافتی تاریخ اور ثقافتی روایات کی علامت تھا ، دیہی عوام عالم لوہار کی گائیکی کے دیوانے تھے“ ۔ جنگ (راولپنڈی) ۔ فلم ، ریڈیو ، ٹی وی اور اسٹیج ۔ ہفتہ وار اشاعت ، ۱۸ جولائی ص ۳ ، ک ۱ - ۳

”موسیقی میں عالم لوہار کا نام بہت دیر تک یاد رکھا جائے گا ۔ جنرل محمد ضیاء الحق ۔ عواسی گلوکار کے انتقال پر ملک بھر میں رنج و غم کا اظہار ، عالم لوہار کے انتقال سے ثقافت میں خلاء پیدا ہو گیا“ ۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵ جولائی ، ص ۱ ، ک ۲ - ۳

ممتاز شفیع : ”اس کے دم سے پنجاب کی لوک داستاںیں زندہ تھیں ۔ عالم لوہار“ امروز (لاہور) ، ۲۱ جولائی ص ۳ ، ک ۱ - ۵

قیصرانی ، م ۔ ی : ”بلوچی فوک اور کلاسیکل شاعری میں فطرت کی منظر نگاری“ ۔ امروز (لاہور) ۔ قسمت علمی و ادبی ، ۵ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۵

—: ”پاکستان کا ثقافتی ورثہ فن تعمیر“ ۔ امروز (لاہور) ۔ قسمت علمی و ادبی ، ۱۶ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

—: ”فن موسیقی“ ۔ امروز (لاہور) ، ۱۶ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۵

یوسف حسن : ”سیف الملوک وچ لوک ریتل دے رنگ“ ۔ امروز (لاہور) ، پنجابی ادب ، ۵ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

احمد ، سید سرفراز ”عالم لوہار ۔ پنجاب کی لوک موسیقی کا ایک دور ختم ہو گیا“ ۔ مشرق (لاہور) ۔ اخبار فلم ، ۵ جولائی ، ص ۱ ، ک ۷ - ۸

ششم

خارجہ امور

۱- خارجہ امور (متفرق)

۲- پالیسی

۳- تعلقات

- (ا) افغانستان (ب) افغان مہاجرین (پ) امریکہ
(ت) ایران (ث) بنگلہ دیش (ج) جرمنی
(ح) جبوتی (ح) چین (خ) روس
(د) رومانیہ (ڈ) سعودی عرب (ذ) عمان
(ر) فرانس (ز) کینیڈا (س) مصر
(ش) بھارت (ص) ہندوستان

۴- سفیروں کی کانفرنس

۵- عالم اسلام

۶- دولت مشترکہ

۷- سینٹو

۸- علاقائی تعاون برائے ترقی

۹- غیر جانبدار تحریک

۱ - خواجه آہور (متفرق)

احمد مسعود : سی آئی اے کا علاقائی
بیڈ ڈوارٹر پاکستان منتقل ہو چکا ہے -
مات (اسلام آباد) ، ۲۳ جون ، جلد ۲ ،
شمارہ ۲۱ ، ص ۱۰ - ۱۲

اسلامی اتحاد کی ضرورت (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۲۸ دسمبر ، ص ۷ ،
ک ۲ - ۳

اعجاز فاروقی : مسلم بلاک کی تشکیل
میں پاکستان اہم کردار ادا کر سکتا
ہے - افریشیا (لاہور) ، ۱۳ اپریل ،
جلد ۳ ، شمارہ ۳۰ ، ص ۲۰ - ۲۲

ایشیا کے بدلتے ہوئے حالات اور پاکستان
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۷ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ایمنسٹی انٹرنیشنل اور پاکستان (اداریہ) -
دعوت (نئی دہلی) ، ۱۱ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

اقوام متحدہ میں پاکستان کا کردار
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

بین الاقوامی حقائق - عالم اسلام اور
پاکستان (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،
۷ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

پاکستان اور بین الاقوامی زندگی کی
حقیقت (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۶ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
پاکستان اور عالمی اقتصادی استعمار
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۰ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان میں سی آئی اے کے مبینہ
ایجنٹ - صحافت (لاہور) ، یکم جنوری ،
جلد ۳ ، شمارہ ۱۰ ، ص ۵ - ۸

پاکستان کے لیے بہتر راستہ (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پویا ، آغا مرتضیٰ : نئے عالمی سیاست
کے ڈھانچے میں پاکستان کہاں فٹ ہوتا
ہے ؟ ملت (اسلام آباد) ، ۲۳ مارچ ،
جلد ۲ ، شمارہ ۱۰ ، ص ۱۳ - ۱۵

عباسی ، فدا احمد : پاکستان پڑوسی
ممالک سے تعلقات بہتر بنا رہا ہے - حریت
(کراچی) ، ۱۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

غیر ملکوں اور اقلیتوں کی حفاظت -
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۵ نومبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

قریشی ، الطاف حسن : وقت کا طلاطم :
پاکستان پر اسلام دشمن طاقتیں کس کس
طرف سے حملہ آور ہو سکتی ہیں - ان کا
جائزہ - اردو ڈائجسٹ (لاہور) ، دسمبر ،
جلد ۱۹ ، شمارہ ۱۲ ، ص ۱۷ - ۲۵

خارجہ پالیسی - (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۰ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

خارجہ پالیسی میں تبدیلی (اداریہ) -
زندگی (لاہور) ، ۲۹ جون ، جلد ۱۵ ،
شمارہ ۲۷ ، ص ۳ - ۵

خارجہ حکمتِ عملی کا بنیادی ستون
(اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۲۳ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

خارجہ پالیسی اور قومی لیڈر - (اداریہ)
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۰ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

خورشید ، عبدالسلام : ہماری خارجہ
پالیسی میں نیا جھکاؤ ؟ مشرق (لاہور) ،
۱۱ مارچ ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

ملیری ، زیڈ - اے : خارجہ پالیسی
کے مقاصد - امروز (لاہور) ، ۱۵ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

علوی ، منیر : ہماری خارجہ پالیسی -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳ جنوری ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۷

غلامزئی ، نصر اللہ : پاکستان کہاں کھڑا
ہے ؟ آزاد خارجہ پالیسی - چٹان (لاہور) ،
۳ جولائی ، جلد ۳۲ ، شمارہ ۳۱ ،
ص ۱۰ - ۱۱

مقبول شریف : جنوبی ایشیا میں امریکی
مفادات اور پاکستان قسط نمبر ۱ ،
مترجم زبیر حسین - امروز (لاہور) ،
۲۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— : — قسط نمبر ۲ ، ۲۳ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— : — قسط نمبر ۳ ، ۲۷ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

۲ - پالیسی

ارشاد الحق : بڑی طاقتوں کی پالیسی میں
تبدیلیاں اور پاکستان - جنگ (راولپنڈی) ،
یکم اپریل ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

— : — ۲ اپریل ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

اسلام : ہماری خارجہ پالیسی کا بنیادی
پتھر ! (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۷ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

اشتیاق اظہر : پاکستان اپنی خارجہ
پالیسی کا از سر نو جائزہ لے رہا ہے -
جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۳ مئی ،
ص ۱۰ ، ک ۱ - ۸

حسین ، آغا مسعود : پاکستان کی شاندار
خارجہ پالیسی - جنگ (راولپنڈی) -
جمعہ ایڈیشن ، ۱۸ مئی ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۵

افغانستان میں تبدیلی : کبھی پاکستان
بن کر بھی سوچیے ! (اداریہ) - صحافت
(لاہور) ، ۲۳ ستمبر ، جلد ۱ ، شماره ۳۸ ،
ص ۵ - ۸

افغانستان کی فہم جوئی (اداریہ) ،
حریت (کراچی) ، ۲۶ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

پاک افغان تعلقات (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۷ اکتوبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان افغان تعلقات - (اداریہ) -
جہاد (پشاور) ، ۲۳ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

پاک افغان تعلقات (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۲۹ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

پاک افغان تعلقات (اداریہ) ، زمانہ
(کوئٹہ) ، ۶ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاک افغان تعلقات (اداریہ) - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۰ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— : ۱۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— : مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱
مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

— : ۱۳ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

فدا ، سید حسین شاہ : بین الاقوامی سیاست
اور ہماری خارجہ پالیسی کی تقضیات -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱ نومبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۵

مقبول احمد : خارجہ پالیسی میں مثبت
اور دانشمندانہ تبدیلی - مشرق (لاہور) ،
۲۶ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

نئی خارجہ پالیسی (اداریہ) - افریشیا
(لاہور) ، ۱۷ ستمبر ، جلد ۵ ، شماره ۱۰ ،
ص ۳

نئی خارجہ پالیسی : نومبر تک صبر
کیجیے - (اداریہ) - زندگی (لاہور) ،
۳ اگست ، ص ۳ - ۵

۳ - خارجہ تعلقات

(۱) افغانستان

افغانستان اور آس کے پڑوسی - پرتاپ
(دہلی) ، ۱۶ جولائی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

افغانستان اور حق ہمسائیگی ؟ (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

افغانستان کے الزامات کا پس منظر کیا
ہے ؟ (اداریہ) - اسلامی جمہوریہ
(لاہور) ، ۳۱ مئی ، جلد ۱۰ ، شماره ۲۱ ،
ص ۳ - ۵

پاک افغان مذاکرات کی نئی پیش کش
(اداریہ)۔ اسلامی جمہوریہ (لاہور) ،
۱۶ جون ، جلد ۱۰ ، شماره ۲۲ ، ص ۳

پاک افغان مذاکرات میں تعطل
(اداریہ)۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۷ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان ، افغانستان کے ساتھ اچھے
پڑوسیوں جیسے تعلقات قائم کرنے کا
خواہش مند ہے : صدر ضیاء الحق -
مشرق (پشاور) ، ۲۳ ستمبر ، ص ۸ ،
ک ۲ - ۳

پاکستان اور افغانستان باہمی مذاکرات
کے ذریعے اپنے تنازعات طے کر سکتے
ہیں مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۹ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۸

پاکستان اور افغانستان کے سوچنے کی
باتیں (اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۹ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پاکستان اور افغانستان میں مضبوط
تعلقات کی ضرورت (اداریہ)۔ مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۳ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

پاکستان کو افغانستان میں روس نواز
حکومت سے تشویش ہے۔ مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲۰ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— ۱۳۰ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
پاک افغان تعلقات میں خوشگوار تبدیلی
(اداریہ)۔ حریت (کراچی) ، ۲۱ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاک افغان تنازعہ افریشیا (لاہور) ،
۱۱ جون ، جلد ۳ ، شماره ۳۸ ،
ص ۷ - ۳۲

پاک افغان مذاکرات - امروز (لاہور) -
گردو پیش ، ۵ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
— : جنگ (راولپنڈی) ، ۵ جولائی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۲

— : جہاد (پشاور) ، ۱۴ ستمبر ،
ص ۴ ، ک ۱ - ۲

پاک افغان مذاکرات (اداریہ)۔ جہاد
(پشاور) ، ۶ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
— : حریت (کراچی) ، ۸ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

— : مشرق (پشاور) ، ۵ جولائی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

— : مغربی پاکستان (لاہور) ،
۵ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاک افغان مذاکرات کا التواء (اداریہ)۔
جنگ (کراچی) ، ۱۶ اگست ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

نظامی عارف : پاک افغانستان تعلقا
نازک مرحلے میں۔ نوائے وقت (راولپنڈی)
۱۸ مئی، ص ۵، ک ۱ - ۸

ریاض الحسن : پاکستان اور افغانستان
کے تعلقات جنگ (راولپنڈی)، ۱۲ اپریل
ص ۳، ک ۳ - ۸

(ب) افغان سہاجرین

اچکزئی، محمود خان : بلوچستان میں
صرف آٹھ ہزار افغان سہاجر ہیں۔ ملت
(اسلام آباد)، ۳۱ جولائی، جلد ۲،
شمارہ ۲۵، ص ۲۳، ۲۳

اظہر، ظہور احمد : پاکستان کی
دھمکیاں کیوں؟ نوائے وقت (راولپنڈی)
۷ جون، ص ۳، ک ۶ - ۸

اظہر، محمد سعید : میں افغان سہاجرین
کے کیمپوں میں گیا۔ بادبان (لاہور)
۳۱ جولائی، جلد ۲، شمارہ ۱۵
ص ۱۳ - ۲۳

افغان پناہ گزین (اداریہ)۔
(لاہور)، ۳ جون، ص ۳، ک ۱ - ۳

افغان پناہ گزین اور پاکستان (اداریہ)
جنگ (راولپنڈی)، ۱۸ مئی، ص ۳
ک ۱ - ۳

پاکستان کے خلاف کابل کا پراپیگنڈہ
(اداریہ)۔ جنگ (کراچی)، ۲۱ اگست،
ص ۵، ک ۱ - ۲

حسین، آغا مسعود : پاک افغان تعلقات
جنگ (راولپنڈی)، ۳۱ مئی، ص ۵،
ک ۵ - ۸

خورشید، عبدالسلام : پاک افغان
مذاکرات ہونے والے ہیں۔ مشرق
(لاہور)، ۱۶ دسمبر، ص ۲، ک ۴ - ۷

— : پاکستان اور افغانستان کے
درمیان مکالمہ وقت کی اہم پکار ہے۔
مشرق (لاہور)، ۱۰ جون، ص ۵،
ک ۴ - ۷

ذبیح، محمد امین : افغانستان اور
پاکستان کے درمیان اتحاد کے رشتے
تیرہ سو صدیوں سے مربوط ہیں۔ جنگ
(راولپنڈی)، ۲۳ جون، ص ۱،
ک ۳ - ۸

قریشی، قیوم : ایک اور اعلانِ تاشقند
پاکستان اور افغانستان کے درمیان۔
بادبان (لاہور)، ۱۴ اگست، جلد ۲،
شمارہ ۱۷، ص ۷ - ۸

مشتاق اعوان : پاک افغان تعلقات۔
صحافت (لاہور)، ۲۵ مارچ، جلد ۳،
شمارہ ۲۰، ص ۷ - ۸

- افغان پناہ گزینوں کا مسئلہ (اداریہ)۔
 امروز (لاہور) ، ۲۱ مارچ ، ص ۳ ،
 ک ۱ - ۲
- افغان پناہ گزینوں کا مسئلہ (اداریہ)۔
 حریت (کراچی) ، ۱۸ اگست ، ص ۳ ،
 ک ۲ - ۳
- زندگی (لاہور) ، ۴ مئی ،
 جلد ۱۵ ، شماره ۱۹ ، ص ص ۴ - ۵
- مغربی پاکستان (لاہور) ،
 ۲۶ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- افغان پناہ گزینوں کی امداد (اداریہ)۔
 حریت (کراچی) ، ۲۲ جولائی ، ص ۳ ،
 ک ۲ - ۳
- افغان حکومت کی ذمہ داری (اداریہ)۔
 حریت (کراچی) ، ۲۵ مئی ، ص ۳ ،
 ک ۲ - ۳
- افغان معاملات پر پاک روس مذاکرات
 (اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ،
 ۲۵ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
- افغان مہاجرین (اداریہ)۔ امروز (لاہور) ،
 ۱۸ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
- جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲ جولائی ،
 ص ۵ ، ک ۱ - ۲
- اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲
- افغان مہاجرین پاک افغان تصادم کا
 باعث بن جائیں گے ؟ چٹان (لاہور) ،
 ۲۱ مئی ، جلد ۳۲ ، شماره ۲۱ ،
 ص ص ۱۶ - ۱۷
- افغان مہاجرین - پاکستان کا مؤقف
 (اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱ مارچ ،
 ص ۳ ، ک ۱ - ۲
- افغان مہاجرین اور عالمی برادری
 (اداریہ)۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۸ اگست ،
 ص ۲ ، ک ۱ - ۲
- افغان مہاجرین کا مسئلہ (اداریہ)۔
 مشرق (لاہور) ، ۲۲ جولائی ، ص ۲ ،
 ک ۱ - ۳
- مغربی پاکستان (لاہور) ،
 یکم فروری ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳
- افغان مہاجرین کی امداد (اداریہ)۔
 حریت (کراچی) ، ۳۱ مئی ، ص ۳ ،
 ک ۲ - ۳
- نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳
 دسمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳
- افغان مہاجرین کی امداد کی اپیل -
 (اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ مئی ،
 ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- افغانستان سے پاکستان کا احتجاج
 (اداریہ)۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۰ دسمبر ،
 ص ۲ ، ک ۱ - ۲

- انہیں لگام ملنا چاہیے (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۹ اگست،
ص ۵، ک ۱ - ۳
- بہراہ راست مداخلت (اداریہ) - حریت
(کراچی)، ۳ جون، ص ۳، ک ۲ - ۳
- پاک افغان تنازعہ میں بھارت کا موقف
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی)، ۱۶ جون،
ص ۵، ک ۱ - ۲
- پاک افغان مذاکرات کی ضرورت
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور)،
۲۶ جون، ص ۳، ک ۱ - ۳
- پاکستان کا احتجاج (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی)، ۲۷ مارچ، ص ۵، ک ۱ - ۳
- پاکستان کا واضح اور غیر متبدل
موقف (اداریہ) - امروز (لاہور)،
۲۶ جون، ص ۳، ک ۱ - ۲
- پاکستان کا واضح موقف (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی)، ۲۸ مئی، ص ۳،
ک ۱ - ۲
- پاکستان کے بارے میں گمراہ کن
پراپیگنڈہ (اداریہ) - مشرق (لاہور)،
۱۷ مارچ، ص ۲، ک ۱ - ۳
- صدر افغانستان کی غیر ذمے داری
(اداریہ) - حریت (کراچی)، ۲۶ جون،
ص ۳، ک ۲ - ۳
- افغانستان کا افسوسناک رویہ (اداریہ) -
حریت (کراچی)، ۱۷ مئی، ص ۳،
ک ۲ - ۳
- افغانستان کا بے بنیاد پراپیگنڈہ (اداریہ) -
امروز (لاہور)، ۱۷ مئی، ص ۲،
ک ۱ - ۲
- افغانستان کی اشتعال انگیزی (اداریہ)
حریت (کراچی)، ۸ جون، ص ۳،
ک ۲ - ۳
- افغانستان کی مداخلت بے جا (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی)، ۱۵ مئی، ص ۵،
ک ۱ - ۲
- افغانستان کے بے بنیاد الزامات
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی)، ۱۵ دسمبر،
ص ۵، ک ۱ - ۳
- افغانستان کے مسئلے پر مذاکرات
(اداریہ) - مشرق (لاہور)، ۲۵ مئی،
ص ۵، ک ۱ - ۳
- افغانستان کے مہاجرین (اداریہ) -
جہاد (پشاور)، ۳ اکتوبر، ص ۲،
ک ۱ - ۲
- افغانستان نے پاکستان کا احتجاج مسترد
کر دیا حریت (کراچی)، ۲۰ دسمبر،
ص ۱، ک ۱

امریکہ اور پاکستان کے مذاکرات
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۲ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

امریکہ اور پاکستان - واقعات (اداریہ)۔
پرتاپ (دہلی) ، ۲۵ نومبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

امریکہ سے پاکستان کے تعلقات (اداریہ)۔
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ اگست ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

امریکہ و پاکستان کے درمیان نئے روابط
کا آغاز - مشرق (لاہور) ، ۲۸ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

امریکہ - پاکستان اور عالم اسلام کا
دشمن (اداریہ) - جہاد (پشاور) ،
۳ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاک امریکی تعلقات (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۱۳ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

پاک امریکی تعلقات (اداریہ)۔ مغربی
پاکستان (لاہور) ، یکم مارچ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

پاک امریکی تعلقات : پاکستان اب کبھی
کسی طاقت کا آلہ کار نہیں بن سکتا -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۶ فروری ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۸

صدر کی اپیل (اداریہ) - حریت (کراچی) ،
۲۸ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۲ - ۳

محبوب عالم : پاکستان کا حسن سلوک
اور افغان حکومت کی معاندانہ پالیسی -
مشرق (لاہور) ، ۶ جون ، ص ۵ ،
ک ۵ - ۷

مقبول احمد : افغان مہاجرین اور
پاکستان کا جذبہ اخوت - مشرق (لاہور) ،
۳ جولائی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

کاظمی ، شاہد حسین : پاکستان کو
بالواسطہ دھمکیاں - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۵ اپریل ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

کچھ افغانستان ، کچھ افغان مہاجرین
کے بارے میں - ملت (اسلام آباد) ،
۳۱ جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۲۵ ،
ص ۱۵ - ۲۲

(پ) امریکہ

امریکہ اور پاکستان (اداریہ) - پرتاپ
(دہلی) ، ۲۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
— زمانہ (کوئٹہ) ، ۵ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— الفیشیا (لاہور) ، ۱۲ جنوری ،
جلد ۳ ، شماره ۷۲ ، ص ۱

امریکہ اور پاکستان کے تعلقات صرف
معاشی نوعیت کے ہیں - دعوت (نئی دہلی) ،
۳ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳ - ۴

خورشید ، عبدالسلام : پاک امریکی مذاکرات : مفید لیکن بے نتیجہ - مشرق (لاہور) ، ۲۲ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۲ - ۵

رضوی ، اختر عادل : پاکستان اور امریکہ کے تعلقات - امروز (لاہور) ، ۱۹ فروری ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

— : — ۲۰ فروری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

رفیق عالم : پاک امریکہ تعلقات - نقطہ نظر - بادبان (لاہور) ، ۳ مئی ، جلد ۲ ، شماره ۳ ، ص ۳۱ - ۳۳

قمر اجنالوی : پاکستان کو امریکہ کی دوستی کتنی سہنگی پڑی - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۲ جنوری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

نارمن ، ڈی : امریکہ اور جنوبی ایشیا - پاکستان اور امریکہ کے تعلقات - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

(ت) ایران

انوارالحق ، محمد : پاکستان اور ایران میں اسلامی تحریکوں کی کامیابی کے اثرات دنیا بھر پر مرتب ہونے لگے -

مشرق (پشاور) ، ۵ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

ایران اور پاکستان (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۱۳ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاک امریکی دفاعی معاہدہ (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۹ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۳

پاکستان اور امریکہ کے تعلقات (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۱۹ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲ : — ۱۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

— : زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۴ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان اور امریکی پالیسی (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۲ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کے بارے میں امریکی رویے کے تضادات (اداریہ) - مشرق (پشاور) ، ۱۶ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کے متعلق امریکی پالیسی (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کے لیے صحیح راستہ (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۹ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

جاوید بن صدیقی : امریکہ کی طرف سے پاکستان کے لیے اقتصادی امداد بند کرنے کا فیصلہ - جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۲۷ اپریل ، ص ۷ ، ک ۱ - ۸

پاکستان اور ایران کا اتحاد (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۵ اپریل ،
ص ۳، ک ۱ - ۳

پاکستان اور ایران میں فکری ہم آہنگی
(اداریہ)۔ امروز (لاہور) ، ۱۳ مارچ ،
ص ۳، ک ۱ - ۲

پاکستان اور ایران میں مذاکرات
(اداریہ)۔ امروز (لاہور) ، ۸ مارچ ،
ص ۲، ک ۱ - ۲

پاکستان اور ایران کی یگانگت (اداریہ)۔
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱ جنوری ، ص ۵،
ک ۱ - ۲

پاکستان کی طرف سے ایران کی حمایت
(اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۲۶ نومبر ،
ص ۳، ک ۱ - ۳

(ث) بنگلہ دیش

آگے قدم۔ پاک بنگلہ دیش تعلقات کیوں
اور کیسے؟ (اداریہ)۔ جہاد (پشاور) ،
۲۳ جولائی ، ص ۲، ک ۱ - ۲

احمد الشہابی : پاکستان اور بنگلہ دیش
کے مابین مشترکہ اقتصادی کمیشن کی
تشکیل۔ زندگی (لاہور) ، ۳ اگست ،
ص ۳۳ - ۳۳

بنگلہ دیش میں تین لاکھ پاکستانی۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۸ اپریل ، ص ۲،
ک ۳ - ۷

ایران اور پاکستان کی جدوجہد (اداریہ)۔
جنگ (راولپنڈی) ، ۳۱ جولائی ، ص ۵،
ک ۱ - ۳

ایران اور پاکستان کے یکساں مسائل
(اداریہ)۔ مشرق (لاہور) ، ۱۱ مارچ ،
ص ۵، ک ۱ - ۳

ایران سے یک جہتی کا اظہار (اداریہ)۔
توانے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ نومبر ،
ص ۳، ک ۱ - ۳

ایران میں تبدیلی اور پاکستان (اداریہ)۔
صحافت (لاہور) ، یکم جنوری ، جلد ۳ ،
شمارہ ۱۰ ، ص ۳ - ۵

پاک ایران دوستی (اداریہ)۔ جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۱ مارچ ، ص ۵، ک ۱ - ۲

— جہاد (پشاور) ، ۱۹ اکتوبر ،
ص ۲، ک ۱ - ۲

— حریت (کراچی) ، ۱۱ مارچ ،
ص ۳، ک ۲ - ۳

— : — ۱۲ اپریل ، ص ۳، ک ۲ - ۳

پاک ایران مذاکرات (اداریہ)۔ مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۰ مارچ ، ص ۳،
ک ۱ - ۳

پاکستان اور ایران (اداریہ)۔ جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۵ فروری ، ص ۵،
ک ۱ - ۲

(ج) جبوتی

پاکستان اور جبوتی (اداریہ) - جنگ

(کراچی) ، ۲۰ دسمبر ، ص ۳ ک ۳-۱

پاکستان اور جبوتی کے تعلقات (اداریہ)

امروز (لاہور) ۱۸ دسمبر ، ص ۳ ک ۳-۱

پاکستان اور جبوتی میں تعلقات اور مضبوط

ہوں گے - مغربی پاکستان (لاہور)

۲۲ دسمبر ، ص ۱ ک ۳

جبوتی کے صدر کا دورہ پاکستان (اداریہ)

حریت (کراچی) ، ۲۱ دسمبر ، ص ۷

ک ۳-۲

(ح) چین

إلطاف گوہر: پاکستان اور چین کے

درمیان سرحدی معاہدہ پر مذاکرات

منظور قادر نے مکمل کئے تھے - مشرق

(لاہور) ، ۳ مارچ ، ص ۸ ک ۸-۱

پاک چین تعاون (اداریہ) - مغربی پاکستان

(لاہور) ، ۲۳ اکتوبر ، ص ۳ ک ۳-۱

پاک چین تعلقات (اداریہ) - چٹان (لاہور)

۲۹ - جنوری ، جلد ۳۲ ، شاہزہ ۵ ، ص ۵

پاک چین دوستی (اداریہ) - جنگ (کراچی)

۲۳ اکتوبر ، ص ۳ ک ۳-۱

— جہاد (پشاور) ، ۳۰ مارچ

ص ۲ ک ۲-۱

بنگلہ دیش میں محصور پاکستانی (اداریہ) -

حریت (کراچی) ، ۱۰ جنوری ، ص ۳

ک ۳-۲

پاکستان اور بنگلہ دیش کا اقتصادی

تعاون (اداریہ) - مشرق (لاہور)

۲۵ جولائی ، ص ۵ ک ۳-۱

پاکستان اور بنگلہ دیش کے تعلقات

(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)

۲۴ جولائی ، ص ۵ ک ۳-۱

پاک بنگلہ دیش تعلقات (اداریہ) - حریت

(کراچی) ، ۲۳ جولائی ، ص ۳ ک ۳-۲

پاک بنگلہ دیش مشترکہ اقتصادی کمیشن

(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۳ جولائی

ص ۲ ک ۲-۱

مصور پاکستانی باشندوں کا لائٹ مارچ

(اداریہ) - جنگ (کراچی) ، ۱۳ اگست

ص ۳ ک ۳-۱

مشترکہ اقتصادی کمیشن (اداریہ) -

پاکستان اور بنگلہ دیش کے درمیان

اقتصادی اور فنی تعاون کو فروغ دینے

کے لیے ایک مشترکہ اقتصادی کمیشن

کا قیام عمل میں آ گیا ہے - مغربی پاکستان

(لاہور) ، ۲۳ جولائی ، ص ۳ ک ۳-۱

(ج) جرمنی

جرمنی سے پاکستانیوں کی واپسی کا نیا

سلسلہ (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)

۱۸ نومبر ، ص ۵ ک ۳-۱

چین تیسری دنیا کا حلیف (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۳ اکتوبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

خان ، ممتاز احمد : چینی عوام پاکستان
دوستی کے جذبہ سے سرشار ہیں - مشرق
(لاہور) ، ۱۰ جون ، ص ۵ ، ک ۲ - ۵
شیریں ، طاہر خیلی : پاک چین دوستی
اور آزمائش کے مرحلے - بسلسلہ جنوبی
ایشیا میں چین کے مفادات اور مقاصد -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۹ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۷

صالحہ سلیمان : پاک چین دوستی - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۵ اکتوبر ، ص ۴ ،
ک ۵ - ۸

عوامی جمہوریہ چین اور پاکستان
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

غلزئی ، نصر اللہ : چین اور پاکستان کے
درمیان ۱۰ ارب روپے کا فوجی و اقتصادی
تعاون - چٹان (لاہور) ، ۲۹ جنوری ،
جلد ۳۲ ، شماره ۵ ، ص ۷ - ۸

غیر متزلزل دوستی (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۶ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
لازوال اور مثالی دوستی (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۲۳ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

حریت (کراچی) ، ۲۳ مئی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

—:— ۲۶ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳
پاک چین دوستی اصولوں پر قائم ہے -
استقبالیہ سے چینی وفد کے قائد کا خطاب -
حریت (کراچی) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۳
پاک چین دوستی کے بنیادی اصول -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاک چین مفاہمت (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۳ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
پاکستان اور چین کی دوستی مصلحتوں
کی بجائے اصولوں پر مبنی ہے (احوال
واقعی) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

پاکستان اور چین کے درمیان اقتصادی تعاون
مزید مستحکم ہو گا - امروز (لاہور) ،
۱۱ دسمبر ، ص ۶ ، ک ۱ - ۲

چین اور پاکستان (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) - ۲۲ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
چین اور پاکستان کی حمایت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۲ - ۳

عابد ، عبدالکریم : روس سے بہتر تعلقات۔
کیوں نہیں؟ افریشیا (لاہور) ، ۲۳ اگست ،
جلد ۵ ، شماره ۷ ، ص ص ۱۶ - ۱۷

غلزئی ، نصر اللہ : پاکستان کے معاملہ
میں روس کی نئی پالیسی۔ چٹان (لاہور) ،
۳ جون ، جلد ۳۲ ، شماره ۲۳ ،
ص ص ۱۹ - ۲۰

مختار بن اصغر : پاکستان کے لیے روسی
خطرے کا ہوا اور اس کی حقیقت۔
صحافت (لاہور) ، ۲۵ مارچ ، جلد ۳ ،
شماره ۲۰ ، ص ص ۳۵ - ۳۱

نیومین ، آرتھری : پاکستان اور روس
کے تعلقات۔ منزل بہ منزل ترقی۔ امروز
(لاہور) ، ۲ مارچ ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷
— : — مشرق (لاہور) ، یکم مارچ ،
ص ۵ ، ک ۳ - ۷

(د) رومالیہ

رومالیہ ، پاکستان کا قابل اعتماد دوست
ہے۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۲ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

(ڈ) سعودی عرب

پاک سعودی اقتصادی تعاون۔ امروز
(لاہور) ، ۲۶ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
پاک سعودی تعلقات۔ حریت (کراچی)۔
ضمیمہ خصوصی ، ۲۳ ستمبر ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۶

مقبول احمد : پاکستان اور چین دوستی
کے اہم رشتوں میں منسلک ہیں۔ مشرق
(لاہور) ، ۲۶ اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

یوسف نسیم : چین اور پاکستان کے تہذیبی
اور جغرافیائی رشتے۔ اسلامی جمہوریہ
(لاہور) ، ۱۵ جولائی ، جلد ۱۰ ، شماره ۲۷
ص ص ۱۷ - ۱۸

(خ) روس

پاک روس تعلقات (اداریہ)۔ امروز
(لاہور) ، ۲۸ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— حریت (کراچی) ، ۲۸ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

— مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۸ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاک روس دوستی (اداریہ)۔ مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۶ جولائی ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کی طرف روس کا بڑھتا ہوا
ہاتھ؟ افریشیا (لاہور) ، ۳ اگست ،
جلد ۵ ، شماره ۳ ، ص ص ۶ - ۳۳

روس اور پاکستان کے تعلقات میں نیاموڑ
افریشیا (لاہور) ، ۲۷ جولائی ، جلد ۵ ،
شماره ۳ ، ص ص ۲۷ - ۲۹

روس اور پاکستان کے درمیان دوستی
کے لازوال تعلقات استوار ہیں۔ کونسلر
وی۔ جی ہیلیو کا خطاب۔ مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۱ نومبر ، ص ۷ ، ک ۳ - ۵

(ذ) عمان

عمان اور پاکستان کے تعلقات - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۰ نومبر ، ص ۲ ، ک ۳-۷

(ر) فرانس

۱۹۷۸ء میں فرانس اور پاکستان کے
تجارتی تعلقات - جنگ (راولپنڈی) -
اشاعت خصوصی ، ۱۶ جولائی ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۵

فرانس اور پاکستان کے ثقافتی و فنی تعاون
میں نئی پیش رفت - جنگ (راولپنڈی) -
اشاعت خصوصی ، ۱۶ جولائی ، ص ۶ ،
ک ۳ - ۸

(ز) کینیڈا

پاکستان سے کینیڈا کی برہمی (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

(س) مصر

ابوالخالد : پاکستان اور مصر کے درمیان
زرعی شعبے میں تعاون - اسلامی جمہوریہ
(لاہور) ، ۱۴ فروری ، جلد ۱۰ ، شماره ۷ ،
ص ۱۱ - ۱۲

عربوں اور مصر کے تنازعات میں پاکستان
کا کردار (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲
جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاک سعودی عرب تعاون (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۱۱ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱

پاک سعودی عرب تعلقات مزید مضبوط
ہوئے ہیں - سعودی سفیر ریاض الخطیب
کا پیغام - حریت (کراچی) - خاص اشاعت ،
۲۶ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۶ - ۷

پاک ، سعودی عرب اتحاد (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

جنرل محمد ضیاء الحق کا سعودی عرب کا
کامیاب دورہ (اداریہ) - جہاد (پشاور) ،
۲۸ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

سعودی عرب ، پاکستان (اداریہ) -
اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۱۰ جنوری ،
جلد ۱۰ ، شماره ۲ ، ص ۳ - ۴

عثمانی، وحید : پاکستان اور سعودی عرب
کے تعلقات - امروز (لاہور) ، ۲۹ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

کامیاب دورہ (اداریہ) - امروز (لاہور) ،
۲۸ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

محمود العزیز : پاکستان اور سعودی عرب
اسلامی ممالک کی یک جہتی اور عالمی
امن کے لیے شانہ بشانہ کام کر رہے ہیں -
حریت (کراچی) - اشاعت خاص ، ۲۴
ستمبر ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸

(ش) ملائیشیا

پاک۔ ملائیشیا تعلقات (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۲۰۹ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

پاکستان اور ملائیشیا (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۹ جون ، ص ۳ ، ک ۱-۲
ملائیشیا اور پاکستان - اتحاد کی نئی راہیں -
زندگی (لاہور) ، ۲ فروری ، جلد ۱۵ ،
شمارہ ۶ ، ص ۱۰ - ۱۱

(ص) ہندوستان

بھارت کو پاکستان کا آسورس (اداریہ) -
پرتاپ (دہلی) ، ۹ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
بھارت کی زبردست جنگی تیاریاں - پاکستان
کی سلامتی کے تقاضے (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲ فروری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

پاک بھارت تعلقات (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۷ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
پاک بھارت تعلقات کی بنیاد (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳۰ مئی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پاک ہند تعلقات اور مسئلہ کشمیر (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۷ نومبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان اور بھارت - ۱ (اداریہ) - پرتاپ
(نئی دہلی) ، ۱۳ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
— ۲ ، ۱۵ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
— ۳ ، ۱۶ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
— ۴ ، ۱۷ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
— ۵ ، ۱۸ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
پاکستان اور ہندوستان کے تعلقات
(اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۸ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

چوہدری، سلیم : چرن سنگھ کے وزیر اعظم
بننے پر پاکستان پر کیا اثرات ہوں گے -
صحافت (لاہور) ، ۳ اگست ، جلد ۱ ،
شمارہ ۲۶ ، ص ۲۷ - ۲۹

شمیم احمد : پاک بھارت تعلقات اور لمحہ
موجود - بادبان (لاہور) ، ۱۲ جولائی ،
جلد ۲ ، شمارہ ۱۲ ، ص ۲۹ - ۳۱
ہندوستانی ادارے اور پاکستانی عزائم
(اداریہ) - دعوت (نئی دہلی) ، ۹ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ہند اور پاکستان کے درمیان ادبی روابط
کی تجاویز - الجمیعہ (دہلی) ، ۲ فروری ،
ص ۲ ، ک ۵ - ۶

۲- سفیروں کی کانفرنس

پاکستانی سفارت کاروں کی کارکردگی
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۱ دسمبر
ص ۵ ، ک ۱ - ۲

غیر ملکی پراپیگنڈہ اور سفیروں کے فرائض
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴
جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

قومی اور بین الاقوامی معاملات (اداریہ)۔
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۳ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

نئے خارجی حقائق اور سفارتی نظام (اداریہ)۔
مشرق (لاہور) ، ۷ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

۵ - عالم اسلام

انصاری ، ظفر اسحاق : پاکستان اور عالم
اسلام - جنگ (کراچی) - جمعہ ایڈیشن ،
۱۰ اگست ، ص ۶ ، ک ۱ - ۸

— : پاکستان اور عالم اسلام کا
مستقبل ایک ساتھ وابستہ ہے - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۶ اگست ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۷

— : پاکستان کا منصب اور اسلامی
ممالک - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۳ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

محسن علی : پاکستان اور عالم اسلام -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۵ فروری ،
ص ۶ ، ک ۱ - ۵

پاکستانی سفراء کی کارکردگی (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

پاکستانی سفیروں کی کانفرنس (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۷ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

— مشرق (لاہور) ، ۹ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۲ - ۳

— مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱
دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سفیروں کی کانفرنس (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۱۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— جنگ (راولپنڈی) ، ۸ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

— جہاد (پشاور) ، ۱۱ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

— حریت (کراچی) ، ۱۲ جنوری ،
ص ۷ ، ک ۲ - ۳

سفیروں کی کانفرنس : اندرونی کہانی -
زندگی (لاہور) ، ۲۰ جولائی ، جلد ۱۵ ،
شمارہ ۳۰ ، ص ۱۳ - ۱۵

سفیروں کی کانفرنس کا مقصد؟ (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۸ جولائی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

۶۔ دولت مشترکہ

دولت مشترکہ میں پاکستان کی شمولیت کے امکانات - جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۱۱ مئی ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

دولت مشترکہ میں شمولیت کا مسئلہ (اداریہ)۔ کیا پاکستان کو دولت مشترکہ میں پھر سے شامل ہو جانا چاہیے؟ امروز (لاہور) ، ۲۶ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

۷۔ سینٹو

احمد الشہابی : سینٹو کے بعد غیر جانبدار بلاک میں شمولیت سے کیا حاصل ہوگا؟ زندگی (لاہور) ، ۲۹ جون ، جلد ۱۵ ، شماره ۱۷ ، ص ۱۷ - ۱۸

ایک تاریخی فیصلہ (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۴ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳
پاکستان اور ایران کی سینٹو سے علیحدگی۔ چٹان (لاہور) ، ۱۹ مارچ ، جلد ۳۲ ، شماره ۱۲ ، ص ۲۳ - ۲۴

پاکستان ، ایران و ترکی نے سینٹو سے علیحدگی کیوں اختیار کی۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۶ مارچ ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

پاکستان کی سینٹو سے علیحدگی (اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۱۴ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان نے سینٹو سے علیحدگی اختیار کر کے دانشمندی کا مظاہرہ کیا ہے۔ اقوام متحدہ کے حلقوں کی رائے۔ مشرق (لاہور) ، ۱۶ مارچ ، ص ۴ ، ک ۱ - ۲

سبٹ احمد ، سید : سینٹو سے علیحدگی کے بعد کیا خارجہ پالیسی میں تبدیلیاں آئیں گی؟ زندگی (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، جلد ۱۵ ، شماره ۱۳ ، ص ۱۶ - ۱۷

سینٹو - ایک ایسا ناکارہ دفاعی معاہدہ ، جس نے نازک وقت میں ہماری کوئی مدد نہ کی - ملت (اسلام آباد) ، ۱۸ مارچ ، جلد ۲ ، شماره ۹ ، ص ۱۶

سینٹو سے باضابطہ علیحدگی (اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۴

سینٹو سے علیحدگی (اداریہ)۔ امروز (لاہور) ، ۱۴ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
حریت (کراچی) ، ۱۴ مارچ ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

سینٹو سے علیحدگی اور آس کے بعد (اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۱۴ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲

سینٹو سے علیحدگی کا فیصلہ (اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۴ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

آرسی ڈی میں توسیع کا مسئلہ (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۲ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

آرسی ڈی میں توسیع کی تجویز (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۱۵ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

احمد الشہالی : آرسی ڈی کی ہلاکت کا
فیصلہ - زندگی (لاہور) ، ۱۴ ستمبر ،
جلد ۱۵ ، شماره ۳۸ ، ص ۳۱

پاکستان - ایران - ترکی - سینٹو کے
بعد نئے دفاعی تقاضے - ہادبان (لاہور) ،
۲۳ مارچ ، جلد ۱ ، شماره ۴۹ ، ص ۱۹

تبسم ، ہارون الرشید : علاقائی تعاون
برائے ترقی کا معاہدہ - کیا چودہ سالہ
مضبوط رشتہ ٹوٹ جائے گا - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۹ اگست ، ص ۷ ، ک ۴ - ۷

ترکی ، پاکستان اور دفاعی تنظیمیں -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ مارچ ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

حیات ، ایم اسلم : علاقائی تعاون برائے
ترقی کی تنظیم نو - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۶ اپریل ، ص ۳ ، ک ۴ - ۷

شبیر شیخ : پاکستان - ایران اور ترکی
میں نئے تعلقات کیا ہیں ؟ کیا ہونے
چاہئیں - صحافت (لاہور) ، ۱۷ مارچ ،
جلد ۳ ، شماره ۱۹ ، ص ۲۵

سینٹو کی تدفین (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۷ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

قمر اجنالی : سینٹو سے علیحدگی -
مغربی پاکستان (لاہور) - اشاعت خاص ،
۱۶ مارچ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

۸- علاقائی تعاون برائے ترقی

آرسی ڈی (پس منظر) - امروز (لاہور) ،
۱۶ مارچ ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷

آرسی ڈی (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۳ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴
: — : — ۹ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۲ - ۳

آرسی ڈی کا مستقبل - امروز (لاہور) ،
۱۱ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— جنگ (راولپنڈی) ، ۳ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

— حریت (کراچی) ، ۲۱ اگست ،
ص ۷ ، ک ۲ - ۳

— زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

آرسی ڈی کا مسئلہ (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۷ اگست ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

آرسی ڈی میں توسیع (اداریہ) - لوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۳ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

پاکستان اور غیر جانبدار تنظیم (اداریہ)۔

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۷ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان اور غیر جانبدار ملک (اداریہ)۔

جہاد (پشاور) ، ۷ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان اور غیر جانبدار ملک (اداریہ)۔

جہاد (پشاور) ، یکم اپریل ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان اور غیر جانبدار ملک کی

تحریک (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،

۱۱ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

پاکستان اور "غیر جانبدار" ملک کی

تنظیم کی رکنیت ! (اداریہ) - نوائے وقت

(راولپنڈی) ، ۱ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان اور غیر جانبدار تحریک میں (اداریہ)۔

زمانہ (کوئٹہ) ، ۲ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان کی بے لاگ ترقی (اداریہ)۔

امروز (لاہور) ، ۹ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان کی زبردست کامیابی (اداریہ)۔

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کی مکمل غیر جانبداری (اداریہ)۔

مشرق (لاہور) ، ۲۸ مئی ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

علاقائی تعاون برائے ترقی (اداریہ)۔

زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۸ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

۹۔ غیر جانبدار تحریک

احمد ، آر : غیر جانبداری کی پالیسی ہی

پاکستان کے لیے بہتر اور مفید ہے۔

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۷

احمد مسعود : ہوانا کانفرنس - پاکستان

غیر جانبدار ملکوں کی صف میں - ملت

(اسلام آباد) ، ۲۶ اگست ، جلد ۲ ،

شمارہ ۲۹ ، ص ۳۲ - ۳۳

اشتیاق اظہر : غیر وابستہ ملک کی

چھٹی چوٹی کانفرنس ۳ ستمبر کو شروع

ہوگی - جنگ (کراچی) ، ۲۸ اگست ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

انور ، ابو سعید : غیر وابستگی کا بوسیدہ

لبادہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۵ جون ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۶

پیرون ملک صلح - اندرون ملک امن و

استحکام (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)
۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

پاکستان اور غیر جانبدار تحریک

(اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۳۱ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سعید سہروردی : ناوابستہ ملکوں کا گروپ
اور پاکستان - مشرق (لاہور) ، ۹ اپریل
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

عارف نظامی : ہوانا کانفرنس - توقعات
اور نتائج ، قسط ۱ - نوائے وقت (راولپنڈی)
۲۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : — قسط ۲ - یکم اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : — قسط ۳ - ۲ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

عالمی مسائل اور پاکستان (اداریہ) -
مشرق (پشاور) ، ۸ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

عثمانی ، شاکر : غیر جانبدار تحریک میں
پاکستان کی شمولیت کے امکانات -
ڈاکٹر سید مجتبیٰ حسن رضوی سے ملاقات -
جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ،
۲۷ اپریل ، ص ۹ ، ک ۱ - ۶

عثمانی ، وحید : غیر جانبدار ملکوں کی
تحریک اور موجودہ عالمی سیاست کے
تقاضے - امروز (لاہور) ، ۲۹ اگست ،
ص ۲ ک ۳ - ۷

— : غیر جانبدار ملکوں کی کانفرنس -
پاکستان باضابطہ رکن کی حیثیت سے
شریک ہوگا - الریشیا (لاہور) ، ۷ ستمبر ،
جلد ۵ ، شماره ۹ ، ص ۲۰ - ۲۱

پاکستان - زیادہ محفوظ ہونے کے اہل
تقاضے (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

تحفظ کا احساس (اداریہ) - جنگ (کراچی)
۱۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

جامی ، محمد حسن : غیر جانبدار تحریک
دنیا کے دو تہائی ممالک کی طاقت کو
نظر انداز نہیں کیا جاسکتا - مشرق
(لاہور) ، ۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۷

خورشید ، عبدالسلام : ہوانا کانفرنس میں
شرکت سے پاکستان کی بین الاقوامی
ساکھ میں اضافہ ہوا ہے - مشرق (لاہور) ،
۹ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

ملان ، سید محمد : غیر جانبدار تحریک ،
عالمی امن کی روشن امید ہے - مشرق
(پشاور) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

سعد ، محمد ہارون : غیر جانبدار تحریک
میں پاکستان کی شمولیت - امروز
(لاہور) ، ۹ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷
صدر ضیاء الحق کا ہوانا کانفرنس سے
خطاب (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،
۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

صدیقی ، ایم۔ اے : غیر جانبدار تحریک کا
مستقبل - ایک تجزیہ - حریت (کراچی) ،
۲۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۶

غیر وابستہ تحریک کی رکنیت (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۴ جون ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

غیر وابستہ ممالک کی تنظیم (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۹ جون ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۴

کمال ، احمد حسین : غیر جانبدار تحریک
میں پاکستان کی شمولیت - جنگ
(کراچی) ، ۲۳ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۴ - ۸

— : — ۲۶ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۷

قمر اجنالوی : غیر جانبداری تحفظ کا
رأستہ - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۰ اپریل ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

زاوا بستہ کانفرنس میں پاکستانی وفد (اداریہ)
مساوات (لاہور) ، ۱۰ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

نقوی ، مید حیات عزیز : غیر جانبدار
تحریک میں پاکستان کی شمولیت سے
خود تحریک کو فائدہ پہنچے گا - حریت
(کراچی) ، ۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

ہر قسم کی بالادستی کی مخالفت (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۹ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

غیر جانبدار تحریک (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۹ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

غیر جانبدار تحریک اور پاکستان (اداریہ) -
جنگ (کراچی) ، یکم اگست ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۴

غیر جانبدار تحریک میں پاکستان کی
شمولیت (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،
۲ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۴

— حریت (کراچی) ، ۳ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

— چٹان (لاہور) ، ۱۰ ستمبر ،
جلد ۳۲ ، شماره ۳۷ ، ص ۳

غیر جانبدار تنظیم کی رکنیت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

غیر جانبدار ملکوں کی تنظیم کی رکنیت
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، یکم اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

غیر جانبداری - ایک بے معنی اصطلاح
(اداریہ) - چٹان (لاہور) ، ۶ اگست ،
جلد ۳۲ ، شماره ۳۲ ، ص ۳

غیر جانبداری کا اصول (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

غیر جانبداری کی راہ پر (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۲ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— جہاد (پشاور) — اشاعتِ خاص ،
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

ہوانا کانفرنس میں پاکستان کی شمولیت
(اداریہ) - زلدگی (لاہور) ، ۲۴ اگست ،
جلد ۱۵ ، شماره ۳۵ ، ص ۴ - ۵

ہوانا کانفرنس میں ضیاء الحق کیسے
پہنچے ، کیسے واپس آئے ؟ ہادیان (لاہور) ،
۱۴ ستمبر ، جلد ۲ ، شماره ۲۲ ،
ص ۷ - ۸

ہوانا کانفرنس (اداریہ) - جہاد (پشاور) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ہوانا کانفرنس : ایٹمی ٹیکنالوجی کا مسئلہ
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

ہوانا کانفرنس سے جنرل ضیاء الحق کا
خطاب (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۹ ستمبر
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ہوانا کانفرنس میں پاکستان کا کردار
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۳ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ہفتم

سائنس اور فنی علوم

۱۔ سائنس اور فنی علوم (مفروق)

۲۔ جوہری توانائی

سائنس اور فنی علوم (متفرق)

انوار الحق ، شیخ : سائنس کی تعلیم و تحقیق

میں قومی زبان کی اہمیت - نوائے وقت

(راولپنڈی) ، ۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱-۷

پاکستان سائنسی ترقی کی راہ پر (اداریہ)۔

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ دسمبر ،

ص ۲ ، ک ۱-۳

خان ، امیر ضمیر : پاکستان کا پہلا

سائنسی عجائب گھر - امروز (لاہور) ،

۲۳ جولائی ، ص ۴ ، ک ۱-۴

خان ، محمد اسلم : سائنس اور پاکستان

کے معاشرتی و اقتصادی مسائل - جنگ

(راولپنڈی) ، ۲۶ اکتوبر ، ص ۶ ،

ک ۱-۸

سائنس اور انسانیت کی خدمت (اداریہ)۔

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱ ستمبر ،

ص ۳ ، ک ۱-۳

سائنس اور ٹیکنالوجی (اداریہ) - زمانہ

(کوئٹہ) ، ۲۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱-۲

سائنس اور ٹیکنالوجی کا فروغ (اداریہ)۔

مشرق (لاہور) ، ۲۰ دسمبر ، ص ۲ ،

ک ۱-۳

سائنس اور ٹیکنالوجی کی اہمیت - مغربی

پاکستان (لاہور) ، ۳۱ دسمبر ، ص ۳ ،

ک ۲-۳

سائنس اور ٹیکنالوجی کی ترقی کا پروگرام

(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور)

۲۰ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱-۳

سائنس اور ٹیکنالوجی میں تحقیق (اداریہ)

امروز (لاہور) ، ۲۱ دسمبر ، ص ۳

ک ۱-۲

سائنس اور ٹیکنالوجی میں ترقی کے اضافے

(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۲ دسمبر ،

ص ۲ ، ک ۱-۳

سائنس کی ترقی کا پروگرام (اداریہ)۔

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۲ دسمبر ،

ص ۳ ، ک ۲-۳

سائنس کی ترقی کے لیے خصوصی اہتمام

(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،

۲۳ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱-۳

سائنسی اور فنی علوم کی تدریس (اداریہ)۔

جنگ (کراچی) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ،

ک ۱-۴

سائنسی تحقیق (اداریہ) - حریت (کراچی) ،

۲۰ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۲-۳

سائنسی تحقیق کے ادارے - حریت

(کراچی) ، ۲۸ مارچ ، ص ۳ ، ک ۲-۳

سلام سلامی : آنیسویں سائنس کانفرنس -

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۳ ستمبر ،

ص ۱۲ ، ک ۳-۵

میری تحقیق سے انسانیت کو فائدہ پہنچے
گا۔ عبدالسلام۔ مغربی پاکستان (لاہور)،
۲ دسمبر، ص ۶، ک ۸

نامور پاکستانی سائنسدان ڈاکٹر
عبدالسلام۔ مغربی پاکستان (لاہور)،
۱ اکتوبر، ص ۲، ک ۵ - ۸

وارث میر : ڈاکٹر عبدالسلام۔ نوبل
انعام حاصل کرنے والے پہلے پاکستانی
سائنسدان۔ نوائے وقت (راولپنڈی)،
۳ دسمبر، ص ۱۱، ک ۱ - ۸

۲ - جوہری توانائی

احمد، ظفر اقبال : ایٹمی توانائی -
پاکستان کی اہم ترین ضرورت -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۰ اکتوبر،
ص ۵، ک ۵ - ۸

اسلامی ایٹم بم (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی)
۳۱ مئی، ص ۵، ک ۱ - ۲

"اسلامی بم" اور امریکہ (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۳۰ مئی،
ص ۵، ک ۱ - ۳

اشرف، چوہدری محمد : توانائی اور پٹرولیم
کا مسئلہ؟ نوائے وقت (راولپنڈی)،
۱۲ دسمبر، ص ۳، ک ۱ - ۵

میال، ناصر حیات : ڈاکٹر عبدالسلام -
نوبل انعام یافتہ پاکستانی سائنسدان -
امروز (لاہور)، ۲۱ دسمبر، ص ۴،
ک ۲ - ۶

شمسی توانائی سے بہت بڑا مسئلہ حل
ہو جائے گا۔ جہاد (پشاور)، ۲۹ اگست،
ص ۲، ک ۳ - ۶

ہابڈ، عبدالکریم : ڈاکٹر عبدالسلام نے
نوبل پرائز کیسے حاصل کیا؟ مشرق
(لاہور)، ۱۹ اکتوبر، ص ۸، ک ۱ - ۳

عبدالسلام۔ نوبل انعام پانے والے پہلے
پاکستانی۔ مشرق (لاہور)، ۱۸ اکتوبر
ص ۲، ک ۲ - ۴

عبدالسلام کا پشاور کے باشندوں سے خطاب
(اداریہ) - جہاد (پشاور)، ۲۴ دسمبر،
ص ۲، ک ۱ - ۲

عبدالسلام کے لیے "ڈاکٹر آف سائنس"
کی ڈگری (اداریہ) - جہاد (پشاور)،
۲۰ دسمبر، ص ۲، ک ۱ - ۳

قابل فخر اعزاز، ڈاکٹر عبدالسلام -
(اداریہ) - امروز (لاہور)، ۱۷ اکتوبر،
ص ۲، ک ۱ - ۲

قومی سائنس پالیسی (اداریہ) - اردو ڈائجسٹ
(لاہور)، جنوری، جلد ۱۹، شماره ۱،
ص ۱۳ - ۱۴

امریکہ کی پروپیگنڈہ مہم (اداریہ) جنگ (راولپنڈی) ، ۱۸ جون ، ص ۳ ک ۱ - ۳

امریکہ کی طرف سے اشتعال انگیزی (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۱۶ اگست ، ص ۲ ک ۱ - ۲

امریکی امداد کی بندش سے پاکستان کا کچھ نہیں بگڑے گا - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ اپریل ، ص ۳ ک ۳ - ۸ امریکی تجویز (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۳۱ مئی ، ص ۳ ک ۲ - ۳

امریکی سفیر کی یقین دہانی (اداریہ) - جنگ (کراچی) ، ۱۸ اگست ، ص ۳ ک ۱ - ۲

انتخابات اور ایٹمی پروگرام (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۱۴ ستمبر ، ص ۷ ک ۲ - ۳

— مساوات (لاہور) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۳ ک ۱ - ۲

النصاری ، ایم - جاوید : پاکستان کو ایٹمی ری پروسیسنگ پلانٹ سے محروم کرنے کی سازش ، بہاری حکومت کیا کرتی رہی - پاکستان کے ایک طالب علم کا استفسار - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۲ جنوری ، ص ۳ ک ۳ - ۶

اطہر مسعود : امریکہ ایٹمی پروگرام کے بارے میں پاکستان کو بلیک میل کر رہا ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵ ستمبر ، ص ۲ ک ۳ - ۸

امریکہ جیسے دوست ملک پاکستان کے ایٹمی پروگرام کو درست تسلیم نہیں کرتے تو آن کی مرضی ، ہمارے دوست ہمارے موقف سے متفق ہیں - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۸ اکتوبر ، ص ۱ ک ۶ - ۷

امریکہ سے بے نتیجہ مذاکرات؟ (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۰ اکتوبر ، ص ۳ ک ۱ - ۵

امریکہ کا ناروا فیصلہ (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۸ اپریل ، ص ۳ ک ۱ - ۴ امریکہ کا ناقابل فہم رویہ (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۳۰ مئی ، ص ۲ ک ۱ - ۲

امریکہ کی پاکستان آزادی (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۴ اگست ، ص ۳ ک ۱ - ۴

امریکہ کی پالیسی : پاکستان کے لیے معممہ؟ (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۷ مارچ ، ص ۳ ک ۱ - ۳

ایٹمی اسلحہ پر پابندی کی تجویز (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی پروگرام اور بیرونی دباؤ (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۲۳ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

ایٹمی پروگرام : پاکستان کا عزم (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲ اپریل ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

ایٹمی پروگرام کی بابت پاکستانی وضاحت
(اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۳ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

ایٹمی پروگرام کے بارے میں پاکستان
اور امریکہ کے اختلافات ختم نہیں ہو سکے -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ اکتوبر ،
ص ۱ ، ک ۵ - ۷

ایٹمی پیش رفت : صرف پاکستان کی
مخالفت! (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی تجربہ کے لیے پاکستان کے جنوبی
علاقہ میں سرنگیں کھودی جا رہی ہیں -
امریکی اخبار کی رپورٹ - امروز (لاہور) ،
۱۲ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

ایٹمی تنصیبات کو اندرونی و بیرونی خطرے
(اداریہ) - زندگی (لاہور) ، ۱۷ اگست ،
جلد ۱۵ ، شماره ۳۳ ، ص ۳ - ۵

انصاری، ضیاء الاسلام: پاکستان کی ایٹمی
طاقت سے خطرہ امریکہ کو نہیں، اسرائیل
کو ہے - مشرق (لاہور) ، ۲۸ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۸

۱۹۸۲ء میں پاکستان میں اسلامی سائنس
کانفرنس منعقد ہو گی - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۹ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۸

ایٹم بم (اداریہ) - جہاد (پشاور) ،
۱۱ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ایٹم بم : بنتا ہے تو ضرور بنائیے (اداریہ) -
افیشیا (لاہور) ، ۳۱ اگست ، جلد ۵ ،
شمارہ ۸ ، ص ۴

ایٹم بم : غیر ملکی اخبار کیا کہتے ہیں ؟ -
افیشیا (لاہور) ، ۲۰ جولائی ، جلد ۵ ،
شمارہ ۲ ، ص ۱۳ - ۱۴

ایٹم بم کا قصہ ! (اداریہ) - ملت
(اسلام آباد) ، ۲۶ اگست ، جلد ۲ ،
شمارہ ۲۹ ، ص ۳

ایٹم بم کیا ہے ؟ کیسے تیار کیا جاتا ہے ؟ -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱ مئی ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۶

ایٹم یا افلاس ؟ (اداریہ) - اردو ڈائجسٹ
(لاہور) ، اکتوبر ، جلد ۳۰ ، شماره ۱۰ ،
ص ۱۶

ایٹمی توانائی کے اجارہ دار (اداریہ) جنگ (کراچی) ، ۱۰ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

ایٹمی توانائی کے معاہدوں کو توڑا گیا تو ترقی پذیر ممالک کا اعتماد اٹھ جائے گا: ایٹمی توانائی کمیشن کے چیئرمین منیر احمد خان - جنگ (راولپنڈی) ، ۸ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۵

ایٹمی ٹیکنالوجی - کشمیر (راولپنڈی) ، ۱۹ جون ، جلد ۱۳ ، شماره ۲۳ ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

ایٹمی ٹیکنالوجی اور تجدید اسلحہ کے معاہدے (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۰ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی ٹیکنالوجی اور ترقیاتی مقاصد (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۸ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

ایٹمی ٹیکنالوجی اور مسلمان ممالک کا اشتراک (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۸ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ایٹمی ٹیکنالوجی اور امریکہ کی دو رخہ (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۲ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی ٹیکنالوجی اور مسلم ممالک (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۳ نومبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

ایٹمی توانائی اور پاکستان - مساوات (لاہور) ، ۲۲ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶ ایٹمی توانائی اور ترقی پذیر ممالک (اداریہ) -

زمانہ (کوئٹہ) ، ۵ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ایٹمی توانائی اور چھوٹے ممالک (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۲۰ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

ایٹمی توانائی پر بین الاقوامی کانفرنس ، پاکستان کی ایک اہم تجویز - جنگ (راولپنڈی) ، ۵ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی توانائی سب کے لیے (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ایٹمی توانائی کا پرامن استعمال (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۸ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی توانائی کا پروگرام پاکستان کی اقتصادی اور فنی ضرورت ہے - امروز (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ، ص ۶ ، ک ۱ - ۲

ایٹمی توانائی کا تعمیری استعمال (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۸ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ایٹمی توانائی کی تاریخ پر ایک نظر - مشرق (لاہور) ، ۱۳ نومبر ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

بھارت کا منفی ردعمل (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۹ دسمبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

بھارت کو معاہدے کی پیشکش (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

بھارت : منافقت کا ایک اور مظاہرہ
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۹ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان اور ایٹمی توانائی کا حق
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳
جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان اور جوہری توانائی کے منصوبے
(اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۳ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان اگر ایٹم بم بنانا چاہے تو اسے
کوئی نہیں روک سکتا - صدر ضیاء - مشرق
(لاہور) ، ۲۳ اگست ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷

پاکستان اور اسلامی بم (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۸ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان ایٹم بم بنانے پر تلا ہوا ہے -
ہرتاپ (نیو دہلی) ، ۳۱ مارچ ، ص ۱ ،
ک ۶ - ۸

پاکستان چینی ایٹم بم کا دھماکہ
کرے گا : برطانوی جریدے "اکنومسٹ"
کی رپورٹ - ملت (اسلام آباد) ، ۲۰
اگست ، جلد ۲ ، شماره ۲۸ ، ص ۱۱

ایٹمی ٹیکنالوجی کا حصول (اداریہ) -
جہاد (پشاور) ، ۱۰ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

ایٹمی ٹیکنالوجی کا مسئلہ (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳۰ اگست ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

— : — ۳ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
ایٹمی ٹیکنالوجی کے حصول کا مسئلہ
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۶ اکتوبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی ٹیکنالوجی میں بین الاقوامی تعاون !
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۳ مئی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ایٹمی تکینک : پاکستان کے خلاف محاذ
آرائی (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

ایٹمی ہتھیار : پاکستان کا موقف (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۱۹ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

ایٹمی ہتھیاروں کے مسئلے کا صحیح حل
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۹ مئی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

بقا اور ترقی کا وسیلہ : ٹیکنالوجی
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۱۸ جون ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

— : — ۹ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱

— : — ۷ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

— : — ۳ اگست ، ص ۲ ، ک ۲

پاکستان کا پرامن ایٹمی پروگرام اور
امریکہ (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کا پرامن ایٹمی پروگرام - مستند
شہادت (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)
یکم دسمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کا پرامن ایٹمی توانائی کا
پروگرام (اداریہ) - مشرق (لاہور) ،
۲۲ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کا جوہری پروگرام اور امریکہ
(اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کا دو ٹوک موقف (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ مئی ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان کا صحیح اور جائز موقف (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۰ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کو ایٹمی پروگرام ترک کرنے
کے لیے ۴ ارب ڈالر کی پیشکش کی گئی -
صدر ضیاء الحق - جنگ (کراچی) ، ۲۴
ستمبر ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

پاکستان ایٹمی دھماکہ کب کر سکے گا ؟
غیر ملکی اخبارات - صحافت (لاہور) ،
۶ جون ، جلد ۳ ، شماره ۲۹ ، ص ص
۲۳ - ۲۴

پاکستان بھارت کے خلاف جارحانہ عزائم
نہیں رکھتا : ایٹمی پروگرام صرف پر امن
مقاصد کے لیے ہے (عبدالستار ، بھارت
میں پاکستانی سفیر) - جہاد (پشاور) ،
۳۰ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۴

پاکستان کا ایٹمی پروگرام (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۹ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

— : نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۲
اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

پاکستان کا ایٹمی پروگرام اور امریکہ
(اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۴ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کا ایٹمی پروگرام اور دنیائے
اسلام کا تعاون (اداریہ) - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۵ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

پاکستان کا ایٹمی پروگرام - امریکہ کی
جنونی مخالفت (اداریہ) - نوائے وقت
(لاہور) ، ۹ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۴

پاکستان کا جم (اداریہ) - ہرتاپ (نیودہلی) ،
۱۶ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳

پاکستان کی اصولی جیت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کی ایٹمی استعداد : امریکہ کی
دوغلی پالیسی اور بھارت کی چیخ و پکار -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۹ مئی ،
ص ۳ ، ک ۴ - ۸

پاکستان کی ایٹمی تخصیبات کے لیے تباہی
کا امریکہ کا اصل منصوبہ کیا ہے ؟ -
زندگی (لاہور) ، ۳۱ اگست ، جلد ۱۵ ،
شمارہ ۳۶ ، ص ۲۱

پاکستان کی پیشکش کا منفی جواب
(اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۹ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کی تازہ پیشکش (اداریہ) -
جنگ - (راولپنڈی) ، ۸ دسمبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان کی تجویز اور بڑی طاقتیں
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ مئی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۴

پاکستان کی مخالفت سے امریکہ کو کچھ
حاصل نہ ہو گا : ایٹمی مسئلہ پر امریکی
صحافی کا کارٹر کو مشورہ - الریشیا
(لاہور) ، ۷ ستمبر ، جلد ۵ ، شمارہ ۹ ،
ص ۱۰ - ۳۳

پاکستان کے "ایٹم بم" کے خلاف ہفت
روزہ "ایٹ ڈیز" کا معاندانہ مضمون -
الریشیا (لاہور) ، ۱۳ جولائی ، جلد ۵ ،
شمارہ ۱ ، ص ۷ - ۱۰

پاکستان کے ایٹمی پروگرام پر مغربی
دنیا میں واویلا - امروز (لاہور) ، یکم
اگست ، ص ۴ ، ک ۱ - ۸

پاکستان کے ایٹمی پروگرام کو پُر امن
مقاصد کے لیے قرار نہیں دیا جا سکتا -
اٹل بھاری باجپائی - مشرق (لاہور) ،
۹ مارچ ، ص ۳ ، ک ۵

پاکستان کے ایٹمی راز کس نے افشا کیے ؟
نیویارک ٹائمز کی رپورٹ اور چرن سنگھ کی
دھمکی کی حقیقت - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

پاکستان کے بارے میں امریکی پالیسی
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۹
مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کے خلاف امریکہ کے غلط
اندیشے (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۱۹
جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کے خلاف امریکی پروپگنڈہ
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۴ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

پاکستان پیروشیا طرز کا ہم بنانے کی
کوشش کر رہا ہے۔ دعوت (دہلی)،
۲۹ جون، ص ۱، ک ۱ - ۲

پاکستان یورینیم صاف کرنے کی ٹیکنالوجی
کے بہت قریب پہنچ گیا ہے۔ صدر
ضیاء الحق۔ جنگ (کراچی)، ۲۴ ستمبر،
ص ۱، ک ۱ - ۲

پرامن ایٹمی پروگرام (اداریہ)۔ مشرق
(پشاور)، ۲۴ ستمبر، ص ۳، ک ۱ - ۳
پرامن ایٹمی پروگرام اور امریکہ
(اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور)، ۳
اگست، ص ۲، ک ۱ - ۳

پرامن ایٹمی پروگرام کی ضمانت (اداریہ)۔
مشرق (پشاور)، ۹ اکتوبر، ص ۲،
ک ۱ - ۳

ترقی پذیر ممالک اور ایٹمی ٹیکنالوجی۔
زمانہ (کوئٹہ)، ۳ ستمبر، ص ۲،
ک ۱ - ۲

توانائی کا بھران اور ایٹمی ٹیکنالوجی کی
ضرورت (اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور)،
۱۹ نومبر، ص ۳، ک ۱ - ۳

جوہری توانائی اور ایٹمی ری پراسیسنگ
پلانٹ۔ مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۸ مئی،
ص ۳، ک ۳ - ۷

پاکستان کے خلاف امریکی دباؤ (اداریہ)۔
جنگ (کراچی)، ۲۴ اگست، ص ۳،
ک ۱ - ۴

پاکستان کے خلاف امریکی عزائم (اداریہ)۔
جنگ (کراچی)، ۱۷ اگست، ص ۳،
ک ۱ - ۴

پاکستان کے خلاف بھارتی و امریکی
پروپگنڈہ (اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی)،
۲۷ اپریل، ص ۳، ک ۱ - ۴

پاکستان کے خلاف بین الاقوامی سازش
(اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۵
جون، ص ۳، ک ۲ - ۳

پاکستان کے خلاف صیہونی سازش
(اداریہ)۔ مشرق (لاہور)، ۹ اپریل،
ص ۲، ک ۱ - ۳

پاکستان کے خلاف یہود و ہنود کی سازش
(اداریہ)۔ مشرق (لاہور)، ۴ مئی،
ص ۳، ک ۱ - ۳

پاکستان کے موقف کی عالمی تائید
(اداریہ)۔ امروز (لاہور)، ۱۴ دسمبر،
ص ۳، ک ۱ - ۲

پاکستان نے ایٹمی راز کہاں سے لیے؟
لندن کے ہفت روزہ "ایٹ ڈیز" کا مضمون۔
صحافت (لاہور)، ۲۵ جولائی، جلد ۱،
شمارہ ۲۳، ص ۵ - ۹

ریاض ، قاضی : مغربی ممالک ایٹمی ٹیکنالوجی پر اپنی اجارہ داری قائم کرنا چاہتے ہیں۔ امروز (لاہور) ، ۱۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

ساجد حسین : پاکستان میں شمسی توانائی کا پہلا مرکز - جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۱۱ مئی ، ص III ، ک ۳ - ۸ سائنس پر اجارہ داری کیوں ؟ (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

سچ کا بول بالا (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ۳ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

سیٹھی ، عبداللطیف : پاکستان اور ایٹم بم - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ مئی ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

شکیب ، صابر حسین : اسلامی ممالک اور ایٹمی ٹیکنالوجی : پاکستان عراق اور سعودی عرب کے مابین اشتراک عمل کی ضرورت - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

صدیقی ، مرغوب : پاکستان چاہتا تو بہت پہلے ایٹمی دھماکہ کر سکتا تھا - مغربی ممالک جان بوجھ کر پاکستان کے خلاف پروپیگنڈہ کر رہے ہیں - مشرق (لاہور) ، ۶ جولائی ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

معنی ، طاہر : پاکستان کا ایٹمی منصوبہ کامیابی کی سرحدوں کو چھو رہا ہے - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۶

خان ، بدرالدجی : ایٹمی ری ایکٹر کیا ہے اور کس طرح کام آتا ہے ؟ - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ جولائی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

— : ری پراسیسنگ پلانٹ - فنی ٹیکنیک اور معاشی اہمیت - جنگ (راولپنڈی) ، جمعہ ایڈیشن ، ۳ اگست ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸

— : — : مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

خان ، کے یو : پاکستان کی ایٹمی ٹیکنالوجی حاصل کرنے کی جدوجہد صیہونی اور امریکی مفادات کے خلاف ہے - جنگ (راولپنڈی) جمعہ ایڈیشن ، ۲۱ ستمبر ، ص VIII ، ک ۱ - ۸

خان ، نذیر احمد : ایٹمی توانائی پروگرام پر امریکہ کے بے بنیاد خدشے - امروز (لاہور) ، ۲۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷ خورشید ، عبدالسلام : پاکستان ایٹمی بم تیار کر لے گا ؟ - مشرق (لاہور) ، ۲۵ مارچ ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

عوامی جمہوریہ چین کا مطالبہ (اداریہ) جنگ (راولپنڈی) ، ۲۸ اکتوبر ، ص ۳ ک ۱ - ۳

غلزئی ، نصر اللہ : پاکستان کو ایٹمی صلاحیت سے محروم کر دیا جائے : مشرق پاکستان کی علیحدگی کے بعد امریکہ کی دوسری سازش - چٹان (لاہور) ، ۱۶ اپریل ، جلد ۳۲ ، شماره ۱۶ ، ص ۱۱ - ۱۳

— : کیا امریکہ پاکستان کا ایٹمی پروگرام خریدے گا ؟ - چٹان (لاہور) ، ۵ نومبر ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۳ ، ص ۱۳ - ۱۴

غلط امریکی پالیسی (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۸ اپریل ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

فضل کریم : ری پرامیسنگ پلانٹ کیسے کام کرتا ہے ؟ - مشرق (لاہور) ، ۲۶ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

قمر اجنالی : ایٹم بم کی لمحہ بہ لمحہ سرگزشت - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۳ اپریل ، ص ۸ ، ک ۷ - ۸

مذاکرات اور مفاہمت (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۰ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲ مسلم ایٹم بم (اداریہ) - زندگی (لاہور) ، ۱۱ مئی ، جلد ۱۵ ، شماره ۲۰ ، ص ۳ - ۵

— : پاکستان کا ایٹمی ترقیاتی منصوبہ ، پاکستانی سائنسدان ایٹمی ٹیکنالوجی کو بروئے کار لانے کی مکمل صلاحیت رکھتے ہیں - مشرق (لاہور) ، ۷ جولائی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

عبدالرحمن ، راجہ : مسلم ممالک - پور پورز کا طرز عمل ؟ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

عبدالقیوم : امریکہ جانبداری کا مظاہرہ کیوں کر رہا ہے : پاکستان ایٹمی قوت کو تعمیری مقاصد کے لیے بروئے کار لانا چاہتا ہے - ۱ - مشرق (لاہور) ، ۲۲ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— : — : — : ۲۳ - ۲ اپریل ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

— : — : — : ۲۳ - ۳ اپریل ، ص ۵ ، ک ۵ - ۷

— : پاکستان میں جوہری توانائی کا جواز - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

— : — : — : مشرق (لاہور) ، ۱۰ مئی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

عزم بالجزم (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۳۰ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

مذاکرے کی رپورٹ)۔ افریشیا (لاہور)،
۱۔ اگست، جلد ۷، شماره ۴، ص ۷-۸

ممتاز لیاقت: پاکستان کے پرامن ایٹمی
مقاصد کے پروگرام پر مغربی پریس کا
پروپگنڈہ؟۔ نوائے وقت (راولپنڈی)،
ملی ایڈیشن، ۲۲ جولائی، ص ۱۱،
ک ۱-۷

نذیر احمد خان: ایٹمی توانائی۔
نوائے وقت (راولپنڈی)۔ اشاعت جمعہ،
۱۹ اکتوبر، ص ۴، ک ۶-۸

نظامی، عارف: پاک امریکہ تعلقات اور
ہمارا ایٹمی پروگرام۔ نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۴ جون، ص ۳، ک ۱-۶
یزسف عزیز: لیوکلائی انرجی اور پاکستان
کا مستقبل۔ جنگ (راولپنڈی)، ۱۶
ستمبر، ص ۱، ک ۱-۶

یوسف نسیم: ری پراسیسنگ پلانٹ: وقت
کی ایک ناگزیر ضرورت۔ اسلامی جمہوریہ
(لاہور)، ۸ جولائی، جلد ۱۰، شماره ۲۶،
ص ۱۱-۱۲

—: کیا پاکستان ایٹم بم بنانا چاہتا
ہے؟۔ جہاد (پشاور)، ۲۲ جولائی،
ص ۲، ک ۳-۷

شفاق بھٹی: ایٹمی انرجی کا حصول:
پاکستان کے لیے زندگی اور موت کا مسئلہ۔
مدنی (لاہور)، جلد ۱۰، شماره ۴۶،
نومبر، ص ۳۶-۳۹

شترکہ اعلامیہ اور ایٹمی ٹیکنالوجی
(اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور)، ۱۴
ستمبر، ص ۲، ک ۱-۳

مصطفیٰ بخاری، سید غلام: پاکستان
کے ایٹمی پروگرام پر مغربی ملکوں کی
شویش کا بنیادی سبب۔ امروز (لاہور)،
۳ اکتوبر، ص ۲، ک ۳-۷

مقبول جہانگیر: امریکی امداد بند ہونے
کے باوجود پاکستان ایٹمی مائنس کے
میدان میں ترقی کرتا رہے گا۔ امروز
(لاہور)۔ ہفت روزہ اشاعت، ۱۳ اپریل،
ص ۱، ک ۱-۸

مقبول احمد: ایٹمی توانائی۔ ملکی ترقی
کی ایک ناگزیر ضرورت۔ مشرق (لاہور)،
۲۳ مئی، ص ۵، ک ۴-۷

—: پاکستان کے ایٹمی پروگرام پر
امریکہ اور بھارت کا واویلا۔ امروز
(لاہور)، ۹ مئی، ص ۲، ک ۳-۷

ممتاز عامر: ایک بڑی طاقت پاکستان کی
ایٹمی تنصیبات تباہ کر دیگی (پاکستان کی
ایٹمی توانائی پر امریکہ میں منعقدہ

سیاست و حکومت

۱- سیاست و حکومت (متفرق)

۲- آئین

۳- انتخابات

(الف) عام انتخابات (ب) بلدیاتی انتخابات

(پ) متناسب نمائندگی

۴- بیورو کریسی

۵- صوبائی خود مختاری

۶- مارشل لاء

۷- سیاسی جماعتیں

(الف) سیاسی جماعتیں (متفرق) (ب) پیپلز پارٹی

(پ) تحریک استقلال (ت) جماعت اسلامی

(ث) جمعیت العلمائے پاکستان (ث) قومی اتحاد

(ج) مساوات پارٹی (ج) مسلم لیگ

(ح) مسلم لیگ (پکارا گروپ) (خ) مسلم لیگ (چٹھہ گروپ)

(د) مسلم لیگ (قیوم گروپ) (ڈ) نیشنل پارٹی

(ذ) نیشنل ڈیموکریٹک پارٹی

سیاست و حکومت (متفرق)

اعزاز سرور : ملک کے سیاسی اور اقتصادی استحکام کے لیے چند تجاویز -

مشرق (لاہور) ، ۱۱ اگست ، ص ۲ ، ک ۲ - ۳

اکرم رانا : پاکستانی سیاست کا مسئلہ -
سیارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، جون ، جلد ۳ ،
شمارہ ۶ ، ص ۱۹ - ۲۲

— : — جولائی ، جلد ۳ ، شمارہ ۷ ،
ص ۲۹ - ۳۲

امر حیدری : پاکستان کو نئے سماجی نظام کی ضرورت ہے - امروز (لاہور) ،
۲۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۶

انتشار کیسے ختم ہوگا - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۳۰ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

انصاری ، نوابزادہ افتخار احمد : وفاقی وزیر مذہبی امور نوابزادہ افتخار احمد انصاری سے الطاف حسین قریشی کا انٹرویو - زندگی (لاہور) ، مارچ ، جلد ۱۵ ، شمارہ ۱۱ ، ص ۶ - ۹

باقر ، محمد : فلاحی مملکت کا خواب کیسے پورا ہو سکتا ہے ؟ - چٹان (لاہور) ،
۱۰ ستمبر ، جلد ۳۲ ، شمارہ ۳۷ ، ص ۲۱ ، ۲۲ ، ۳۱

بدلتے ہوئے تقاضے اور نوکر شاہ
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۴ اکتوبر
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان کا سیاسی بحران (اداریہ)
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۲ اکتوبر
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پاکستان کا سیاسی مسئلہ (اداریہ)
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۲ فروری
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

پاکستان کی نئی کابینہ (اداریہ) - جہاد
(پشاور) ، ۲۳ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

پاکستان میں بغاوت کی پیش گوئی
ہرتاپ (نئی دہلی) ، ۲۷ اکتوبر ، ص ۱
ک ۷ - ۸

پاکستان میں سیاسی قیادت کا فقدان ؟
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۰ نومبر
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

پٹودی ، شیر علی خان : پاکستان کے
چند اہم سیاسی مسائل - مترجم ایس۔ ایم
یعقوب - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ جون
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

تھانوی ، ارشاد الحق : پاکستان اور
جمہوریت ناکام نہیں ہوئی - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۸ مارچ ، ص ۱
ک ۳ - ۸

اختیارات : پاکستان ، روس ، برطانیہ ،
فرانس ، جرمنی اور چین کے آئین کا تقابلی
مقابلہ۔ جنگ (راولپنڈی) جمعہ ایڈیشن ،
۸ جون ، ص ۱۷ ، ک ۱ - ۵

سرکاری افسروں کی اصلاح - امروز
(لاہور) ، ۲۳ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

ملیری ، زیڈ - اے : پاکستان کا سیاسی
معمہ ، امروز (لاہور) ، ۳ نومبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— : ۴ اپریل کے بعد کی سیاست -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۸ مئی ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۸

سلیم چوہدری : شخصیت - جب
ضیاء الحق دہلی میں پڑھتے تھے - صحافت
(لاہور) ، ۱۸ اپریل ، جلد ۳ ، شماره
۲۳ ، ص ۱۹ - ۲۰

سلیمی ، بی - اے : جمہوریت کا
پاکستانی تصور - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۶ جولائی ، ص ۲ ، ک ۵ - ۸

سول کابینہ کی تشکیل (اداریہ) - جنگ
(کراچی) ، ۲۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک
۲ - ۱

بیب سیگولرزم کے لیے کوئی جگہ نہیں ،
و۔۔۔ (اداریہ) - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۳ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

جنرل ضیاء الحق اور محب وطن سیاستدانوں
کا فرض (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

چشتی ، فیض علی : وفاقی وزیر جنرل
فیض علی چشتی سے انجم کا انٹرویو -
ملت (اسلام آباد) ، ۲۷ ستمبر -
۳ اکتوبر ، جلد ۲ ، شماره ۳۳ ،
ص ۵ - ۶

چودھری ، محمد احسن : پاکستان میں
قابل عمل سیاسی نظام کی تلاش - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲۵ مئی ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۷

حکومت سے محاذ آرائی کا رجحان - مشرق
(لاہور) ، ۱۶ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
حسن عباس : پاکستان کے اہم مسائل -
جنگ (راولپنڈی) ، ۷ مئی ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۶

حسین ، سید امجد : ہماری سیاست - بدلتے
چہرے ، بدلتی قدریں - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۶ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸
ریاض الحسن : صدر اور وزیر اعظم کے

فرید احمد: حمود الرحمن کمیشن رپورٹ:
پس منظر - پیش منظر - چٹان (لاہور)،
۱۷ ستمبر، جلد ۳۲، شماره ۳۸،
صص ۱۲، ۱۳، ۳۰

—:— ۲۲ اکتوبر، جلد ۳، شماره
۳۲، صص ۹ - ۱۰

قریشی، لطیف: اسلامی نظام حکومت
خلیفہ یا امیر کا انتخاب - نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۵ نومبر، ص ۳،
ک ۱ - ۶

قریشی، محمد انور: پاکستان میں نظام
حکومت کیسا ہونا چاہئے؟ امروز (لاہور)،
۱۷ نومبر، ص ۲، ک ۳ - ۷

کمال، احمد حسین: پاکستان میں سیاست
کی ناکامی: اسباب و عوامل پر نظر -
جنگ (راولپنڈی)، ۱۵ جولائی، ص ۱۲،
ک ۱ - ۳

—:— ۲۲ جولائی، ص ۱۱، ک
۵ - ۸

کمالی، عبدالحمید: پاکستان کی سیاست
کے مرکز میں وڈیرا بیٹھا ہوا ہے -
حریت (کراچی)، ۴ مئی، ص ۱،
ک ۱ - ۸

شبیر شیخ: عدالتی بیانات مسٹر بھٹو
پر تشدد کی افواہ سازی کا منہ بند کرتے
ہیں - صحافت (لاہور)، ۱۲ اگست،
جلد ۱، شماره ۳۵، صص ۱۹ - ۲۱

صدر پاکستان جنرل محمد ضیاء الحق سے
انٹرویو - صحافت (لاہور)، ۱۸ اپریل،
جلد ۳، شماره ۲۳، صص ۲۱ - ۲۷

صدر پاکستان کی تقریر (اداریہ) - بادبان
(لاہور) ۷ ستمبر، جلد ۲، شماره ۲۱،
صص ۳ - ۴

صدر ضیاء کا اعلان (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی)، ۲۱ اکتوبر، ص ۳،
ک ۱ - ۴

ظہور الہی، چوہدری: وفاقی وزیر کے
انٹرویو کا مکمل متن - جنگ (راولپنڈی)،
۲۰ جنوری، ص ۳، ک ۱ - ۸

عارف، عبدالسلام: ملک و قوم کے
مسائل - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۲
جون، ص ۳، ک ۱ - ۵

عثمانی، محمود الحق: پاکستان کے اہم
مسائل - جنگ (راولپنڈی)، ۵ جون،
ص ۱۱، ک ۷ - ۸

غیر سیاسی جمہوریت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۵ ستمبر،
ص ۳، ک ۱ - ۳

وفاقی کابینہ کے فیصلے (اداریہ) - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
وقار اقبالوی : پاکستان میں سیاسی زوال
کی دل خراش داستان - نوائے وقت
(راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۱۴ ستمبر ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۸

—: مسلم لیگ دشمنی ، غلام
محمد کے بعد سکندر مرزا - نوائے وقت
(راولپنڈی) - اشاعت جمعہ ، ۵ اکتوبر ،
ص ۱۲ ، ک ۸-۶

وہ مجھ پر مقدمہ چلائیں ، مجھے پھانسی
لگائیں ، میں تیار ہوں ، نیوزویک کو
جنرل محمد ضیاء الحق کا انٹرویو - صحافت
(لاہور) ، ۴ اگست ، جلد ۱ ، شماره
۲۶ ، ص ۱۵

باشمی ، سید احمد جاوید : مستحکم
حکومت کی تشکیل کی جائے گی - جنگ
(راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۲ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۸

ہمدانی ، سعید جاوید : اہل پاکستان کا
بڑا مسئلہ - شخصیتوں کے تضادات ! -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۸ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

یہ تجربہ ناکام رہا - کشمیر (راولپنڈی) ،
۹ جنوری ، جلد ۱ ، شماره ۲ ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۵

پیشہ حسن : ہمارے سیاسی مسائل اور
پٹریٹیجی - مساوات (لاہور) ، ۱۰
اگست ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

—: — ۱۱ - ۲ اگست ، ص ۲ - ۲ ، ک
۸ - ۲

—: — ۱۲ - ۳ اگست ، ص ۲ ، ک
۸ - ۳

—: — ۱۳ - ۴ اگست ، ص ۲ ، ک
۷ - ۳

معاشرے کے ناسور (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک
۳ - ۱

معین الدین ، سہد : پاکستان میں قیادت
کا معیار! - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۱ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

مغرب کا جمہوری نظام صحیفہ آسمانی تو
نہیں - زندگی (لاہور) ، ۳ اگست ، جلد
۱۵ ، شماره ۳۲ ، ص ۳۹ - ۴۳

منظور احمد : قومیتوں کی سیاست اور
صوبائی حدود - جنگ (راولپنڈی) ، ۴
فروری ، ص ۱۱ ، ک ۱ - ۶

لذیر احمد : پاکستان کو مستحکم اور
دیانتدار حکومت کی ضرورت ہے -
مشرق (لاہور) ، ۲ اپریل ، ص ۲ ، ک
۷ - ۳

۲۔ آئین

آئین ، ترمیمیں اور صوبائی خود مختاری
(اداریہ) - مساوات (لاہور) ، ۳ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

آئین - خدشات و خطرات (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

آئینی ترامیم اور پیپلز پارٹی (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳۰ جولائی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

احمد ، ایم۔ بی : قیام پاکستان کے فوراً
بعد دستور کیوں نہ بن سکا - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۸ فروری ، ص ۱ ،
ک ۳ - ۷

—:— ۲۵ فروری ، ص ۱ ، ک ۳ - ۸

بخاری ، مید اصغر : ”پاکستان میں
آئین سازی کی تاریخ اور ۱۹۶۵ء کا آئین -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

تقی ، مید محمد : کیا پاکستان کا دستور
پارلیمانی نہیں صدارتی ہے ، ۱۹۷۳ء کے
آئین کا فلسفہ سیاست کی روشنی میں تجزیہ -
جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ مئی ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

— : طاقت کے سارے سوتے وزیر اعظم

کی ذات سے بھوٹتے ہیں ، ۱۹۷۳ء کے
دستور میں صدر اور وزیر اعظم
کے اختیارات کا جائزہ - قسط (۲) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۹ جون ، ص ۵ ،
ک ۵ - ۸

— : کیا ۱۷ نومبر کو ہم مفلوج
پارلیمنٹ کا انتخاب کرنا چاہتے ہیں -
قسط (۳) - ۲۰ جون ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۸

— : کیا اور کیوں؟ قسط (۴) -
۲ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

— : پس چہ باید کرد! قسط (۵)
ایک گتھی جو حل کا تقاضہ کرتی ہے ،
گماندہ مارشل لاء کا منصوبہ ، ۲۴
جون ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

— : سوال یہ ہے کہ! قسط (۶)
۲۶ جون ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

تنریل الرحمن : دستور میں ترمیم کا
مسئلہ : صدر اور وزیر اعظم کے اختیارات -
جنگ (راولپنڈی) ، ۵ جون ، ص ۵ ،
ک ۵ - ۶

— : کیا صدر اور وزیر اعظم کے
اختیارات میں توازن کے لیے آئینی ترمیم
ضروری ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۴ جون ، ص ۴ ، ک ۱ - ۳

آزادانہ انتخابات کی تیاریاں (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۴ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

آزاد کشمیر میں انتخابات (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۴ اکتوبر ، ص ۵ ،
ک ۲ - ۳

آئندہ انتخابات - حصہ لینے کی مجاز پارٹیاں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۰ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۴

احمد ، عبدالباری : انتخابات ہوئے تو
صوبہ سرحد میں کس کی کیا پوزیشن
ہوگی؟ - زندگی (لاہور) ۱۲ اکتوبر ،
جلد ۱۰ ، شماره ۴۲ ، ص ۳۲ - ۴۰

احمد ، قدیرالدین : انتخابات اور دو اہم
دستوری مسائل کا تجزیہ - جنگ (راولپنڈی)
۲۲ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

احمد مسعود : الیکشن ۱۹۷۹ - انتخابی
پروگرام کا اعلان اگست سے پہلے ہوگا -
ملت (اسلام آباد) ، ۴ مارچ ، جلد ۲ ،
شمارہ ۷ ، ص ۶ - ۷

اختر محمود : انتخابات اور ہماری سیاسی
جدوجہد - جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

اس گورداب سے کیسے نکلا جائے
(اداریہ) - مشرق (پشاور) ، ۴ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

خان ، ثمین : پاکستان کے آئینی مسائل -
جنگ (راولپنڈی) ۲۹ جون ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۸

—: پاکستان کے آئینی مسائل اور
ان کا حل - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۳ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

ریاض احمد : پاکستان میں اقتدار اور
آئین کے مسائل - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۴ اگست ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸

قومی مفاد اور آئینی ترمیم - حریت
(کراچی) ، ۱۸ مئی ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

مطلوب الحسن سید : آئین میں مسلح افواج
کا کردار متعین کرنے کا مسئلہ -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۵ جون ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

مہدی ، ایس - جی : پاکستان کا آئین -
چوتھا راستہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

۳- انتخابات

(الف) عام انتخابات

آزاد امیدوار (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۴ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

آزاد امیدوار کی گنجائش ختم کیجیے
(اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

اقبال ، چودھری محمد : عام انتخابات اور آزاد امیدوار۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

الجھاوے پیدا نہ کیجیے (اداریہ) ، حریت (کراچی) ، ۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

الیاس شارب : مجوزہ عام انتخابات اور عوام کے خدشات۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۷ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

الیکشن سیل بحال کر دیا گیا۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۵ جون ، ص ۱ ، ک ۵

الیکشن کمیشن کو الگ رکھیے (اداریہ)۔ حریت (کراچی) ، ۲ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

الیکشن کمیشن نے انتخابی شیڈول کو آخری شکل دے دی۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

الیکشن کمیشن نے قومی اور صوبائی اسمبلیوں کی حلقہ بندی کا اعلان کر دیا۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۴ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

—:— ۲۵ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

انور، ابو سعید : آئندہ انتخابات۔ اکثریت کس جماعت کو ملے گی۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۰ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

—:— عام انتخابات اور سیاسی نقشہ۔

اشتیاق اظہر : پولیٹیکل پارٹیز ایکٹ میں ترمیمیں اور عام انتخابات کا انعقاد۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۵ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

اشرف چٹھہ : سیاسی استحکام کے تقاضے (پس منظر)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

اصغر خاں کا انتباہ (اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳

اصولوں کا ماتم (اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

اظہر مسعود : آئندہ انتخابات کے نتائج ۱۹۷۰ کے نتائج سے زیادہ مختلف نہیں ہونگے۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۵ مئی ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

—:— عام انتخابات ملتوی کرانے کا سہرا بہر حال قومی اتحاد کے سر ہے (احوال واقعی)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۳ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

اعوان، عزیز الرحمن : اسمبلیاں اور ہمارے نمائندے۔ جنگ (کراچی) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶

افہام و تفہیم کی ضرورت (اداریہ)۔ حریت (کراچی) ، ۳ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

- نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۰ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸
- انہیں موقع ملنا چاہیے (اداریہ) - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۵ اکتوبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳
- ایک سال سے کم عمر سیاسی جماعت کو
رجسٹر نہیں کیا جائے گا - صدر ضیاء الحق
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۲
- انتخاب ، انتخاب (اداریہ) - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۸ فروری ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳
- انتخابات (اداریہ) - جنگ (کراچی) ،
۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
- انتخابات (اداریہ) - مساوات (لاہور) ،
۲۳ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
- انتخابات اب یا کب؟ (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۲۷ فروری ، ص ۳ ، ک ۳ - ۳
- انتخابات اور انتخابات کے تقاضے
(اداریہ) - مساوات (لاہور) ، ۱۰ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲
- انتخابات اور بالغ رائے دہندگی (پس
منظر) - امروز (لاہور) ، ۲۶ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۷
- انتخابات اور مسالمت (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- انتخابات اور سیاسی پارٹیاں (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲
- انتخابات اور سیاسی جماعتوں کے فرائض
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) -
۲۶ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
- انتخابات برائے استحکام (اداریہ) - زندگی
(لاہور) ، ۲۸ ستمبر ، جلد ۱۵ ، شماره ۳ ،
ص ۵
- انتخابات پھر ملتوی (اداریہ) - چٹان
(لاہور) ، ۱۵ اکتوبر ، جلد ۲۲ ، شماره ۱ ،
ص ۳
- انتخابات ، سیاستدان اور عوام (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۱۷ فروری ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲
- انتخابات ، سیاسی جماعتیں اور عوامی مسائل -
الرشیا (لاہور) ، ۱۷ اگست ، جلد ۵ ،
شماره ۶ ، ص ۱۲ - ۱۳
- انتخابات فوج اور عدلیہ کی نگرانی میں
کرائے جائیں گے : صدر مملکت - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ مارچ ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۸

انتخابات کا یقینی انعقاد (اداریہ) - مشرق

(لاہور) ، ۹ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

انتخابات کرائین ، یہی مسائل کا حل ہے

(اداریہ) - مساوات (لاہور) ، ۱۳ جون

ص ۲ ، ک ۱ - ۲

انتخابات کو مذاق نہ بننے دیں (اداریہ) -

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ اکتوبر ،

ص ۳ ، ک ۱ - ۳

انتخابات کی تاریخ کا اعلان (اداریہ) -

مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۵ مارچ ،

ص ۳ ، ک ۱ - ۳

انتخابات کی تیاری (اداریہ) - اسلامی

جمہوریہ (لاہور) ، ۲۸ مارچ ، جلد ۱۰ ،

شمارہ ۱۳ ، ص ۳

انتخابات کی تیاری کا پہلا مرحلہ

(اداریہ) - جنہاد (پشاور) ، یکم مارچ ،

ص ۲ ، ک ۱ - ۲

انتخابات کی تیاری کا کام زور شور سے

جاری ہے - مشرق (لاہور) ، ۲۰ مارچ ،

ص ۳ ، ک ۶ - ۷

انتخابات کی تیاریاں اور سیاست دان

(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ جنوری

ص ۳ ، ک ۱ - ۲

انتخابات! قومی اتحاد اور مسلم لیگ

(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،

۱۴ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

انتخابات کا اعلان اور بھٹو کا فیصلہ

(اداریہ) - افریشیا (لاہور) ، ۳۰ مارچ ،

جلد ۳ ، شمارہ ۳۸ ، ص ۳

انتخابات کا التواء! (اداریہ) - مغربی

پاکستان (لاہور) ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۳ ،

ک ۲ - ۳

انتخابات کا التوا ملک کے لیے بہت نقصان

دہ ہوگا - اصغر خان - جنگ (راولپنڈی) ،

یکم اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۳ - ۳

انتخابات کا پروگرام: چند ناگزیر تقاضے

(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ مارچ

ص ۳ ، ک ۱ - ۳

انتخابات کا چکر (اداریہ) - مغربی

پاکستان (لاہور) ، ۹ اکتوبر ، ص ۳ ،

ک ۱ - ۳

انتخابات کا سال (اداریہ) - مساوات

(لاہور) ، ۳ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

انتخابات کا گورکھ دھندا (اداریہ) - مغربی

پاکستان (لاہور) ، ۱۴ اکتوبر ، ص ۳ ،

ک ۲ - ۳

انتخابات کا مذاق (اداریہ) - مغربی

پاکستان (لاہور) ، ۱۱ اکتوبر ، ص ۲ ،

ک ۱ - ۳

انتخابات کی واضح یقین دہانی (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ۳ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱-۳

انتخابات کے بائیکاٹ کا کوئی جواز نہیں :
جنیف راہے - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۵ ستمبر ، ص ۸ ، ک ۴

انتخابات کے لیے تاریخ کا تعین (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۲ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۱-۳

انتخابات مقررہ پروگرام کے مطابق -
کشمیر (راولپنڈی) ، ۱۹ جون ، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۲۳ ، ص ۱ ، ک ۱-۳

انتخابات مقصود بالذات نہیں (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱-۲

انتخابات میں التوا کا امکان (اداریہ) -
الرشیا (لاہور) ، ۲۴ فروری ، جلد ۴ ،
شمارہ ۳۲ ، ص ۳ - ۳

انتخابات میں کامیابی کا معیار (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ مئی ، ص ۳ ،
ک ۱-۳

انتخابات اسلام کی حامی جماعتوں کی
آزمائش (اداریہ) - اسلامی جمہوریہ
(لاہور) ، ۱۶ مئی ، جلد ۱۰ ، شمارہ ۲۰ ،
ص ۴

انتخابات ایک معما ہے (اداریہ) - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۱۰ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۱-۴

انتخابات حصہ لینے کی اہل جماعتیں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱-۳

انتخابات سازگار حالات کی ذمہ داری !
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱-۳

انتخابات واضح منزل (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۱۴ مئی ، ص ۲ ، ک ۱-۲

انتخابات یہ الجھنیں ختم کی جائیں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۹ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱-۳

انتخابی اتحاد (اداریہ) - امروز (لاہور) ،
۱۴ جون ، ص ۲ ، ک ۱-۲

انتخابی پروگرام (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۸ فروری ، ص ۵ ، ک ۱-۲

انتخابی تیاریوں کا آغاز (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۳ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱-۳

انتخابی حلقوں کی نئی حلقہ بندی
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۵ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱-۲

انتخابی شیڈول کا اعلان (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۲-۳

انتخابی فضا کو سازگار بنانے کی ضرورت
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۸ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱-۳

پاکستان کی انتخابی سیاست (اداریہ) -
الجمیعہ (دہلی) ، ۵ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

پاکستان کے چناؤ - پرتاب (نی دہلی) ،
۲ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۲

—:— ۱۶ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پاکستان میں ۱۷ نومبر ۱۹۷۹ء کو عام
انتخابات ہوں گے - الجمیعہ (دہلی) ،
۲۳ مارچ ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

پاکستان میں عام انتخابات ۱۷ نومبر
۱۹۷۹ء کو ہوں گے یوم پاکستان پر
صدر پاکستان کا اعلان - کشیر
(راولپنڈی) ، ۲۷ مارچ ، جلد ۱۳ ،
شمارہ ۱۲ ، ص ۶ ، ک ۱ - ۵

پاکستانی انتخابات کا التواء (اداریہ) -
الجمیعہ (دہلی) ، ۱۳ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

پی این اے پروگرام کے مطابق انتخابات
کے انعقاد کے لیے جد و جہد جاری رکھے
کا - زمانہ (کوئٹہ) ، ۹ اگست ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۲

پولنگ کے دوران امن و قسائون کی
حفاظت (اداریہ) - امروز (لاہور) ،
۵ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

انتخابی فہرستوں پر نظر ثانی (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۶ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

انتخابی فہرستوں کی تصحیح (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۱۷ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

انتخابی قانون میں ترمیم (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۹ اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

انتخابی قانون میں ترمیم (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۹ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

انتخابی مسئلے کا الجھاؤ (اداریہ) - مشرق
(لاہور) - ۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

۱۹۷۹ء انتخابات کا سال ، اسلامی نظام
کا سال (اداریہ) - الفیشیا (لاہور) ،
۵ جنوری ، جلد ۳ ، شمارہ ۲۶ ، ص ۳ - ۲۹

بشیر طاہر : انتخابات اور عوام - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ اگست ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۵

بعض سیاستدانوں کی باتیں (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۹ مئی ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

بلدیاتی انتخابات اور پی این اے - مساوات
(لاہور) ، ۲۸ مئی ، ص ۲ - ۳ ، ک ۱ - ۶

بھٹو ، محمد موسیٰ : عام انتخابات اور
سیاسی صورت حال - جنگ (کراچی) ،
۱۱ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

جدون ، اے ایچ : کیا موجودہ حالات
میں انتخابات ضروری ہیں ؟ - مشرق
(لاہور) ، ۶ مارچ ، ص ۲ ، ک ۲ - ۷

جعفر شاہ ، میاں : قوم کیا چاہتی ہے ؟
سربراہ مملکت کے انتخاب کے لیے اسلامی
جمہوری طریق کار وضع کیا جائے -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۵ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۵

جلد انتخابات کے لیے سازگار حالت ؟
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۸ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

جمہور کی حکمرانی کا تصور (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۳ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

جمہور کی انتخابات کی خاطر (اداریہ) -
مساوات (لاہور) ، ۲۵ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
جمہوری سیاسی عمل اور نظم و ضبط
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۰ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

جنرل صاحب - اتمام حجت کر دیں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۷ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

جنرل صاحب کی نئی تقریر کی روشنی
میں (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ہولنگ یا التوا - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۵ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
پہلے عام انتخابات کرائے جائیں یا بلدیاتی
انتخابات - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۲ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

پیپلز پارٹی عام انتخابات کے سوا حکومت
سے کسی دوسرے مسئلے پر بات چیت
نہیں کریگی - بے نظیر - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۲ اگست ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

تاریخی اعلان (اداریہ) - حریت (کراچی) ،
۲۵ مارچ ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

تجمل حسین : موجودہ حکومت کی طرف
سے رجسٹریشن کا سلسلہ - سیاسی جماعتوں
کے لیے کیا ایک عریاں گالی ہے ؟ - چٹان
(لاہور) ، ۲۱ ستمبر ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۸ ،
ص ۸-۹ ، ۳۲

ترمیمات سے اٹا ہوا انتخابی پروگرام
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۷ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

تمناشہ : (اداریہ) - زندگی (لاہور) ،
۱۲ اکتوبر ، جلد ۲ ، شماره ۲۶ ،
ص ۳ - ۴

ثروت مولت : سیاسی کشیدگی اور انتخابات -
اردو ڈائجسٹ (لاہور) ، ۳ اکتوبر ،
جلد ۱۹ ، شماره ۱۰ ، ص ۳۳ - ۳۵

خان ، بشیر الدین : انتخابات کب تکذالی
جا سکتے ہیں - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۶

—: انتخابات — نیک لوگ آگے بڑھیں
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۸ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

خان ، خوشنود علی : عام انتخابات اور
سیاسی جماعتیں - مشرق (لاہور) ، ۲۵
مارچ ، ص ۵ ، ک ۵ - ۷

خان ، عبدالقادر : انتخابات — پروگرام
اور طریق کار - جنگ (راولپنڈی) ،
جمعہ ایڈیشن ، ۸ جون ، ص ۷ ،
ک ۱ - ۸

— : مجوزہ عام انتخابات اور ان کا
طریق کار - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۰ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

— : کیا پارلیمانی طریق انتخاب ہماری
سیاسی اور معاشرتی ضرورتیں پوری کرتا
ہے - ۱۱ جون ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

خان لطیف : اگر نومبر میں انتخابات
ہوئے تو سندھ کا سیاسی نقشہ کیا ہوگا ؟
صحافت (لاہور) ، ۲۶ مئی ، جلد ۳ ،
شمارہ ۲۸ ، ص ۲۹ - ۳۲

خان ، ملک عتیق اللہ : عام انتخابات
اور سیاسی صورت حال - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۳ جون ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

چٹھہ ، چودھری محمد حسین : عام انتخابات
اور مستحکم جمہوری نظام - مشرق
(لاہور) ، ۱۵ مئی ، ص ۵ ، ک ۴ - ۷

چودھری ، اے - ٹی : پاکستان میں عام
انتخابات کی تیاریاں - الجمیعہ (دہلی) ،
۱۴ جنوری ، ص ۲ ، ک ۴ - ۶

حسابات کے گوشوارے اور سیاسی جماعتیں
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ ستمبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۲

حسابات کے گوشوارے اور سیاسی جماعتیں
(اداریہ) - جنگ (کراچی) ، ۲۰ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

حسین ، چودھری محمد : طریق انتخاب ،
بنیادی نقص - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۵ جولائی ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸

حسین ، شیخ علی : اسلامی طریقہ انتخاب
کیا ہے - مشرق (پشاور) ، ۱۴ فروری ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۶

حسین ، مرزا محمد : آئندہ انتخابات :
ووٹروں کے تدبیر کا امتحان - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۹ مارچ ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸

حقیقی جمہوریت کی بحالی (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۵ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

خان ، آفتاب احمد : عام انتخابات کے
نتیجے میں ملک میں کوئی سیاسی بحران
پیدا ہونے کا کوئی اندیشہ نہیں - امروز
(لاہور) ، ۹ مئی ، ص ۴ ، ک ۱ - ۳

- خان، نذیر احمد: انتخابات اور جمہوریت،
قسط ۱ - اسلامی جمہوریہ (لاہور)،
۲۸ مارچ، جلد ۱۰، شماره ۱۳، ص ۳۵
—: سیاسی تعلیم کی ضرورت، قسط ۲ -
۴ اپریل، جلد ۱۰، شماره ۱۳، ص ۳۵
—: معاشرتی ضرورتوں کا احساس،
قسط ۳ - ۱۱ اپریل، جلد ۱۰، شماره
۱۵، ص ۲۲
- : رہن سہن کا معیار، قسط ۴ -
۲۵ اپریل، جلد ۱۰، شماره ۱۶ - ۱۷،
ص ۳۵
- : تعلیم کی اہمیت، قسط ۵ - ۹ مئی،
جلد ۱۰، شماره ۱۸، ص ۲۶
- : معاشرے کے آداب، قسط ۶ -
۱۶ مئی، جلد ۱۰، شماره ۲۰، ص ۲۶
- : انتخابات اور جمہوریت، قسط ۷ -
۳۱ مئی، جلد ۱۰، شماره ۲۱، ص ۲۹
- : انتخابات اور جمہوریت، قسط ۸ -
۹ جون، جلد ۱۰، شماره ۲۲، ص ۲۱
- خورشید انور: انتخابات اور عوامی مسائل -
چٹان (لاہور)، ۲۷ اگست، جلد ۳۲،
شماره ۳۵، ص ۳۸ - ۴۰
- داؤدی، مقبول انور: انتخابات اور
سیاسی جماعتیں: ایک جائزہ - چٹان
(لاہور)، ۲۴ ستمبر، جلد ۳۲،
شماره ۳۸، ص ۲۷ - ۲۸
- دوسرا اپریشن؟ (اداریہ) - حریت (کراچی)،
۲۸ ستمبر، ص ۷، ک ۲ - ۳
- راشد چوہدری: کیا عام انتخابات ہوں گے -
چٹان (لاہور)، ۳ ستمبر، جلد ۳۲،
شماره ۳۵، ص ۳۰ - ۳۱
- رائے دہندگان کی پہلی آزمائش (اداریہ) -
مشرق (پشاور)، ۲۵ ستمبر، ص ۲،
ک ۱ - ۳
- رجسٹریشن کا لازمی حکم (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۱ ستمبر،
ص ۲، ک ۱ - ۳
- رجسٹریشن کی مخالفت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور)، ۵ ستمبر،
ص ۲، ک ۱ - ۳
- رجسٹریشن کی مخالفت ترک کر دی جائے
(اداریہ) - مشرق (لاہور)، ۲۴ ستمبر،
ص ۵، ک ۲ - ۳
- رجسٹریشن کے قانون میں ترمیم (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ۹ اکتوبر، ص ۲،
ک ۱ - ۲
- رجسٹریشن نہ کرانے والی سیاسی جماعتوں
کے ارکان عام انتخابات میں حصہ نہیں
لے سکیں گے - امروز (لاہور)، ۲۰ ستمبر،
ص ۷، ک ۳ - ۴
- رجسٹریشن نہ کرانی گئی تو — — ہادبان
(لاہور)، ۱۴ ستمبر، جلد ۲، شماره ۲۲
ص ۵ - ۶

سیاسی جماعتوں کی رجسٹریشن (اداریہ)
امروز (لاہور) ، ۱۳ ستمبر ، ص ۲
ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتوں کی رجسٹریشن (اداریہ)
امروز (لاہور) ، ۳ اکتوبر ، ص ۲
ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتوں کی رجسٹریشن (اداریہ)
مغربی پاکستان (لاہور) ، یکم ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

سیاسی جماعتوں کی رجسٹریشن ناگزیر ہے
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۰ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

سیاسی جماعتوں کی کارکردگی (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۲۲ جون ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتوں کے قانون میں اصلاح و ترمیم
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم
ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سیاسی محاذ آرائی سے اجتناب کیا جائے
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۶ مئی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

شکیل الرحمن ، میر : انتخابات اور
میاستدان - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳ فروری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۶

رحمن ، صادق مجدد : عام انتخابات -
سیاستدانوں کی سوچ کا انداز - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۴ جون ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۶

رضوی ، ایس - اے : عام انتخابات اور
صوبائی خود مختاری کا سلسلہ - جنگ
(راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۲۵ مئی ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۸

—:— قسط ۲ ، یکم جون ، ص ۸ ،
ک ۱ - ۳

—:— قسط ۳ ، ۸ جون ، ص ۱۷ ،
ک ۵ - ۸

—:— ۱۷ نومبر (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۹ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۴

—:— ۱۷ نومبر (اداریہ) - جہاد
(پشاور) ، ۲۶ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

میاست کی اصلاح (اداریہ) - امروز (لاہور) ،
یکم ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱

سیاست میں مصالحت اور صلح جوئی کی
ضرورت ہے (اداریہ) - جہاد (پشاور) ،
۷ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

میاستدان تدبیر سے کام لیں (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۵ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۴
سیاسی پارٹیاں اور انتخابات (اداریہ) - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۱ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

- صدر ضیاء قوم کو اعتماد میں لین (اداریہ)۔
 جنگ (راولپنڈی) ، ۷ اکتوبر ، ص ۵ ،
 ک ۱ - ۳
- صدر کا خطاب (اداریہ)۔ زمانہ (کوئٹہ) ،
 ۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
- صدر کی تقریر (اداریہ)۔ حریت (کراچی) ،
 ۲ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳
- صدر مملکت کی دو وضاحتیں (اداریہ)۔
 مشرق (لاہور) ، ۱۱ مئی ، ص ۵ ،
 ک ۱ - ۳
- صفورا خیری : انتخابات - ایک جائزہ -
 جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ،
 ۶ جولائی ، ص IV ، ک ۱ - ۳
- صوبائی خود مختاری اور انتخابات - جنگ
 (کراچی) - ایڈیشن ۶ ستمبر ، ص XII ،
 ک ۵ - ۸
- صوبائی خود مختاری اور انتخابات (اداریہ)۔
 حریت (کراچی) ، یکم اپریل ، ص ۳ ،
 ک ۲ - ۳
- ضیاء ، سردار محمد : اسلامی جمہوریہ
 پاکستان میں انتخابات کا نظام کیا ہو -
 امروز (لاہور) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۲ ،
 ک ۳ - ۷
- طارق لیازی : عام انتخابات ۱۹۸۲ء میں
 ہوں گے؟ - زندگی (لاہور) ، ۷ اگست ،
 جلد ۱۵ ، شماره ۳۷ ، ص ۸ - ۱۲
- طامین ، محمد : عام انتخابات اور مثبت
 نتائج - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲ جون ،
 ص ۱۱ ، ک ۵ - ۸
- طفیل ، ایم : انتخابات کی بات آئی گئی
 سمجھیے - مساوات (لاہور) ، ۳۰ ستمبر ،
 ص ۳ ، ک ۳ - ۸
- طاہر سعود : سیاست کو پاک کرنے کا
 ایک ذریعہ انتخاب ، انتخاب اور مسلسل
 انتخاب - چٹان (لاہور) ، ۱۲ اکتوبر ،
 جلد ۲ ، شماره ۲۶ ، ص ۳۷ - ۴۰
- عابد ، عبدالکریم : انتخابات کے التوا کی
 ذمہ داری کس پر ہوگی؟ - مشرق (پشاور) ،
 ۱۲ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶
- : انتخابات کے التوا کی ذمہ داری
 کس پر ہوگی؟ - مشرق (لاہور) ،
 ۱۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷
- عام انتخابات (اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی) ،
 ۱۳ جنوری ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲
- عام انتخابات (اداریہ)۔ جنگ (راولپنڈی) ،
 ۱۳ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
- عام انتخابات - کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۸
 اپریل ، جلد ۱۳ ، شماره ۱۶ ، ص ۱ ،
 ک ۱ - ۳
- عام انتخابات اور آزادانہ امیدوار (اداریہ)۔
 جہاد (پشاور) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۲ ،
 ک ۱ - ۲

عام انتخابات کا اعلان (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

عام انتخابات کا پروگرام ختم نہیں ہوا ،
الیکشن سیل بدستور قائم ہے : وفاق وزیر
لیفٹیننٹ جنرل فیض علی چشتی - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۲۱ اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۵ - ۶

عام انتخابات کا مژدہ (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ۲۴ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
عام انتخابات کا مسئلہ (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۴ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۴

عام انتخابات کا مسئلہ (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۷ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

عام انتخابات کی حتمی تاریخ (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

عام انتخابات کی ضرورت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۸ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

عام انتخابات کی یقین دہانی (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

عام انتخابات اور اس کے تقاضے (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۳ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

عام انتخابات اور انتقال اقتدار (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳ جون ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۲

عام انتخابات اور دیگر مسائل (اداریہ) -
مساوات (لاہور) ، ۱۹ مئی ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

عام انتخابات اور سیاسی انتشار (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۴ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

عام انتخابات اور قومی اتحاد (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ مئی ، ص ۵ ،
ک ۳ - ۴

عام انتخابات اور ملکی تقاضے (اداریہ) -
زلدگی (لاہور) ، ۳۰ مارچ ، جلد ۱۵ ،
شمارہ ۱۴ ، ص ۴ - ۵

عام انتخابات سے پہلے بلدیاتی انتخاب ؟ -
(اداریہ) ، نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ مئی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

عام انتخابات کا اعلان (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۵ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

عام انتخابات کا اعلان (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۵ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۴

عام انتخابات — مثبت اقدامات (اداریہ)۔
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۹ اکتوبر ،
ص ۳ ، ۱ - ۳

عبد ، عبدالرحمن : طریق انتخاب کی
تبدیلی اور سیاسی برائیوں کا خاتمہ - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۳ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۸ - ۳

— : — مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۰ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— : طریق انتخاب میں تبدیلی -
سیارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، جون ، جلد ۳ ،
شمارہ ۶ ، ص ۲۱ - ۲۲

— : موجودہ طریق انتخاب ملک کی
بے شمار سیاسی برائیوں کا منبع ہے -
نوائے وقت (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

عزیز الرحمن : رجسٹریشن - انتخاب -
جمہوریت - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۵ اکتوبر ، ص ۶ ، ک ۵ - ۸

عزیز ، مظہر : کیا عام انتخابات میں تمام
سیاسی جماعتوں کی شرکت ممکن ہے؟ -
مشرق (پشاور) ، ۳ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۸ - ۳

علی ، محمد مصائب : اسلام میں انتخابات
کا نظام اور پاکستان کی ضرورتیں -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۷ مئی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۷

عام انتخابات کے اعلان کے خلاف
ہائی کورٹ میں رٹ دائر کر دی گئی -
امروز (لاہور) ، ۱۲ اپریل ، ص ۱ ،
ک ۵ - ۸

عام انتخابات کے التوا کا مسئلہ (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

عام انتخابات کے تقاضے (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۱۳ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

عام انتخابات کے لیے کاغذات نامزدگی
داخل کرنے کے طریقہ کار کا اعلان -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ،
ص ۱۰ ، ک ۱ - ۳

عام انتخابات مقررہ وقت پر ہوں گے
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۱۸ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

عام انتخابات مقررہ وقت پر ہوں گے ،
صدر ضیاء الحق - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۶ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

عام انتخابات ملتوی کرنے کا موقع مہیا
نہیں کیا جائے گا - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۷ ستمبر ، ص ۶ ، ک ۱ - ۲

عام انتخابات ملتوی نہیں ہوں گے
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۹ جون ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

عام انتخابات - خدشات اور الدیشے
(اداریہ) - مساوات (لاہور) ، ۱۹ جون ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۸

— موجودہ طریق انتخابات کی بنیاد

محض دھوکہ اور فریب ہے۔ مغربی پاکستان

(لاہور) ، ۱۳ جون : ص ۲ ، ک ۱ - ۷

قریشی ، الطاف حسین : انتخابات کی

اور کیسے ؟ - اردو ڈائجسٹ (لاہور) ،

اگست ، جلد ۱۹ ، شماره ۸ ،

ص ۱۵ - ۳۲

— کیا انتخابات ہو سکیں گے ؟

اردو ڈائجسٹ (لاہور) ، جنوری ،

جلد ۱۹ ، شماره ۲ ، ص ۳۳ - ۳۹

قریشی ، محمد انور : انتخابات کے نتائج

خطرناک بھی ہو سکتے ہیں۔ امروز (لاہور) ،

۱۴ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

قریشی ، نعیم احمد : منصفانہ انتخابات

کے لیے چند تجاویز۔ مشرق (لاہور) ،

۶ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

قریشی ، قیوم : انتخابات کہاں چلے گئے ،

کیوں چلے گئے ؟ - بادبان (لاہور) ،

۱۲ اکتوبر ، جلد ۲ ، شماره ۲۶ ،

ص ۷ - ۸

— رجسٹریشن منظور کیوں ہے -

نامنظور کیوں ہے ؟ - بادبان (لاہور) ،

۲۱ ستمبر ، جلد ۲ ، شماره ۲۳ ،

ص ۹ - ۱۱

عوام کی رائے (اداریہ)۔ امروز (لاہور) ،

۲۹ اگست ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

غور طلب باتیں (اداریہ)۔ مغربی پاکستان

(لاہور) ، ۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

غیرجانبدارانہ انتخابات (اداریہ)۔ مساوات

(لاہور) ، ۹ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

غیر جماعتی عام انتخابات (اداریہ)۔ حریت

(کراچی) ، ۱۶ ستمبر ، ص ۳ ،

ک ۲ - ۳

فانی ، ظفر عرفان : انتخاب کا موجودہ

نظام تبدیل کرنا پڑے گا ؟ - بادبان

(لاہور) ، ۱۸ جنوری ، جلد ۱ ، شماره

۴ ، ص ۳۳

فکر مند ہونا چھوڑیے اور انتخابات

کروائیے (اداریہ)۔ مساوات (لاہور) ،

۲۵ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

فہرست رائے دہندگان (اداریہ)۔ حریت

(کراچی) ، ۳ مارچ ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

قانون کا احترام ناگزیر ہے (اداریہ)۔

مشرق (لاہور) ، ۲۹ ستمبر ، ص ۲ ،

ک ۱ - ۳

قدوائی ، توکل حسین : اسلام ، جمہوریت

اور انتخابات کا پاکستان کے مستقبل کے

ساتھ گہرا تعلق ہے۔ مغربی پاکستان

(لاہور) ، ۱۲ جون ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

کاغذات نامزدگی کے لیے مہلت — نا کافی ہے۔ (اداریہ) ، نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

کاندھلوی ، محمد مالک : مسئلہ انتخاب ، طریقہ انتخاب، اسلامی انتخاب۔ نوائے وقت (راولپنڈی)۔ اشاعت ملی ، ۲۷ دسمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۸

کسی سیاسی جماعت کو انتخابات میں حصہ لینے سے روکنے کا حق صرف منتخب پارلیمنٹ کو ہے ، سی - ایم - ایل یا الیکشن کمیشن کو نہیں۔ مساوات (لاہور) ، ۵ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

کیا شریعت مجددی میں مغربی طرز انتخاب کا کوئی جواز ہے۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۹ اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۴ - ۵

کیا منتخب نمائندے امرت دھارا ثابت ہوں گے۔ (اداریہ) ، نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۰ اگست ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

لقان ، سید رضا : ہمارے انتخابات اور اسلام۔ جنگ (راولپنڈی)۔ اشاعت جمعہ ، ۱۳ جولائی ، ص ۱ ، ک ۱ - ۴

مہاذ آرائی ختم کی جائے (اداریہ)۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۱ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
مہاذ آرائی کو طول نہ دیں (اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳۰ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

نور اجنالوی : بلدیاتی انتخابات ، سیاسی جماعتوں کی رجسٹریشن اور متناسب نمائندگی کے مسائل۔ مغربی پاکستان (لاہور)۔ اشاعت خاص ، ۲۱ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

— : کیا ۱۷ نومبر کو انتخابات ہوں گے ؟ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵ اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

قوم جنرل محمد ضیاء الحق کے ساتھ ہے (اداریہ)۔ جہاد (پشاور) ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

قومی اتحاد کی مرکزی کونسل نے رجسٹریشن نہ کرانے کا فیصلہ کر لیا۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

قومی اسمبلی کی نشستوں کی تخصیص کا گوشوارہ۔ اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۲ مئی ، جلد ۱۰ ، شمارہ ۱۸ ، ص ۳۲

قومی اور صوبائی اسمبلیوں کے لیے ۲ اکتوبر تک کاغذات نامزدگی وصول کیے جائیں گے۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

قومی قیادت کا اہل کون کون ؟ سیاسی جماعتوں کو احساس ذمہ داری کا مظاہرہ کرنا ہوگا۔ جنگ (کراچی) ، یکم ستمبر ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸

مصطفیٰ ، ایم : پاکستان میں انتخابات کی تیاری - دعوت (دہلی) ، ۸ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

مصطفیٰ ، سلمان : انتخابات اور اکثریت کی نمائندگی - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۷ - ۸

مفتی محمود نے رجسٹریشن ، متناسب نمائندگی اور آزادانہ امیدواروں کے بارے میں فارمولا صدر ضیاء الحق کو پیش کر دیا - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۵ - ۶

مقبول کشمیری : معروف سیاسی شخصیتیں انتخابات میں حصہ نہیں لے سکیں گی - امروز (لاہور) ، ۱۴ اکتوبر ، ص ۴ ، ک ۶ - ۸

مکمل مارشل لاء کا نفاذ (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

ملک ، غلام حسین : پاکستان کے انتخابی نظام میں بنیادی تبدیلیوں کی ضرورت ہے - مشرق (لاہور) ، ۱۶ مارچ ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸

ملک کا مفاد - جلد انتخابات میں ہے (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۶ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

مناسب فیصلہ (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۹ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

منصفانہ انتخابات کے لیے انتظامات (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۴ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

منظور احمد : آئندہ عام انتخابات اور صوبائی خود مختاری کا مسئلہ (نقطہ نظر) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۶ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

_____ : انتخابات اور صوبائی خود مختاری - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۴ اپریل ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸

سیر کمال : ہمارا طریق انتخاب - مختلف پہلوؤں کا ایک جائزہ - امروز (لاہور) ، ۲۶ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

نا کافی رعایت (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۹ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

ناگزیر اقدام (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۴

_____ : امروز (لاہور) ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

نام کی کیا ضرورت ہے (اداریہ) ، حریت (کراچی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

وعدہ یاد دلانے والے اپنا وعدہ بھی پورا کریں (اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲ ستمبر، ص ۳، ک ۱ - ۳

ووٹر - ہوشیار باش! (اداریہ) - افریشیا (لاہور)، ۲۳ اگست، جلد ۵، شماره ۷، ص ۳

ووٹر، سیاسی جماعتیں اور انتخابی منشور (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی)، ۱۶ جنوری، ص ۳، ک ۱ - ۲

ہاشمی، اشرف: اگلے عام انتخاب صرف پارٹی لسٹ کی بنیاد پر ہوں گے - ملت (اسلام آباد)، ۲۰ اگست، جلد ۲، شماره ۲۸، ص ۶ - ۷

ہابیوں فر: نومبر میں انتخابات یقینی ہیں - مشرق (لاہور)، ۲۷ اپریل، ص ۳، ک ۳ - ۸

یعقوب، انور: مخلوط حکومت کا انجام عبرتناک ہوگا - جنگ (راولپنڈی)، جمعہ ایڈیشن، ۲۷ ستمبر، ص ۱، ک ۶ - ۸

(ب) بلدیاتی انتخابات

آزاد کشمیر میں بلدیاتی اداروں کے ووٹنگ کی سرکاری گنتی مکمل ہوگئی - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۵ ستمبر، ص ۸، ک ۱ - ۲

رالی منطوق (اداریہ) - امروز (لاہور)، ۲ اکتوبر، ص ۲، ک ۱ - ۲

نزاعی مسائل پر مفاہمت (اداریہ) - مشرق (لاہور)، ۳۰ ستمبر، ص ۲، ک ۱ - ۳

نئی انتخابی حلقے بندیوں کا اعلان (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۵ اپریل، ص ۳، ک ۲ - ۳

نئے انتخابی شیڈول کا اعلان (اداریہ) - مشرق (لاہور)، ۲۷ ستمبر، ص ۵، ک ۲ - ۳

نیا انتخابی نظام (اداریہ) - مشرق (لاہور)، ۱۵ ستمبر، ص ۲، ک ۱ - ۳

نیا انتخابی نظام (اداریہ) - مشرق (پشاور)، ۱۶ ستمبر، ص ۲، ک ۱ - ۲

نیا طریق انتخاب (اداریہ) - امروز (لاہور)، ص ۲، ک ۱ - ۳

نیوٹن، ہادری وکٹر: جداگانہ طریق انتخاب - جنگ (کراچی)، ۲۷ اگست، ص ۵، ک ۶ - ۸

وعدہ اور انتخابات (اداریہ) - مساوات (لاہور)، ۱۹ جولائی، ص ۲، ک ۱ - ۲

ارشاد احمد، سید: بلدیاتی انتخابات
حکومت کا عزم، سیاستدانوں کے خدشات
افیشیا (لاہور)، ۳۱ اگست، جلد ۵
شمارہ ۸، ص ۱۸ - ۲۰

اسمبلیوں سے پہلے بلدیاتی انتخاب (اداریہ)
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۹ جنوری،
ص ۳، ک ۱ - ۳

اصغر بخاری، سید: بلدیاتی انتخابات -
تاریخ اور تجزیہ - جنگ (راولپنڈی)،
۲۰ مئی، ص ۵، ک ۵ - ۸

اصل کام (اداریہ) - حریت (کراچی)،
۳ مئی، ص ۳، ک ۲ - ۳

اطہر مسعود: تمام سیاسی جماعتیں باہمی
اختلاف کے باوجود بلدیاتی انتخابات کی
مخالفت پر متحد ہیں - مغربی پاکستان
(لاہور)، ۲۱ مئی، ص ۳، ک ۳ - ۸

—: سیاسی جماعتیں بلدیاتی اداروں کے
انتخابات سے کیوں بدک رہی ہیں -
مغربی پاکستان (لاہور)، ۲ ستمبر،
ص ۱، ک ۳ - ۸

افسر، زاہد محمد: بلدیاتی انتخابات -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۳۰ مئی،
ص ۱، ک ۱ - ۶

افضال حسین، سید: بلدیاتی انتخابات:
چند متبادل تجاویز - زندگی (لاہور)،
۱۸ مئی، جلد ۱۵، شمارہ ۲۱،
ص ۵۲ - ۵۳

آزاد کشمیر میں بلدیاتی انتخابات (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی)، ۳ جون، ص ۵،
ک ۳ - ۴

آصف شبیر: بلدیاتی انتخابات پہلے کرانے
کی تجویز مسترد کر دی گئی - ملت
(اسلام آباد)، ۲۲ جولائی، جلد ۲،
شمارہ ۲۳، ص ۱۹

آئندہ راہ احتیاط (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ)،
۲۷ ستمبر، ص ۲، ک ۱ - ۲

ابراہیم، سید عادل: بلدیاتی انتخابات
غیر سیاسی بنیاد پر کرانے جائیں - جنگ
(راولپنڈی)، ۲۹ مئی، ص ۵،
ک ۵ - ۸

ابن سعد: بلدیاتی انتخابات کے لیے
پیمیز پارٹی کی بے تابی - چٹان (لاہور)،
۱۷ ستمبر، جلد ۳۲، شمارہ ۳۷،
ص ۲۰ - ۲۱

احفاظ الرحمن: سیاست دانوں کے لیے عام
انتخابات سے قبل بلدیاتی انتخابات کا
فیصلہ قابل قبول نہیں - مساوات (لاہور)،
۲۲ مئی، ص ۲، ک ۳ - ۸

احمد، میاں ظہیر: بلدیاتی انتخابات اور
ماضی کی چند یادیں - جنگ (کراچی)،
۹ اکتوبر، ص ۳، ک ۵ - ۸

بلدیاتی اداروں کو آئینی تحفظ (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

بلدیاتی اداروں کو سیاسی مقاصد کے لیے
ہرگز استعمال نہیں کیا جائے گا - صدر
ضیاء الحق - لوٹے وقت (راولپنڈی) ،
۲۵ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی اداروں کو کسی ریفرنڈم کے لیے
استعمال نہیں کیا جائے گا - جنگ (راولپنڈی) ،
۲۵ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۲ - ۳

بلدیاتی اداروں کے اختیارات - امروز
(لاہور) - ۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی اداروں کے انتخابات (اداریہ) -
جہاد (پشاور) ، ۸ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی اداروں کے انتخابات (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

بلدیاتی اداروں کے ضروری اختیارات -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۳

بلدیاتی اداروں کے لیے فنڈز (اداریہ) - جہاد
(پشاور) ، ۲۳ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی ادارے (اداریہ) - جہاد (پشاور)
۲۱ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی ادارے اور سیاست دان (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۱۳ جون ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

بلدیاتی ادارے کی منتقلی اور بلدیاتی ادارے -
اداریہ) ، حریت (کراچی) ، ۱۵ مئی ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

انتخابات کی سیاست (اداریہ) -
غربی پاکستان (لاہور) ، ۹ جون ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

انتخابی بدعنوانیوں کی شکایت (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

لور ، ابو سعید : بلدیاتی انتخابات -
وٹے وقت (راولپنڈی) ، ۱۷ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

ہم مسائل پر مشاورت کا طریق کار -
مشرق (لاہور) ، ۷ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پرو جالینوی : بلدیاتی انتخابات میں
لامقابلہ کامیاب ہونے والوں میں زیادہ تر
گہرے اور جاگیر دار ہیں ، سندھ کے
اب و روز - امروز (لاہور) ، ۳۰ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۵

شیر طاہر : بلدیاتی انتخابات کیوں ضروری
ہیں - امروز (لاہور) ، ۱۱ اگست ، ص ۳ ،
ک ۷ - ۸

بلدیات کا یکساں نظام (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۳۱ مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲

—:— جنگ (راولپنڈی) ۲۷ ستمبر
ص ۵، ک ۱ - ۴

—:— جہاد (پشاور) ، ۲۷ ستمبر
ص ۲، ک ۱ - ۲

—:— زمانہ (کوئٹہ) ، ۳ ستمبر
ص ۲، ک ۱ - ۲

—:— حریت (کراچی) ، ۲۷ ستمبر
ص ۳، ک ۲ - ۳

—:— مغربی پاکستان (لاہور) ،
اگست ، ص ۲، ک ۱ - ۳

بلدیاتی انتخاب اسلامی جمہوریت
طرف پہلا قدم - صدر ضیاءالحق - نوائے

وقت (راولپنڈی) ، ۲۱ ستمبر ، ص ۱
ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات - امکانات (اداریہ) - مساوات
(لاہور) ، ۲۳ ستمبر ، ص ۳، ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات انتظام معیاری نہیں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)

۲۷ ستمبر ، ص ۵، ک ۴

بلدیاتی انتخابات ایک آزمائش (اداریہ)
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۴

ک ۱ - ۴

بلدیاتی انتخابات ، بحالی جمہوریت کا آغاز
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۰ اگست

ص ۵، ک ۱ - ۲

بلدیاتی ارکان کو اپنی اسلاک کے
گوشوارے داخل کرنا ہوں گے - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۱، ک ۱ - ۲

بلدیاتی ارکان کی ذمہ داریاں (اداریہ) -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۵ نومبر ، ص ۲،
ک ۱ - ۲

بلدیاتی امیدوار سیاست سے دور ہیں
(اداریہ) - مشرق (پشاور) ، ۵ ستمبر ،
ص ۲، ک ۱ - ۳

بلدیاتی امیدواروں کی انتخابی مہم
(اداریہ) - حریت (کراچی) ۱۵ ستمبر ،
ص ۳، ک ۲ - ۳

بلدیاتی انتخابات کے انتظامات - حریت
(کراچی) - ۲۰ ستمبر ، ص ۳، ک ۲ - ۳

بلدیاتی انتخابات یا افراتفری (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۱۰ ستمبر ، ص ۲،
ک ۲ - ۳

بلدیاتی انتخابات (اداریہ) - امروز (لاہور) ،
۳ مئی ، ص ۲، ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ،
۸ مئی ، ص ۵، ک ۱ - ۲

—:— جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ ستمبر ،
ص ۵، ک ۱ - ۴

—:— جنگ (راولپنڈی) ، ۱۵
ستمبر ، ص ۵، ک ۳ - ۴

بلدیاتی انتخابات کا کچا چٹھا (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

بلدیاتی انتخابات کا مسئلہ - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۹ مئی ، ص ۳ ، ک ۵-۸

—:— جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷ جون ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

بلدیاتی انتخابات کرانے سے شکوک و
شبہات بڑھیں گے - پروفیسر غفور احمد -
امروز (لاہور) ، ۲۰ اگست ، ص ۳ ، ک ۱

بلدیاتی انتخابات کی تجویز - کشمیر
(راولپنڈی) - ۱۵ مئی ، جلد ۱ ، شماره ۱۸ ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۳

بلدیاتی انتخابات کی تکمیل (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات کی تیاری (اداریہ) - امروز
(لاہور) ، ۱۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

—:— امروز (لاہور) ، ۲ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات کے پولنگ میں رازداری
(اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۸ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات کے جھگڑے نمٹانے کے
لیے صوبہ بھر میں ٹریبونل قائم کیے جائیں
گے - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ،
ص ۱۰ ، ک ۵ - ۶

بلدیاتی انتخابات بحث و تمحیص کا ایک نیا
پب - جہاد (پشاور) ، ۱۳ مئی ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات پر اصرار کیوں (اداریہ) -
سجاوات (لاہور) ، ۱۷ مئی ، ص ۲ ، ک ۲۱

بلدیاتی انتخابات پر عمومی اتفاق (اداریہ) -
شرق (پشاور) ، یکم ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

بلدیاتی انتخابات - پہلے کرانے سے مثبت
نتائج برآمد نہ ہو سکیں گے : میاں
طفیل محمد - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۱ اگست ، ص ۱ ، ک ۵ - ۶

بلدیاتی انتخابات : عوام کے شعور کا
امتحان - جہاد (پشاور) ، ۲۳ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۶

بلدیاتی انتخابات کا آرڈی نمنس (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲ اگست ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

بلدیاتی انتخابات کا اعلان (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲۰ اگست ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات کا مرحلہ (اداریہ) ، جنگ
(کراچی) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

بلدیاتی انتخابات کا دام (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۹ فروری ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

بلدیاتی انتخابات کے لیے جامع قوانین کا نفاذ - زمانہ (کوئٹہ)، ۱۷ ستمبر، ص ۲، ک ۲ - ۷

بلدیاتی انتخابات کے مسئلے پر تمام سیاسی جماعتیں حکومت کے خلاف ہو گئی ہیں: میاں طفیل محمد - مشرق (لاہور)، ۲۰ اگست، ص ۸، ک ۵ - ۶

بلدیاتی انتخابات کے مسئلے پر غور کرنے کے لیے قومی اتحاد کی مرکزی کونسل کا ہنگامی اجلاس طلب کر لیا گیا - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۱ اگست، ص ۱، ک ۶

بلدیاتی انتخابات میں دھاندلیاں (اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ)، ۳۰ ستمبر، ص ۲، ک ۱ - ۲
بلدیاتی انتخابات میں قتل و خون ریزی کے مظاہرے (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۷ ستمبر، ص ۲، ک ۲ - ۳

بلدیاتی انتخابات میں نظم و ضبط کا فقدان تھا - حریت (کراچی)، ۲۸ ستمبر، (لاہور)، ص ۷، ک ۶ - ۸

بلدیاتی نمائندوں کے لیے اختیارات - مشرق (پشاور)، ۲۰ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۷
—:— مشرق (لاہور)، ۲۰ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۷

بلوچستان میں بلدیاتی انتخابات، پروگرام اور طریقہ کار - زمانہ (کوئٹہ)، ستمبر، ص ۳، ک ۴ - ۸

بلوچستان میں بلدیاتی انتخابات پروگرام کا اعلان کر دیا گیا - جنگ (کراچی)، ۱۸ اگست، ص ۱، ک ۴
پنجاب، سرحد اور سندھ میں بلدیاتی اداروں کے انتخابات کے لیے آج ہولنگ ہوگی - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۵ ستمبر، ص ۱، ک ۳ - ۴

پنجاب، سرحد اور سندھ میں بلدیاتی اداروں کے انتخابات مکمل ہو گئے - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۶ ستمبر، ص ۱، ک ۳
پنجاب میں بلدیاتی انتخابات کے لیے عبور پروگرام کا اعلان کر دیا گیا - مغربی پاکستان (لاہور)، ۱۹ اگست، ص ۱، ک ۲ - ۱

پہلے بلدیاتی انتخابات یا قومی انتخابات جنگ (راولپنڈی)، ۲۱ مئی، ص ۳، ک ۳ - ۸

پھر بلدیاتی انتخابات کی بحث (اداریہ) مغربی پاکستان (لاہور)، ۱۳ جولائی، ص ۲، ک ۱ - ۲

جماعت اسلامی بلدیاتی انتخابات کا بائیکاٹ نہیں کیے گی: میاں طفیل محمد

خواتین نے مردوں کی نسبت زیادہ جوش و خروش کا مظاہرہ کیا۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۸ ، ک ۱-۲

رائے دہندگان سے چند گذارشات (اداریہ)۔ امروز (لاہور) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱-۲

رائے دہندگان کی ذمہ داری (اداریہ)۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱-۲

رحمان ، سیف : جمہوریت کی دہلیز۔ بلدیاتی نظام۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵-۸

رضا ، سید افتخار احمد : حکومت نے بلدیاتی انتخابات کو اولیت دے کر اہم ملکی ضرورت پوری کی ہے۔ مشرق (لاہور) ، ۲۵ جون ، ص ۵ ، ک ۶-۷

رضوانی ، خان : بلدیاتی انتخابات کے سوال پر پیپلز پارٹی میں بھی شدید اختلاف پائے جاتے ہیں۔ جنگ (راولپنڈی)۔ جمعہ

ایڈیشن ، ۲۱ ستمبر ، ص ۱۱ ، ک ۱-۵

رضوی ، ایس۔ اے : بلدیاتی انتخابات اور صوبائی خود مختاری (جاری)۔ جنگ (راولپنڈی) ، جمعہ ایڈیشن ، ۶ جولائی ، ص IV ، ک ۱-۵

— : — (جاری) جنگ (راولپنڈی) ، جمعہ ایڈیشن ، ۱۳ جولائی ، ص VII ، ک ۱-۸

۱ نومبر کے انتخابات کسی نظام کے تحت ہوں ، حصہ لیا جائے گا۔ حریت (کراچی) ، ۲۰ اگست ، ص ۱ ، ک ۳-۴

حسب الخالقانی : بلدیاتی انتخابات عام انتخابات سے پہلے یا بعد؟۔ مشرق (لاہور) ، ۲۶ مئی ، ص ۲ ، ک ۷

حسین ، آغا مسعود : بلدیاتی انتخابات۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷ مئی ، ص ۵ ، ک ۵-۸

حکومت نے مناسب نمائندگی کے بارے میں قومی اتحاد کے بعض اہم مطالبات اصولی طور پر تسلیم کر لیے۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۳

خان ، ٹک، عتیق اللہ : بلدیاتی انتخابات۔ سیاستدانوں کی منطق۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم جون ، ص ۵ ، ک ۶-۸

خان ، سیف الرحمن : جمہوریت کی دہلیز بلدیاتی نظام۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵-۸

— : — قسط (۲) ۱۹ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱-۶

— : — قسط آخری۔ ۲۰ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۶-۸

خلیق ، خلیق احمد : بائیکاٹ کی اپیلوں کے باوجود عوام نے بلدیاتی انتخاب میں بڑھ چڑھ کر حصہ لیا۔ امروز (لاہور) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱-۳

سندھ میں سات مقامات پر ازسرنو بلدیاتی انتخابات کرائے جائیں گے۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۸ ، ک ۸ - ۱

سہروردی ، سعید : بلدیاتی انتخابات اور سیاسی پارٹیاں - مشرق (لاہور) ، ۲۸ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

سعید ، عالم علی : بلدیاتی انتخابات کے مسئلے پر حکومت اور سیاسی جماعتوں میں اختلافات کیوں؟ - مشرق (لاہور) ، ۲۹ مئی ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

بلدیاتی انتخابات میں سیاسی پارٹیوں کا بہرہ کھل جائے گا۔ مشرق (لاہور) ، ۹ جون ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

سیف الرحمن : بلدیاتی اداروں کے فرائض نیا نظام - جہاد (پشاور) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۶

شکوری ، اے۔ ایم : انسانی حقوق کی بھالی میں بلدیاتی اداروں کا کردار۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

صدیقی ، اقبال احمد : بلدیاتی انتخابات پہلے کیوں نہیں؟ - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

صفدر ، خواجہ محمد : بلدیاتی انتخابات سیاست دانوں کی مختلف سوچ۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : — (جاری) جنگ (راولپنڈی) ، جمعہ ایڈیشن ، ۲۰ جولائی ، ص VI ، ک ۸ - ۱

— : — (آخری قسط) جنگ (راولپنڈی) ، ۱۱ اگست ، ص ۱۱ ، ک ۸ - ۱
رضوی ، وحید : بلدیاتی انتخابات کے نتائج لازماً عام انتخابات پر اثر انداز ہوں گے۔ حریت (کراچی) ، ۱۵ جون ، ص ۳ ، ک ۸ - ۳

سبط احمد : بلدیاتی اداروں پر قبضے کے لیے پیپلز پارٹی کا منصوبہ۔ زندگی (لاہور) ، ۱۴ ستمبر ، جلد ۱۵ ، شمارہ ۳۸ ، ص ۲۱ - ۲۲

سرحد میں بلدیاتی اداروں کے انتخابات (اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۱۳ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

سکندر ، محمد بخش : بلدیاتی انتخابات حقیقی جمہوریت کی خشت اول ، مغربی جمہوریت اسلام اور نظریہ پاکستان کے منافی ہے۔ مشرق (لاہور) ، ۲ جولائی ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

سلام ، اے : بلدیاتی انتخابات - سیاست دانوں کی منطق! - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۹ جون ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

سلطان تاثیر : بلدیاتی انتخابات : فیصلہ کن لائحہ عمل کی ضرورت - مساوات (لاہور) ، ۱۰ اگست ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

طاہر خلیل : بلدیاتی انتخابات - ملت
(اسلام آباد) ، ۱۸ ستمبر ، جلد ۲ ،
شمارہ ۳۲ ، ص ۹ - ۱۲

طاہر نسیم : بلدیاتی انتخابات ، بیوروکریسی
نے بھٹو دور کی یاد تازہ کر دی - زندگی
(لاہور) ، ۲۸ ستمبر ، جلد ۱۵ ، شمارہ ۴۰ ،
ص ۴۷ - ۵۰

عام انتخابات سے قبل بلدیاتی انتخابات کے
نتائج تسلیم نہیں کیے جائیں گے ، پی - این -
اے سے وابستہ کوئی شخص بلدیاتی
انتخابات میں حصہ نہیں لے گا : مولانا
مفتی محمود - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ اگست ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۲

عام انتخابات کے لیے تحریک استقلال کے
امیدواروں کے ناموں کا اعلان ۷ اکتوبر
کو کیا جائے گا - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۶ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۳ - ۴

عام اور بلدیاتی انتخابات ایک ہی دن
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۸ مئی ، ص ۷ ، ک ۱ - ۳

عام محمود : بلدیاتی انتخابات - اسلامی
جمہوریہ (لاہور) ، ۳ جون ، جلد ۱۰ ،
شمارہ ۲۳ - ۲۵ ، ص ۱۶

عثمانی ، شمس الاسلام : بلدیاتی انتخابات اور
ووٹروں کی ذمہ داریاں - جنگ (کراچی) ،
۲۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۷

حالیہ بلدیاتی انتخابات ، ایک تجزیہ -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ اکتوبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۸

سیاسی جماعتوں کی رجسٹریشن -
لیاگوار رد عمل کیوں - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

صنقر علی : بلدیاتی انتخابات ، عام انتخابات
سے پہلے یا بعد میں - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۴ مئی ، ص ۴ ، ک ۳ - ۸

صلاح الدین ، محمد : بلدیاتی انتخابات اور
قومی اتحاد - زندگی (لاہور) ، ۷ ستمبر ،
جلد ۱۵ ، شمارہ ۳۷ ، ص ۱۴

صوبہ سرحد کے بلدیاتی انتخابات میں
۴۳۲ امیدوار بلا مقابلہ کامیاب ہو گئے -
جہاد (پشاور) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۵ ،
ک ۷ - ۸

صوبہ سرحد میں بلدیاتی اداروں کے
انتخابات ستمبر میں کسی وقت منعقد ہوں
گے ، صوبائی الیکشن اتھارٹی نے تمام
انتظامات کو آخری شکل دے دی -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۰ اگست ،
ص ۸ ، ک ۶ - ۷

صوبہ سرحد میں بلدیاتی انتخابات کی تاریخ
کا تعین صدر مملکت کریں گے - مشرق
(پشاور) ، ۲۰ اگست ، ص ۱ ، ک ۵ - ۶

لوکل کونسلوں کی نگرانی اور کنٹرول
(اداریہ)۔ امروز (لاہور) ، ۲۱ ستمبر
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

ماجد کمال : بلدیاتی انتخاب کا مسئلہ
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۲ مئی ، ص ۵
ک ۷ - ۸

مبین، شیخ محمد: بلدیاتی انتخابات میں قدیم
سیاسی گروہوں کی ناکامی - حریت
(کراچی) ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳-۸
محمل کا پیولڈ (اداریہ)۔ مساوات (لاہور)
۳۱ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

مسلم کانفرنس ، لبریشن لیگ اور پیپلز
پارٹی نے آزاد کشمیر کے بلدیاتی انتخابات
کا بائیکاٹ کر دیا - مشرق (لاہور) ،
۲ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

مقبول کشمیری : سرحد کے بلدیاتی
انتخابات میں ۳۷۷ امیدوار بلا مقابلہ
منتخب ہوئے - امروز (لاہور) ، ۳۰ ستمبر
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

منتخب بلدیاتی نظام سے فرار کیوں
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۱۰ مئی ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

نیا بلدیاتی ڈھانچہ (اداریہ) - مشرق (لاہور) ،
۱۲ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

نیا بلدیاتی نظام (اداریہ) ، جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۲ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲

عثمانی ، وحید : بلدیاتی ادارے سیاست کے
اکھاڑے نہیں ہوتے - امروز (لاہور) ،
ہفت روزہ اشاعت ، ۶ مئی ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۳

عزیز مظہر : کیا بلدیاتی انتخابات کے بعد
نئی قیادت ابھرے گی - مشرق (لاہور) ،
۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

علی احمد : کامیاب امیدواروں کی سیاسی
وابستگی - جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ ستمبر ،
ص ۵ ، ک ۵ - ۸

عوام دوست کی اصطلاح کو عدالت میں
چیلنج کر دیا گیا - جنگ (کراچی) ،
۳۰ ستمبر ، ص ۸ ، ک ۳

غازی ، نصر اللہ : بلدیاتی انتخابات نہیں
ہوں گے ؟ - چٹان (لاہور) ، ۲ جولائی ،
جلد ۳۲ ، شماره ۲۷ ، ص ۹ - ۱۰

فیصلے میں تاخیر نہ کی جائے (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۲۹ جون ، ص ۵ ، ک ۱-۳

قومی اتحاد کا فیصلہ : اگر بلدیاتی انتخابات
عام انتخابات سے پہلے ہوئے تو قومی اتحاد
ان کا بائیکاٹ کرے گی (اداریہ) - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۲ اگست ، ص ۵ ، ک ۱-۲

کھلی تحقیقات کرائیے (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۳۰ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲-۳

ابو سیف: انتخابات کے طریق کار میں اصلاحات کی ضرورت، متناسب نمائندگی کی بدولت حقیقی جمہوریت قائم ہو سکتی ہے۔ - مشرقی (لاہور) ۱۹۰ جولائی، ص ۵، ک ۳ - ۷

احمد، منیر الدین: متناسب نمائندگی۔ مباحث کی حقیقت!۔ نوائے وقت (راولپنڈی) یکم ستمبر، ص ۳، ک ۱ - ۸

ارشاد احمد، سید: متناسب نمائندگی۔ افریشیا (لاہور)، ۱۷ مارچ، جلد ۵، شماره ۶، ص ۶

اکرم رانا: متناسب نمائندگی کا نظام۔ شماره ڈائجسٹ، ستمبر، جلد ۳، شماره ۹، ص ۳۵ - ۳۸

بیگ، مرزا مسرت: عام انتخابات میں متناسبت نمائندگی کا مسئلہ۔ نوائے وقت (راولپنڈی)، ۹ جولائی، ص ۳، ک ۵ - ۸

پاکستان جمہوری پارٹی نے متناسب نمائندگی کی تجویز مسترد کر دی۔ زمانہ (کوئٹہ)، ۱۱ اگست، ص ۱، ک ۶ - ۷

پاکستان میں متناسب نمائندگی کی بنیاد پر الیکشن کیوں اور کیسے؟۔ الجمعیتہ (دہلی)، ۱۷ ستمبر، ص ۸، ک ۱ - ۵

تبسم، مصطفیٰ اشرف: متناسب نمائندگی کی تجویز۔ امروز (لاہور)، ۳۱ جولائی، ص ۳، ک ۱ - ۵

تیازی، غلام یاسین خان: بلدیاتی انتخابات کب ہوں؟۔ نوائے وقت (لاہور)، ۱۰ مئی، ص ۵، ک ۶ - ۸

تعمیر بلدیاتی ڈھانچے کے خدو خال (اداریہ)۔ مشرقی (لاہور)، ۸ مئی، ص ۳، ک ۱ - ۳

ہارون الرشید: بلدیاتی انتخابات، بہر حال بہر صورت نومبر سے پہلے۔ بادبان (لاہور) ۲۷ اپریل، جلد ۲، ص ۸

ہاشمی، اشرف: بلدیاتی انتخابات کے مسئلے پر کون کہاں کھڑا ہے؟۔ ملت (اسلام آباد)، ۲۶ اگست، جلد ۲، شماره ۲۹، ص ۱۳ - ۱۴

یہ بلدیاتی انتخاب تھا؟ (اداریہ)۔ مساوات (لاہور)، ۲۹ ستمبر، ص ۳، ک ۱ - ۲

یوسف زبیر: بلدیاتی انتخابات، کیوں اور کس لیے؟۔ بادبان (لاہور)، ۲۱ اگست، جلد ۲، شماره ۱۸، ص ۳۰

—: بلدیاتی انتخابات کیوں ہونے چاہئیں اور کیوں نہیں؟ ہمیں منظر۔ صحافت (لاہور)، ۱۲ اگست، جلد ۱، شماره ۳۵، ص ۳۳ - ۳۴

پ۔ متناسب نمائندگی

ابجد حسین، ملک: متناسب نمائندگی۔ توقعات اور خدشات۔ چٹان (لاہور)، ۶ اگست، جلد ۳۲، شماره ۲۲، ص ۱۵ - ۱۶

حلقہ بندی اور متناسب نمائندگی - (اداریہ)
 حریت (کراچی) ، یکم اگست ، ص ۳ ،
 ک ۳ - ۳

خان ، ارباب عبدالظاہر : متناسب نمائندگی
 کا نظام ، نیا انتخابی فارمولا - جہاد
 (پشاور) - اشاعت خصوصی ، ۱۴ اگست ،
 ص ۳ ، ک ۳ - ۸

خان ، بشیرالدین : متناسب طریق نمائندگی
 مناسب نہیں - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
 ۱۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

خان ، ثمین : متناسب نمائندگی ، ایک
 تجزیہ - جنگ (کراچی) ، ۲۸ اگست ،
 ص ۵ ، ک ۵ - ۸

—:— ۲۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

خان ، عالم : متناسب نمائندگی کے طریقہ
 انتخاب کی وضاحت - نوائے وقت
 (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۱۴ ستمبر ،
 ص ۳ ، ک ۱ - ۸

خان ، عبدالقادر : متناسب نمائندگی ، اب
 یا کبھی نہیں - جنگ (کراچی) ،
 ۳۰ اگست ، ص ۵ ، ک ۳ - ۸

—:— ۳۱ اگست ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

خان ، فتحیاب علی : متناسب نمائندگی کا
 گورکھ دھندا - مساوات (لاہور) ،
 ۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

خورشید ، عبدالسلام : متناسب نمائندگی
 فیصلہ نہیں تجویز ہے - مشرق (پشاور)
 میگزین ، ۱۰ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۱

ریاض الحسن : متناسب نمائندگی کیوں
 ضروری ہے - جنگ (کراچی) ،
 ۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

سبزواری ، محمد احمد : متناسب نمائندگی
 کا شہاریاتی تجزیہ - جنگ (راولپنڈی)
 ۲۵ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

سراج ، محمد : متناسب نمائندگی - جنگ
 (راولپنڈی) ، ۱۳ اگست ، ص ۵ ،
 ک ۶ - ۸

—:— متناسب نمائندگی کے ذریعہ
 آزادانہ اور منصفانہ انتخابات ہو سکتے
 ہیں - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۸
 اگست ، ص ۳ ، ک ۲ - ۶

صدر کی تجویز صدر کے الفاظ میں
 (متناسب نمائندگی) - بادبان (لاہور) ، ۳۱
 جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۱۵ ، ص ۱۰ - ۱۳

طاہر خلیلی : متناسب نمائندگی کا نظام -
 ۷۷ کے الیکشن میں کس کو کتنی نشستیں
 ملیں - ملت (اسلام آباد) ، ۱۲ اگست ،
 جلد ۲ ، شماره ۲۴ - ۲۷ ، ص ۹ - ۱۱

عادل ، راجہ عبدالرزاق : متناسب نمائندگی
 اور انتخاب کا طریقہ کار - جنگ
 (راولپنڈی) ، ۱۳ ستمبر ، ص ۱۱ ،
 ک ۱ - ۵

متناسب نمائندگی اور سیامت دان (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۶ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

متناسب نمائندگی - پاکستان میں سیاسی
پارٹیوں نے مخالفت کی - پرتاب (نئی دہلی) ،
۲۳ اگست ، ص ۶ ، ک ۴ - ۵

متناسب نمائندگی پر بحث - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲ اگست ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

—:— جنگ (کراچی) ، ۲ اگست ،
ص ۴ ، ک ۱ - ۲

متناسب نمائندگی پر بزنجو کے اعتراضات
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۳۰ جولائی ،
ص ۳۰ ، ک ۱ - ۳

متناسب نمائندگی سے اختلاف بے معنی
ہے - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ اگست ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۶

متناسب نمائندگی کا چکر (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۵ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

متناسب نمائندگی کا طریق کار پاکستان
کے نازک حالات میں نقصان دہ ہے -
لوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۶ ، ک ۱ - ۲

عام انتخابات میں متناسب نمائندگی -
ہفت (اسلام آباد) ، ۳۱ جولائی ، جلد ۲ ،
شمارہ ۲۵ ، ص ۷ - ۹

عبد ، عبدالرحمان : آئندہ انتخابات -
متناسب نمائندگی کا اصول - لوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۱ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۸

عزیز مظہر : پاکستان قومی اتحاد نے
متناسب نمائندگی کا نظام عملاً قبول کر
لیا ہے - مشرق (پشاور) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۴ - ۷

غلزی ، نصر اللہ : متناسب نمائندگی کے
موال پر قومی اتحاد کا طرز عمل - چٹان
(لاہور) ، ۲۰ اگست ، جلد ۳۲ ، شمارہ
۳۴ ، ص ۹ - ۱۰

غیر جانبدارانہ انتخابات (اداریہ) - جہاد
(پشاور) ، ۱۳ اگست ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
متناسب نمائندگی (اداریہ) - جہاد (پشاور) ،
۲۷ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

—:— ۱۶ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
—:— (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳
—:— زندگی (لاہور) ، ۲۷ جولائی ،
جلد ۱۵ ، شمارہ ۳۱ ، ص ۴ - ۵

متناسب نمائندگی اور آزاد آسیدوار
(اداریہ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

متناسب نمائندگی کا مسئلہ قومی اتحاد میں
دراڑیں ڈال گیا۔ افریشیا (لاہور)،
۲۳ اگست، جلد ۵، شماره ۷، ص ۵-۶

متناسب نمائندگی، سوزوں تجویز۔ کشیر
(راولپنڈی)، ۲۳ جولائی، جلد ۱۴،
شماره ۷، ص ۱، ک ۱-۲

متناسب نمائندگی کا مطالعہ (اداریہ)۔
جنگ (کراچی)، ۱۱ اگست، ص ۵،
ک ۱-۲

جنگ (راولپنڈی)، ۱۱ اگست،
ص ۵، ک ۱-۲

متناسب نمائندگی کا نفاذ (اداریہ)۔ جنگ
(راولپنڈی)، ۱۵ ستمبر، ص ۵،
ک ۱-۲

متناسب نمائندگی کا نیا طریق کار (اداریہ)۔
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۵ ستمبر،
ص ۳، ک ۱-۲

متناسب نمائندگی کی آڑ میں انتخابات
ملتوی کرنے کی کوشش کی جا رہی ہے۔
کرسچینز لیبرل پارٹی کے سربراہ رکن
اسمبلی مسٹر بشیر مسیح۔ زمانہ (کوئٹہ)،
۱۱ اگست، ص ۱، ک ۱-۲

متناسب نمائندگی کی بحث، یہ آدھا الیکشن
اور آدھا سلیکشن ہوگا۔ ملت (اسلام آباد)،
۳۱ اگست، جلد ۲، شماره ۲۹،
ص ۱۷-۱۸

متناسب نمائندگی کی تجویز (اداریہ)
ملت (اسلام آباد)، ۱۲ اگست، جلد ۲،
شماره ۲۶-۲۷، ص ۳

متناسب نمائندگی کی تجویز کا معاملہ آئندہ
پارلیمنٹ پر چھوڑ دیا جائے، مفتی محمود
زمانہ (کوئٹہ)، ۱۳ اگست، ص ۱،
ک ۳

متناسب نمائندگی کی مخالفت (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور)، ۵ اگست،
ص ۲، ک ۱-۳

متناسب نمائندگی کے نظام سے عام انتخابات
کے پروگرام میں کوئی تبدیلی نہیں ہوگی،
لاہور، ۹ اگست، وفاقی وزیر اطلاعات
و نشریات میجر جنرل (ریٹائرڈ) شاہد
حامد نے کہا ہے کہ موجودہ حکومت
کا مقصد ملک کے منتخب نمائندوں کو
اقتدار منتقل کرنا ہے۔ نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۲۰ اگست، ص ۱،
ک ۶-۷

متناسب نمائندگی کے نظام سے پیچیدگیاں
پیدا ہو جائیں گی۔ ملک محمد قاسم
(پاکستان مسلم لیگ چٹو گروپ)
سیکرٹری جنرل۔ جنگ (راولپنڈی)،
۲۰ اگست، ص ۱، ک ۴

متناسب نمائندگی کے نظام کا مقصد پہلا
پارٹی کو ختم کرنا ہے۔ بے نظیر۔ جنگ
(راولپنڈی)، ۲۸ ستمبر، ص ۱،
ک ۴-۵

متناسب نمائندگی کا نظام کیا ہے؟ - صحافت
(لاہور) ، ۴ اگست ، جلد ۱ ، شماره ۲۶ ،
ص ص ۸ - ۱۰

متناسب نمائندگی کے حق میں مسٹر بھٹو
نے ۱۹۷۰ء میں انتخابی منشور میں کیا
لکھا تھا؟ - صحافت (لاہور) ، ۲۴ اگست ،
جلد ۱ ، شماره ۳۶ ، ص ص ۱۱ - ۱۲

متناسب نمائندگی ، یہاں بھی وہی مخالفت
برائے مخالفت (اداریہ) - زدگی (لاہور) ،
۱ اگست ، جلد ۱۵ ، شماره ۳۳ ،
ص ص ۴ - ۵

متناسب نمائندگی ، آزاد امیدواروں کی
گنجائش کیوں؟ (اداریہ) چٹان (لاہور) ،
۳ جولائی ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۱ ،
ص ص ۴

متناسب نمائندگی - عوام تو فیصلہ دے
چکے (اداریہ) - بادبان (لاہور) ۷ اگست ،
جلد ۲ ، شماره ۱۶ ، ص ص ۳ - ۵

متناسب نمائندگی - مخالفت اپنی موت آپ
مر چکی (اداریہ) - بادبان (لاہور) ،
۱۴ اگست ، جلد ۲ ، شماره ۱۷ ،
ص ص ۳ - ۴

متناسب نمائندگی - مخالفت برائے مخالفت؟ -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۶ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

متناسب نمائندگی کے نظام کو اپنانے سے
چھوٹے صوبوں کی نمائندگی کم نہیں ہوگی
اور نہ متناسب نمائندگی کے نظام کو
اپنانے سے وقت ضائع ہوگا - حمود الرحمن
جسٹس (ریٹائرڈ) - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱
اگست ، ص ۱ ، ک ۷ - ۸

متناسب نمائندگی کے نظام کو اپنانے سے
ریاست کی وفاق حیثیت متاثر نہیں ہوگی ،
نیشنل انسٹی ٹوٹ آف پالیسی اسٹڈیز کے
چیرمین اور سابق وفاق وزیر پروفیسر
خورشید احمد نے متناسب نمائندگی کے
نظام کی تجویز کی حایت کی ہے - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۱ اگست ، ص ۱ ، ک ۵-۴

متناسب نمائندگی کے نظام کے تحت صوبوں
کی نمائندگی کم نہیں ہوگی - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۹ اگست ، ص ۱ ، ک ۳ - ۴
متناسب نمائندگی یا آزاد امیدواروں کا
موج تیلہ - ملت (اسلام آباد) ، ۱۸
ستمبر ، جلد ۲ ، شماره ۳۲ ، ص ۷ - ۸

متناسب نمائندگی ، جنرل ضیاء اور جسٹس
حمود الرحمن کی واضح یقین دہانی کے
باوجود - زدگی (لاہور) ، ۱۰ اگست ،
جلد ۱۵ ، شماره ۳۳ ، ص ص ۱۵ - ۱۶

متناسب نمائندگی ، سوچ سے پہلے انکار
(اداریہ) - صحافت (لاہور) ، ۴ اگست ،
جلد ۱ ، شماره ۲۶ ، ص ص ۵ - ۶

متناسب نمائندگی۔ بہترین انتخابی نظام
(اداریہ)۔ مشرق (پشاور)، ۲۸ جولائی،
ص ۳، ک ۱۔

محمود فریدی: متناسب نمائندگی۔ مساوات
(لاہور)، ۲ اگست، ص ۲، ک ۶۔

مسعود، شیخ ایزد: متناسب نمائندگی کا
نظام نازی ازم کو جنم دیتا ہے۔ مساوات
(لاہور)، ۲۱ ستمبر، ص ۳، ک ۱۔

مسلم لیگ (چٹھہ گروپ)، متناسب
نمائندگی کے تحت عام انتخابات میں حصہ
نہیں لے گی۔ نوائے وقت (راولپنڈی)،
۲۵ ستمبر، ص ۱، ک ۳۔

مفتی محمود نے رجسٹریشن، متناسب
نمائندگی اور آزاد امیدواروں کے بارے
میں فارمولا صدر ضیاء الحق کو پیش کر
دیا۔ نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۶ ستمبر،
ص ۱، ک ۵۔

ممتاز شفیع: انتخابات کے لیے متناسب
نمائندگی بہترین طریقہ ہے۔ امروز (لاہور)،
۲۹ جولائی، ص ۱، ک ۱۔

منظر، سید شہزاد: متناسب نمائندگی کا
اصول، پیشہ اور سیاست دانوں کے لئے
ناقابل قبول۔ جنگ (کراچی)، ۳۱ اگست
ص ۳، ک ۱۔

نیشنل پروگریسو پارٹی نے متناسب نمائندگی
کی تجویز مسترد کر دی۔ زمانہ (کوئٹہ)،
۱ اگست، ص ۱، ک ۱۔

ہایوں فر: متناسب نمائندگی۔ قابل غور
انتخابی نظام۔ مشرق (لاہور)، ۳ اگست،
ص ۱، ک ۲۔

۲۔ بیوروکریسی

انور سید: بیوروکریسی کا کردار۔
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۳ اکتوبر،
ص ۳، ک ۵۔

بیوروکریسی اور سیاست (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۳ اکتوبر،
ص ۲، ک ۱۔

بیوروکریسی اور نظریاتی ضرورتیں
(اداریہ)۔ حریت (کراچی)، ۲۳ اکتوبر،
ص ۳، ک ۲۔

بیوروکریسی کا کردار (اداریہ)۔ حریت
(کراچی)، ۲ اپریل، ص ۳، ک ۲۔

۵۔ صوبائی خود مختاری

احسن، صادق محمد: صوبائی خود مختاری
اور پاکستانی عوام۔ جنگ (راولپنڈی)،
۲۵ فروری، ص ۱، ک ۳۔

احمد، قدیرالدین: صوبائی اختیارات۔
جنگ (راولپنڈی)، ۲۳ مئی، ص ۳،
ک ۳۔

—: صوبائی خود مختاری کا مسئلہ
کیوں کر حل ہے؟۔ مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲۴ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۷

۶۔ مارشل لاء

اشرف چٹھہ : بار بار مارشل لاء کا نفاذ
اور فوج کا آئینی کردار ا۔ نوائے وقت
(راولپنڈی)۔ اشاعت ملی ، ۱۳ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

اصل اور مکمل مارشل لاء کا امکان
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳
اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

بار بار مارشل لاء کے نفاذ کا صحیح علاج
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۴ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

پاکستان، حکومت میں فوج کے آئینی
کردار کا تعین (لقطہ نظر)۔ مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲۷ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۷

پاکستان مکتی مورچہ (اداریہ)۔ ہرتاب
(نئی دہلی) ، ۲۲ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

پاکستان میں مارشل لاء (اداریہ)۔ دھوت
(نئی دہلی) ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

ادریس ، محمد : صوبائی خود مختاری اور
صوبائی اختیارات۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۵ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

اصغر بخاری ، سید : صوبائی اختیارات اور
فائد اعظم کا تبصرہ۔ جنگ (راولپنڈی) ،
۳ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

اعوان ، انور بیگ : پاکستان میں صوبائی
خود مختاری کا مسئلہ۔ جنگ (کراچی)۔
جمعہ ایڈیشن ، ۱۷ اگست ، ص IV ،
ک ۱ - ۸

—: جنگ (راولپنڈی) ، ۲۴ اگست
ص III ، ک ۱ - ۸

علوی ، نیر : صوبائی خود مختاری کا
مسئلہ ، ۱۹۷۳ء کے آئین میں وفاقی اور
مشترکہ امور کی فہرست ہے لیکن صوبوں
کے اختیارات کا گوشوارہ نہیں دیا گیا۔
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۱ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۸

مطلوب الحسن ، سید : صوبائی خود مختاری۔
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۴ جون ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

مظفر حسن : صوبائی خود مختاری کا
مسئلہ۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲ جون ،
ص ۵ ، ک ۵ - ۸

سہیل ، منیر احمد : جولائی ۱۹۵۹ء

جولائی ۱۹۶۹ء ، جولائی ۱۹۷۹ء ، ۲۴

بار بار مارشل لاء کے گرداب میں کیوں

پہنستے رہے - ملت (اسلام آباد) ، ۲۲

جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۲۴ ، ص ۳۱

علوی ، نیر : مسلح افواج کا آئینی کردار -

جنگ (راولپنڈی) ، ۲۶ مارچ ، ص ۳

ک ۸ - ۴

غازی ، راشد خان : مارشل لاء کے نفاذ

کی ذمہ داری - نوائے وقت (راولپنڈی) ،

یکم جنوری ، ص ۱۰ ، ک ۵ - ۸

فوج اور آئین (اداریہ) - مساوات (لاہور) ،

۲۸ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

فوج کا آئینی کردار - (اداریہ) - جنگ

(راولپنڈی) ، ۴ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۲

فوج کا آئینی کردار و جمہوریت -

(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۶

مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

فوج کا کردار (اداریہ) - مساوات (لاہور) ،

۱۶ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

فوج کے محدود آئینی کردار کی بحث

(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۱ مارچ ،

ص ۲ ، ک ۱ - ۳

کوسانی ، ضیاء الدین : توازن اختیارات

اور فوج کا کردار - جنگ (راولپنڈی) ،

۲۰ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۴ - ۸

پاکستان میں پھر مارشل لاء (اداریہ) -

الجمعیتہ (دہلی) ، ۹ اکتوبر ، ص ۲ ،

ک ۱ - ۲

پاکستان میں مارشل لاء کیوں لگتے ہیں؟ -

الفریشیا (لاہور) ، ۱۶ مارچ ، جلد ۴ ،

شماره ۳۶ ، ص ۲۳ - ۲۴

تقی ، سید محمد : مارشل لاء کیوں لگتا

ہے ؟ ایک بحث ، ایک تجزیہ - عسواسی

عہد کے تقاضے ، مایوس ہونے کی ضرورت

نہیں - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۸ جولائی ،

ص ۳ ، ک ۵ - ۶

تنزیل الرحمان : افواج پاکستان کا آئینی

کردار متعین کرنے کا معاملہ - مغربی

پاکستان (لاہور) ، ۲۰ جون ، ص ۲ ،

ک ۱ - ۷

حانی ، شاہ لطیف : افواج پاکستان کا

آئینی کردار - جنگ (کراچی) ، ۱۸ ستمبر ،

ص ۳ ، ک ۵ - ۸

خان ، بشیر الدین : افواج پاکستان کا

آئینی کردار ، جنگ (راولپنڈی) ، ۲۳

مئی ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

خان ، راجہ غضنفر علی : فوج کو دوبارہ

اقتدار سنبھالنا پڑے گا - جنگ (راولپنڈی)

جمعہ ایڈیشن ، ۲۸ ستمبر ، ص ۱ ،

ک ۱ - ۲

۷۔ سیاسی جماعتیں (متفرق)

آگ پانی میں میل کی باتیں ! (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۴

اسحاق ، محمد : مزدور کسان پارٹی کے
صدر میجر محمد اسحاق سے راشد نورالدین
کا انٹرویو۔ ملت (اسلام آباد) ، ۷ جون ،
جلد ۲ ، شماره ۲ ، ص ۱۱ - ۱۲

اظہر مسعود : سیاسی جماعتوں کے بارے
میں حکومت دو عملی کا شکار کیوں ہے ؟ -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۷ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۴ - ۸

—: سیاسی جماعتیں اپنے حساب کتاب
کے آڈٹ سے چین بہ جہیں کیوں ہیں ؟
(احوال واقعی)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

افضل بنگش : مزدور کسان پارٹی کے
صدر افضل بنگش سے آغا مسعود حسین
ملاقات۔ ملت (اسلام آباد) ، ۱۱ اگست ،
جلد ۲ ، شماره ۲۶ - ۲۷ ، ص ۴۱ - ۴۲

اقبال ، شیخ محمد : پاکستان کی سیاسی
جماعتیں اور ان کا کردار۔ مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲ جولائی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

مارشل لاء ضابطوں کی خلاف ورزی
(اداریہ)۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۶
جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مارشل لاء کا نیا دور (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۸ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مارشل لاء کے دو سال (اداریہ)۔ حریت
(کراچی) ، ۵ جولائی ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

—: نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۵
جولائی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵

مارشل لاء والوں کے لیے لمحہ فکریہ !
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم
جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مسلح افواج کا آئینی کردار (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۷ جون ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

مسلح افواج کے آئینی کردار کا تعین
(اداریہ)۔ مساوات (لاہور) ، ۶ جون ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

مصطفیٰ ، ایم : مسلح افواج کا سیاسی
کردار۔ جنگ (کراچی) ، ۱۷ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۷

پاکستان کی سیاسی و صحافتی داستانیں
 اخبار نویس ضیاءالاسلام انصاری کی
 یادداشتیں: ایوب خان کا منصوبہ کامیاب
 ہو جاتا تو پاکستان برسوں پہلے ایٹمی
 ٹیکنالوجی حاصل کر لیتا۔ (قسط نمبر ۱)
 بادبان (لاہور)، ۲۸ اگست، جلد ۲،
 شماره ۱۹، ص ۷ - ۱۳

—:— (قسط نمبر ۳)، ۷ ستمبر، جلد ۱،
 شماره ۲۱، ص ۱۸ - ۲۷

—:— سردار عبدالرب نشتر کا
 انٹرویو، سردار عبدالرب نشتر کا انٹرویو
 نہیں تھا۔ مگر نشتر کا انٹرویو بھی تھا۔
 (قسط نمبر ۳)، ۱۳ ستمبر، جلد ۲،
 شماره ۲۲، ص ۱۹ - ۲۶

پرانے سیاسی فوج دار نئے محاذ پر؟
 نوائے وقت (راولپنڈی)، ۶ جون،
 ص ۳، ک ۱ - ۳

پولیشکل پارٹیز ایکٹ میں ترامیم (اداریہ)۔
 زندگی (لاہور)، ۷ اگست، جلد ۱۵،
 شماره ۳۷، ص ۳ - ۵

پولیشکل پارٹیز ایکٹ میں ترامیم کا سلسلہ۔
 چٹان (لاہور)، ۱۰ ستمبر، جلد ۳۲،
 شماره ۳۷، ص ۷ - ۸

—:— پاکستان کی سیاسی جماعتیں
 اور ان کا کردار (سلسلہ)، پاکستان کے
 سیاست دان گروہی سیاست میں الجھ کر
 رہ گئے ہیں۔ مغربی پاکستان (لاہور)،
 ۲۸ جولائی، ص ۳، ک ۳ - ۷

انتخابات سے سیاسی جماعتوں کا فرار
 (اداریہ)۔ مشرق (پشاور)، ۱۶ اکتوبر،
 ص ۲، ک ۱ - ۳

انور، ابو سید: سیاسی جماعتوں میں
 محاذ آرائی، قومی اتحاد نے لوگوں کی
 نبض شناسی نہیں کی۔ نوائے وقت
 (راولپنڈی)، ۲۹ ستمبر، ص ۳،
 ک ۵

انور، ساجدی: سیاسی جماعتوں کے قانون
 میں ترمیم پر بلوچستان میں ملا جلا
 رد عمل۔ جنگ (راولپنڈی)، ۱۰ ستمبر،
 ص ۳، ک ۶ - ۸

بزنجو، میر غوث بخش: بلوچستان کے
 سیاسی رہنما میر غوث بخش بزنجو سے
 نصر اللہ غلزئی کا انٹرویو۔ چٹان (لاہور)،
 ۲۸ مئی، جلد ۳۲، شماره ۲۲،
 ص ۹ - ۱۱

بگٹی، نواب اکبر: بلوچستان کے
 سیاست دان نواب اکبر بگٹی سے قیصر
 محمود بٹ کی خصوصی ملاقات۔ ملت
 (اسلام آباد)، ۱۲ اگست، جلد ۲،
 شماره ۲۶، ص ۳ - ۵

- خان ، محمد اشرف : خاکسار تحریک کے سربراہ خان محمد اشرف سے خصوصی انٹرویو - افریشیا (لاہور) ، ۲۹ جون تا ۵ جولائی ، جلد ۴ ، شماره ۵۱ ، ص ۱۱ - ۱۳
- خورشید ، عبدالسلام : کیا سیاسی جماعتوں کی تعداد کم نہیں کی جا سکتی - مشرق (لاہور) ، ۲۹ جون ، ص ۲ ، ک ۱ - ۴
- سکندر اعظم : سیاسی جماعتوں کے قانون میں ترمیم - مساوات (لاہور) ، ۱۴ ستمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۴
- سکندر حیات ، سردار : مسلم کانفرانس کے سربراہ سردار سکندر حیات سے ناصر جہاں کا خصوصی انٹرویو - چٹان (لاہور) ، ۲۶ مارچ ، جلد ۳۲ ، شماره ۱۳ ، ص ۱۹ - ۲۰ ، ۲۶
- سلمیٰ احمد : پاکستان میں کوئی متبادل سیاسی قیادت موجود نہیں - امروز (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷
- سلہری ، زیڈ - اے : ملکی سیاست کا نقشہ - امروز (لاہور) ، ۲۰ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷
- سلیم چودھری : پاکستان میں انقلابی جماعتوں کے اصل چہرے - صحافت (لاہور) ، ۱۲ اگست ، جلد ۱ ، شماره ۳۵ ، ص ۲۷ - ۳۳
- ترقی پسند مسلمان جماعتیں (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- تصور کرتپوری : عوام کیا چاہتے ہیں ؟ اسلامی سیاست یا سیاسی اسلام - مساوات (لاہور) ، ۱ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸
- تنزیل الرحمن : سیاسی جماعتوں کے قانون میں ترمیم آئین کے عین مطابق ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷
- جوہر میر : قومی سیاست کا "کنفیوژن" کیسے ختم ہو ؟ - ملت (اسلام آباد) ، ۲۶ مئی ، جلد ۲ ، شماره ۱۷ - ۱۸ ، ص ۹ - ۱۱
- حبیب احمد : پاکستان کی سیاسی پارٹیوں کا کردار اور قوم کا مستقبل (نقطہ نظر) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷
- جنگ (کراچی) ، ۱۰ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸
- خاندان کی قیادت - عوام نہیں ، "دانشوروں" کے سوچنے کی بات ہے (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۹ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

سیاسی جماعتوں کے لئے چیلنج (اداریہ) -
حریت (کراچی) ، ۲۴ جولائی ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۳

سیاسی جماعتوں کے لئے دعائیں (اداریہ) ،
امروز (لاہور) ، ۳۰ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتوں کے لئے ضابطہ اخلاق
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۳ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتیں (اداریہ) - جہاد (پشاور) ،
۳ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتیں اور انتخاب (اداریہ) - جہاد
(پشاور) ، ۲ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
سیاسی جماعتیں اپنا "امیج" بھی بہتر بنائیں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۰
ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سیاسی جماعتیں - تعداد کم کرنے کا
لائسنس عمل (اداریہ) - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲ جولائی ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

سیاسی سرگرمیوں پر پابندیوں میں نرمی
(اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۲ اگست ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

سیاسی سرگرمیوں کی تہذیب (اداریہ) -
مشرق (پشاور) ، ۲ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

سیاست دان اور سیاسی عمل (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۷ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سیاست دان اپنے طور و طریقے بھی درست
کریں (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سیاست دانوں اور سیاست دانوں میں فرق
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۹ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سیاسی جماعتوں کا تنظیمی انتشار (اداریہ) -
مشرق (لاہور) ، ۸ مارچ ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

سیاسی جماعتوں کا طرز عمل (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۱۷ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتوں کا فرض - (اداریہ) مشرق
(لاہور) ، ۲۳ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
سیاسی جماعتوں کے بارے میں فکر مندی
کیوں؟ (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۲ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

سیاسی جماعتوں کے قانون میں ترمیمات
(اداریہ) - مساوات (لاہور) ، ۳ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

سیاسی جماعتوں کے لئے اتحاد کے نکات
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۰ مئی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

طاہر خلیل : پاکستان کی ۸۵ سیاسی پارٹیاں - سیاسی جماعتوں کی تعداد کیسے کم کی جائے - ملت (اسلام آباد) ، ۲۶ اگست ، جلد ۲ ، شماره ۲۹ ، ص ۷ - ۹

ظفرالحسن ، مرزا : سیاسی جماعتوں کا قانون - تشریحات اور تنقیحات - جنگ (کراچی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

—: سیاسی جماعتوں کا قانون - پس منظر اور قانون کی تفصیل - (قسط نمبر ۲) - جنگ (کراچی) ، ۱۰ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

—: سیاسی جماعتوں کا قانون ، تازہ ترمیمات (قسط نمبر ۳) - جنگ (کراچی) ، ۱۳ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۵

—: سیاسی جماعتوں کا قانون ، رجسٹریشن کیوں؟ (قسط نمبر ۴) - جنگ (کراچی) ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

عابد ، عبدالکریم : پنجاب کی نئی سیاسی کروٹ - ایشیا (لاہور) ، ۳۱ اگست ، جلد ۵ ، شماره ۸ ، ص ۱۲ - ۱۳

عابد ، عبدالکریم : نیپ سے این - ڈی - پی تک - ہادہان (لاہور) ، ۱۸ مئی ، جلد ۲ ، شماره ۵ ، ص ۳۱ - ۳۳

سیاسی لیڈروں کے لئے لمحہ فکریہ (اداریہ) - مشرق (پشاور) ، ۱۴ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سیاسی محاذ آرائیاں ختم کریں (اداریہ) - مشرق (پشاور) ، ۱۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سید ، جی - ایم : سندھ متحدہ محاذ کے جی - ایم سید سے لطیف خان کا انٹرویو - صحافت (لاہور) ، ۱۲ اگست ، جلد ۱ ، شماره ۳۵ ، ص ۱۲ - ۱۵

صدر ، خواجہ محمد : سیاسی جماعتوں کی رجسٹریشن - ناگوار رد عمل کیوں؟ - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

—: متناسب نمائندگی کے قانون میں ترمیم کی ضرورت - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

طارق نیازی : بلوچستان میں ہونے والی سیاسی انہولنیوں کی داستان - زندگی (لاہور) ، ۱۷ اگست ، جلد ۱۵ ، شماره ۳۴ ، ص ۱۲ - ۲۴

—: کالعدم نیپ کے خلاف بھٹو حکومت کا ریفرنس اب تک موجود ہے - زندگی (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ، جلد ۱۵ ، شماره ۳۹ ، ص ۶ - ۸

حریت (کراچی) - میگزین ، ۱۳ اپریل ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

لطیف خان : پاکستان کی سیاسی جماعتیں ،
قومی معیشت اور عوام - معائنات
(لاہور) ، ۲۴ اگست ، جلد ۱ ، شماره
۳۶ ، ص ص ۱۵ - ۱۹

محمود مرزا : سیاسی رہنماؤں کا ذاتی کردار -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۴ اکتوبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۷

مرزا ، اشفاق سلیم : چند فیصلے جو
سیاسی جماعتوں کو فوری طور پر کرنے
ہوں گے - ملت (اسلام آباد) ، ۲۶
اگست ، جلد ۲ ، شماره ۲۹ ،
ص ص ۱۰ - ۱۱

مستقبل کا سیاسی نقشہ کیا ہوگا (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مضبوط اور ملک گیر سیاسی جماعتیں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۵ جنوری ، ص ۹ ، ک ۳ - ۵

معظم ، ملک محمد : پاکستان کی سیاسی
جماعتیں اور بہارا داخلی اتحاد و سیاسی
استحکام (نقطہ نظر) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

علی ، ملک افتخار : قائد اعظم لیگ کا
منشور - قائد اعظم لیگ نے اپنی پارٹی کے
منشور کا خاکہ شائع کر دیا ہے جو
بارہ نکات پر مشتمل ہے - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۲۷ جولائی ، ص ۷ ، ک ۱ - ۳
غیر ملکی امداد حاصل کرنے والی جماعتیں
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۴۰ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

قدوائی ، سید انور : سیاسی جماعتوں کی
کارکردگی - نوائے وقت (راولپنڈی) -
اشاعت جمعہ ، ۱۳ جولائی ، ص ۱ ،
ک ۲ - ۷

قمر اجنالوی : پولیٹیکل پارٹیز ایکٹ
۱۹۶۲ء کیوں نافذ کیا گیا تھا -
مغربی پاکستان (لاہور) - اشاعت خاص ،
۲۹ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

قیوم قریشی : مفتی محمود اور صدر
ضیاء الحق - بادبان (لاہور) ، ۱۴ ستمبر ،
جلد ۲ ، شماره ۲۲ ، ص ص ۱۱ - ۲۳

کمال ، عبدالحمید : پاکستان کی سیاسی
جماعت کی بنیاد منت مطہرہ پر نہیں ہے -
حریت (کراچی) ، ۶ اپریل ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۸

—: پاکستان کی کوئی سیاسی پارٹی
ایسی نہیں جو اسلام پر عمل کرتی ہو -

اگر پیپلز پارٹی کو انتخابات میں حصہ لینے کی اجازت نہ ملی تو بے نظیر کے سامنے دوسرے راستے کیسا ہیں؟۔ ملت (اسلام آباد)، ۲۷ ستمبر، جلد ۲، شماره ۳۳، ص ۷ - ۸

ایشار راعی: پیپلز پارٹی کی قیادت کون منبھالے گا؟۔ مشرق (لاہور)، ۶ اپریل، ص ۸، ک ۸ - ۸

بے نظیر بھٹو: پاکستان پیپلز پارٹی کی رہنما مس بے نظیر بھٹو سے تازہ ترین ملاقات۔ صحافت (لاہور)، ۶ جون، جلد ۳، شماره ۲۹، ص ۵ - ۹

۔۔۔۔۔: مس بے نظیر بھٹو انکشاف رقی ہیں کہ۔۔۔ کارڈین کے نامہ نگار کو انٹرویو۔ صحافت (لاہور)، ۱۴ اگست، جلد ۱، شماره ۲۶، ص ۱۷ - ۱۸

پاکستان پیپلز پارٹی کا منشور جس کا اعلان ۱۹۷۷ء میں کیا گیا۔ مساوات (لاہور)، ۲۳ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸ قسط - ۱

۔۔۔۔۔: ۲۴ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸ قسط - ۲

۔۔۔۔۔: ۲۵ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸ قسط - ۳

بوسلی، محمد: سیاست دانوں کی جذباتیت اور انتہا پسندی۔ مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۲ ستمبر، ص ۴، ک ۱ - ۶ نئے سیاسی اتحاد کی ضرورت (اداریہ)۔ حریت (کراچی)، ۳ جنوری، ص ۳، ک ۲ - ۳

وارثی، چودھری شمشاد علی: پاکستان کی سیاسی جماعتوں کی تنظیم اور سرگرمیاں۔ جنگ (راولپنڈی)، ۲۷ اپریل، ص ۳، ک ۱ - ۳

ہابیوں فر: سیاسی جماعتوں کی محاذ آرائی ملک کے لئے نقصان دہ ثابت ہوگی۔ مشرق (لاہور)، ۲۰ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۷

(ب) پیپلز پارٹی

احمد مسعود: پیپلز پارٹی اور حکومت کے درمیان سمجھوتہ طے پا چکا ہے۔ ملت (اسلام آباد)، یکم جون، جلد ۲، شماره ۱۹، ص ۶ - ۸

اختر، احمد وحید: پاکستان پیپلز پارٹی کی سنٹرل ایگزیکٹو کمیٹی کے رکن احمد وحید اختر سے محمد اسماعیل کا انٹرویو۔ ملت (اسلام آباد)، ۲۷ ستمبر، جلد ۲، شماره ۲۳، ص ۲۳ - ۲۵

پیپلز پارٹی اور قومی اتحاد کی طرف رجسٹریشن نہ کرائے جانے سے عام انتخابات کے التواء کی راہ ہموار ہو گئی ہے۔ بی بی سی - جنگ (راولپنڈی) یکم اکتوبر، ص ۸، ک ۵

پیپلز پارٹی اور کابل میں گٹھ جو (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۹ اگست، ص ۳، ک ۱ - ۲

پیپلز پارٹی کدھر جا رہی ہے؟ (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۳ جون، ص ۲، ک ۱ - ۳

پیپلز پارٹی کا مسئلہ (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور)، ۹ جون، ص ۳، ک ۲ - ۳

پیپلز پارٹی کی پریس ریلیز کا مکمل متن - متناسب نمائندگی کی تجویز - مساوات (لاہور)، ۱۳ اگست، ص ۲، ک ۱ - ۸

پیپلز پارٹی کی سنٹرل ایگزیکٹیو کمیٹی کے فیصلے - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۷ مئی، ص ۳، ک ۱ - ۳

پیپلز پارٹی کی کامیابی یقینی ہے (اداریہ) - مساوات (لاہور)، ۱۷ جون، ص ۲، ک ۱ - ۲

پیپلز پارٹی کی مجلس عاملہ کا اجلاس (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۷ مئی، ص ۲، ک ۱ - ۳

—:— ۲۶ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸
قسط - ۴

—:— ۲۷ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸
قسط - ۵

—:— ۲۸ ستمبر، ص ۳، ک ۱ - ۳
قسط - ۶

—:— ۲۹ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸
قسط - ۷

—:— ۳۰ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸
قسط - ۸

—:— اکتوبر، ص ۳، ک ۶ -
آخری قسط

پاکستان پیپلز پارٹی کی سنٹرل ایگزیکٹیو کمیٹی کی قرارداد - مساوات (لاہور)، ۲۹ مئی، ص ۲، ک ۳ - ۶

پیپلز پارٹی (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی)، ۳۰ مئی، ص ۳، ک ۱ - ۲

—:— مساوات (لاہور)، ۴ اپریل، ص ۲، ک ۱ - ۲

پیپلز پارٹی اور پاکستان (اداریہ) - مساوات (لاہور)، یکم ستمبر، ص ۳، ک ۱ - ۲

پیپلز پارٹی اور عام انتخابات (اداریہ) - مساوات (لاہور)، ۲ جنوری، ص ۲، ک ۱ - ۲

ٹکا خان : پاکستان پیپلز پارٹی کے
ایڈیشنل سکرٹری جنرل رٹائرڈ جنرل
ٹکا خان سے انجم رشید کا انٹرویو - ملت
(اسلام آباد) ، ۷ جون ، جلد ۲ ، شماره
۲۰ ، ص ۳ - ۵

—: پاکستان پیپلز پارٹی کے رہنما
جنرل (رٹائرڈ) ٹکا خان سے غلام حسین
کا انٹرویو - صحافت (لاہور) ، ۲۶ مئی ،
جلد ۳ ، شماره ۲۸ ، ص ۱۱ - ۱۵
جاوید ، میاں محبوب : کیا پیپلز پارٹی پر
پابندی لگ جائے گی - صحافت (لاہور) ،
۲۴ اگست ، جلد ۱ ، شماره ۳۶ ،
ص ۱۳ - ۱۴

جمہوریت اور پیپلز پارٹی (اداریہ) -
مساوات (لاہور) ، ۱۳ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲
حقیقت پسندی کا اقتضاء (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۲۹ مئی ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

سبط احمد ، سید : پیپلز پارٹی پر پابندی
لگی تو پاکستان بھٹو پارٹی قائم کی جائے
گی - زندگی (لاہور) ، ۳۱ اگست ، جلد
۱۵ ، شماره ۳۶ ، ص ۱۵ - ۱۶
شہزاد منظر : پیپلز پارٹی اور بائیں بازو
کا اتحاد - مساوات (لاہور) ، ۱۰ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۸

پیپلز پارٹی کے پاکستان دوست کارکنوں
کے نام (اداریہ) - صحافت (لاہور) ،
۲۲ ستمبر ، جلد ۱ ، شماره ۳۸ ،
ص ۳ - ۵

پیپلز پارٹی کے رہنماؤں سے (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۷ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

پیپلز پارٹی متحد ہے (اداریہ) - مساوات
(لاہور) ، ۱۸ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
پیپلز پارٹی میں وڈیروں کی قیادت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

پیپلز پارٹی ناگزیر ہے (اداریہ) - مساوات
(لاہور) ، ۶ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
پیپلز پارٹی نے بلدیاتی انتخابات میں بھرپور
حصہ لینے کا فیصلہ کر لیا - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۳ اگست ، ص ۱ ،
ک ۳ - ۵

پیپلز پارٹی نے پنجاب کے ایک سو پچاس
آسیدواروں کے ناموں کا اعلان کر دیا -
بے نظیر لاہور اور سیالکوٹ سے انتخاب
لڑیں گی - جنگ (راولپنڈی) ، یکم اکتوبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۲

غلزئی ، نصر اللہ : پیپلز پارٹی کی سرگرمیوں اور عزائم کا ایک جائزہ - چٹان (لاہور) ، ۲۷ اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۵ ، ص - ۱۷

لغاری ، سردار فاروق : پاکستان پیپلز پارٹی کے جنرل سیکریٹری سردار فاروق لغاری سے ممتاز عامر کا انٹرویو - افریشیا (لاہور) ، ۲۰ جولائی ، جلد ۵ ، شماره ۲ ، ص ص ۷ - ۱۱

مبشر حسن : پیپلز پارٹی کے سابق سیکریٹری جنرل ڈاکٹر مبشر حسن سے انٹرویو - افریشیا (لاہور) ، ۱۱ جون ، جلد ۳ ، شماره ۳۸ ، ص ص ۸ - ۱۰ ، ۳۳

نصرت بھٹو ، ذوالفقار علی بھٹو کے بعد - ملت (اسلام آباد) ، ۲۶ اگست ، جلد ۲ ، شماره ۲۸ ، ص ص ۵ - ۶

نصرت بھٹو : محاذ آرائی ہم نے نہیں ، فوج نے کی ہے - چٹان (لاہور) ، ۳ ستمبر ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۶ ، ص ص ۱۷ - ۱۸ ، ۳۲

کوثر نیازی : پاکستان پروگریسو پارٹی کے سربراہ مولانا کوثر نیازی سے انور اقبال کا انٹرویو - ملت (اسلام آباد) ، ۶ مئی ، جلد ۲ ، شماره ۱۶ ، ص ص ۱۴ - ۱۶

— ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸ شیر ہاؤ ، آفتاب احمد خان : پاکستان پیپلز پارٹی صوبہ سرحد کے صدر آفتاب احمد خان شیر ہاؤ سے خیبر زادہ کا انٹرویو - ملت (اسلام آباد) ، ۳۱ جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۲۵ ، ص ص ۵ - ۶

طاہر مسعود : یگم نصرت بھٹو نے امریکہ کی مذمت کرنے سے انکار کر دیا - بادبان (لاہور) ، ۲۸ اگست ، جلد ۲ ، شماره ۱۹ ، ص ص ۲۸ - ۳۰

—: بزنجو نے پیپلز پارٹی سے اتحاد کی خواہش ظاہر کر دی - بادبان (لاہور) ، ۸ جون ، جلد ۲ ، شماره ۸ ، ص ص ۷ - ۱۰

عظمت اللہ : پیپلز پارٹی کامیاب ہو گی - جنگ (راولپنڈی) - جمعہ ایڈیشن ، ۲۸ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۲ - ۵

علی احمد : پیپلز پارٹی کے قائم مقام چیئرمین بے نظیر ، ٹکا خان ، عزیز احمد اور سیاسی رہنماؤں نے حکومت کی - ہر تجویز کو قبول نہ کرنے کی قسم کھا رکھی ہے - انتخابات جوں جوں قریب آ رہے ہیں سیاسی التشار اور الجھنیں بڑھتی جا رہی ہیں - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۰ اگست ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

تحریک استقلال کے منشور کو آخری شکل دے دی گئی - منشور انقلابی ہے اور غریب عوام کے جذبات کی عکاسی کرتا ہے - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۶ جولائی ، ص ۱ ، ک ۶ - ۸

ترابی ، علامہ عقیل : تحریک استقلال سندھ کے نائب صدر علامہ عقیل ترابی سے انور اقبال کی گفتگو - ملت (اسلام آباد) ، ۳ فروری ، جلد ۲ ، شماره ۳ - ۴ ، ص ۱۲ - ۱۳

حسین ، امیر حاجی محمد : بلوچ قبیلہ کے رہنا جمعیت علمائے اسلام قلات کے سابق سرکار احمد کا انٹرویو - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۶ فروری ، ص ۱۲ ، ک ۱ - ۵

خان ، محمد اصغر : تحریک استقلال کے سربراہ ایئر مارشل اصغر خان سے مظہر جاوید کی خصوصی ملاقات - افریشیا (لاہور) ، ۱۹ جنوری ، جلد ۴ ، شماره ۲۸ ، ص ۷

فرید احمد : تحریک استقلال کا منشور قسطوں میں نازل ہو رہا ہے - چٹان (لاہور) ، ۳ ستمبر ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۶ ، ص ۱۰ - ۱۲

یحییٰ بختیار : پاکستان پیپلز پارٹی کے رہنا یحییٰ بختیار سے ممتاز عامر کا انٹرویو - افریشیا (لاہور) ، ۲۲ جون ، جلد ۴ ، شماره ۵۰ ، ص ۷ - ۱۴

یہ سب کچھ کس قیمت پر ہے ؟ (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۳۱ اگست ، ص ۳ ، ک ۱

(پ) تحریک استقلال

ابن سعد : تحریک استقلال کو ضخیم بنانے کی تیاریاں - چٹان (لاہور) ، ۲۷ اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۵ ، ص ۷ - ۸

اصغر خان کی پریس کانفرنس (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۸ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

تحریک استقلال اور آئینی ترمیم (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، یکم اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

تحریک استقلال پشاور سٹی کی ایگزیکٹیو باڈی کے ناموں کا اعلان - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ اگست ، ص ۹ ، ک ۷

تحریک استقلال کی انتخابی حکمت عملی - زلدگی (لاہور) ، ۳۱ اگست ، جلد ۱۵ ، شماره ۳۶ ، ص ۱۸ - ۱۹

قصوری، محمود علی: تحریک استقلال کے رہنما میاں محمود علی قصوری سے ممتاز عامر کا انٹرویو - افریشیا (لاہور)، ۲۹ جون، جلد ۴، شماره ۵۱، ص ۶ - ۹ - ۳۴

منشور تحریک استقلال - افریشیا (لاہور)، ۲۵ مئی، جلد ۴، شماره ۴۶، ص ۷ وزیر اعظم اصغر خان؟ ملت (اسلام آباد)، ۱۸ ستمبر، جلد ۲، شماره ۳۲، ص ۵

وزیر علی، ملک: تحریک استقلال پنجاب کے صدر ملک وزیر علی سے ابو عرفات کا انٹرویو - صحافت (لاہور)، ۲ اپریل، جلد ۳، شماره ۲۱، ص ۳۱ - ۳۲

—: تحریک استقلال کے رہنما ملک وزیر علی کی موجودہ سیاسی صورتحال پر باتیں - سیارہ ڈائجسٹ (لاہور)، ستمبر، جلد ۳، شماره ۹، ص ۱۷ - ۲۴

(ت) جماعت اسلامی

احمد مسعود: کیا جماعت اسلامی قومی اتحاد سے علیحدہ ہو جائے گی - ملت (اسلام آباد)، ۱۲ اگست، جلد ۲، شماره ۲۶ - ۲۷، ص ۱۵ - ۱۶

اعظمی، ابو اختر: جماعت اسلامی سے متعلق چند اہم سوالات اور ان کے جوابات -

دعوت (دہلی)، ۱۹ ستمبر، ص ۲، ک ۱ - ۵

—: ۲۲ ستمبر، ص ۲، ک ۱ -

—: مسٹر بھٹو کی پھانسی پر جماعت کے خلاف ہنگامے کی حقیقت - دعوت

(دہلی)، ۲۵ ستمبر، ص ۲، ک ۱ -

پاکستان کے موجودہ انقلاب کا پس منظر سمجھنا ضروری ہے - مصر کے اخبار "الدعوة" کو جماعت اسلامی پاکستان کے سربراہ میاں طفیل محمد کا انٹرویو - دعوت (دہلی)، ۲۳ دسمبر، ص ۲، ک ۱ - ۶

جماعت اسلامی کا فیصلہ (اداریہ) - جہاد (پشاور)، ۴ اکتوبر، ص ۲، ک ۱ - ۳

جماعت اسلامی نے الگ انتخابی نشان کی درخواست دے کر عملی طور پر قومی اتحاد سے علیحدگی اختیار کر لی - مفتی محمود، نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲ اکتوبر، ص ۱، ک ۵ - ۶

حسین احمد، قاضی: جماعت اسلامی پاکستان کے مرکزی سیکریٹری جنرل قاضی حسین احمد سے انٹرویو - بادبان (لاہور)، ۱۲ جولائی، جلد ۲، شماره ۱۲، ص ۵ - ۸

طفیل محمد، میاں: امیر جماعت اسلامی پاکستان میاں طفیل محمد سے نصر اللہ غازی کا انٹرویو - چٹان (لاہور)، ۱۳ مئی، جلد ۳۲، شماره ۲۰، ص ۱۲ - ۱۳

(ث) جمعیت علماء پاکستان

بلدیاتی انتخابات کے نتیجہ میں عام انتخابات ملتوی ہونے کا خدشہ ہے۔
نورانی! امروز (لاہور)، ۲۰ اگست،
ص ۴، ک ۶ - ۷

جمعیت علماء پاکستان کا منشور (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۶ ستمبر،
ص ۳، ک ۲ - ۳

جمعیت علماء پاکستان کی مثبت ہدایت
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی)، ۱۶
ستمبر، ص ۲، ک ۱ - ۳

جمعیت علماء پاکستان کے انتخابی منشور
کا اعلان کر دیا گیا۔ نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۲۵ ستمبر، ص ۸،
ک ۲ - ۳

جمعیت علماء پاکستان نے مشروط طور پر
متناسب نمائندگی کی تجویز کی حمایت کر
دی۔ زمانہ (کوئٹہ)، ۱۰ اگست،
ص ۱، ک ۴ - ۵

نورانی، مولانا شاہ احمد: جمعیت علماء
پاکستان کے سربراہ مولانا شاہ احمد نورانی
سے مظہر جاوید کا انٹرویو۔ الریشیا
(لاہور)، ۲۳ مارچ، جلد ۴، شماره ۷،
ص ۸ - ۱۰

نیساز، مولانا عبدالستار خان: جمعیت
علماء پاکستان کے میکرپٹری جنرل مولانا

عباسی، مولانا جان محمد: جماعت اسلامی
کے نائب امیر مولانا جان محمد عباسی سے
ناصر جہاں کا انٹرویو۔ چٹان (لاہور)،
۲۳ اپریل، جلد ۳۲، شماره ۱۷،
ص ۲۳ - ۲۴ - ۲۵

عبدالغفور احمد، پروفیسر: جماعت اسلامی
کے پروفیسر غفور احمد سے طاہر مسعود
کا انٹرویو۔ بادبان (لاہور)، ۱۴ اگست،
جلد ۲، شماره ۱۷، ص ۱۴ - ۱۵

عبدالمفتی: جماعت اسلامی۔ ایک قومی
و ملی اثاثہ۔ دعوت (دہلی)، ۲۲ ستمبر،
ص ۲، ک ۱ - ۸

لغاری، بچل: جماعت اسلامی اور قومی
اتحاد۔ جنگ (کراچی)، ۵ اکتوبر،
ص ۳، ک ۳ - ۵

مقبول الرحیم، مفتی: جماعت اسلامی
جنوبی ایشیا کی سب سے زیادہ منظم
جماعت ہے۔ ملت (اسلام آباد)، ۴ مارچ،
جلد ۲، شماره ۷، ص ۱۵ - ۱۷

مودودی، ابوالاعلیٰ: جماعت اسلامی۔
چٹان (لاہور)، ۸ اکتوبر، جلد ۳۲،
شمارہ ۴، ص ۱۵ - ۱۸

ہاہون فر: جماعت اسلامی کی قیادت کا
بروقت فیصلہ۔ مشرق (لاہور)، ۵ اکتوبر
ص ۵، کالم ۴ - ۷

پاکستان قومی اتحاد : منشور جو ایثار
قربانی کی بنیاد بنا۔ افریشیا (لاہور)
۲۳ ستمبر، جلد ۵، شماره ۱۱
ص ۱۳ - ۲۱

عبدالستار خان نیازی سے سید ارشاد احمد
کی خصوصی ملاقات۔ افریشیا (لاہور)،
۲۳ مارچ، جلد ۳، شماره ۳۷،
ص ۲۷ - ۳۲

یاسر، خالد اقبال : جمعیت العلماء پاکستان :
ایک طویل جدوجہد کا مختصر جائزہ۔
ملت (اسلام آباد)، ۱۱ مارچ، جلد ۲،
شماره ۸، ص ۱۱ - ۱۲

(ج) قومی اتحاد

اتحاد کی حکومت سے علیحدگی۔ (اداریہ)۔
حریت (کراچی)، ۱۷ اپریل، ص ۳،
ک ۲ - ۳

اظہر مسعود : کیا قومی اتحاد اور جماعت
اسلامی کے اسیدوار آپس میں مقابلہ کریں
گے؟ مغربی پاکستان (لاہور)،
۹ اکتوبر، ص ۳، ک ۳ - ۷

بھٹو، محمد موسیٰ : قومی اتحاد اور
موجودہ حکومت کے درمیان محاذ آرائی
کی کیفیت کیوں؟ جنگ (راولپنڈی)،
۳ اکتوبر، ص ۳، ک ۶ - ۸

پاکستان قومی اتحاد اور اس کے وزیر۔
(نیوز سروے)۔ مغربی پاکستان (لاہور)،
۲۳ اپریل، ص ۲، ک ۳ - ۷

پاکستان قومی اتحاد کے حقیقی مقاصد کیا
تھے؟ افریشیا (لاہور)، ۲۳ ستمبر،
جلد ۵، شماره ۱۱، ص ۹ - ۱۳

ڈار، محمد اسلم : منزل ہے کہاں تیری؟
قومی اتحاد کے ٹوٹنے کے وجوہات کیا
ہیں؟ اسلامی جمہوریہ (لاہور)، ۲۶
اگست، جلد ۱۰، شماره ۳۲ - ۳۳،
ص ۲۴ - ۲۵ - ۳۴

جعفری، رضا : قومی اتحاد کی مقبولیت
کم ہو رہی ہے۔ مشرق (لاہور)،
۲۶ ستمبر، ص ۲، ک ۵ - ۷

جمعیت المشائخ۔ قومی اتحاد پر اعتقاد!
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی)،
۲۸ جون، ص ۳، ک ۱ - ۳

حکومت سے علیحدگی کا مناسب وقت
(اداریہ)۔ مشرق (لاہور)، ۱۴ اپریل،
ص ۲، ک ۱ - ۳

— : — امروز (لاہور) ، ۱۴ اگست ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

شاہد ، محمد حمید : مفتی محمود کا انکشاف -
پاکستان قومی اتحاد کی حکومت سے
علیحدیگی کا فیصلہ جنوری کے آخر میں
ہو گا - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ،
۲۴ جنوری ، جلد ۱۰ ، شماره ۳ ،
ص ۱۹ - ۲۰

صلاح الدین ، محمد : قومی اتحاد ، منزل
ہے کہاں تیری ! افریشیا (لاہور) ،
۲۴ ستمبر ، جلد ۵ ، شماره ۱۱ ،
ص ۲۵ - ۲۸

عزیز مظہر : پاکستان قومی اتحاد کا
مستقبل کیا ہے ؟ مشرق (لاہور) ،
۹ مئی ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

عمر سلیم : قومی اتحاد کی کابینہ میں
شمولیت - نو ماہ کا دور اقتدار ایک
جائزہ - ایک بیلنس شیٹ - مشرق (لاہور) ،
۲۱ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

غفور احمد ، پروفیسر : پاکستان قومی
اتحاد کے سابق میکرٹری جنرل پروفیسر
غفور احمد سے رفیق ڈوگر کا انٹرویو -
زندگی (لاہور) ، ۶ جولائی ، جلد ۱۵ ،
شماره ۲۸ ، ص ۷ - ۹

خان ، نوابزادہ نصر اللہ : پاکستان قومی
اتحاد کے نائب صدر نوابزادہ نصر اللہ خان
سے ممتاز عامر کا انٹرویو - افریشیا (لاہور) ،
۱۵ جون ، جلد ۴ ، شماره ۹ ، ص ۷ - ۱۰
— : پاکستان قومی اتحاد کے نائب صدر
نواب زادہ نصر اللہ خان سے مجیب الرحمن
شامی کا انٹرویو - بادبان (لاہور) ،
۱۹ جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۱۳ ،
ص ۷ - ۱۵

— : — ۲۶ جولائی ، جلد ۲ ،
شماره ۱۴ ، ص ۱۹ - ۲۶

— : پاکستان قومی اتحاد کے نواب زادہ
نصر اللہ خان سے چند باتیں - میاہ ڈائجسٹ
(لاہور) ، اکتوبر ، جلد ۳ ، شماره ۱۰ ،
ص ۲۱ - ۲۷

خان ، سردار عبدالقیوم : پاکستان قومی
اتحاد کے رہنما سردار عبدالقیوم خان سے
ممتاز عامر کا انٹرویو - افریشیا (لاہور) ،
۴ مئی ، جلد ۴ ، شماره ۳ ، ص ۶ - ۳۱
سعد ، محمد ہارون : "قومی اتحاد" کو اب
ختم کر دینا چاہیے - امروز (لاہور) ،
۱۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

سلہری ، زیڈ - اے : پاکستان قومی اتحاد
کا المیہ - افریشیا (لاہور) ، ۱۷ اگست ،
جلد ۵ ، شماره ۶ ، ص ۹ - ۱۰

قومی اتحاد کی حکومت سے علیحدگی
(اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۷ اپریل ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

قومی اتحاد ، حکومت سے علیحدگی کے بعد
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۷ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

قومی اتحاد کے رویے میں لچک (اداریہ) ،
شرق (پشاور) ، ۲۰ ستمبر ، ص ۲ -
ک ۱ - ۳

قومی اتحاد کے رہنماؤں سے (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم جون ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۳

قومی اتحاد مسلم لیگ کے بغیر! (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۶ جنوری ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

قومی اتحاد میں توڑ پھوڑ کی نئی کوشش
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۳۰ اپریل ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۲

قومی اتحاد میں شکست و ریخت کا عمل -
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۳۰ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

قومی اتحاد میں شمولیت کے شرائط
(اداریہ) - مشرق (لاہور) ، یکم جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

غلزئی ، نصر اللہ : کیا مفتی محمود قومی
اتحاد کی صدارت سے استعفا دے دیں گے -
چٹان (لاہور) ، ۱۰ ستمبر ، جلد ۳۲ ،
شمارہ ۲۷ ، ص ۹ - ۱۰

فوجی حکومت کے اقدامات اور
پی - این - اے (اداریہ) - مساوات
(لاہور) ، ۲۹ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲
قومی اتحاد اور جماعت اسلامی (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۳ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۲ - ۳

قومی اتحاد "ایک جماعت" کیسے ؟
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۴ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

قومی اتحاد کا المیہ : چٹان (لاہور) ،
۲۰ اگست ، جلد ۳۲ ، شمارہ ۳۴ ،
ص ۱۷ - ۱۸

قومی اتحاد کا خاتمہ - (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۷ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۲ - ۳

قومی اتحاد کن مشکلوں میں ہے ؟ کن
مرحلوں میں ہے ؟ بادبان (لاہور) ،
۱۳ ستمبر ، جلد ۲ ، شمارہ ۲۱ ، ص ۶

قومی اتحاد کی بے تدبیر سیاست (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۸ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

قومی اتحاد کی کابینہ سے علیحدگی
(اداریہ) - جہاد (پشاور) ، ۱۷ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

قومی اتحاد - آزمائشوں کا دور -
(اداریہ) - الفیشیا (لاہور) ، ۱۷ ستمبر ،
جلد ۵ ، شماره ۱۰ ، ص ۳

قومی اتحاد - دونوں تجاویز وزنی ہیں
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۹ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

قومی اتحاد - ناگزیر صورت ہے (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳۰ اگست ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

قومی اتحاد - وقت کا تقاضا - (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۰ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مستقبل کا سیاسی نقشہ کیا ہوگا ؟
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۱ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مفتی محمود : پاکستان قومی اتحاد کے صدر
مولانا مفتی محمود سے حافظ عبدالخالق
کا انٹرویو - زندگی (لاہور) ، ۲۲ جون ،
جلد ۱۵ ، شماره ۲۶ ، ص ۱۱ - ۱۲

مفتی محمود بھی (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۱۰ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
مفتی محمود کی منفی سیاست - مساوات
(لاہور) ، ۲۹ مئی ، ص ۲ ، ک ۷ - ۸

مکمل بائیکاٹ - قومی اتحاد کا فیصلہ !
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

ہمدانی ، میر غلام قادر : کیا قومی اتحاد
وقتی ضرورت کے تحت وجود میں آیا تھا -
حریت (کراچی) ، ۲ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۸

(ج) مساوات پارٹی

بجالی جمہوریت کے لیے تمام جماعتیں کم
سے کم پروگرام پر متفق ہو جائیں -
عام لوگ انتخابات کا التواء برداشت نہیں
کریں گے - رامے ! حریت (کراچی) ،
۳۰ اگست ، ص ۱ ، ک ۵ - ۶

رامے ، محمد حنیف : پاکستان مساوات
پارٹی کے صدر حنیف رامے سے جاوید سید
کا خصوصی انٹرویو - ملت (اسلام آباد) ،
یکم جون ، جلد ۲ ، شماره ۱۹ ،
ص ۱۱ - ۱۲

—: مساوات پارٹی کے سربراہ محمد حنیف
رامے سے آفتاب احمد کا انٹرویو - الفیشیا
(لاہور) ، ۲ مارچ ، جلد ۳ ، شماره ۲۳ ،
ص ۲۷ - ۲۸

گول میز کانفرانس (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۵ مئی ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۲

(ح) مسلم لیگ

اظہر مسعود: پاکستان کی تمام تر بد قسمتی کی ذمہ داری مسلم لیگ پر عائد ہوتی ہے۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ مئی ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

تماشا مسلم لیگ کا ! (اداریہ) - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۵ اپریل ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

خان ، طاؤس : مسلم لیگ متحد ہو کر
پاکستان منوار مکتی ہے۔ مشرق (لاہور) ،
۳ جون ، ص ۵ ، ک ۵ - ۷

سلیم چودھری : تاریخ آپ سے مخاطب ہے۔
پاکستان بننے کے بعد مسلم لیگ نے
پاکستان کو کیا دیا۔ صحافت (لاہور) ،
۱۴ اگست ، جلد ۱ ، شماره ۲۶ ،
ص ۱۹ - ۲۴

مینی ، غلام غوث : ممتاز صنعت کار
مسلم لیگی سابق رکن قومی اسمبلی
جناب اے۔ کے۔ سومار سے نمائندہ
جنگ کا انٹرویو۔ جنگ (راولپنڈی) ،
۲۴ جون ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

شفیع ، محمد : مسلم لیگ کا اتحاد۔
مشرق (لاہور) ، ۲۹ جون ، ص ۵ ،
ک ۲ - ۷

عالم ، قاضی اعجاز : مسلم لیگ کا انتشار
کس طرح ختم کیا جائے۔ جنگ
(راولپنڈی) ، ۸ مارچ ، ص ۱۲ ، ک ۵ - ۸
عزیز مظہر : کیا مسلم لیگ متحد ہو
جائے گی۔ مشرق (لاہور) ، ۱۹ اپریل ،
ص ۵ ، ک ۳ - ۷

متحدہ مسلم لیگ : مثبت پیش رفت
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم
اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مسلم لیگ اتحاد کی راہ پر (اداریہ)۔
امروز (لاہور) ، یکم اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

مسلم لیگ کا اتحاد (اداریہ)۔ نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲ فروری ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

— : حریت (کراچی) ، یکم اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

مسلم لیگ کا المیہ (اداریہ)۔ اسلامی
جمہوریہ (لاہور) ، ۷ مارچ ، جلد ۱۰ ،
شمارہ ۱۰ ، ص ۳

مسلم لیگ کا معما (اداریہ)۔ مشرق
(لاہور) ، ۷ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳
مسلم لیگ کے اتحاد کی کوشش (اداریہ)۔
حریت (کراچی) ، ۵ مارچ ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

ملکی استحكام کے لیے تینوں مسلم لیگوں
کا اتحاد ناکزیر ہے۔ مشرق (لاہور) ،
۵ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

(خ) مسلم لیگ (پگڑا گروپ)

بشیر طاہر : مسلم لیگ پاکستان کی نظریاتی
مرحدوں کی حفاظت کرے گی۔ امروز
(لاہور) ، ۹ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

پگڑو مسلم لیگ کے انتخابات کرانے کے
لیے شیڈول کا اعلان۔ حریت (کراچی) ،
۲۱ اگست ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

پیر پگڑا صاحب : پاکستان مسلم لیگ
(پگڑا گروپ) کے صدر پیر صاحب پگڑا
سے انجم رشید کا انٹرویو۔ ملت
(اسلام آباد) ، ۸ جولائی ، جلد ۲ ،
شمارہ ۲۳ . ص ۳ - ۵

رانا خداداد : پنجاب مسلم لیگ (پگڑا
گروپ) کے صدر رانا خداداد سے
جاوید اقبال قریشی کا انٹرویو۔ الریشیا
(لاہور) ، ۱۸ مئی ، جلد ۳ ، شمارہ ۳۰ ،
ص ۱۷

شاہین عتیق الرحمان (آرگنائزر شعبہ
خواتین مسلم لیگ پگڑا گروپ) : سیاست
میں بعض لڑک اپنے مفاد کی خاطر دوسروں
پر کیچڑاچہ، التنا ضروری سمجھتے ہیں۔

مسلم لیگ کے یہ "اصول پسند لیڈر" !
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مسلم لیگ میں اختلافات (اداریہ)۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مسلم لیگی حضرات اب زمین پر اتر آئیں !
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۵ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مسلم لیگ کے دھڑوں کا داخلی خلفشار
(اداریہ)۔ مشرق (لاہور) ، ۵ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مسلم لیگ اپنے ہی لیڈروں کا شکار ؟
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۷ جون ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

مسلم لیگ حقیقی اتحاد کی ضرورت
(اداریہ)۔ امروز (لاہور) ، ۱۶ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

مسلم لیگ - سہ شد (اداریہ)۔ قیوم
مسلم لیگ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۵ جنوری ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

مسلم لیگ - مصالحت کے دروازے بند ؟
(اداریہ)۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۳ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

(د) مسلم لیگ (چٹھہ گروپ)

چٹھہ گروپ کی قومی اتحاد سے علیحدگی
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۰ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

چٹھہ ، محمد حسین : پاکستان مسلم لیگ
(چٹھہ گروپ) کے سربراہ محمد حسین چٹھہ
سے انٹرویو - بادبان (لاہور) ، ۱۶ مارچ ،
جلد ۱ ، شماره ۳۸ ، ص ۳۲ - ۳۳

— : مسلم لیگ چٹھہ گروپ کے صدر
چودھری محمد حسین چٹھہ سے سعید احمد
کا انٹرویو - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ،
۲۸ فروری ، جلد ۱۰ ، شماره ۹ ،
ص ۱۳ - ۱۵

زاہد سرفراز ، میاں : پاکستان مسلم لیگ
(چٹھہ گروپ) کے رہنما اور سابق وفاق
وزیر میاں زاہد سرفراز سے انٹرویو -
ملت (اسلام آباد) ، ۶-۱۲ مئی ، جلد ۲ ،
شماره ۱۶ ، ص ۱۲ - ۱۳

عزیز مظہر : چٹھہ گروپ کی قومی اتحاد
سے علیحدگی - مشرق (لاہور) ، ۲۰ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۳

قاسم ، ملک محمد : پاکستان مسلم لیگ
(چٹھہ گروپ) کے سیکریٹری جنرل ملک
محمد قاسم سے میر عابدی کا انٹرویو -
چٹان (لاہور) ، ۲۹ جنوری ، جلد ۳۲ ،
شماره ۵ ، ص ۱۱ - ۱۲

محریر شمال سرگس - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، یکم اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۶ - ۸

مسلم لیگ کے انتخابی منشور کا اعلان ستمبر
میں کر دیا جائے گا ! پیر پگاڑا شریف -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۶ جولائی ،
ص ۱ ، ک ۲ - ۳

مسلم لیگ (پگاڑا گروپ) کا نیا منشور
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۳ جنوری ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

مسلم لیگ کو انتخابات میں سندھ اور
پنجاب میں زبردست کامیابی ہوگی - پیر
پگاڑا - مشرق (لاہور) ، ۲۰ اگست ،
ص ۱ ، ک ۵ - ۶

مسلم لیگ کے اتحاد کا امکان (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ۲ فروری ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

مسلم لیگ کے اتحاد کی کوششیں (اداریہ) -
پگاڑا گروپ ، چٹھہ گروپ (امروز
(لاہور) ، ۵ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

مسلم لیگ کے علاوہ سب کے ساتھ اتحاد
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵
مئی ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

سینگل ، عطا اللہ : بلوچستان کے سیاسی رہنما عطا اللہ سینگل سے ضیاء شاہد کا انٹرویو - صحافت (لاہور) ، ۱۳ جون ، جلد ۳ ، شماره ۳۰ ، ص ۴ - ۱۰

— : — پاکستان نیشنل پارٹی کے سربراہ سردار عطا اللہ سینگل سے قیصر محمود بٹ کا انٹرویو - ملت (اسلام آباد) ، ۳۱ جولائی ، جلد ۲ ، شماره ۲۵ ، ص ۱۰ - ۱۲

ولی خان کا انٹرویو (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۴ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

(ز) نیشنل ڈیموکریٹک پارٹی

احمد ، عبدالہادی : این - ڈی - پی کے قومی کنونشن کی اندرونی کہانی - زندگی (لاہور) ، ۱۵ جون ، جلد ۱۵ ، شماره ۲۵ ، ص ۸ - ۱۰

این - ڈی - پی کے انتہا پسند (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

این - ڈی - پی ، نظریاتی انتشار سے دوچار ہے - جہاد (پشاور) ، ۳ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

مسلم لیگ چٹھہ گروپ کے اختلافات (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۸ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

مسلم لیگ چٹھہ گروپ نے قومی اتحاد سے لاتعلقی کا اعلان کر دیا - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۰ اپریل ، ص ۶ ، ک ۳

(ذ) مسلم لیگ (قیوم گروپ)

خان عبدالقیوم خان : پاکستان مسلم لیگ (قیوم گروپ) کے سربراہ سے نمائندہ جنگ ملتان خان رضوانی کا خصوصی انٹرویو - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۹ جنوری ، ص ۷ ، ک ۱ - ۸

قیوم لیگ کی بحالی (اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۵ جنوری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

میری مسلم لیگ بلدیاتی انتخابات کا بائیکاٹ کرے گی ! خان قیوم - حریت (کراچی) ، ۲۱ اگست ، ص ۱ ، ک ۲ - ۳

(ر) نیشنل پارٹی

پاکستان نیشنل پارٹی (اداریہ) - حریت (کراچی) ، ۵ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

پاکستان نیشنل پارٹی کا مطالبہ (اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۸ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مزاری ، شیر باز : این - ڈی - پی کے صدر
سردار شیر باز مزاری سے ممتاز عامر کا
انٹرویو - ایشیا (لاہور) ، ۱۳ جولائی ،
جلد ۵ ، شماره ۱ ، صص ۱۱ - ۱۷

مزاری ، شیر باز : این - ڈی - پی کے
سربراہ شیر باز مزاری سے نسیم اظہر کا
انٹرویو - بادبان (لاہور) ، ۲۷ اپریل ،
جلد ۲ ، شماره ۲۰ ، صص ۶ - ۷

مقبول کشمیری : این - ڈی - پی بھٹو کے
واقعہ سے فائدہ اٹھانا چاہتی ہے - امروز
(لاہور) ، ۱۶ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶
منظور احمد : میر غوث بخش بزنجو کے
سیاسی مقاصد - جنگ (راولپنڈی) ،
۳ مئی ، ص ۳ ، ک ۴ - ۷

مولانا نورانی سے ایک مودبانہ گزارش
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۰ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

نسیم ولی خان ، بیگم : نیشنل ڈیموکریٹک
پارٹی (N.D.P.) کی رہنما بیگم نسیم ولی
خان سے آفتاب احمد خان کا انٹرویو -
ایشیا (لاہور) ، ۱۲ جنوری ، جلد ۳ ،
شماره ۲۷ ، صص ۳ - ۵

نیشنل ڈیموکریٹک پارٹی کی تقسیم
(اداریہ) - امروز (لاہور) ، ۲۱ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

پہلے بلدیاتی انتخابات کے انعقاد سے عوام
میں شکوک پیدا ہو رہے ہیں - جنگ
(کراچی) ، ۲۰ اگست ، ص ۱ ،
ک ۳ - ۵

راؤ ، سہروز اختر : این - ڈی - پی پنجاب
کے سربراہ راؤ سہروز اختر سے انٹرویو -
صحافت (لاہور) ، ۱۵ فروری ، جلد ۳ ،
شماره ۱۵ ، صص ۵ - ۷

خان ، آفتاب احمد : کیا این - ڈی - پی
واقعی سرحد کی سب سے بڑی جماعت ہے؟
صوبہ سرحد کا سیاسی جائزہ - ایشیا
(لاہور) ، ۲ فروری ، جلد ۳ ، شماره ۳۰ ،
صص ۱۱ - ۱۳ - ۲۶

خان ، عبدالولی خان : این - ڈی - پی کے
رہنما خان عبدالولی خان سے آفتاب احمد
خان کا خصوصی انٹرویو - ایشیا
(لاہور) ، ۱۹ جنوری ، جلد ۳ ، شماره
۲۸ ، صص ۱۸ - ۲۰ - ۲۵

زبیری ، عابد : این - ڈی - پی کے
سیکرٹری اطلاعات عابد زبیری سے
نسیم اظہر کی خصوصی ملاقات - بادبان
(لاہور) ، ۱۸ جنوری ، جلد ۱ ، شماره ۳۰ ،
صص ۳۱ - ۳۳

علوی ، نسیم : بزنجو کی سیاست ، ایک
مطالعہ ، ایک تجزیہ - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۰ مئی ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

سوانح

- (۱) آزاد ، مولانا ابوالکلام (۲) آزاد ،
 محمد حسین (۳) احمد شہود ، سید (۴)
 اشرف علی تھانوی (۵) اصغر خان ، محمد
 (۶) افضل حق ، چودھری (۷) اقبال ،
 علامہ محمد (۸) امیر ہلی ، سید (۹)
 ایوب خان ، محمد (۱۰) برکت علی ،
 ملک (۱۱) بلوچ ، آغا عبدالکریم (۱۲)
 بہادر یار جنگ ، نواب (۱۳) بہٹو ،
 ذوالفقار علی (۱۴) پیر پگاڑا (۱۵) جام
 صادق علی (۱۶) جناح ، محمد علی (۱۷)
 جوہر ، محمد علی (۱۸) جہاں آرا بیگم
 شاہنواز (۱۹) حسرت موہانی ، مولانا
 (۲۰) سلطان ، خان دلاور (۲۱) خان
 عبدالغفار خان (۲۲) خلیق الزمان ،
 چودھری (۲۳) راجہ صاحب محمود آباد
 (۲۴) رحمت علی ، چودھری (۲۵)
 سر راس مسعود (۲۶) سر سید احمد خان
- (۲۷) سر عبداللہ ہارون (۲۸) سہروردی ،
 حسین شہید (۲۹) شوکت علی ، مولانا
 (۳۰) عبدالباری ندوی (۳۱) عبدالحامد
 بدایونی (۳۲) عبدالولی خان (۳۳) مری ،
 شیر محمد (۳۴) مینگل ، سردار عطا اللہ
 خان (۳۵) ظفر علی خان ، مولانا (۳۶)
 جان محمد عباسی ، مولانا (۳۷) عبیداللہ
 سندھی ، مولانا (۳۸) غلام عباس ،
 چودھری (۳۹) فاطمہ جناح ، محترمہ
 (۴۰) گورسانی ، مشتاق احمد (۴۱)
 لیاقت علی خان (۴۲) ماؤنٹ بیٹن لارڈ ،
 (۴۳) مشرقی ، عنایت اللہ (۴۴) مودودی ،
 سید ابوالاعلیٰ (۴۵) ناظم الدین ، خواجہ
 (۴۶) ندوی ، سید میان (۴۷) نشتر ،
 سردار عبدالرب (۴۸) نورالامین (۴۹)
 نیازی ، امیر عبداللہ خان (۵۰) وقار
 الملک ، نواب (۵۱) یحییٰ خان -

لانگ مارچ - امروز (لاہور) ،
اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲-۳

—: سید احمد شہید نے ہندوستان
مسلمانوں میں جہاد کا جذبہ پیدا کیا
ہریت (کراچی) ، ۲۸ اکتوبر ، ص ۳
ک ۸-۳

حسین ہزاروی ، محمد : معرکہ بالا کوٹ
سید احمد شہید کے مشن کو غداروں
نے ناکام بنا دیا - مشرق (لاہور)
۹ مئی ، ص ۱۰ ، ک ۱-۸

سید احمد شہید - جہاد (پشاور) ،
اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳-۵

سید احمد شہید (پس منظر) - امروز
(لاہور) ، ۲۷ مئی ، ص ۳ ، ک ۶-۷

ناز مصطفیٰ : سید احمد شہید بریلوی
اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۳۰ جون
جلد ۱۰ ، شمارہ ۲۳ - ۲۵ ، ص ۲۰

(۴) اشرف علی تھانوی ، مولانا

تھانوی ، ارشاد الحق - حکیم الامت
حضرت مولانا اشرف علی تھانوی
ہریت (کراچی) ، ۱۳ جون ، ص ۳
ک ۸-۳

حکیم الامت حضرت مولانا اشرف علی
تھانوی زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ نومبر ،
ص ۳ ، ک ۱-۸

(۵) اصغر خان ، محمد

اظہر مسعود و اصغر خان سیاسی اخوت

سوانح

(۱) آزاد ، مولانا ابوالکلام

بندھانی ، حافظ محمد ابراہیم : وقت مولانا
ابوالکلام آزاد کے تدبیر پر مسہر تصدیق
ثبت کر چکا ہے - چٹان (لاہور) ، ۲۶
فروری ، جلد ۲۳ ، شمارہ ۹ ، ص ۱۸-۹

فرید احمد : مولانا ابوالکلام آزاد
قائد اعظم کے مزار پر - چٹان (لاہور) ،
یکم جنوری ، جلد ۳۲ ، شمارہ ۱ ، ص ۲۲-۲۳

عنایت اللہ ، حکیم : امام الہند مولانا
ابوالکلام آزاد - چٹان (لاہور) ، ۵ مارچ ،
جلد ۳۲ ، شمارہ ۱۰ ، ص ۱۹ - ۲۰ ، ص ۴۲

—: —: ۱۲ مارچ ، جلد ۳۲ ، شمارہ
۱۱ ، ص ۲۳ - ۲۴ ، ص ۴۲

—: —: ۱۹ مارچ ، جلد ۳۲ ، شمارہ
۱۲ ، ص ۳۲-۳۳

(۲) آزاد ، مولانا محمد حسین

مولانا محمد حسین آزاد کی علمی و ادبی
خدمات - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۷ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۶ ، ص ۷

—: —: زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۶ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۳-۵

(۳) احمد شہید ، سید

ہٹ ، ظہور الدین : سید احمد شہید کا

افضال احمد: ملت اسلامیہ کسی مخصوص
زمانے کے لیے نہیں۔ نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۹ نومبر، ص ۵، ک ۱-۶

اقبال اور اجتہاد۔ زمانہ (کوئٹہ)، ۲۹
ستمبر، ص ۳، ک ۱-۳

اقبال اور پاکستان۔ زمانہ (کوئٹہ)،
۱۳ دسمبر، ص ۲، ک ۳-۵

اقبال اور روسی۔ زمانہ (کوئٹہ)، ۲۹
ستمبر، ص ۳، ک ۵-۸

اقبال اور عشق رسول۔ زمانہ (کوئٹہ)،
۱۶ اکتوبر، ص ۳، ک ۳-۶

اقبال اور فلسفہ تصوف۔ زمانہ (کوئٹہ)،
۱۹ اکتوبر، ص ۲، ک ۳-۶

اقبال اور قومیت۔ زمانہ (کوئٹہ)، ۲۹
اگست، ص ۲، ک ۳-۵

—:—، ۹ نومبر، ص ۲، ک ۳-۶

اقبال عالم اسلام کے لوق و دق ثقافتی صحرا
میں شاداب پھل دار درخت کے مشابہ
ہیں۔ مشرق (لاہور)، ۹ نومبر، ص ۳
ک ۵-۸

اقبال کا اجتہاد اور نظریہ پاکستان۔
زمانہ (کوئٹہ)، ۹ نومبر، ص ۲، ک
۳-۵

—:—، ۲۵ ستمبر، ص ۳، ک ۱-۳

اقبال کا پیغام نوجوانان ملت کے نام۔
زمانہ (کوئٹہ)، ۸ اکتوبر، ص ۳،
ک ۱-۳

بن کر ابھریں گے۔ جہاد (پشاور)،
۲۳ مئی، ص ۲، ک ۳-۷

(۶) افضل حق، چودھری

بندھانی، حافظ محمد ابراہیم: چودھری
افضل حق (مرحوم) مجلس احرار کے
مجاہد۔ چٹان (لاہور)، جلد ۳۲، شماره
۲، ص ۲۳-۲۴

(۷) اقبال، علامہ محمد

احمد، حافظ بشیر: ڈاکٹر اقبال
ترجمان حقیقت۔ جنگ (راولپنڈی)،
۶ فروری، ص ۲، ک ۱-۳

ادیب، عبدالکافی: د ملی اتحاد علمبردار
علامہ اقبال (پشتو)۔ جہاد (پشاور)،
۲۲ مارچ، ص ۳، ک ۵-۶

انور سجاد: کلام اقبال۔ ایک جائزہ۔
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۷ دسمبر،
ص ۸، ک ۳-۶

احمد، امین الدین: اقبال کا نظریہ
معاشیات۔ جنگ (راولپنڈی)، ۲۲ اپریل،
ص ۱۰، ک ۳-۶

—:— علامہ اقبال اور جمہوریت۔ جنگ
(راولپنڈی)، ۸ اپریل، ص ۱۲، ک ۱-۳

احمد، غازی آبادی حافظ بشیر: اقبال
اور عشق رسول۔ جنگ (راولپنڈی)،
۲۱ اپریل، ص ۲، ک ۳-۶

اشرف چٹھہ: علامہ اقبال کا فلسفہ
خودی۔ نوائے وقت (راولپنڈی)، ۹
نومبر، ص ۱۵، ک ۳-۶

—:— ۲۵ اپریل، ص ۵، ک ۱

—:— علامہ اقبال اور اسلامی نظریہ قومیت - مغربی پاکستان (لاہور)، ص ۱، ک ۲

بہشت، ملک محبوب عالم: اقبال کے نظریہ قومیت کی بنیاد وطن میں وحدت فکر ہے - مشرق (لاہور)، ۲۱ اپریل، ص ۲، ک ۳ - ۶

بیابانہ مجلس اقبال (اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۹ نومبر، ص ۵، ک ۱ - ۳

پاشا، مصطفیٰ کمال: شاعر مشرق اشتراکیت کے مخالف تھے - مشرق (لاہور)، اشاعت خاص، ۹ نومبر، ص ۲، ک ۶ - ۸

تبسم کشمیری: مسلمانوں کی قومی ثقافت اور علامہ اقبال کی خدمات - مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۱ اپریل، ص ۲، ک ۳ - ۸

جدید مشرقی شاعری میں اقبال کی آواز سدا گونجتی رہے گی - زمانہ (کوئٹہ)، ۱۱ اکتوبر، ص ۳، ک ۶ - ۸

جعفر، ملک محمد: اقبال کا خطبہ الہ آباد - کشیر (راولپنڈی)، ۲۰ مارچ، جلد ۱۳، شماره ۱۱، ص ۳، ک ۱ - ۲

جنجوعہ، لیاقت علی: شاعر مشرق - جنگ (راولپنڈی) - اقبال ایڈیشن، ۲۱ اپریل، ص ۱۰، ک ۱ - ۸

—:— ۹ نومبر، ص ۲، ک ۳ - ۷

اقبال کا تصور حسن - زمانہ (کوئٹہ)، ۹ نومبر، ص ۳، ک ۳ - ۵

—:— ۱۵ دسمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸

اقبال کا عقلیت پسندی کا تصور - زمانہ (کوئٹہ)، ۸ اگست، ص ۲، ک ۵ - ۷

اقبال کا مرد مومن - زمانہ (کوئٹہ)، ۷ اگست، ص ۳، ک ۲ - ۵

امجد علی: اقبال کا مرد مومن پوری انسانیت کا رہنما ہے - مشرق (لاہور)، ۲۱ اپریل، ص ۱۰، ک ۶ - ۱

انصاری، بزمی: علامہ اقبال سے ایک ملاقات - جنگ (راولپنڈی)، ۲۱ اپریل، ص ۱۲، ک ۵ - ۸

انصاری، سحر: اقبال کا تصور مملکت، پاکستانی نظریہ - پرتاب (نئی دہلی)، ۳ ستمبر، ص ۲، ک ۳ - ۷

بدرالدین، سید: کچھ اقبال کے بارے میں - مساوات (لاہور)، ۲۱ اپریل، ص ۲، ک ۳ - ۸

بزمی، خالد: اقبال اپنے ملفوظات کے آئینے میں - امروز (لاہور)، ۹ نومبر، ص ۳، ک ۳ - ۷

بلوچ، عبدالباقی: علامہ اقبال اور مسئلہ قومیت - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۳ اپریل، ص ۳، ک ۱ - ۶

خان ، عبدالرحمان : دورِ جدید کے شعراء
پر اقبال کا اثر - امروز (لاہور) - اشاعت
خاص ، ۲۱ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

خان ، عبدالصمد : اقبال کو پختون اور
پشتو سے محبت تھی - ملت (اسلام آباد) ،
۱۸ مارچ ، جلد ۲ ، شماره ۹ ، ص ص
۴۲ - ۴۳

خان ، عبدالوحید : حکیم الامت نے وطنیت
کا نظریہ باطل قرار دیا - مشرق (لاہور) ،
۹ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

خان ، غلام سرور : اقبال ، تحصیل علم
کے ادوار - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۹ نومبر ، ص ۱۵ ، ک ۷ - ۸

— : نوجوانانِ ملت کا عظیم شاعر -
امروز (لاہور) ، ۲۱ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۵ - ۷

خان ، فدا محمد : اقبال کا پیغام نوجوانانِ
ملت کے نام - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۹ اپریل ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸

خان ، مسعود محمود : اقبال کا تصورِ
قومیت - جنگ (راولپنڈی) ، ۸ اپریل ،
ص ۱۲ ، ک ۱ - ۳

خان ، مشتاق احمد : علامہ اقبال کے
خطوط سے ان کے صوفیانہ اندازِ فکر کا
اندازہ ہوتا ہے - حریت (کراچی) ، ۹
نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پور ، محمد علی : علی برادران اور علامہ
قبال - امروز (لاہور) - اشاعتِ خاص ،
نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

بغتائی ، ناصر بیگ : فلسفہٴ اقبال پر ایک
تائراہ نظر - مساوات (لاہور) ، یکم
جنوری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

بٹی ، ایم - ٹی - ایچ : علامہ اقبال
پر صغیر کے مسلمانوں کے نہ صرف مذہبی
ہنا بلکہ عظیم سیاسی راہبر بھی ہیں -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۸ جنوری ، ص ۱ ،
۸ - ۳

فیدر ، مرزا غلام : علامہ اقبال ایک
نظیم مفکر ، الہامی شاعر - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۲۱ اپریل ، ص ۸ ،
۳ - ۱

خان ، حمید احمد : آئیے ڈاکٹر اقبال سے
بلیں - امروز (لاہور) ، ۹ نومبر ، ص ۱ ،
۸ - ۷

غالب بخاری ، سید زبیر حسین : اردو
شاعری میں علامہ اقبال کیفرادیت -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ اپریل ،
ص ۷ ، ک ۳ - ۵

خان ، طاہر محمود : اقبال کے سفرِ یورپ
کے بعد تاثرات - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۹ نومبر ، ص ۱۱ ، ک ۱ - ۸

سالک ، عبدالمجید : اقبال کی گوریلا
زندگی کا ایک رخ - امروز (لاہور) ،
نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

ملیم تابانی : اقبال کی رہائش گاہ - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۹ نومبر ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۸

شاعر مشرق علامہ اقبال - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۶ - ۷

شاعر مشرق علامہ اقبال - چند یادیں -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۹ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

شاعر مشرق کی یاد - (اداریہ) - مشرق
(لاہور) ، ۲۱ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

---: ۹ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

شاگر ، غلام حسن : اقبال مسلمانوں کی
نشأۃ ثانیہ کے نقیب تھے - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۷ مئی ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

شاگر ، منور علی : مفکر پاکستان
علامہ اقبال - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۵ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

شاہ ، محمد اسلام : علامہ اقبال اور عشق
رسول - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱
مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

خلیل اللہ ، محمد : مملکت پاکستان شاعر
مشرق کے خواب کی تعبیر ہے - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

رحمن ، ایس - اے : اقبال کا تصور
اسلام - امروز (لاہور) - اشاعت خاص ،
۲۱ اپریل ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

رضوان احمد : علامہ اقبال کا خطبہ
الہ آباد - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۱ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۶

رضوی ، محمود : اقبال اور فلسفہ تصوف -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۹ جنوری ،
ص ۵ ، ک ۵ - ۸

---: ۳ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

---: اقبال اور فلسفہ تصوف -
علامہ اس تصوف کے خلاف تھے جو
رہبانیت سکھاتا ہے - نوائے وقت
(راولپنڈی) - اشاعت خصوصی - فیچر ،
۲۵ جنوری ، ص ۵ ، ک ۷ - ۸

ریاض ، محمد : تحریک آزادی میں اقبال کا
حصہ - امروز (لاہور) ، ۲۱ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۸

زلفی ، سرفراز : اقبال کی نظر میں اسلام
ایک مکمل فلسفہ اخلاق ہے - جنگ
(کراچی) - خصوصی ایڈیشن ، ۳ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

عبدالمجید ، رانا : اقبال کی ذات پورے
عالمِ اسلام کے لیے باعثِ افتخار ہے ۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۹ نومبر ،
ص ۷ ، ک ۵

عبدالرحیم ، خواجہ : مزار اقبال کی تعمیر
کے مراحل ۔ امروز (لاہور) ۔ اشاعت
خاص ، ۲۱ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

عبدالرشید ، میاں : اقبال نے صدیوں
پرانے فکری جمود کو توڑا ۔ نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۱ نومبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۷

— : حکیم الامت کا کارنامہ ۔ نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۹ نومبر ، ص ۵ ،
ک ۶ - ۸

عبدالقادر (مرحوم) ، سر شیخ : دانائے
راز ۔ جہاد (پشاور) ، ۲۰ اپریل ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۶

عبدالقدیر نجفی : یاد اقبال ۔ جہاد (پشاور) ،
۱۵ جون ، ص ۲ ، ک ۲ - ۶

— : — ۲۸ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۴

عبدالله ، سید : اقبال اور ڈینٹے کے ذہنی
فاصلے ۔ جنگ (کراچی) ، علم و ادب ،
۲۷ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

— : اقبال اور عصر حاضر کے
تقاضے ۔ چٹان (لاہور) ، ۳۰ اپریل ، جلد
۳۲ ، شماره ۱۸ ، ص ۱۹ - ۲۰ - ۳۲

مد ، محمد حنیف : کامل انسانوں کے
بر سوماتی معراج کمال پر نہیں پہنچ
کتی ۔ امروز (لاہور) ۔ اشاعتِ خاص ،
نومبر ، ص ۱ ، ک ۲ - ۴

بین ، رحیم بخش : اقبال کا تجدیدی
نامہ ۔ جنگ (راولپنڈی) ۔ اقبال ایڈیشن
۲۱ اپریل ، ص ۹ ، ک ۵ - ۸

ناستہ حسین : اقبال اور نطشے ۔ علامہ
اقبال فطرت کو مسخر کرنے کی ترغیب
دیتے ہیں ۔ مشرق (لاہور) ، ۹ نومبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۸

مدیقی ، جمال حیدر : اقبال کا نظریہ
حیات ۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
نومبر ، ص ۱۵ ، ک ۳ - ۸

مدیقی شاہین : اقبال کا تعلیمی تصور ۔
لاشِ حقیقت ۔ پرورشِ خودی ۔ مقصد
زندگی کا تعین اور اسلامی اجتماعیت سے
بط و فاداری ۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

مدیقی ، نظیر : اقبال کی شاعری میں
السان کی عظمت ۔ جنگ (راولپنڈی) ،
نومبر ، ص ۲۱ ، ک ۱ - ۶

منیر ، محمد : اقبال کے بارے میں ایک
مضمون ۔ جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۶

(کوئٹہ) ، ۱۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

علامہ اقبال کے دو قومی نظریے کا مفہوم

زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۳ اگست ، ص ۲

ک ۶ - ۷

علامہ اقبال کے سیاسی افکار و نظریات

زمانہ (کوئٹہ) ، ۳۰ اگست ، ص ۳

ک ۱ - ۵

— : — ۵ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

علامہ اقبال کے فکر و فلسفے پر ہم نے

خود غرضی کے پردے کیوں ڈال رکھے

ہیں - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۲ اگست ،

ص ۳ ، ک ۳ - ۳

۷ علامہ اقبال نے سرمایہ دارانہ نظام کے

خلاف پس ماندہ اقوام کو جد و جہد کا

جذبہ پیش کیا - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲ ستمبر ،

ص ۲ ، ک ۶ - ۷

علامہ اقبال نے مسلمان قوم کو خود شناسی

کا درس دیا - زمانہ (کوئٹہ) ، ۵ اگست ،

ص ۳ ، ک ۵ - ۸

— : — ۱۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

علامہ اقبال نے ملت اسلامیہ کے تن میں

میں نئی زندگی کی روح پھونک دی

زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۸ اگست ، ص ۲

ک ۳ - ۷

عشرت رحمانی : مسلم قومیت کا تصور اور

اقبال - امروز (لاہور) ، ۲۱ اپریل ،

ص ۳ ، ک ۱ - ۶

علامہ اقبال (پس منظر) - امروز (لاہور) ،

۲۰ اپریل ، ص ۲ ، ک ۶ - ۷

علامہ اقبال - جہاد (پشاور) ، ۸ نومبر ،

ص ۲ ، ک ۳ - ۶

— : زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۲ اکتوبر ،

ص ۲ ، ک ۶ - ۷

علامہ اقبال بہ طور شاعر مشرق - زمانہ

(کوئٹہ) ، ۱۹ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۶

علامہ اقبال - پیدائش سے وفات تک

(نیوز سروے) - مغربی پاکستان (لاہور) ،

۲۱ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

علامہ اقبال جن کی زندگی مادگی کا ایک

مجسم نمونہ تھی - زمانہ (کوئٹہ) ، ۷

اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

علامہ اقبال کا تصور قومیت پاکستان

کے درخشاں مستقبل اور اجتماعی خوش

حالی کی ضمانت دیتا ہے - زمانہ (کوئٹہ) ،

۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۵

علامہ اقبال کا فلسفہ خودی - زمانہ

(کوئٹہ) ، ۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۵

علامہ اقبال کا نظریہ توحید - زمانہ

— : حکیم مشرق علامہ اقبال اور
طب اسلامی - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۱ اپریل ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

— : شاعر مشرق - اسلامی اتحاد
کے لیے آپ کی خدمات - جنگ (راولپنڈی) ،
۹ نومبر ، ص ۲۱ ، ک ۷ - ۸

— : علامہ اقبال اسلامی نشاۃ ثانیہ کے
علم بردار تھے - حریت (کراچی) ،
۲۲ اپریل ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸

— : علامہ اقبال اور موتمر عالم
اسلامی - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳
دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : علامہ اقبال نے عدالت کے
دوران بھی شاہ کار کتابیں تصنیف کیں -
مشرق (لاہور) ، یکم نومبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۶

قریشی ، قاضی فضل حق : اقبال اور
ابوالکلام آس دور کے دماغ تھے - جہاد
(پشاور) ، ۲۰ اپریل ، ص ۲ ، ک ۴ - ۷

قریشی ، محمد عبدالقیوم : حکیم الامت
علامہ اقبال کا سفر آخرت - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۱ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۸

قمر اجنالوی : علامہ اقبال تفرقہ بازی کے
مخالف مخالف تھے - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۹ نومبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۸

علامہ اقبال نے ملت اسلامیہ میں بیداری
پیدا کر دی - زمانہ (کوئٹہ) ، ۳۱
اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

علامہ اقبال نشاۃ ثانیہ کے علمبردار تھے -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۶ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۴ - ۶

علی بریلوی ، سید الطاف : اقبال شاعر
مستقبل کی حیثیت سے - جنگ (کراچی)
اقبال ایڈیشن ، ۲۱ اپریل ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۶

غزالہ ارشاد : علامہ اقبال کے دو قومی
نظریے کا مفہوم - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۹
دسمبر ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

فرحت شاہجہان پوری : اقبال کا مرد
مومن تعمیر انسانیت کا معلم ہے - مشرق
(لاہور) ، ۹ نومبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

فرمودہ اقبال - چٹان (لاہور) ، یکم
جنوری ، جلد ۳۲ ، شمارہ ۱ ، ص ص
۸ - ۷

قاسمی ، احمد ندیم : علامہ اقبال کی
شاعرانہ عظمت - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۱ اپریل ، ص ۸ ، ک ۳ - ۸

قریشی ، آفتاب احمد : جاوید منزل سے
اقبال میوزیم تک - امروز (لاہور) ،
اشاعت خاص ، ۲۱ اپریل ، ص ۴ ،
ک ۷ - ۸

قمر ناز : اقبال کی رجائیت کی بنیاد قرآنی احکام پر ہے۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

کشفی ، ابوالخیر : علامہ اقبال کے دینی افکار اسلام کی مجموعی تصویر پیش کرتے ہیں۔ حریت (کراچی) ، ۹ نومبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

کلام اقبال (اداریہ)۔ جہاد (پشاور) ، ۲۰ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

کلام اقبال میں نظر و فکر کی انفرادیت۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۳ اگست ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

— : — ، ۲۴ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

گریبہ ، رشید احمد : اقبال کے سیاسی رجحانات اور تحریک پاکستان۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۹ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

گل رخ صوفی : اقبال کا تصور حسن۔ زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

م - ش : علامہ اقبال صحیح معنوں میں سادہ زلسدگی بسر کرتے تھے۔ مشرق (پشاور) ، ۱۷ اگست ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

محمود ، راجہ رشید : عشقِ مصطفیٰ اور علامہ اقبال۔ مشرق (لاہور) ، ۹ نومبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۶

— : علامہ اقبال گفتار و کردار کے آئینے میں۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۹ نومبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

مظفر عباس : مسلمانوں کو ترقی ، حرکت اور عمل پر راغب کرنا علامہ اقبال کا بنیادی مقصد تھا۔ مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۱ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۵

معزالدین ، ایم : علامہ اقبال اور عظمتِ انسانی۔ جنگ (راولپنڈی)۔ اقبال ایڈیشن ، ۲۱ اپریل ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۸

ملک ، سجاد حیدر : اقبال اور اسلامی ثقافت کی روح۔ ملت (اسلام آباد) ، ۲۲ اپریل ، جلد ۲ ، شماره ۱۳ ، ص ۷ - ۹

منور ، محمد۔ علامہ اقبال کا پیغام اتحاد۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷ اپریل ، ص ۵ ، ک ۵ - ۸

— : علامہ اقبال مردِ یقین۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۹ نومبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۷

- منیر بدر اوکاڑوی : اقبال اور عشقِ رسول - امروز (لاہور) - اشاعتِ خاص ، ۲۱ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵
- موت اقبال کی نظر میں - زمانہ (کوئٹہ) ، ۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳
- مودودی ، سید ابوالاعلیٰ : علامہ اقبال اتحاد ملت اسلامیہ کے علم بردار - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۹ نومبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۸
- سہر ، غلام رسول : اقبال کی بارگاہ میں پہلی حاضری - امروز (لاہور) - اشاعتِ خاص ، ۹ نومبر ، ص ۱ ، ک ۳ - ۶
- نجم الاسلام : علامہ اقبال اردو زبان کے سچے شیدائی تھے - حریت (کراچی) ، ۱۳ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸
- :— ، علامہ اقبال اور اردو زبان - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵
- لدیم ، جاوید اقبال : روشنیوں کا سفر - علامہ اقبال کی شخصیت اور فن پر ایک تحریر - سہارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، اپریل ، جلد ۳۰ ، شمارہ ۳ ، ص ۲۷ - ۳۱
- نسرین ارم : اقبال اور نوجوان نسل - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۴ جنوری ، ص ۶ ، ک ۶ - ۸
- نسیم بلوچ : اقبال بہ حیثیتِ وکیل - امروز (لاہور) ، ۱۲ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵
- نقوی ، علی رضا : اقبال کا پاکستان - نوائے وقت (راولپنڈی) - خصوصی اشاعت ، ۱۱ نومبر ، ص ۲ ، ک ۲ - ۸
- وحیدالدین ، فقیر سید : علامہ اقبال دہن کے معاملے میں چوں و چرا کے قائل نہیں تھے - حریت (کراچی) ، ۹ نومبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸
- وحید عشرت : علامہ اقبال کا تصور ریاست - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۵ - ۸
- یعقوب احمد : علامہ اقبال کا فلسفہ وحدانیت - ملت (اسلام آباد) ، ۲۲ اپریل ، جلد ۲ ، شمارہ ۱۳ ، ص ۱۲ - ۹
- یوسف جبریل : عقل اور عشق اقبال کی نظر میں - مشرق (لاہور) ، ۲۱ اپریل ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۸
- یوم اقبال (اداریہ) - جنگ (راولپنڈی) ، ۹ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳
- (۸) امیر علی سید
- حسین ، سید احمدالدین : سید امیر علی - زمانہ (کوئٹہ) ، ۳ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۶ - ۷

بوزی ، وحیدالدین خان : لسان الامت
بہادر یار جنگ - جنگ (راولپنڈی) ،
۲۵ جون ، ص ۱۰ ، ک ۷ - ۸

سلطان ، محمد طارق : نواب بہادر یار
جنگ - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۸ جون ،
ص ۱۱ ، ک ۷ - ۸

سندوزی ، محمد نصیب خان : قائد ملت
بہادر یار جنگ کی خانگی زندگی کے پہلو -
حریت (کراچی) - ایڈیشن ، ۲۵ جون ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۲

شہاب ، محمد علی : محمد بہادر خان -
بہادر یار جنگ مرحوم - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۵ جون ، ص ۳ ، ک
۵ - ۸

صدیقی ، عبدالرحمن سعید : نواب بہادر
یار جنگ - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ جون ،
ص ۱۰ ، ک ۳ - ۸

قریشی ، آفتاب احمد : نواب بہادر یار
جنگ - حریت (کراچی) ، ۲۵ جون ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۵

نقوی ، صمدانی : تحریک پاکستان کا
ایک روشن ستارہ بہادر یار جنگ - حریت
(کراچی) ، ۲۵ جون ، ص ۸ ، ک ۶ - ۸
(۱۳) بھٹو ، ذوالفقار علی

آخری گھڑیاں - ہفتاب (دہلی) ،
۳۱ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳

سید امیر علی - (پس منظر) : امروز
(لاہور) ، ۳ اگست ، ص ۲ ، ک ۶ - ۷
(۹) ایوب خان ، ہمد

ادریس ، ایس - ایم : جب ایوب خان
صدر بنے - سیارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، مارچ ،
جلد ۳۰ ، شماره ۳ ، ص ۲۱ - ۳۸

ناصری ، سید انصاری : محمد ایوب خان
مرحوم کی ۶ ستمبر کی یادگار نشری تقریر -
جنگ (راولپنڈی) ، ۶ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۷

(۱۰) برکت علی ، ملک

علی ، ملک افتخار : ملک برکت علی
مرحوم - قائد اعظم کے ایک معتمد ساتھی -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۵ اپریل ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۸

(۱۱) بلوچ ، آغا عبدالکریم

آغا عبدالکریم بلوچ سے انٹرویو - بلوچ
متحدہ پاکستان کے حامی ہیں - نمائندہ
امروز احمد خلیق نے انٹرویو لیا - امروز
(لاہور) ، ۲۵ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

(۱۲) بہادر یار جنگ ، نواب

بلیغ الدین ، شاہ : جب وہ تقریر کرتے
تھے تو بڑے بڑے طراروں کی زبان گنگ
ہو جاتی تھی - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵
جون ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۶

بھارت میں بھٹو کی زندگی پر فلم (اداریہ)۔
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۷ اپریل،
ص ۵، ک ۱ - ۳

بھارتی مسلمان اور بھٹو - پرتاب (دہلی)،
۱۴ فروری، ص ۲، ک ۲

بھارتی نیتا اور بھٹو - پرتاب (دہلی)،
۱۰ فروری، ص ۲، ک ۱ - ۲

بھٹو - آن کے اہل خاندان اور شرکائے
کار کے مالی گھپلے - تیسرا قرطاس ایض -
الجمعیتہ (دہلی)، ۲۸ جنوری، ص ۲،
ک ۳ - ۵

--- : ---، ۲۹ جنوری، ص ۲،
ک ۳ - ۵

بھٹو اور مجیب - پرتاب (دہلی)، ۶ اپریل،
ص ۲، ک ۱ - ۲

بھٹو پر واویلا (اداریہ) - پرتاب (دہلی)،
۱۰ اپریل، ص ۲، ک ۲ - ۳

بھٹو سے آخری ملاقات - پرتاب (دہلی)،
یکم جون، ص ۵، ک ۲

بھٹو کا عروج و زوال (اداریہ) - پرتاب
(دہلی)، ۷ اپریل، ص ۲، ک ۱ - ۳

بھٹو کو پھانسی (اداریہ) - نوائے وقت
(راولپنڈی)، ۵ اپریل، ص ۵، ک ۱ - ۵

اکبرم، محمد : ذہانت - مستعدی اور
بہترین حالات کے باوجود بھٹو کیوں
ناکام ہوا - (گرد و پیش) امروز (لاہور)،
۵ جولائی، ص ۴، ک ۱ - ۶

الطاف گوہر : بھٹو خود کو بہت زیادہ
زیورک اور ذہین سمجھتے تھے - حریت
(کراچی)، یکم مارچ، ص ۳،
ک ۴ - ۸

--- : --- بھٹو کی سیاسی زندگی کے
شیب و فراز - جنگ (راولپنڈی)،
۲ مارچ، ص ۱۰، ک ۱ - ۸

اندرا اور بے نظیر - پرتاب (دہلی)،
۲ نومبر، ص ۲، ک ۱

انصاری، ضیاء الاسلام : بھٹو کے بعد
پاکستان کا کیا بنے گا - بھٹو کے آنے کے
بعد کیا بنا تھا - مشرق (لاہور)، ۹ مارچ،
ص ۸، ک ۱ - ۸

بشیر ریاض : بھٹو تاشقند میں کشمیر کے
علاوہ کسی مسئلے پر بات نہیں کرنا
چاہتے تھے - مساوات (لاہور)، ۳۰ جون،
ص ۲، ک ۳ - ۸

بھارت میں بھٹو کی پھانسی پر فلم -
کشمیر (راولپنڈی)، ۱۲ جون، جلد ۱۴،
شمارہ ۲۲، ص ۵، ک ۴ - ۵

بھٹو کی سیاسی زندگی کے لشیب و لرا
کی کہانی الطاف گوہر کی زبانی - کشمیر
(راولپنڈی) ، ۶ مارچ ، جلد ۱۳ ، شمارہ
۱۰ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵

بھٹو کی کہانی الطاف گوہر کی زبانی -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، یکم مارچ ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

بھٹو کی موت پر عالمی رد عمل (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۷ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

بھٹو کی موت کا وارنٹ جاری - پرتاب
(دہلی) ، ۲۸ مارچ ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

بھٹو کے آخری لمحات - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۲ اپریل ، ص ۳ ، ک ۳ - ۶

بھٹو کے آخری لمحات - بادبان اور
صحافت کی زبانی - کشمیر (راولپنڈی) ،
۱۷ اپریل ، جلد ۱۳ ، شمارہ ۱۵ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۵

بھٹو کے دوسرے جرائم - پرتاب (دہلی) ،
۲۵ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳

بھٹو کے عروج و زوال کی کہانی -
پرتاب (دہلی) ، ۸ فروری ، ص ۲ ،
ک ۵ - ۷

بھٹو کے قاتل (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۳ جون ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

بھٹو کے کارنامے (اداریہ) - پرتاب
(دہلی) ، ۷ مئی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

بھٹو کو پھانسی دے دی گئی - کشمیر
(راولپنڈی) ، ۳ اپریل ، جلد ۱۳ ،
شمارہ ۱۳ ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

بھٹو کو پھانسی مجھے دینی پڑے گی ،
میں سوچ بھی نہیں سکتا تھا - جلاد تارا
مسیح کا پاکستان کے ہفتہ وار اخبار
"صحافت" کو انٹرویو - الجمعیتہ (دہلی) ،
۲۹ اپریل ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

بھٹو کو سزائے موت کی تصدیق (اداریہ) -
الجمعیتہ (دہلی) ، ۷ فروری ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۲

بھٹو کی اپیل کی سماعت کیسے ہوئی -
پرتاب (دہلی) ، ۸ فروری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۷

بھٹو کی تگڑم بازیاں : پرتاب (دہلی) ،
۲۸ مارچ ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

بھٹو کی ڈائری - پرتاب (دہلی) ، ۳ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۱

بھٹو کی جلاوطنی اور ڈاکٹر مبشر حسن
(اداریہ) - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۰ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

بھٹو کی خفیہ کتاب کے دیباچے کا کھلا
ترجمہ - دیباچہ نگار پران چوہڑہ کے قلم
سے - کشمیر (راولپنڈی) ، ۱۲ جون ،
جلد ۱۳ ، شمارہ ۲۲ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

پہانسی کب لگے گی (اداریہ) - پرتاب
(دہلی) ، ۲۶ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

پہلی چشم دید رپورٹ - میں نے بھٹو کو
پہانسی چڑھتے دیکھا - الجمعیتہ (دہلی) ،
۲۶ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

— : — ۲۷ اپریل ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

تقسیم پاکستان کا مجرم کون ؟ جنرل
بھٹی خان ، ذوالفقار علی بھٹو ، شیخ
مجیب الرحمن! سقوط ڈھاکہ پر بھٹی خان
کے حیرت انگیز انکشافات - الجمعیتہ
(دہلی) ، ۲۱ جنوری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

— : — ۳ فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸
چوہڑہ ، پران : بھٹو بے اعتدالی کا مظہر
کیوں بن گئے - ہندوستانی صحافی کا
سوال - (گرد و پیش) - امروز (لاہور) ،
۵ جولائی ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

۶ اپریل کو بھٹو مرحوم کی پہانسی کے
بعد - الجمعیتہ (دہلی) ، ۱۷ اپریل ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۵

— : — ۱۸ اپریل ، ص ۲ ،
ک ۶ - ۸

خان ، اسرار علی : بھٹو کی پہانسی اور
ہندوستانی مسلمان - پرتاب (دہلی) ، ۱۱
اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

بھٹو نے ۱۹۶۵ء میں ایوب خان کو ہند
سے جنگ کے لیے مجبور کیا تھا -
دعوت (دہلی) ، ۲۳ فروری ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۲

بھٹو نے کہا ”مجھے سپریم کورٹ پر مکمل
اعتاد ہے۔“ مغربی پاکستان (لاہور) ،
۵ اپریل ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

بھٹو وڈیرا شاہی - ظلم کی کہانی مظلوموں
کی زبانی - کشیر (راولپنڈی) ، ۹ جنوری ،
جلد ۱۱ ، شماره ۲ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

— : — ، کشیر (راولپنڈی) ،
۱۶ جنوری ، جلد ۱۱ ، شماره ۳ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۲

— : — ، کشیر (راولپنڈی) ، ۲۳
جنوری ، جلد ۱۱ ، شماره ۳ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۵

بھٹو وڈیرا شاہی - تین اہم قرطاس ایض ،
کشیر (راولپنڈی) ، ۳۰ جنوری ، جلد
۱۱ ، شماره ۵ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

پاکستان سپریم کورٹ نے معزول وزیر
ذوالفقار علی بھٹو کو مزائے موت کی
تصدیق کر دی - الجمعیتہ (دہلی) ،
۶ فروری ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

خطوط و مسائل بھٹو کے سلسلے میں -

دعوت (دہلی) ، ۲۰ اپریل ، ص ۲ ،

ک ۸ - ۳

ذوالفقار علی بھٹو کو بدھ کے روز پھانسی

دے دی جائے گی - جہاد (پشاور) ،

۳ اپریل ، ص ۲ ، ک ۵ - ۳

ذوالفقار علی بھٹو پیدائش سے پھانسی

تک - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵ اپریل ،

ص ۳ ، ک ۱ - ۳

—:— ، کشمیر (راولپنڈی) ، ۳

اپریل ، جلد ۱۳ ، شماره ۱۳ ، ص ۱ ،

ک ۵

ذوالفقار علی بھٹو : ڈیتھ سیل ڈائری -

صحافت (لاہور) ، ۲۷ جون ، جلد ۱ ،

شمارہ ۷ ، ص ۱۱ - ۱۶

رضوی ، اختر عادل : بھٹو اپیل - منصفانہ

ساعت - الجمعیتہ (دہلی) ، ۱۱ جنوری ،

ص ۳ ، ک ۳ - ۷

رفیق ڈوگر : مسٹر ذوالفقار علی بھٹو کا

آخری سفر - دعوت (دہلی) ، ۱۰ اپریل ،

ص ۵ ، ک ۳ - ۸

رئیس امر وہوی : حیرت انگیز شخصیت -

کشمیر (راولپنڈی) ، ۵ جون ، جلد ۱۳ ،

شمارہ ۲۱ ، ص ۳ ، ک ۵ - ۵

سپریم کورٹ نے ذوالفقار علی بھٹو کی

نظر ثانی کی اپیل مسترد کر دی - الجمعیتہ

(دہلی) ، ۲۵ مارچ ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

سزائے موت پر ایک مذاکرہ (اداریہ)

دعوت (دہلی) ، ۲۱ فروری ، ص ۲ ،

ک ۲ - ۱

سزائے موت کے خلاف بھٹو کی نظر ثانی

اپیل - ہرتاب (دہلی) ، ۲۵ مارچ ، ص ۱ ،

ک ۵ - ۷

ملیری ، زیڈ - اے : انگریز بھٹو کا حامی

ہے نہ جنرل ضیاء کا مخالف ، وہ صرف

پاکستان کا دشمن ہے - امروز (لاہور) ،

۵ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

—:— ، جہاد (پشاور) ، ۱۷ اپریل ،

ص ۲ ، ک ۳ - ۶

—:— ، بھٹو اپنے کردار کی روشنی

میں - امروز (لاہور) ، ۲۲ اپریل ،

ص ۲ ، ک ۳

—:— ، مشرق (لاہور) ، ۲۳ اپریل ،

ص ۳ ، ک ۳ - ۷

سنگھ ، گور بخش : بھٹو ایک کھلنڈرے

سیاست دان سے تختہ وار تک - نوائے وقت

(راولپنڈی) ، ۱۳ فروری ، ص ۱۱ ،

ک ۸ - ۱

—:— ، بھٹو - عروج و زوال ایک

عبرت ناک کہانی - کشمیر (راولپنڈی) ،

۲۰ فروری ، جلد ۱۳ ، شماره ۸ ، ص ۸ ،

ک ۱ - ۸

— : —، کیا بھٹو کے بعد غیر یقینی صورتِ حال ختم ہو جائے گی - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۸ اپریل ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

کیا ہوگا بھٹو کا - پرتاب (دہلی) ، ۳ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

گل ، گلزار نسکار : مظلوموں کے ساتھی قائد عوام - مساوات (لاہور) ، ۶ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

محمد احمد خان قتل کیس کا فیصلہ - کشمیر (راولپنڈی) ، ۶ فروری ، جلد ۱۳ ، شماره ۶ ، ص ۱ ، ک ۳ - ۵

مرحوم بھٹو کے پھانسی کے دن - الجمعیتہ (دہلی) ، ۱۳ اپریل ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

— : —، ۱۲ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

مس بے نظیر کا بی - بی - سی سے انٹرویو مساوات (لاہور) ، ۲۵ جون ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

مسٹر بھٹو کا سزائے موت کے خلاف رحم کی اپیل کرنے سے انکار - الجمعیتہ (دہلی) ، ۷ فروری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

مسعود ، ایس - ایم : مسٹر ذوالفقار علی بھٹو کے حالاتِ زندگی - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۱۱ اپریل ، جلد ۱۰ ، شماره ۱۵ ، ص ۱۸

لمورگیہ ذوالفقار علی بھٹو - پرتاب (دہلی) ، ۵ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

عبرت ناک المیہ - کشمیر (راولپنڈی) ، ۳ اپریل ، جلد ۱۳ ، شماره ۱۳ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

عروج و زوال کی عبرت ناک داستان ! بھٹو گہوارہ سے تختہ دار تک - پرتاب (دہلی) ، ۵ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

غلام حیدر : بھٹو کے غیر معمولی انکشافات - جہاد (پشاور) ، ۸ جون ، ص ۲ ، ک ۷ - ۸

فرقان احمد : شاہ خالد سے مفتی محمود کی ملاقات - مسٹر بھٹو کے سلسلے میں انصاف کے تقاضے پورے کیے گئے - دعوت (دہلی) ، ۲ مئی ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

قائد عوام کے آخری لمحات کی کہانیاں چند سوالات - مساوات (لاہور) ، ۲۶ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— : —، ۲۷ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

قدوائی ، محمد آصف : مسٹر بھٹو کا انجام سیاسی تجزیہ - دعوت (دہلی) ، ۱۵ اپریل ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

قمر اجنالوی : بھٹو مر گیا - بھٹو ازم زندہ ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱ مئی ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

(۱۴) پیر پگاڑا

سندھ میں پیر پگاڑا کا کردار - جہاد
(پشاور) ، ۱۱ مئی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

(۱۵) جام صادق علی

جام صادق علی سابق وزیر بلدیات صوبہ
سندھ کا انٹرویو نمائندہ جنگ میر شکیل
الرحمان نے لیا - جنگ (راولپنڈی) ،
اشاعت خصوصی ، ۱۰ اگست ، ص II ،
ک ۱ - ۸

(۱۶) جناح ، محمد علی (قائد اعظم)

آصف شیرازی : قیام پاکستان کا پس منظر
اور قائد اعظم - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵
دسمبر ، ص ۱ ، ک ۲ - ۳

احمد ، آر : قائد اعظم نے مسلم برصغیر
کی سیاست کا رخ سوڑ دیا - حریت
(کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۳ - ۸

احمد ، چوہدری حبیب : قائد اعظم کا
احترام - مساوات (لاہور) ، ۷ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۸

احمد ، رانا عبدالحمید : بانی پاکستان
آپنی عزم و ارادے کے انسان تھے -
مغربی پاکستان (لاہور) ، قائد اعظم
ایڈیشن - ۲۵ دسمبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۸

معین باری : بھٹو زندہ ہے - مساوات
(لاہور) ، ۳۱ مئی ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

مقام عبرت و تجزیہ - مسٹر ذوالفقار علی
بھٹو کی زندگی کا ایک ورق - جہاد

(پشاور) ، ۶ اپریل ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

مقبوضہ کشمیر میں بھٹو کا ماتم - کشمیر
(راولپنڈی) ، ۱۰ اپریل ، جلد ۱۳ ،

شمارہ ۱۳ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

میں نے بھٹو کو پھانسی دی - جلال
تارا مسیح کا انٹرویو - کشمیر (راولپنڈی) ،

۱۵ مئی ، جلد ۱۳ ، شمارہ ۱۸ ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۳

نظام جرم و سزا کی ایک اہم دفعہ
(اداریہ) - دعوت (دہلی) ، ۱۲ فروری ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۲

نواب محمد احمد خان کے قاتل بھٹو کے
خلاف مقدمہ قتل - تاریخوں کے آئینے
میں - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۵
اپریل ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

نعمانی ، محمد منظور : مسٹر بھٹو کا حادثہ
اور ہم مسلمانوں کی سزا کی کیفیت -
دعوت (دہلی) ، ۱۶ مئی ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۷

ہمایوں فر : سیاست دانوں کو بھٹو کے انجام
سے عبرت حاصل کرنی چاہیے - مشرق
(لاہور) ، ۶ اپریل ، ص ۷ ، ک ۱ - ۳

احمد سعید : قائد اعظم - مغربی پاکستان

(لاہور) - قائد اعظم ایڈیشن ، ۱۱ ستمبر ،

ص ۸ ، ک ۱ - ۸

احمد ، سید انوار : قائد اعظم نے کہا

لیاقت علی خان میرے دست راست ہیں -

زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ اکتوبر ، ص ۳ ،

ک ۳ - ۷

احمد ، سید عقیل : قائد اعظم اور افواج

پاکستان - مشرق (لاہور) ، ۲۳ مارچ ،

ص ۷ ، ک ۱ - ۴

اختر ، ملک حسن : قائد اعظم اور دو

قومی نظریہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،

۲۵ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

ادیب ، اویس احمد : قائد اعظم نے

پاکستان کی اقتصادی ترقی کی راہوں کا

تعیین کیا تھا - جنگ (کراچی) -

قائد اعظم ایڈیشن ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ،

ک ۱ - ۵

اسلم ، چوہدری محمد : قائد اعظم کو

کشمیر سے بڑا لگاؤ تھا - کشمیر

(راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، جلد ۱۵ ،

شمارہ ۴۶ ، ص ۷۰ ، ک ۱ - ۵

— : قائد اعظم کی سیاسی بصیرت -

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ،

ص (ج) ، ک ۱ - ۶

اسلم ، محمد چوہدری : قائد اعظم کی

قیادت - قائد اعظم کی فراست - نوائے وقت

(راولپنڈی) ، اشاعت خاص - ۱۱ ستمبر ،

ص ۳ ، ک ۵ - ۸

افضل ، آرش : قائد اعظم نے فرمایا

”پاکستان کی زبان اردو ہوگی“ - جہاد

(پشاور) - خصوصی ایڈیشن ، ۲۵ دسمبر ،

ص ۱ ، ک ۴ - ۸

اقبال سلان : قائد اعظم کی اپیل پر

تحریک پاکستان میں بلوچستان کے عوام

نے لبیک کہا - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۳

اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

امتیاز علی : قائد اعظم ایک مرد مومن -

مغربی پاکستان (لاہور) - قائد اعظم

ایڈیشن ، ۱۱ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۴

امین ترین : قائد اعظم کن سے ناخوش

تھے - بہ سلسلہ : قائد اعظم کی حسین

شخصیت - ایک ملاقات ہزار یادیں -

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ اکتوبر ،

ص ۵ ، ک ۶ - ۸

— : قائد اعظم کی حسین شخصیت -

نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۳ اکتوبر ،

ص ۳ ، ک ۱ - ۸

انوارالحق : قائد اعظم - دفاع پاکستان -
 نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ،
 ص (ج) ، ک ۳ - ۶

انور ، ابو سعید : قائد اعظم اور نظریہ
 قومیت - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
 ۲۵ دسمبر ، ص (ب) ، ک ۱ - ۸

بابائے قوم کی یاد (اداریہ) - جہاد
 (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲
 بابائے ملت محمد علی جناح - مغربی
 پاکستان (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۲ ،
 ک ۳ - ۸

بانی پاکستان کی تاریخی تقاریر - چند
 اقتباسات - مغربی پاکستان (لاہور) ،
 ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۷ - ۸

بانی پاکستان مسٹر محمد علی جناح -
 پرتاب (نیو دہلی) ، ۱۱ فروری ، ص ۱ ،
 ک ۶ - ۸

بخاری ، زیڈ - اے : قائد اعظم کی پہلی
 نشری تقریر - امروز (لاہور) - اشاعت
 خاص ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

برق التوحید : نوجوان نسل قائد اعظم
 کی نظر میں - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
 ۲۱ اپریل ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸

برق ، ایس - ایم : دو قومی نظریہ اور
 قائد اعظم - جہاد (پشاور) - خصوصاً
 ایڈیشن ، ۲۵ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۲

بوستان علی ہوقی : قائد اعظم - زندگی
 کے بارے میں چند حالات و واقعات -
 جنگ (کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ،
 ک ۵ - ۸

بہادر یار جنگ ، نواب : قائد اعظم نے
 انگریز اور ہندو کی میاست کا طلسم
 پاش پاش کر دیا - مغربی پاکستان
 (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

پاکستان اور عالم اسلام (اداریہ) - حریت
 (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۹ ، ک ۲ - ۳

پاکستان کے دفاع کے بارے میں قائد اعظم
 کے افکار - حریت (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ،
 ص ۵ ، ک ۱ - ۶

پیام شاہ جہاں پوری : قائد اعظم کا نظریہ
 قومیت و قومی نظریے کا تاریخی جائزہ -
 جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ مارچ ، ص ۳ ،
 ک ۶ - ۸

پیر زادہ ، شریف الدین : قائد اعظم طبعی
 موت نہیں مرے ، الہیہ مروایا گیا تھا -
 ملت (اسلام آباد) ، ۹ ستمبر ، جلد ۲ ،
 شماره ۳۱ ، ص ۵ - ۹

حضرت قائد اعظم محمد علی جناح کے
بصیرت افروز ارشادات - جہاد (پشاور)،
۲۵ دسمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸

حیدر، خواجہ رضی: قائد اعظم کی زندگی
کا آخری سال - حریت (کراچی) - اشاعت
خاص، ۱۱ ستمبر، ص ۳، ک ۳ - ۸

خالد، کریم بخش: قائد اعظم سکھر میں -
زمانہ (کوئٹہ)، ۱۶ اگست، ص ۳،
ک ۱ - ۶

خان، امیر افضل: قائد اعظم اور دفاع
پاکستان - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۱۳ مئی، ص ۳، ک ۱ - ۶

—: —، ۱۶ مئی، ص ۵، ک ۶ - ۸

—: —، ۱۷ مئی، ص ۳، ک ۱ - ۶

—: کیا قائد اعظم طبعی موت
مرے تھے - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۲۰ ستمبر، ص ۳، ک ۶ - ۸

خان، غلام سرور: برطانوی وائسرائے
چاہتے تھے کہ پاکستانی ہرجم یونین جیک
کی طرز پر بنایا جائے - سفید رنگ اقلیتوں
کی نمائندگی کرتا ہے - مشرق (پشاور)،
۲۵ دسمبر، ص ۲، ک ۳ - ۶

—: تاریخ کا عظیم راہنما - امروز
(لاہور)، ۱۱ ستمبر، ص ۳، ک ۷

تیسم، ہارون الرشید: قائد اعظم اور طلباء -
مغربی پاکستان (لاہور)، ۲۵ ستمبر،
ص ۳، ک ۶ - ۷

جبریل، محمد یوسف: قائد اعظم کیوں
کامیاب ہوئے - جہاد (پشاور)،
۲۵ دسمبر، ص ۷، ک ۱ - ۸

جالی، جمیل احمد صدیقی: قائد اعظم کی
خدمات جلیلہ پر تحقیقی کام کی ضرورت -
حریت (کراچی)، ۷ نومبر، ص ۳،
ک ۳ - ۸

چشتی، تاج محمد: قائد اعظم کی لاہور
میں آمد - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۳۰ مئی، ص ۸، ک ۱ - ۵

حسین، سید احمد: جناح - آشرم سے
دارالسلام تک - امت مسلمہ کا ارفع تصور
ہمیشہ قائد کا جزو ایمان رہا - جنگ
(راولپنڈی)، ۸ جولائی، ص ۱، ک ۳ - ۸

حسین، ملک امجد: قائد اعظم محمد علی
جناح - نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۵
دسمبر، ص (ب)، ک ۱ - ۷

حضرت قائد اعظم محمد علی جناح - حالات
زندگی ایک نظر میں - کشمیر (راولپنڈی)،
۲۵ دسمبر، جلد ۱۳، شماره ۳۶، ص ۳
ک ۱ - ۵

دو ”پی“ کا مقابلہ بڑی پائیلی (قائد اعظم کا گاؤں) اور پور نیارو (سنٹر گاندھی کا گاؤں) - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، ص (د) ، ک ۷ - ۸

دو قومی نظریہ - قائد اعظم کے ارشادات کی روشنی میں - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

ڈار ، ظہور الحسن : قائد اعظم کے یوم ولادت پر نیا جوش و خروش - مشرق (لاہور) ، ۲۸ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۴ - ۷

ذبیح اسماعیل : قائد اعظم اور مخالف زعماء - جہاد (پشاور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۱۵ ، ک ۵ - ۸

رأشدہ خان غازی : آئیے اپنے قائد سے ملیے - لارڈ ساؤنٹ بیٹن انہیں ”آئس برگ“ کہتے تھے - مشرق (پشاور) - اشاعت خاص ، ۲۵ دسمبر ، ص ۷ ، ک ۱ - ۲

رحمن ، ایس - اے : قائد اعظم - چند یادیں - ملت (اسلام آباد) ، ۹ ستمبر ، جلد ۲ ، شماره ۳۱ ، ص ۳۵ - ۳۶

رحمن ساحر : قائد اعظم پاکستان کو ایک مثالی اسلامی مملکت بنانا چاہتے تھے - مشرق (پشاور) ، ۱۴ جنوری ، ص ۷ ، ک ۱ - ۷

— : قائد اعظم اور پاکستانی پرچم - امروز (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم کے بارے میں مذہب سے بے خبری کا پروپیگنڈا انگریز کے ایجنٹوں نے کیا تھا - مشرق (پشاور) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۶ - ۸

خان ، مقبول : ارشادات قائد اعظم محمد علی جناح - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۸ جنوری ، ص ۱ ، ک ۳ - ۶

خان ، منشی عبدالرحمن : قائد اعظم کی شگفتہ مزاجی - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، ص (۹) ، ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم کی لطافت طبع اور حسن مزاج - امروز (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۷

خٹک ، زمان بادشاہ : بابائے ملت - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، ص (ج) ، ک ۱ - ۴

خورشید ، م - ص : ملت کا پاسبان - ذاتی یادوں کے حوالے سے چند واقعات - نوائے وقت (راولپنڈی) - اشاعت خاص ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

ریحانہ مفتی (مسز) : قائد کا سیاسی کردار -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۶

زبیر حسین : قائد اعظم پاکستان کے
دفاع کو ناقابل تسخیر بنانا چاہتے تھے -
امروز (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۷

سلمہ تصدق حسین (بیگم) : قائد اعظم
نے خواتین میں کام کرنے کا اعتماد پیدا
کیا - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۷

سعید احمد : قائد اعظم کی خارجہ پالیسی -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۸

سکندر ، محمد بخش : نئی نسل کو نظریہ
پاکستان سے آشنا کرنے کی ضرورت ہے -
مشرق (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۶

سہیل ، منیر احمد : قائد نے کیا کہا -
ہم نے کیا کیا - ملت (اسلام آباد) ،
۹ ستمبر ، جلد ۲ ، شماره ۳۱ ، ص ص
۳۳ - ۳۳

مید ، عالم علی : قائد اعظم محمد علی
جناح - مشرق (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۶

رشید احمد (گریجہ) : ہانی پاکستان کا
تعلیمی نظریہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

رضوان احمد : قائد اعظم - ابتدائی تیس
سال - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵
دسمبر ، ص (د) ، ک ۱ - ۶

— : تعلیم کا آغاز بسہ سلسلہ :
قائد اعظم - ابتدائی تیس سال - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۸ دسمبر ، ص ۱۲ ،
ک ۱ - ۳

— : قائد اعظم اور قائد ملت -
جنگ (کراچی) - اشاعت خاص ،
۱۶ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

— : قائد اعظم اور پاکستان -
جنگ (کراچی) - قائد اعظم ایڈیشن ،
۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

— : قائد اعظم کے والد محترم
جناح پونجا - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲
اپریل ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

رضوی ، وقار احمد : قائد اعظم محمد علی
جناح - جنگ (راولپنڈی) ، ۸ اپریل
ص ۱۲ ، ک ۱ - ۵

ریاض احمد : قائد اعظم اور لیاقت علی
خان - گورنر جنرل اور وزیر اعظم کے
اختیارات - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۶ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

(کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم کی خدمت میں
دختر روہیلکھنڈ کا تحفہ - تحریک پاکستان
کا ایک تاریخی واقعہ - جنگ (کراچی) ،
۲۵ دسمبر ، ص II ، ک ۱ - ۵

— : قائد اعظم کے دست راست
شہید ملت لیاقت علی خان - جنگ
(کراچی) - اشاعت خاص ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۸

صابر ، محمد شفیع : قائد اعظم اور قبائل
سرحد - جہاد (پشاور) ، ۲۳ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۵

— : — ، ۲۵ دسمبر ، ص ۹ ،
ک ۱ - ۳

صالحہ مشتاق احمد خان (بیگم) : بابائے
قوم خواتین کے جلسے میں - امروز
(لاہور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸
صدیقی ، احتشام ملک : قائد اعظم محمد
علی جناح - جنگ (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ،
ص II ، ک ۳ - ۸

صدیقی ، وسیم الدین : حیات قائد اعظم
ایک نظر میں - حریت (کراچی) ،

— : قائد اعظم نے ایک مخصوص
نظریہ پیش کر کے نئی مملکت کی بنیاد
رکھی - مشرق (پشاور) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۸

شاہ جہاں پوری ، ابو سلان : قائد اعظم
اور ”ہوم رول لیگ“ (قسط اول) - چٹان
(لاہور) ، ۲۲ جنوری ، جلد ۳۲ ،
شمارہ ۳۰ ، ص ۱۹ ، ۲۰ ، ۳۵

— : قائد اعظم اور ”ہوم رول
لیگ“ قسط (۲) ، چٹان (لاہور) ،
۲۹ جنوری ، جلد ۳۲ ، شمارہ ۵ ، ص ص
۲۳ ، ۲۴

شاید ، ایم - کے : قائد اعظم (پشتو) -
جہاد (پشاور) ، ۲۳ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

شریف ، احسان اللہ : قائد اعظم محمد علی
جناح - سراپا عمل اور جد و جہد کا
پیکر - تاریخ ان کی مثال پیش نہیں کر
سکتی - جنگ (راولپنڈی) ، ۶ فروری ،
ص ۱۱ ، ک ۵ - ۸

شفیق ہریلوی : بابائے ملت حضرت
قائد اعظم کی علالت اور وفات - جنگ

(آخری قسط) مشرق (پشاور) ، ۲۸

دسمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۷

— : قائد اعظم حق و انصاف کے

عظیم داعی تھے - جہاد (پشاور) ،

۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۷

— : قائد اعظم کی ولولہ انگیز

قیادت سے مسلمانوں کو منزل مل گئی -

بہ سلسلہ : تحریک پاکستان کا پس

منظر - ، نوائے وقت (راولپنڈی) ،

۲۱ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۶ - ۸

عاطر ، ایم - طیب : قائد اعظم اور عالم

اسلام - حریت (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ،

ص ۳ ، ک ۱ - ۵

عباسی ، فدا احمد : دیانت دار ، جری

اور بے باک ہونے کے علاوہ قائد اعظم

انتہائی با اصول انسان بھی تھے - حریت

(کراچی) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۲ ،

ک ۱ - ۳

— : قائد اعظم کی اعلیٰ صلاحیتوں

کا اعتراف صرف انہوں نے نہیں بلکہ

غیروں نے بھی کیا ہے - حریت (کراچی) -

اشاعت خاص ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ،

ک ۳ - ۸

۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۶

صنوبر ، جہانگیر خان : قائد اعظم کا

پسندیدہ صحت افزا مقام ”وادی زیارت“ -

زمانہ (کوئٹہ) ، ۳۰ دسمبر ، ص ۲ ،

ک ۳ - ۶

طاہر کلاچوی : قائد اعظم اور نظریہ

پاکستان (پشتو) - جہاد (پشاور) ، یکم

مارچ ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶

— : — ، ۲۰ دسمبر : ص ۲ ،

ک ۳ - ۶

— : — ، ۸ مارچ ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶

— : — ، ۲۱ مارچ ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶

طافیل ، مفتی محمد (گویندی) : پاکستان

قائد اعظم کے تدبیر ، حوصلہ ، صبر و تحمل

کا حاصل ہے - مشرق (پشاور) ، اشاعت

خاص ، ۱۱ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۱ - ۸

طوسی ، ایم - ایس : بابائے قوم نے

کانگریس سے جداگالہ انتخاب کا مطالبہ

تسلیم کرا لیا - تحریک خلافت سے ”نہرو

رپورٹ“ تک (قسط ۱) - مشرق (پشاور) ،

۲۵ دسمبر ، ص ۸ ، ک ۶ - ۸

— : کانگریس ”دہلی مسلم تجاویز“

کو قبول کرنے سے منحرف ہو گئی -

فرخ ، شبیر حسین : قائد اعظم کی سیاسی بصیرت - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۷ ، ک ۶ - ۸

فکر و عمل کے تضاد سے بانی پاکستان کو شدید نفرت تھی - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۸ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

قادری ، شبیر احمد : قائد اعظم محمد علی جناح کی سیاسی زندگی کے تین دور - امروز (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۴

قائد اعظم - (پس منظر) - امروز (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷

— ، ۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۷ - ۶

قائد اعظم - نوائے وقت (راولپنڈی) - اشاعت خاص ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

قائد اعظم اپنے تصورات کے آئینے میں - زمانہ (کوئٹہ) ، ۷ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

قائد اعظم اور آزادی وطن - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۱ - ۳

قائد اعظم اور آن کی قائدانہ صلاحیت - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

عبدالرحیم : قائد اعظم اور صوبہ سرحد - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، ص (ب) ، ک ۳ - ۸

عشرت رحمانی : قائد اعظم ایک مردِ سومن - امروز (لاہور) - قائد اعظم ایڈیشن ، ۲۵ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

عطار ، ایچ - ایم : قائد اعظم ، کانگریس اور انگریز - جنگ (راولپنڈی) ، ۳ اپریل ، ص ۱۱ ، ک ۱ - ۸

غلزئی ، نصر اللہ : قائد اعظم کے خلاف سب سے پہلا مظاہرہ مسلم لیگی رہنماؤں نے کیا تھا - چٹان (لاہور) ، ۱۳ اگست ، جلد ۳۲ ، شماره ۳۳ ، ص ۱۵ - ۱۶

فدا احمد : قائد اعظم کی سیاسی بصیرت اور عزم و عمل - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۷ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

فاروق ، یوسف : لندن میں قائد اعظم کی یادگار - جنگ (کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

فانی ، شمس الحق : قائد اعظم اور قومی افواج - جنگ (کراچی) ، ۱۹ اگست ، ص ۱ ، ک ۳ - ۸

فرحت شاہ جہاں پوری : قائد اعظم سوتے جاگتے قوم کا خیال رکھتے تھے - مشرق (پشاور) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۶

- قائد اعظم بہ حیثیت قانون دان - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۱۶ مئی ، جلد ۱۰ ، شماره ۲۰ ، ص ۳۰
- قائد اعظم جادو بیان مقرر تھے - ایک غیر ملکی کا خراج عقیدت - حریت (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵
- قائد اعظم جب پہلی بار بلوچستان کے دورے پر آئے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۴ اگست ، ص ۶ ، ک ۴ - ۸
- قائد اعظم چاہتے تھے - ماضی میں مسلمانوں کے ساتھ ہونے والی نا انصافیاں مستقبل میں نہ دہرائی جائیں - حریت (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۴ ، ک ۴ - ۸
- قائد اعظم - چند یادیں - زمانہ (کوئٹہ) ، ۸ اگست ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸
- ۳ - دسمبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۸
- قائد اعظم چہرہ انگیز قابلیت، غیر معمولی قوت ارادی اور بے مثال تنظیمی صلاحیتوں کا مجسمہ - میلانی کی ڈائری - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، ص (د) ، ک ۱ - ۶
- قائد اعظم دھمکیوں سے مرعوب ہو کر اپنے ضمیر کی آواز کچلنے پر کسی قیمت پر تیار نہ ہوتے تھے - حریت (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۳
- ۲۵ دسمبر ، ص ۶ ، ک ۵ - ۸
- ۲۶ ستمبر ، ص ۴ ، ک ۲ - ۴
- ۲۵ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۱
- قائد اعظم اور دفاع پاکستان - مشرق (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸
- قائد اعظم اور عالم اسلام - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۹ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷
- ۱۱ ستمبر ، ص ۶ ، ک ۱ - ۸
- ۱۷ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸
- قائد اعظم اور مسلح افواج پاکستان - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۳ مارچ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸
- قائد اعظم اور نظریہٴ پاکسان (پشتو) - جہاد (پشاور) ، ۲۸ فروری ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶
- قائد اعظم ایک عظیم سیاست دان - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۶ ، ک ۱ - ۳
- قائد اعظم ایک عظیم سیاست دان اور پارلیمنٹین - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۰ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

(لاہور) ، ۲۶ اکتوبر ، جلد ۲ ، شماره
۲۸ ، ص ۳۳ - ۳۴

قائد اعظم کا نظریہ: پاکستان کیا تھا -
ملت (اسلام آباد) ، ۱۲ اگست ، جلد ۲ ،
شماره ۲۶ - ۲۷ ، ص ۲۰ - ۲۱

قائد اعظم کا نعرہ جہاد - زمانہ (کوئٹہ) ،
۲۴ اگست ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— ، ۵ نومبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۸

— ، ۲۵ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۵ - ۸

قائد اعظم کا ورثہ - مشرق (پشاور) ،
۲۵ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

قائد اعظم کو خراج عقیدت پیش کرنے
کا بہتر طریقہ (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۵ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

قائد اعظم کو ہلاک کیا گیا - قائد اعظم
کے ڈاکٹر کی اس کتاب کا مکمل متن
جس پر ۱۹۴۹ء میں پابندی لگا دی گئی -
بادبان (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ، جلد ۲ ،
شماره ۲۳ ، ص ۱۹ - ۲۴

قائد اعظم کی تحریک (اداریہ) - جنگ
(کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

قائد اعظم کی تعلیمات (اداریہ) - جہاد
(پشاور) - اشاعت خاص ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

قائد اعظم سے عقیدت کا تقاضا (اداریہ) -
لوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

قائد اعظم سے عقیدت کا عملی اظہار کیجیے -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۰ اکتوبر ، ص ۴ ،
ک ۴ - ۶

قائد اعظم صاف اور کھری بات کرتے
تھے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۷ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۶ - ۷

قائد اعظم عالم اسلام کی ہر تکلیف کو اپنی
تکلیف سمجھتے تھے (احوال واقعی) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۴ - ۸

قائد اعظم کا ایک تاریخی انٹرویو - بادبان
(لاہور) ، ۲۳ مارچ ، جلد ۱ ، شماره ۴۹ ،
ص ۱۵ - ۱۶

قائد اعظم کا جہاد صوبائی اور نسلی
تعصبات کے خلاف - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۹ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

قائد اعظم کا عمل و کردار - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۳ اگست ، ص ۲ ،
ک ۵ - ۷

— ، ۱۱ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

قائد اعظم کا قاتل کون ؟ بیگم رعنا
لیاقت علی خان کا انٹرویو - بادبان

قائد اعظم محمد علی جناح - زمانہ (کوئٹہ)،
۱۱ ستمبر، ص ۱، ک ۱ - ۳

قائد اعظم محمد علی جناح کی زندگی ایک
نظر میں - زمانہ (کوئٹہ)، ۲۱ دسمبر،
ص ۳، ک ۳ - ۵

قائد اعظم نے مسلمانوں کو ہندوؤں کے
چنگل سے بچایا - زمانہ (کوئٹہ)، ۲۱
اگست، ص ۳، ک ۱ - ۳

— ۱۱ ستمبر، ص ۶، ک ۲ - ۳

قائد اعظم ہم عصر رہنماؤں کی نظر میں -
مغربی پاکستان (لاہور)، ۱۱ ستمبر،
ص ۷، ک ۵ - ۸

قائد اعظم - تاب ناک افکار و کردار -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۲۵ دسمبر،
ص ۳، ک ۱ - ۳

قائد اعظم - ماہ و سال کے آئینے میں -
مشرق (پشاور)، ۲۵ دسمبر، ص ۷،
ک ۱ - ۶

قائد اعظم ہمارے محسن (اداریہ) - امروز
(لاہور)، ۲۵ دسمبر، ص ۳، ک ۱ - ۲

قریشی، آفتاب احمد: تحریک آزادی میں
قائد اعظم کا مقام - مشرق (پشاور)،
۱۱ ستمبر، ص ۸، ک ۱ - ۶

قائد اعظم کی شخصیت و کردار کے نمایاں
اوصاف - زمانہ (کوئٹہ)، ۱۱ ستمبر،
ص ۱، ک ۵ - ۸

قائد اعظم کی شخصیت ناقابل شکست تھی -
زمانہ (کوئٹہ)، ۱۳ اگست، ص ۶،
ک ۱ - ۳

قائد اعظم کی عظمت کردار - امروز
(لاہور)، ۲۵ دسمبر، ص ۳، ک ۱ - ۸

قائد اعظم کی یاد (اداریہ) - جنگ
(کراچی)، ۲۵ دسمبر، ص ۳،
ک ۱ - ۳

قائد اعظم کی یاد تازہ کرنے کا دن (اداریہ) -
امروز (لاہور)، ۱۱ ستمبر، ص ۳،
ک ۱ - ۲

قائد اعظم کی یادیں (اداریہ) - زمانہ
(کوئٹہ)، ۱۱ ستمبر، ص ۳، ک ۱ - ۲
— ۲۵ دسمبر، ص ۳، ک ۱ - ۲

—، مشرق (پشاور)، ۱۱ ستمبر،
ص ۲، ک ۱ - ۲

قائد اعظم کے پیغامات عید - زمانہ
(کوئٹہ)، ۲۵ اگست، ص ۶،
ک ۱ - ۳

قائد اعظم کی سوانح حیات (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی)، ۶ فروری،
ص ۳، ک ۳ - ۵

قائد اعظم محمد علی جناح کا
حسب و نسب اور آبائی وطن - حریت
(کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

مسلمانوں کو تین چیزوں کی ضرورت
ہے - علم ، اقتصادیات ، تلوار ، جناح -
مشرق (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۷ ،
ک ۶ - ۸

قریشی ، انور علی : ایک شاعر نے
قائد اعظم کو "اسلام کے چاند" سے تشبیہ
دی - مشرق (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۷ - ۸

قدوسی ، ارشادالحق : قائد اعظم آلینی
حدود میں آزادی کے لیے کوشش کرنے
کے قائل تھے - حریت (کراچی) ، ۲۵
دسمبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

قیام پاکستان کا پس منظر اور قائد اعظم -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ نومبر ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۶

کھدر پوش ، ایم مسعود : بابائے قوم کا
ارشاد "پاکستانی بنو پاکستانی سال
خریدو -" مشرق (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۳

کرم حیدری : سر سید کے بعد اللہ تعالیٰ
نے قائد اعظم کو برصغیر کے مسلمانوں
کی خدمت کے لیے طویل ترین زمانہ عطا

— : قائد اعظم اور اسلامیہ کالج -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۶

— : قائد اعظم اور برطانوی
سامراج کی ریشہ دوانیاں - امروز (لاہور) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

— : قائد اعظم اور جمہوریت -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم اور مسلم طلباء -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

— : قائد اعظم کی باتوں میں
گلوں کی خوشبو تھی - جہاد (پشاور) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم کی خود اعتمادی ،
قائد اعظم اور طلباء - انگریز ہندو گٹھ
جوڑ - قائد اعظم اور پنڈت نہرو -
قائد اعظم کی دلکش شخصیت - جنگ
(کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم کی دلکش شخصیت
کے چند روپ - حریت (کراچی) ، ۲۵
دسمبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

قائد اعظم کی شخصیت کے چند پہلو -
مغربی پاکستان (لاہور) ، یکم جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۶

ماجد علی : قائد اعظم اسلامیان ہند کے
تاریخ ساز رہنما - حریت (کراچی) ، ۲۵
دسمبر ، ص (9) ، ک ۴ - ۶

لطفی ، الطاف حسین : قائد اعظم - نظریہ
پاکستان اور ذوالفقار علی بھٹو شہید -
مساوات (لاہور) ، ۳ اگست ، ص ۳ ،
ک ۳

محمود الرحمن : قائد اعظم پر اردو کی
پہلی نظم علامہ سید سلیمان ندوی نے
لکھی - جنگ (کراچی) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۴ - ۵

—: قائد اعظم پر اردو کی پہلی نظم - حریت
(کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

— : — قائد اعظم کا یادگار سفر
۱۹۳۸ء میں پٹنہ کا تاریخی اجلاس -
جنگ (کراچی) ، ۲۵ دسمبر ، ص III ،
ک ۱ - ۶

مختار ، محمد امین : کشمیر اور قائد اعظم
کا فرمان ، کشمیر (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ،
جلد ۱۴ ، شماره ۴۶ ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مسرت شوکت علی ، (بیگم) : قائد اعظم
سے وابستہ یادیں - مترجم . . . . نوائے
وقت (راولپنڈی) - اشاعت خاص -
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

مسعود ، محمد : سات کا عدد قائد اعظم کی
زندگی میں - امروز (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۵ - ۸

فرمایا - بہ سلسلہ : قائد اعظم کا اسلامی
کردار - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۹ جولائی ،
ص ۱ ، ک ۳ - ۸

—: قائد اعظم - نوائے وقت (راولپنڈی)،
۱۱ ستمبر ، ص ۴ ، ک ۱ - ۸

—: قائد اعظم کے کردار میں
مومن کی تمام اعلیٰ خصوصیات موجود
تھیں - جنگ (راولپنڈی) ، ۵ اگست ،
ص ۱ ، ک ۳ - ۶

کشمیر پاکستان کی شہ رگ ہے - قائد اعظم
کا ارشاد - کشمیر (راولپنڈی) ، ۱۶ اکتوبر ،
جلد ۱۴ ، شماره ۳۸ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

حکیم اختر : قائد اعظم اور اتحاد عالم
اسلامی - امروز (لاہور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۴ - ۸

کلم نشتر : قائد اعظم کی زندگی کے
آخری دن - امروز (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۴ ، ک ۱ - ۷

کیا قائد اعظم واقعی طبعی موت مرے
تھے - ملت (اسلام آباد) ، ۳ اکتوبر ،
جلد ۲ ، شماره ۳۳ ، ص ۲۸ - ۳۰

گولیندی ، مفتی محمد طفیل : قائد اعظم -
یقین محکم اور سیاسی بصیرت - الرشیدیا
(لاہور) ، ۷ - ۱۳ ستمبر ، جلد ۵ -
شماره ۹ ، ص ۸ - ۹ - ۳۴

نظامی ، خواجہ ظفر : گوہر نایاب -
قائد اعظم کی عظمت کا اعتراف - نوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۲۵ دسمبر ، ص (ج) ،
ک ۵ - ۸

نظم و ضبط کی سیاست (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۲ - ۳
نعیم قمر (مترجم) : دفاع پاکستان کے
بارے میں قائد اعظم محمد علی جناح کے
نظریات - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۵ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

نقوی ، مجاہد : قائد اعظم کی زندگی کے
آخری ایام - مشرق (پشاور) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۷ - ۸

نور احمد : دیانت داری قائد اعظم کی
راست مزاجی کا جزو لاینفک تھی - حریت
(کراچی) ، ۲۵ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۸

نورالعین : قائد اعظم کا نقش پا - جنگ
(راولپنڈی) ، ۱۵ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۶

نوید ، محمد سرور : جناح میموریل ہال
کیسے بنا؟ مشرق (پشاور) ، ۲۵ دسمبر ،
ص ۷ ، ک ۳ - ۵

وقار البالوی : گزرا ہوا زمانہ - حضرت
قائد اعظم کی اسلام سے والہانہ محبت
اور مسلمانوں کی فلاح و بہبود کے لیے

مقبول جہانگیر : قائد اعظم پر قاتلانہ
حملہ کی سازش - امروز (لاہور) ، ۲ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

ملک ، محمد سلیم : قائد اعظم کی یاد میدان
جنگ میں - امروز (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۶

منور ، مرزا محمد : قائد اعظم کو ہلاک
کیا گیا - بادشاہ (لاہور) ، ۲۱ ستمبر ،
جلد ۳ ، شماره ۳۲ ، ص ۱۷ - ۱۸

منور ، مرزا محمد : قائد اعظم کی جانشینی
کا مسئلہ - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۳ مارچ ، ص ۵ ، ک ۱ - ۸

ممتاز عارف : محسن ملت بابائے قوم کی یاد -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۱ ستمبر ،
ص ۷ ، ک ۵ - ۸

منظور امکن : قائد اعظم اور پاکستان
لازم و ملازوم ہیں - حریت (کراچی) ،
۱۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

منور ، مرزا محمد : قائد اعظم ایک سبق
آوز کردار - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۲۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

— : قائد اعظم - سیاست دان اور
اصول پسند - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۶

موسلی ، ایم - ایس : قائد اعظم حق و
انصاف کے عظیم داعی تھے - جہاد
(پشاور) ، ۱۳ اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

تھا - مشرق (پشاور) ، ۹ جنوری ،
ص ۷ ، ک ۱ - ۳

برقی ، نظر : مولانا محمد علی کے تعلیمی
نظریات - الجمعیتہ (دہلی) ، ۲۱ جنوری ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۳

— : — ، فروری ، ص ۸ ، ک ۲ - ۷
حسین ہزاروی ، محمد : مولانا محمد علی
جوہر - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۳ فروری ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

خان ، چودھری ہدایت اللہ : مولانا
محمد علی جوہر اور تحریک خلافت -
مساوات (لاہور) ، ۳ فروری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۸

— : — ، فروری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۸

خان ، یوسف حسین : میرے استاد -
مولانا محمد علی - دعوت (دہلی) ، ۷
فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

— : — ، ۱۰ فروری ، ص ۲ ،
ک ۶ - ۷

— : — ، ۱۳ فروری ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۳

راہ پیغمبر کا مسافر - محمد علی جوہر -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۷ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۷

مخلصانہ جد و جہد - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۵ جنوری ، ص ۱۲ ،
ک ۱ - ۲

ہابیوں ، محمد ابوالکلام : میں نے قائد اعظم
کو قریب سے دیکھا - حریت (کراچی) ،
۱۱ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

ہمدانی ، آغا حسین : قائد اعظم اور تحریک
آزادی کشمیر - جنگ (راولپنڈی) ،
۱۶ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

یوم قائد اعظم (اداریہ) - مغربی پاکستان
(لاہور) ، ۱۱ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

(۱۷) جوہر ، مولانا محمد علی

آزاد ، جگن ناتھ : مولانا محمد علی
جوہر - امروز (لاہور) - قسمت علمی و
ادبی ، ۱۲ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

اللہ کا بانکا : مولانا محمد علی جوہر - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۲۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

— : — ، ۱۵ نومبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۸

انصاری ، نفیس الدین : بطل حریت -
مولانا محمد علی جوہر - امروز (لاہور) ،
۳ جنوری ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

ایوب صابر : آل انڈیا مسلم لیگ کا دستور
مولانا محمد علی جوہر کے زور قلم کا نتیجہ

لوائے وقت (راولپنڈی) ، ۳ جنوری
ص ۳ ، ک ۱ - ۶

رئیس الاحرار مولانا محمد علی جوہر
(پشتو) - جہاد (پشاور) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

کیمی ، کلیم اشرف : مولانا محمد علی جوہر
کا صد سالہ یوم پیدائش - جس نے اپنی
متاع حیات اسلام کی مربندی کے لیے
لٹا دی - جنگ (کراچی) ، ۱۰ دسمبر
ص IV ، ک ۳ - ۸

موہدروی ، راحت نسیم : آزادی کے عظیم
مجاہد مولانا محمد علی جوہر کی ذات
مسلمانوں کے لیے حق گوئی کی علامت
تھی - اسلامی جمہوریہ (لاہور) ، ۲۴
جنوری ، جلد ۱۰ ، شماره ۳ ، ص ص

۲۸ - ۲۷

مولانا محمد علی جوہر - زمانہ (کوئٹہ) ،
۹ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

شریف فاروق : محمد علی جوہر اور صوبہ
سرحد - جہاد (پشاور) ، ۲۲ جنوری ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

— ، کشیر (راولپنڈی) ، یکم
جنوری ، جلد ۱۳ ، شماره ۱ ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۵

صدیقی ، ریاض : مولانا محمد علی جوہر
بہ حیثیت صحافی - حریت (کراچی) -
میگزین ، ۱۲ جنوری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸
عشرت رحمانی : مولانا محمد علی جوہر کی
شاعری - امروز (لاہور) ، ۷ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۸

مولانا محمد علی جوہر پر سیمینار - جشن
صد سالہ کی تقریب - الجمعیتہ (دہلی) ،
۱۳ فروری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

مولانا محمد علی جوہر کی شاعری - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۳ اگست ، ص ۳ ، ک ۲ - ۶

قادری ، سید شمیم حسین : مولانا محمد علی
جوہر - سیرت کے چند روشن پہلو - لوائے
وقت (راولپنڈی) ، ۵ جنوری ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۸

— ، ۱۸ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

مولانا محمد علی جوہر کے آخری ایام -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۱ نومبر ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

— ، ۱۵ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

کرم حیدری : مولانا محمد علی جوہر ایک
ہمہ پہلو رہنما - وہ ایک مدبر اور سیاست
دان کے علاوہ ایک اعلیٰ شاعر بھی تھے -

سید الاحرار مولانا حسرت موہانی - جہاد
(پشاور) ، یکم جون ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶
شاہ جہانپوری ، ابو سلمان : مسولانا
حسرت موہانی - ایک مختلف الجہات
شخصیت - چٹان (لاہور) ، ص ۳ جون ،
جلد ۳۲ ، شماره ۲۲ ، ص ص ۳۴ - ۳۵
عشرت رحمانی : سید الاحرار مولانا حسرت
موہانی - امروز (لاہور) ، ۱۲ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مولانا حسرت موہانی نے غزل کو سادگی
کا حسن بخشا - زمانہ (کوئٹہ) ، یکم
اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

نعیمہ بیگم : مولانا حسرت موہانی - جنگ
(راولپنڈی) ، ۲۵ فروری ، ص ۱ ، ک ۵ - ۸

(۲۰) خان ، سلطان دلاور

اختر سلطان ظہور : سلطان دلاور خان
والٹے پوٹھوار ۱۷۰۱ - ۱۷۲۶ -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۶ جولائی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۸

(۲۱) خان عبدالغفار خان

خان عبدالغفار خان - اے کاش آپ صرف
خدائی خدمتگار ہوتے - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۳ اپریل ، ص ۳۳ ،
ک ۱ - ۸

ناموس ، محمد شجاع : مولانا محمد علی جوہر
کی ہمہ گیر شخصیت - دھوت (دہلی) ،
۲۵ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

نسیم عنایت اللہ : رئیس الاحرار مسولانا
محمد علی جوہر - مشرق (لاہور) ، ص
جنوری ، ص ۲ ، ک ۶ - ۷

یوسفی ، محمد اقبال : رئیس الاحرار محمد
علی جوہر - امروز (لاہور) ، ۵ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

(۱۸) جہاں آرا شاہ نواز (بیگم)

بیگم جہاں آرا شاہ نواز (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۲۹ نومبر ، ص ۵ ، ک ۲ - ۳

— جنگ (راولپنڈی) ، ۳۰ نومبر ،
ص ۵ ، ک ۳ - ۳

بیگم جہاں آرا شاہ نواز - تحریک پاکستان
کی ایک نامور مجاہدہ - امروز (لاہور) ،
۲۹ دسمبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

شمیم جالندھری : بیگم جہاں آرا شاہ نواز
مرحومہ - مشرق (لاہور) ، ۳۰ دسمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۲

علی عابد : بیگم جہاں آرا شاہ نواز -
جنگ (کراچی) ، ۱۰ دسمبر ، ص IV ،
ک ۱ - ۳

(۱۹) حسرت موہانی ، مولانا

(۲۲) خلیق الزمان ، چودھری

پیر زادہ ، شریف الدین : چودھری خلیق
الزمان صرف ۲۷ سال کی عمر میں آل
انڈیا مسلم لیگ کے جوائنٹ سکرپٹری
مقرر ہوئے تھے ۔ حریت (کراچی) ،
۱۸ مئی ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

(۲۳) راجہ صاحب محمود آباد

اشتیاق حسین : راجہ صاحب محمود آباد
نے اپنی ساری زندگی تحریک پاکستان کے
لیے وقف کر دی ۔ جنگ (کراچی) ،
۱۱ اکتوبر ، ص ۷ ، ک ۱ - ۳

(۲۴) رحمت علی ، چودھری

احمد ، چودھری بشیر : چودھری رحمت
علی ۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۶
نومبر ، ص ۸ - ک ۵ - ۸

انصاری ، مقبول احمد : چودھری رحمت
علی مرحوم ۔ جنگ (راولپنڈی) ،
۱۸ فروری ، ص ۱۲ ، ک ۳ - ۶

— : — ، ۲۵ فروری ، ص ۱۲ ،
ک ۱ - ۲

رحمت علی ، چودھری ۔ بانی تحریک
قیام پاکستان چودھری رحمت علی ۔
(نقطہ نظر) ۔ امروز (لاہور) ، ۳ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۶

خان عبدالغفار خان : میرے قول و فعل
کو ہمیشہ غلط رنگ میں پیش کیا گیا ۔
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۲ جولائی ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۸

— ملک دشمن ہم نہیں ۔ مفاد و اقتدار
پرست ہیں ۔ نوائے وقت (راولپنڈی)
۲۳ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

خان عبدالغفار خان کی پاکستان واپسی
کے چرچے ۔ ہرتاب (دہلی) ، ۲ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۵ - ۶

خان عبدالغفار خان : خدائی خدمتکاروں
کو کانگریس میں کیوں شامل ہونا پڑا ۔
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۰ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۷

خان عبدالغفار خان : میں صرف خدائی
خدمت گار ہوں ۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۸ اپریل ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

خان عبدالغفار خان : ہم کانگریس کی
جانب کیوں مائل ہوئے ۔ نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۱۵ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

خان عبدالغفار خان کے سیاسی فتویٰ کی
حقیقت ۔ نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۵ جون ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

خان عبدالغفار خان اپنے بیان کے آئینے
میں ۔ (ابو سعید انور) ۔ نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۰ مئی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۸

سر سید احمد خان (پس منظر) - امروز
(لاہور) ، ۲۸ مارچ ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷
سر سید احمد خان نے تعلیم اور میاہت
دونوں میدانوں میں مسلمانوں کی رہنمائی
کی - زمانہ (کوئٹہ) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

— ، ۱۴ نومبر ، ص ۳ ، ک ۴ - ۷

قاسمی ، احمد ندیم : سر سید کی تحریک
کے خلاف تحریک چلانے والے - جنگ
(راولپنڈی) ، ۴ دسمبر ، ص ۵ ،
ک ۵ - ۸

قدوائی ، جلیل : علی گڑھ میں سر سید ہاؤس -
جنگ (راولپنڈی) ، ۶ فروری ، ص ۱۱ ،
ک ۵ - ۷

محسن ملت سر سید احمد خان - زمانہ
(کوئٹہ) ، ۱۸ نومبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

منظر امکانی - سر سید احمد خان کی تحریک
کا مطالعہ میاہی مصلحتوں کے تحت کیا جا
رہا ہے - حریت (کراچی) ، ۲۷ اگست ،
ص ۳ ، ک ۴ - ۸

(۲۷) سر عبداللہ ہارون

عباسی ، فدا احمد : الحاج سر عبداللہ
ہارون مرحوم تحریک پاکستان کے اہم
رہنما - حریت (کراچی) ، ۲۷ اپریل ،
ص ۳ ، ک ۴ - ۸

چودھری رحمت علی (پس منظر) - امروز
(لاہور) ، ۳ فروری ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶
خان ، انور : چودھری رحمت علی -
مشرق (لاہور) ، ۸ فروری ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۴

— : — ، مشرق (پشاور) ، ۱۱ فروری ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۴

عباسی ، فدا احمد : چودھری رحمت علی
تحریک پاکستان کے پر جوش رہنما - وہ
لفظ ”پاکستان“ کے خالق ہیں - حریت
(کراچی) ، ۱۲ فروری ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۷

قریشی ، آفتاب احمد : چودھری رحمت
علی - مشرق (پشاور) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۸ ،
ک ۱ - ۵

(۲۵) سر راس مسعود

ناصر ، ایم طیب : سر راس مسعود نے سر سید
کے کام کو آگے بڑھایا - حریت (کراچی) -
سیکڑین ، ۲ فروری ، ص ۱ ، ک ۵ - ۸

(۲۶) سر سید احمد خان

العباری ، نصیر الدین : یوم پاکستان
بلا سر سید - مشرق (لاہور) ، ۲۷ مارچ ،
ص ۵ ، ک ۴ - ۷

(۲۸) سہروردی ، حسین شہید

حسین ، ملک امجد : میدان حسین شہید
سہروردی - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۵ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

مید حسین شہید سہروردی - زمانہ
(کوٹشہ) ، ۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

عباسی ، فدا احمد : حسین شہید سہروردی
تحریک پاکستان کے صف اول کے رہنما -
حریت (کراچی) ، ۶ دسمبر ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

(۲۹) شوکت علی ، مولانا

فرحت شاہ جہاں پوری : مولانا شوکت
علی - مشرق (پشاور) ، ۱۴ نومبر ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۶

(۳۰) عبدالہاری ندوی ، مولانا

قادری فیوض الرحمن : مولانا عبدالہاری
ندوی - امروز (لاہور) ، ۲۶ جنوری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

(۳۱) عبدالحامد بدایونی ، مولانا

صاہری ، سردار علی : مولانا عبدالحامد
بدایونی - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۲ جولائی ،
ص ۱۲ ، ک ۱ - ۳

(۳۲) عبدالولی خان

گوشہ نشین ولی - عبدالولی خان
عطش درانی کی ایک ملاقات - سیارہ ڈائجسٹ
(لاہور) ، جولائی ، جلد ۳ ، شماره ۷
ص ص ۱۷ - ۲۸

(۳۳) مری ، شیر محمد

شیر محمد مری کی بازگشت (اداریہ) -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۹ مئی ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

کلیم انبالوی : سردار شیر باز خان مزاری
کا انٹرویو - جنگ (کراچی) ، ۳ اگست ،
ص ۸ ، ک ۳ - ۶

(۳۴) مینگل ، سردار عطا اللہ خان

پنجاب نے بلوچستان کی سیاست اور یہاں
کی معاشیات سے لے کر حب الوطنی تک
پر اپنی اجارہ داری قائم کر رکھی ہے -
مینگل قبیلے کے سربراہ اور سابق وزیر
اعلیٰ بلوچستان سردار عطا اللہ خان
مینگل سے نمائندہ جنگ سرکار احمد کی
ملاقات - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۴ جنوری ،
ص ۱ - ۳ - ۸

(۳۵) ظفر علی خان ، مولانا

اشرف عطا : موت کے دروازے پر ،
مولانا ظفر علی خان - امروز (لاہور) ،
۲۷ نومبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۶

ظفر علی خان - مولانا ظفر علی خان شمع آزادی کے ان پروانوں میں سے ہیں جنہوں نے ملت اسلامیہ کے لیے اپنی جان و مال کو وقف کر دیا - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۶ جولائی ، ص ۱۱ ، ک ۵ - ۷

فاروق ، محمد : مولانا ظفر علی خان - "زمیندار" نے اردو صحافت کو وقا و معیار عطا کیا - مشرق (لاہور) ، ۲۳ نومبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

ماجد علی : مولانا ظفر علی خان جد و جہد آزادی کے نامور رہنما - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۸ نومبر ، ص ۱ ، ک ۳ - ۸

مولانا ظفر علی خان مرحوم - انہوں نے انگریزی استبداد کی بنیاد ہلا ڈالی - جہاد (پشاور) ، ۲۷ مئی ، ص ۲ ، ک ۲ - ۳

نسیم عنایت اللہ : مولانا ظفر علی خان - دین دار مسلمان ، قادر الکلام شاعر ، بے مثل ادیب ، لاجواب صحافی - مشرق (لاہور) ، ۲۳ نومبر ، ص ۸ ، ک ۵ - ۷

(۳۶) عباسی ، مولانا جان محمد

نائب امیر جماعت اسلامی پاکستان مولانا جان محمد عباسی سے عطش درانی کا انٹرویو - سہارہ ڈائجسٹ (لاہور) ، اگست ، ص ۱۷ - ۲۲

انور ، ابو سعید : مولانا ظفر علی خان مرحوم - مسلمانوں کا مونس اور غمخوار اور ایک بے باک و دلیر رہنما - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ نومبر ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

حجازی ، مسکین علی : مولانا ظفر علی خان ، آن کی زندگی کا ہر تیسرا دن جیل میں گذرا - مشرق (لاہور) ، ۲۳ نومبر ، ص ۸ ، ک ۷ - ۸

سوہدروی ، محمد عنایت نسیم : عمل بہم کی تصویر - مولانا ظفر علی خان مرحوم - علامہ اقبال نے ان کے قلم کو مصطفیٰ کمال کی تلوار کہا - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۶ نومبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

شفیع ، میان محمد : مولانا ظفر علی خان نے ہر انقلابی اور اسلامی تحریک کا ساتھ دیا ، جب میں زمیندار سے وابستہ تھا - مشرق (لاہور) ، ۲۳ نومبر ، ص ۸ ، ک ۱ - ۶

شورش کشمیری : مولانا ظفر علی خان قید فرنگ میں - امروز (لاہور) ، ۲۷ نومبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

طوسی ، ایم - ایس : مولانا ظفر علی خان مرحوم - نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۲۹ دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

مغموم ، سید آغا حسین : چودھری غلام
عباس مرحوم - تحریک آزادی کشمیر کے
لیے ان کی خدمات ناقابل فراموش ہیں -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۸ دسمبر ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۸

ہاشمی ، ارشاد : قائد ملت چودھری
غلام عباس مرحوم - چٹان (لاہور) ،
یکم جنوری ، جلد ۳۲ ، شماره ۱ ،
ص ۳۳ - ۳۴

(۳۹) فاطمہ جناح

رضوان احمد : مادر ملت کی جرأت اور
بے باکی نے آمریت کو ہلا کر رکھ دیا -
جنگ (راولپنڈی) - مادر ملت ایڈیشن ،
۹ جولائی ، ص ۴ ، ک ۱ - ۸

رضوی ، سید طاہر علی : خاتون پاکستان -
محترمہ فاطمہ جناح - مشرق (لاہور) ،
۹ جولائی ، ص ۳ ، ک ۵ - ۷

سید ، عالم علی : مادر ملت محترمہ فاطمہ
جناح کا نام پاکستان کی تاریخ میں ہمیشہ
زندہ رہے گا - مشرق (لاہور) ، ۸ جولائی ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۶

شمشاد احمد : محترمہ فاطمہ جناح سے ایک
ناقابل فراموش ملاقات - مشرق (لاہور) ،
۸ جولائی ، ص ۱ ، ک ۱ - ۴

(۳۷) عبیداللہ سندھی ، مولانا

جب مولانا عبیداللہ سندھی بھی افغانستان
چلے گئے - افریشیا (لاہور) ، ۳۱ اگست -
۶ ستمبر ، جلد ۵ ، شماره ۸ ، ص ص
۲۸ - ۲۰

— ، ۷ - ۱۳ ستمبر ، جلد ۵ ، شماره ۹ ،
ص ص ۲۲ - ۲۶

شاہ جہاں پوری ، ابو سلمان : مولانا
عبیداللہ سندھی اور مولانا ابوالکلام آزاد -
چٹان (لاہور) ، ۸ جنوری ، جلد ۳۲ ،
شماره ۲ ، ص ص ۲۱ - ۲۲ - ۲۳

— : — ، ۱۵ جنوری ، جلد ۳۲ ،
شماره ۳ ، ص ص ۲۱ - ۲۲ - ۲۳
مولانا عبیداللہ سندھی - نوائے وقت
(راولپنڈی) ، ۲۳ اگست ، ص ۲ ،
ک ۶ - ۷

— زمانہ (کوئٹہ) ، ۵ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۵

(۳۸) غلام عباس ، چودھری

شاہین ، سید مبارک علی : چودھری غلام
عباس مرحوم - مشرق (لاہور) ، ۲۰ دسمبر ،
ص ۲ ، ک ۲ - ۴

— : — جنگ (راولپنڈی) ، ۱۹
دسمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

مادر ملت محترمہ فاطمہ جناح (نیوز سروے) - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۹ جولائی ، ص ۳ ، ک ۴ - ۷

محترمہ فاطمہ جناح (پس منظر) - امروز (لاہور) ، ۸ جولائی ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷

نقوی ، حیات عزیز : مادر ملت نے کبھی قوم کے کسی طبقہ کو فراموش نہیں کیا - حریت (کراچی) ، ۹ جولائی ، ص ۸ ، ک ۱ - ۸

نقوی ، س - ح - ع : محترمہ فاطمہ جناح نے مشکل سے مشکل وقت میں بھی اصولوں کو سربلند رکھا - حریت (کراچی) ، ۹ جولائی ، ص ۲ ، ک ۴ - ۸

ہمدانی ، آغا حسین : مادر ملت فاطمہ جناح ، عظیم بھائی کی عظیم بہن - جنگ (راولپنڈی) ، ۱۰ جولائی ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

(۴۰) گورمانی ، مشتاق احمد

سابق گورنر مغربی پاکستان و سابق وزیر داخلہ نواب مشتاق احمد گورمانی سے مجیب الرحمن شامی کی ملاقات - بادبان (لاہور) ، ۲۸ اگست ، جلد ۲ ، شماره ۱۸ ، ص ۲۳ - ۲۸

صدیقی ، احتشام ملک : محترمہ فاطمہ جناح - الہوں نے جمہوریت کی بحالی کی جدوجہد میں ایک تاریخی کردار ادا کیا - جنگ (راولپنڈی) - مادر ملت ایڈیشن ، ۹ جولائی ، ص ۴ ، ک ۶ - ۸

صغیرہ بانو شیریں : مادر ملت محترمہ فاطمہ جناح - الہوں نے مسلم خواتین میں آزادی کی تڑپ پیدا کی - مشرق (لاہور) ، ۸ جولائی ، ص ۱ ، ک ۷ - ۸

عباسی ، فدا احمد : مادر ملت کا مقصد مسلمانوں کو مستقبل کا مالک بنانا تھا - حریت (کراچی) ، ۹ جولائی ، ص ۸ ، ک ۱ - ۳

عبدالرسول ، قاضی : محترمہ فاطمہ جناح - ایک عہد ساز خاتون - لواٹے وقت (راولپنڈی) ، ۹ جولائی ، ص ۳ ، ک ۱ - ۵

عبدالرسول ، قاضی : محترمہ جناح تحریک پاکستان میں قائد اعظم کے دوش بہ دوش رہیں - مشرق (لاہور) ، ۸ جولائی ، ص ۱ ، ک ۵ - ۸

قریشی ، آفتاب احمد : مادر ملت محترمہ فاطمہ جناح - ان کی بے خوف قیادت نے سیاست کا رخ موڑ دیا - جنگ (راولپنڈی) - مادر ملت ایڈیشن ، ۹ جولائی ، ص ۴ ، ک ۱ - ۵

(۲۱) لیاقت علی خان

بشیر احمد (حافظ) : لیاقت علی خان -
جنگ (کراچی) - اشاعت خاص ، ۱۶
اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

پاکستان کے لیے شہید ملت لیاقت علی
خان کی خدمات کو کسی صورت فراموش
نہیں کیا جا سکتا (احوال واقعی) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۲ - ۸

رضوی ، سید طاہر علی : لیاقت علی خان
نے پاکستان کے لیے سب کچھ قربان کر
دیا - مشرق (پشاور) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۱ ، ک ۷ - ۸

شریف الدین پیرزادہ کی افسوس ناک بحث -
لیاقت علی خان کے بارے میں (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۱۷ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۴

شہید ملت کی تگ و دو بہارا قومی سرمایہ
ہے - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۵ ، ک ۱ - ۴

شہید ملت کی زندگی جد و جہد ، ایثار و
قربانی سے عبارت تھی - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۶ اکتوبر ، ص ۶ ، ک ۱ - ۶

شہید ملت لیاقت علی خان کی برسی -
(نیوز سروے) ، مغربی پاکستان (لاہور) ،
۱۶ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۷

شہید ملت لیاقت علی خان کے سفر زندگی
کی داستان - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۶ ، ک ۲ - ۸

صدیقی ، آفاق : شہید ملت - جنگ
(کراچی) - اشاعت خاص ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۸

عابد ، عبدالکریم : لیاقت علی خان کی
شخصیت کے دو پہلو - مشرق (لاہور) ،
۲۳ اکتوبر ، ص ۵ ، ک ۴ - ۷

عباسی ، فدا احمد : شہید ملت لیاقت علی
خان نے آخری دم تک ملک و قوم کی
خدمت کی - حریت (کراچی) ، ۱۶
اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۴ - ۶

عبدالحمید ، آغا : قائد ملت - جنگ
(کراچی) - اشاعت خاص ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۴ - ۸

عشرت رحمانی : شہید ملت خان لیاقت علی
خان - امروز (لاہور) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۷

فرحت شاہ جہاں پوری : قائد ملت خان
لیاقت علی خان - قائد اعظم کے دست
راست - مشرق (پشاور) - اشاعت خاص ،
۱۶ اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۶

قائد ملت کی شہادت (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۱۶ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۲ - ۳

نواب زادہ لیاقت علی خان کی ایک تاریخی
تقریر - زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۶ ، ک ۵ - ۸

وحید عثمانی : بیگم رعنا لیاقت علی خان -
امروز (لاہور) ، ۲۲ اپریل ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۵

یوسف ہارون : شہید ملت لیاقت علی خان
مرحوم - حریت (کراچی) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۵

(۷۲) ماؤنٹ بیٹن ، لارڈ

احمد ، میاں ظفر : آنجنابی لارڈ ماؤنٹ
بے ٹن - جنگ (کراچی) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۶ - ۷

دیوان ، منورما : ماؤنٹ بیٹن - حقیقت
اور افسانہ - دعوت (دہلی) ، ۱۴ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۴

عشرت رحمانی : اگر ماؤنٹ بے ٹن پاکستان
کا گورنر ہوتا - امروز (لاہور) ، ۱۴
اگست ، ص ۳ ، ک ۱ - ۴

فاروقی ، محمد ابرار حسین : ماؤنٹ کی
ڈائری کا ایک ورق - الجھن (دہلی) ،
۴ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

قیصر امام : ماؤنٹ بے ٹن ایک شخصیت -
جنگ (راولپنڈی) ، ۱۶ ستمبر ، ص ۲ ،
ک ۴ - ۸

قائد ملت لیاقت علی خان (پس منظر) -
امروز (لاہور) ، ۱۶ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۷

قائد ملت لیاقت علی خان - ایک عظیم
اور مدبر شخصیت - زمانہ (کوئٹہ) ،
۱۶ اکتوبر ، ص ۶ ، ک ۶ - ۸

قریشی ، آفتاب احمد : شہید ملت خان
لیاقت علی خان - مشرق (پشاور) ،
۱۶ اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

—: —: مشرق (لاہور) ، ۱۶ اکتوبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۸

لیاقت علی اور تقسیم ہند (اداریہ) - ہرتاب
(دہلی) ، ۹ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

لیاقت علی خان - نجی زندگی کے چند
پہلو - بیگم رعنا لیاقت علی خان نے لکھا -
زمانہ (کوئٹہ) ، ۱۶ اکتوبر ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۳

مشتاق احمد : قائد ملت لیاقت علی خان
ایک اصول پسند انسان تھے - جنگ
(کراچی) ، ۱۶ اکتوبر ، ص ۴ ،
ک ۳ - ۸

مصطفیٰ ، اے - ایم : میں الہیں ۳۲
سال سے جانتا تھا - حریت (کراچی) ،
۱۶ اکتوبر ، ص ۱۰ ، ک ۶ - ۸

حریت (کراچی) ، ۲۷ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۶ - ۳

احمد ، توفیق : مولانا مودودی حیدر آباد
دکن میں - نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱۸ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

احمد ، سجاد : مولانا مودودی ایک
ہمہ گیر شخصیت - دعوت (دہلی) ،
۱۰ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

— : — ۱۳ دسمبر ، ص ۵ ،
ک ۱ - ۵

احمد ، میان ظفر : مجھے مولانا سید
ابوالاعلیٰ مودودی عزیز تھے - جنگ
(کراچی) ، یکم اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۳ - ۸

اطہر ، مسعود : مولانا مودودی کی
وفات سارے عالم اسلام کے لیے سلفیہ
ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۴ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۸

افضل جاوید : مولانا مودودی کے استاد -
مولانا شریف اللہ خان مرحوم - دعوت
(دہلی) ، ۲۲ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۵
الکاف ، حامد عبدالرحمن : مولانا مودودی -
چند واقعات چند تاثرات - دعوت
(دہلی) ، ۲۸ نومبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۷

لارڈ ماؤنٹ بیٹن (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۳۰ اگست ، ص ۳ ،
ک ۲ - ۳

لارڈ ماؤنٹ بیٹن کا تاریخی رول -
الجمعیۃ (دہلی) ، ۳ ستمبر ، ص ۸ ،
ک ۱ - ۲

لارڈ ماؤنٹ بیٹن کی ہلاکت (اداریہ) -
مغربی پاکستان (لاہور) ، ۲۹ اگست ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۲

(۲۳) مشرقی ، علامہ عنایت اللہ

خاکسار اعظم - علامہ عنایت اللہ مشرقی
(مرحوم) - جہاد (پشاور) ، ۱۹ مارچ ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۶

طارق محمود بٹ : علامہ عنایت اللہ
المشرق - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۲۹ اگست ، ص ۳ ، ک ۶ - ۸

مشرق ، علامہ عنایت اللہ - امروز
(لاہور) ، ۲۴ اگست ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷

(۲۲) مودودی ، مولانا ابوالاعلیٰ

آنکھیں رو رہی تھیں اور زباںوں پر کامہ
طیبہ کا ورد تھا - دعوت (دہلی) ،
۱۰ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

احسان طالب : مولانا مودودی مرحوم
کا سب سے بڑا کارنامہ تفہیم القرآن ہے -

اے راہ حق کے مسافر سلام ہو تجھ پر -
دعوت (دہلی) ، ۲۸ اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۶

انصاری ، ناز: مرحوم ابوالاعلیٰ مودودی
جماعت اسلامی کا ابوالہول - الجمعیتہ
(دہلی) ، ۱۳ نومبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

— : — ، ۲۵ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۲ - ۵

انور عالم : سید مودودی اور تحریک
پاکستان - زندگی (لاہور) ، ۱۶ - ۲۲
فروری ، جلد ۱۵ ، شماره ۸ ، ص ص
۴۹ - ۵۰

بڑی مشکل سے ہوتا ہے چمن میں دیدہ ور
پیدا - دعوت (دہلی) ، ۱۰ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۶

بیاد سید مودودی - مولانا ابوالاعلیٰ
مودودی مرحوم - یادگار اشاعت - زندگی
(لاہور) ، ۲۸ ستمبر ، ص ۳ اکتوبر ،
جلد ۱۵ ، شماره ۳ ، ص ۷ - ۳۶

حالات زندگی ایک نظر میں (مولانا
مودودی) - دعوت (دہلی) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۷ - ۸

حسین ، سید ذاکر : مولانا مودودی
رحمۃ اللہ علیہ ایک عہد آفرین شخصیت -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۵ - ۸

امام حرم کی مولانا مودودی سے ملاقات -
دعوت (دہلی) ، ۲۲ فروری ، ص ۶ ،
ک ۱ - ۶

انتظار نعیم: مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی
کا آخری سفر - تمام عمر جو لڑتا رہا
اندھیروں سے - دعوت (دہلی) ، یکم
اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

تمام عمر بکھیری ہے روشنی جس نے -
دعوت (دہلی) ، ۳ اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۳

— : تمام عمر جو پیکر رہا
عزیمت کا - دعوت (دہلی) ، ۷ اکتوبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۳

— : — ، ۱۰ اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۵

تمام عمر جو دیتا رہا شہادت ق - دعوت
(دہلی) ، ۱۳ اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

تمام عمر وفادار دین حق جو رہا -
دعوت (دہلی) ، ۱۹ اکتوبر ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۵

تمام عمر ترے دین پہ کر دی جس نے
نثار - دعوت (دہلی) ، ۲۲ اکتوبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۵

تمام عمر صداقت کا جو لقیب رہا - دعوت
(دہلی) ، ۲۵ اکتوبر ، ص ۱ ، ک ۱ - ۵

خان ، محمد فاروق : مولانا مودودی کا امتیازی وصف - دعوت (دہلی) ، ۱۶ نومبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

خلیل حامدی : مولانا مودودی کا فکری کارنامہ - دعوت (دہلی) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۱ ، ک ۶ - ۸

دائمی حق کی فکر زندہ رہے گی ، کارنامے تابندہ رہیں گے - دعوت (دہلی) ، ۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

دور حاضر کا اجل عظیم (اداریہ) - مشرق (لاہور) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۱ - ۳

سرور ، محمد : مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی - ایک تاریخی اور تاریخ ساز شخصیت - امروز (لاہور) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

سلطان ، سید محمد : ابوالاعلیٰ مودودی - اسلامی انقلاب کے داعی - مشرق (لاہور) ، ۲۶ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۷

سلیمان ندوی ، سید : مودودی ابوالاعلیٰ سید ، معاصرین کی نظر میں - مشرق (لاہور) ، ۲۳ ستمبر ، ص ۱۲ ، ک ۳ - ۷

سید مودودی مشاہیر کی نظر میں - صحافت (لاہور) ، ۲۳ ستمبر ، جلد ۱ ، شماره ۲۸ ، ص (ج)

صاحب تفہیم القرآن کی تحریر اور تحریک سے عالم اسلام فیض یاب ہوتا رہے گا - دعوت (دہلی) ، ۱۶ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۳

صدی کا اجل عظیم (اداریہ) ، مولانا مودودی - زندگی (لاہور) ، ۲۸ ستمبر تا ۳ اکتوبر ، جلد ۱۵ ، شماره ۳۰ ، ص ۳ ، ۵

صلاح الدین ، محمد : مولانا مودودی کا سانحہ ارتحال - علماء کی موت امت کے خسارہ - دعوت (دہلی) ، ۱۷ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۶ - ۸

طفیل ، محمد میاں : مولانا مودودی - مشرق (لاہور) ، ۲۳ ستمبر ، ص ۱۲ ، ک ۱ - ۸

— : مولانا مودودی کی تحریک احیائے اسلام نے دنیا بھر میں مثبت اثرات مرتب کیے ہیں - مغربی پاکستان (لاہور) ، ۹ مارچ ، ص ۱۰ ، ک ۱ - ۸

عابد ، عبدالکریم : مولانا مودودی - وہ نئی نسل کی پسندیدہ شخصیت کیسے بن گئے - مشرق (لاہور) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۵ ، ک ۳ - ۷

عارف ، محمد : مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی الجمعیتہ (دہلی) ، یکم جولائی ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

علی ، ملک غلام : سید مودودی - نرم دم
گفتگو گرم دم جستجو - جہاد (پشاور) ،
۱۰ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

فاروقی ، شاہد اقبال : سید ابوالاعلیٰ
مودودی - ایک ہمہ گیر شخصیت - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۶ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۵

قاسمی ، اخلاق حسین : حضرت شیخ
الحدیث اور مولانا مودودی - الجمعیتہ
(دہلی) ، ۸ جنوری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵
: — : — : ۹ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

: — : — : ۱۲ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

: — : — : ۱۹ جنوری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۵

م - ش : مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی -
شیر خدا - مشرق (پشاور) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

متین فکری : مفکر اسلام مولانا سید
ابوالاعلیٰ مودودی - جنگ (کراچی) ،
۲۳ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶

مفتی اعظم فلسطین اور مولانا مودودی -
جہاد (پشاور) ، ۱۸ اپریل ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۶

عالم اسلام کا نیر درخشان، (اداریہ)۔ آسان
تیری لحد پر شبم افشانی کرے۔ جہاد
(پشاور) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۲

عالم اسلام میں مولانا مودودی کی اسلامی
خدمات کا اعتراف - برصغیر کے مسلمانوں
اور اہل علم کو مبارک باد - دعوت
(دہلی) ، ۱۰ مارچ ، ص ۱ ، ک ۳ - ۶

عبدالقدوس ، رومی : مودودیت - ایک
آئینے میں تین چہرے ، شخصیت اعتزال -
قادیانیت - الجمعیتہ (دہلی) ، ۴ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۸ اور ص ۷ ، ک ۳ - ۸

عثمانی ، مفتی عتیق الرحمان : عالم اسلام
کا سانحہ - دعوت (دہلی) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۳ - ۵

عزیز ، نصر اللہ خان : مولانا مودودی
مرحوم - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۶ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۵ - ۸

عشرت رحمانی : مولانا ابوالاعلیٰ مودودی
اور مولانا محمد علی جوہر - امروز (لاہور) ،
۲۵ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

علی ، سید حامد : مولانا مودودی نے
حضرت امیر معاویہ پر بہتان تراشی نہیں
کی - دعوت (دہلی) ، ۷ جولائی ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۵

مودودی ، سید ابوالاعلیٰ - ۱۹۵۳ء کے
مارشل لا میں جب مزائے موت سنائی
گئی - صحافت (لاہور) ، ۲۳ ستمبر ،
جلد ۱ ، شماره ۳۸ ، ص ۱

مودودی ، سید ابوالاعلیٰ - سید مودودی
کا بچپن ، جوانی اور بڑھاپا - صحافت
(لاہور) ، ۲۲ ستمبر ، جلد ۱ ، شماره ۳۸ ،
ص (ط - ط - ع - ع)

مودودی ، سید ابوالاعلیٰ - میں نے جماعت
اسلامی کیسے قائم کی - صحافت (لاہور) ،
۲۳ ستمبر ، جلد ۱ ، شماره ۳۸ ، ص
(ر - ز)

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی (اداریہ) -
جنگ (کراچی) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۱۱ ،
ک ۱ - ۳

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی (اداریہ) -
جنگ (راولپنڈی) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۳ ،
ک ۱ - ۳

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی (اداریہ) -
امروز (لاہور) ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی بھی گئے -
(اداریہ) - لوٹنے وقت (راولپنڈی) ،
۲۴ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی سے ایک
استفسار اور اس کا جواب - دعوت (دہلی) ،
۲۵ جنوری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۳

۳ - ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

معین زلفی : علامہ ابوالاعلیٰ مودودی کا
تصور سیاست - جنگ (کراچی) ، ۲
اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۵

مقبول جہانگیر : مولانا ابوالاعلیٰ
مودودی - امروز (لاہور) ، ۲۶ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

منصور آغا : میں نے لاہور میں کیا
دیکھا کیا محسوس کیا -

سخن کی تاب نہیں ہے قلم میں جان نہیں
دعوت (دہلی) ، ۳ اکتوبر ، ص ۲ ،
ک ۱ - ۳

منظر امکانی : مولانا سید ابوالاعلیٰ
مودودی مسلسل جد و جہد کی علامت -
حریت (کراچی) ، ۳ اکتوبر ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۸

مودودی ، سید ابوالاعلیٰ - اسلامی قانون -
جنگ (راولپنڈی) ، یکم مارچ ، ص ۳ ،
ک ۳ - ۶

مودودی ، سید ابوالاعلیٰ کا انٹرویو -
اسلامی قوانین کے نفاذ سے پاکستان کے
نصب العین کی جانب عملی اقدامات کا
آغاز ہوا ہے - مغربی پاکستان (لاہور) ،
۹ مارچ ، ص ۱ ، ک ۸ - ۸

کا نام - دعوت (دہلی) ، ۱۳ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۸

مولانا مودودی - ایک عہد ساز شخصیت -

دعوت (دہلی) ، ۲۵ ستمبر ، ص ۱ ،
ک ۱ - ۶

مولانا مودودی - علماء اور دانشوروں کی
نظر میں - دعوت (دہلی) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۱ ، ک ۱ - ۳

مولانا مودودی کا سوانحی خاکہ - کشمیر
(راولپنڈی) ، ۲۵ ستمبر ، جلد ۱۴ ،
شمارہ ۳۰ ، ص ۱ ، ک ۱ - ۳

مولانا مودودی کا وجود اللہ کے دین کی
خدمت کے لیے وقف تھا - دعوت (دہلی) ،
۷ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

مولانا مودودی کے پیدائش ، خاندانی
حالات ، تعلیم اور زندگی کی عملی جد و
جہد - جہاد (پشاور) ، ۲۸ ستمبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

— : — ۹ دسمبر ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۸

مولانا مودودی کے خودنوشت حالات
زندگی - جنگ (راولپنڈی) ، ۲۵ ستمبر ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۸

مولانا مودودی کی باتیں - دعوت (دہلی) ،
۱۰ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۲ - ۳

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی کا انتقال
(اداریہ) - مغربی پاکستان (لاہور) ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۳

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی کے
خودنوشت حالات زندگی - مشرق (پشاور) ،
۲۶ ستمبر ، ص ۷ ، ک ۱ - ۸

مولانا سید ابوالاعلیٰ مودودی مرحوم -
ایک تاریخ ساز شخصیت - دعوت (دہلی) ،
۲۴ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۶

مولانا مودودی (اداریہ) - حریت
(کراچی) ، ۲۴ ستمبر ، ص ۲ ، ک ۲ - ۳

مولانا مودودی - اسلام کے زبردست
مفکر - قرآن کے ممتاز مفسر اور عظیم
فکری و عملی دائمی حق تھے - دعوت
(دہلی) ، یکم اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۱ - ۸

مولانا مودودی اور جماعت اسلامی -
افریشیا (لاہور) ، ۳ - ۹ اگست ، جلد ۵ ،
شمارہ ۴ ، ص ۵ - ۳۳

— : — ۱۰ - ۱۶ اگست ، جلد ۵ ،
شمارہ ۵ ، ص ۸ - ۴۱

— : — ۲۴ - ۳۰ اگست ، جلد ۵ ،
شمارہ ۷ ، ص ۷ - ۳۴

مولانا مودودی ایک شخصیت کا نہیں -
ایک فکر ، ایک تحریک اور ایک انقلاب

(۲۶) ندوی ، سید سلیمان

عاطر ، ایم - طیب : علامہ سید سلیمان
ندوی جن کی تاریخ ولادت اور تاریخ وفات
۲۲ نومبر ہے - حریت (کراچی) ،
۲۳ نومبر ، ص ۲ ، ک ۵ - ۸

منظر اسکانی : علامہ سید سلیمان ندوی
کی تحریریں دھوکہ اور دھمکی سے پاک
ہیں - حریت (کراچی) ، ۲۲ نومبر ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۶

(۲۷) نشتر ، سردار عبدالرب

احمد ، حافظ بشیر : سردار نشتر ذاتی
مفادات سے بالاتر تھے - جنگ (راولپنڈی) -
نشتر ایڈیشن ، ۱۴ فروری ، ص ۲ ،
ک ۳ - ۸

اسلام ، حافظ محمد : سردار عبدالرب نشتر -
جنگ (راولپنڈی) - نشتر ایڈیشن ، ۱۴
فروری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۶

اشتیاق اظہر : سردار نشتر مسلم لیگ
کے سرکردہ قائد اور قائد اعظم کے سچے
خادم تھے - جنگ (راولپنڈی) - نشتر
ایڈیشن ، ۱۴ فروری ، ص ۳ ، ک ۱ - ۶

رضوی ، سید طاہر علی : سردار عبدالرب
نشتر - مشرق (لاہور) ، ۱۴ فروری ،
ص ۲ ، ک ۳ - ۷

مولانا مودودی کی باتیں - وہ ساری
انسانیت کی ملکیت تھے - دعوت (دہلی) ،
۲۲ دسمبر ، ص ۲ ، ک ۲ - ۸

مولانا مودودی کی رہائش گاہ ملت کے
لیے وقف - دعوت (دہلی) ، ۷ اکتوبر ،
ص ۲ ، ک ۱ - ۵

مولانا مودودی نے ایوارڈ قبول کر کے
اس کی اہمیت بڑھائی (شاہ خالد) - مولانا
کی تصانیف اہم زبانوں میں منتقل
کی جائیں گی - دعوت (دہلی) ، ۱۶ مارچ ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۴

ہاشمی ، قاضی عبدالرحمان : مولانا سید
ابوالاعلیٰ مودودی - دعوت (دہلی) ،
۲۳ اکتوبر ، ص ۲ ، ک ۳ - ۴

یوسف ، محمد : مودودیت - جماعت اسلامی کا
دینی پہلو - الجمعیتہ (دہلی) ، ۲۷ مئی ،
ص ۸ ، ک ۱ - ۸

(۲۵) ناظم الدین ، خواجہ

عباسی ، فدا حسین : خواجہ ناظم الدین
تحریک پاکستان کے صف اول کے رہنما
تھے - حریت (کراچی) ، ۲۲ اکتوبر ،
ص ۳ ، ک ۳ - ۸

غفاری ، ابوذر : خواجہ ناظم الدین -
نوائے وقت (راولپنڈی) ، ۱۱ مئی ،
ص ۶ ، ک ۱ - ۶

(کراچی) ، ۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

نورالامین (پس منظر) - امروز (لاہور) ،
۲ اکتوبر ، ص ۳ ، ک ۶ - ۷

(۴۹) نیازی ، امیر عبداللہ خان

امیر عبداللہ خان نیازی (سابق کمانڈر
انچیف) سے خصوصی انٹرویو - صحافت
(لاہور) ، ۲۲ جنوری ، جلد ۳ ، شماره
۱۲ ، ص ۷ - ۱۳

(۵۰) وقار الملک ، نواب

نواب وقار الملک - زمانہ (کوئٹہ) ،
۳۰ ستمبر ، ص ۳ ، ک ۱ - ۳

(۵۱) یحییٰ خان ، جنرل

جنرل یحییٰ خان - الجمعیتہ (دہلی) ،
۵ جنوری ، ص ۲ ، ک ۳ - ۵

جنرل یحییٰ خان کا ایک انٹرویو -
پاکستان کے پہلے فوجی انقلاب کا پس
منظر - دعوت (دہلی) ، ۲۰ جنوری ،
ص ۲ ، ک ۵ - ۸

—:— ۲۱ جنوری ، ص ۲ ، ک ۵ - ۸

یحییٰ خان - سابق صدر یحییٰ خان سے
الطاف حسن قریشی کا انٹرویو اردو ڈائجسٹ
(لاہور) ، جنوری ، جلد ۱۹ ، شماره ۱ ،
ص ۲۳ - ۳۸

یحییٰ کی نادانی (اداریہ) - پرتاب (دہلی) ،
۲۸ جنوری ، ص ۲ ، ک ۱ - ۲

—:— ۱۵ فروری ، ص ۳ ، ک ۷ - ۸

مردار عبدالرب نشتر (پس منظر) - امروز
(لاہور) ، ۱۴ فروری ، ص ۳ ، ک ۵ - ۶

شاہین ، علی محمد : سردار نشتر عوام
کو حقیقی اقتدار کا سرچشمہ سمجھتے
تھے - جنگ (راولپنڈی) - نشتر ایڈیشن ،
۱۴ فروری ، ص ۳ ، ک ۸

شریف فاروق : سردار عبدالرب نشتر -
جہاد (پشاور) ، ۲۶ فروری ، ص ۱ ، ک ۱ - ۸

صدقسان اللہ : سردار نشتر - جنگ
(راولپنڈی) - نشتر ایڈیشن ، ۱۴ فروری ،
ص ۳ ، ک ۱ - ۳

عباسی ، فدا احمد : سردار عبدالرب نشتر
مرحوم - مقبول و ہر دل عزیز قومی رہنما -
حریت (کراچی) ، ۱۴ فروری ، ص ۳ ، ک ۳ - ۸

ممتاز عارف : سردار عبدالرب نشتر - مغربی
پاکستان (لاہور) ، ۱۴ فروری ، ص ۷ ، ک ۱ - ۲

—:— نوائے وقت (راولپنڈی) ،
۱ فروری ، ص ۵ ، ک ۱ - ۵

(۴) نورالامین

فدا احمد : نورالامین مرحوم
پاکستان کے مخلص عابد - حریت

OUR OTHER PUBLICATIONS

SOME ASPECTS OF QUAID-I-AZAM'S LIFE

S. Sharifuddin Pirzada

FATEHNAMAH-I-SIND

An Authentic Persian Edition

N. A. Baloch

NEW P.F.P. ADMINISTRATION UNDER BRITISH RULE,

1901 - 1919

Miss Lal Baha

THE CASE FOR PAKISTAN

M. Rafique Afzal

THE ADVENT OF ISLAM IN INDONESIA

N. A. Baloch

UCHCHH: HISTORY AND ARCHITECTURE

Ahmad Nabi Khan

SHIMR: AN ANNOTATED BIBLIOGRAPHY

Mirza Shafique Hussain

MAH-I-QUAID-I-AZAM: CHAND NAI PAHLU

Ahmed Saeed

SHIMR: AN ANNOTATED BIBLIOGRAPHY

9113

ISLAM & CIVILIZATION
PAKISTAN